

ЮЛІЯ СТИРКІНА

НЕ ВИТРИМАЇ

Віршовані

ВИНА

МІЗДРАВ ПОПЕРЕДЖАЄ: ПОМІРНЕ СПОЖИВАННЯ ВІВ
КОРИСНЕ ДЛЯ ВАШОГО ДУХОВНОГО ТА ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Полтава
ТОВ "АСМІ"
2018

УДК 821.161.2-1
С80

Стиркіна Юлія

С80 Віршовані невитримані вина [Текст]: [поезії] / Ю. Стиркіна. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2018. – 523 с. : іл.

ISBN 978-966-182-526-9

Збірник віддзеркалює ставлення авторки до подій, проблем, морально-етичних питань сучасного світу, а також до стосунків між чоловіком та жінкою. Ілюстрований авторськими світлинами. Лірика Юлії, образна і мелодійна, відображає навколишній світ у всьому його розмаїтті: природа, настрої, душевні стани людини – все знаходить своє втілення у яскравому колажі творчої свідомості поетеси, численні самохарактеристики якої легко знайти у її віршах.

Для широкого кола читачів.

УДК 821.161.2-1

ISBN 978-966-182-526-9

© Стиркіна Ю., 2018
© Криницька Н., післямова, 2018
© ТОВ “АСМІ”, 2018

Від авторки: про себе і творчість

Судья: А кто это признал, что вы поэт? Кто причислил вас к поэтам?

Бродский: Никто. (Без вызова). А кто причислил меня к роду человеческого?

Судья: А вы учились этому?

Бродский: Чему?

Судья: Чтобы быть поэтом? Не пытались кончить вуз, где готовят... где учат...

Бродский: Я не думал, что это дается образованием.

Судья: А чем же?

Бродский: Я думаю, это... от Бога...

Про себе, коротко)

Одна звичайна собі жінка закохалася в поета. І вирішила довести, що вона теж поет, щоби дорівнятися до коханого, бо без рівності не розуміла любові. А коли жінка чогось сильно бажає... Що ж, їй пощастило, що трапився саме поет...)

Про власне віршування)

Пишу вірші приблизно із п'яти років. Перший вірш був українською про «росла, росла та й виросла осінь синьоока»). Він страшенно нагадував за стилем Т. Г. Шевченка, чий величезний жовтий із тисненням том «Кобзаря» був настільною книгою в родині. З того часу пройшло сорок років, але дитина не порозумнішала й досі віршує). Довго вірші писалися «у стил», і цей стан речей здавався абсолютно природним. Але відтоді, як з'явилися соціальні мережі, не полишала думка поділитися поетичною творчістю й дізнатися не лише свою, а й більш об'єктивну оцінку). Виявилося, що

писати для загалу – річ зовсім інша: у процесі віршування з'явився більш об'ємний кут бачення. Як людина емпатична, я почала уявляти себе на місці читачів і намагатися донести їм свою думку максимально зрозуміло – усім, а не лише позитивно налаштованим. Тому тільки ті вірші, що були написані вже безпосередньо до читачів, я вважаю по-справжньому зрілими і шкодую, що не писала для спільноти раніше. Це змушує інакше себе оцінювати та більш ретельно працювати над текстом.

Хоча деякі вірші, написані ще до «загалу», надто дорогі авторці, щоби вона могла від них відмовитись у своїй збірці – вони мов старі світліни себе самої. Тому я заздалегідь щиро прошу в читачів вибачення за їхню можливу недосконалість.

**Про
«Вина»**

Насправді авторка не страждає на алкоголізм і не схилена на спиртному – принаймні, на цей момент уже точно ні). Назва збірки зумовлена тим, що за дією на людську психіку вірші подібні до алкоголю: вони впливають перш за все на підсвідомість, оскільки й самі є її продуктом. Автор входить у стан «творчого трансу», а потім на римовану й ритмізовану форму, що відповідає його настрою (найпаскудніший, як правило, вкладається в амфібрахій, а ейфорійний – у ямб)), нанизує зі своєї підсвідомості слова. Інколи вони навіть пов'язані за змістом). Отже, не дивно, що створене за допомогою несвідомого здійснює вплив теж на інтуїтивному рівні. Ефект доповнюють акторські здібності поета, який виє, мов вовк на місяць, читаючи власні вірші, і саме так уводить слухача у стан вербальної нірвани (сп'яніння від вірша).

Розподіл збірника на частини, або «пляшки», здійснено за порами року. Читач зможе вибрати собі вірш відповідно до настрою й погоди. Співзвучні кожній частині емоції створюють також авторські світліни: любов до фотографії, вочевидь, залишилась у автора як рудимент після закінчення художньої школи). Окремою пляшкою є «Глінтвейн під червоне танго», оскільки, якщо з вами трапилась любов, у вас буде саме ця пора року. І календар уже не матиме значення))).

**Про сучасну
українську
поезію,
багато літер)**

Сучасна українська поезія переживає, без перебільшення, період Срібної чи навіть Золотої доби. Але її не обходять процеси, які відбуваються в усьому світі, а саме: поети напрочуд удало беруть шлюби із шоу-бізнесом. Із самітників та затворників вони перетворюються на медійних осіб, публічних інтелектуалів, які читають вірші під музичний супровід естрадних колективів, і скоро, мабуть, побачимо під вірш авторський стриптиз тих, хто ще може це собі дозволити за фізичними параметрами). Саме по собі явище медійного представлення поезії є позитивним, оскільки людина сьогодення, орієнтована всім докільям на сприйняття яскравого, гучного й виразного матеріалу, краще сприймає твір у знайомій для неї формі подачі. Це привертає увагу молоді до поезії, а поезія в сучасному суспільстві – явище корисне й потрібне: вона вчить сприймати розмаїття світу, мати власні думки та ставлення до подій. Крім того, представлення поезії у синтезі мистецтв має попередника – «бардівську» пісню.

З іншого боку, надання переваги «спецефектам» несе ризик зниження рівня якісних художніх творів, так само як з естрадними піснями – яскрава обгортка часто відволікає від спрощеного змісту. Сучасне українське суспільство потребує поетів різних жанрів, від «пустельників» до «медійників», на всі смаки, але першим критерієм для поетичного твору має бути все ж таки його художня цінність. Як визначити, чи має її твір? Тут потрібно дослухатися до думки кількох професійних філологів, до аудиторії автора, зважити багато відгуків, бо, на жаль, явище літературної критики в сучасному суспільстві майже відсутнє, а те, що є замість нього, швидко набуло ознак «кумівства» – «свій до свого по своє», або ж рецензія пишеться за грошову винагороду, що теж не може не впливати на її зміст.

Аналогічна ситуація з літературними конкурсами, які теж уже набули всіх ознак кон'юнктурно-корупційних структур і нагороджують «своїх, бо свої». Це по-перше, а по-друге – далеко не кожний справжній поет спроможний зібратися з думками, скласти резюме, знайти інформацію про конкурс, бо справжні поети від Бога зазвичай люди не надто практичні – безперервний потік віршованої свідомості не часто відпускає поета в сувору реальність. Інколи стаєть-

ся й так, що талановита людина, отримавши «диплом поета», починає «графоманити», бо диплом зобов'язує, а натхнення вже зникло від одного натяку на «потрібно писати, бо ти ж поет. Он і диплом на стіні»).

Про мій інтуїтивізм)

— • —

Критерії, які висуваються до «справжності» твору, є дуже суб'єктивними. Читач визначає це як «бере» – «не бере», «чіпляє» – «не чіпляє». Кожну людину чіпляють різні речі, та, крім того, на сприйняття вірша впливають навіть настрої і погода. Взагалі інтуїція грає основну роль і у створенні вірша, і у процесі його сприйняття читачем.

Поезія – це ковток свіжого повітря у світі штучного, оскільки все природне поступово замінюють ерзаці: Інтернет-спілкування, комп'ютерні розваги, електронна музика, від якої погіршується слух та збивається ритм пульсу тощо. Люди переходять до споживчого стилю мислення, звикають реагувати тільки на гострі подразники, не чують тиші, подиху, не довіряють власній інтуїції. Медіа-вплив – це свого роду шаманство, коли людина вводиться у стан медитації під яскраву картинку й гучну музику. Навіть нерідна думка в такому стані сприймається як належна, тому медійному суспільству легко нав'язати будь-яку точку зору. Гадаю, кожному необхідно періодично занурюватись у власний світ, де він зможе адекватно оцінити себе, свої здібності, прислухатись до своїх бажань, інтуїції, підсвідомого, власних думок, спробувати відійти від звички безумовно сприймати думки інших. Поезія, яку представляю я, є радше антимедійним зверненням до внутрішнього світу людини, бажанням перемкнути її із зовнішнього на внутрішнє, з пасивного сприйняття на самозаглиблення, самовираження, самореалізацію. Власну творчість я вважаю близькою до художнього напрямку «інтуїтивізм» (відомі представники – К.Малевич, В. Кандинський).

Основоположником інтуїтивізму був французький філософ Анрі Бергсон. Художня творчість, за А. Бергсоном, – особливе, ірраціональне бачення дійсності. Наукове пізнання, на його думку, має фрагментарний характер, тому не може досягнути безперервних змін дійсності чи внутрішній світ людини. А творчість – навпаки. Напри-

кінці свого життя Анрі Бергсон прийняв католицизм. У роботі «Два джерела моралі й релігії» він писав: «Творча енергія йде від Бога, якщо вона тільки не є Власне Бог».

**Про поетичну мову:
що можна поету
з того, чого не можна
пересічному
громадянину,
і навпаки)**

— • —

З давніх-давен живі носії мови намагаються розгалузити мовні системи, а мовознавці, навпаки, – їх упорядкувати й, відповідно, звузити. У цій безперервній боротьбі і єдності протилежностей і відбувається розвиток мови, без якого вона є мертвою. Наша мова, яка роками перебувала у надзвичайно несприятливому

для розвитку становищі, зараз вивільнила крила, почала стрімко й нестримно розквітати в усіх напрямках. Тому саме в наш час поету як людині творчій та інтуїтивній у цьому процесі належить одна з головних ролей – він має періодично збовтувати мовну систему, щоби вона не перестоювалася ані до оцту, ані до помийв, а грала, як добре вино. Карт-бланш поета в тому, що він має повне право: придумувати абсолютно нові слова; вживати старі граматичні форми; вживати за потребою діалектизми, суржик, просторіччя, поетизми, архаїзми, варваризми, іншомовну лексику тощо; змінювати наголос у словах відповідно до ритму вірша, бо кожний пише у згоді зі своїм диханням; ставити розділові знаки за покликом душі; грати словами, літерами, сенсами на свій смак; і ще багато-багато чого, про що він сам навіть ще не знає, але знає його інтуїція, бо кожний справжній поет – інтуїтивіст.

Хоча філологічну освіту, формальну чи неформальну, на відміну від пересічного громадянина, поету бажано мати (не факт, але моє глибоке переконання). Тільки тому, хто прочитав у сто разів більше (без перебільшень), ніж написав, Бог, він же інтуїція, зможе підказати щось оригінальніше від «я – поет, зовусь я Цветік, ат меня вам всем привітєк»).

Атож),
— • —

моя творчість – спроба достукатись і докричатись крізь нескінченні екрани медіа до живої людини, її справжніх бажань і прагнень – можливо, навіть тих,

в яких вона сама собі не звітує, – достукатись шляхом інтуїтивного до душі читача і слухача. Йти від електронного спотворення звуку та величезних аудиторій до живого інструменту й камерності, від картинки в моніторі – до реальної людини, від поета-медійника-куміра – до вашого сусіда, який пише чудові вірші, але не носить одяг haute couture і не надто добре вміє говорити на людях. Від фіксованого у книгах, збірниках і конкурсах – до ніде не згаданого, але того, хто пише справжні вірші. Від штучного до природного, від розуму до інтуїції – ось такий напрям поезії мені близький як автору. А ще, на мою думку, саме інтуїтивне осмислення навколишнього світу ще здатне врятувати людство від неминучої катастрофи, до якої його штовхає безкінечне потурання власним бажанням, «indulgence», філософія «consumer society», суспільства бездумного споживання.

**І власне,
щось на зразок
маніфесту)**

— • —

Поет не повинен: закладати «власний монумент» за життя. Він має право писати недосконалі вірші, роками нічого не писати взагалі, не друкувати твори у друкарнях, а натомість робити «самовидав» або викладати в Інтернеті, не брати участь у літературних конкурсах, не ходити видавництвами, зніяковіло пропонуючи власні твори, і взагалі ніколи не робити нічого з того, що викликає в нього відразу.

Поет повинен: нікому і нічого, крім себе, поета. Бо поет – «це від Бога».

Р. С. Я знаю одного поета світового рівня з Полтавщини, без іронії і лапок, який принципово не друкує свої твори, тому що його лякає перспектива безкінечних посередників між поетом і слухачем у вигляді коректорів, редакторів, видавництв, конкурсів, медіа тощо. Одній мене здається, що з поезією в «Датському королівстві» щось не зовсім так?)

*Юлія Стиркіна,
авторка збірки «Віршовані невитримані вина».*

Скляна краса, прозора і тонка.
Скляні піали з зернями ліхтарень.
То листопад, то посмішка легка,
серпанок синій сутінкових марень...

Що там, за рогом? Ніч, чи день, чи сутінь?
Ніщо? А я там є? Мене нема?
Є книга, де написано, як буде?
І буде що, чи світло, чи пільма?
Ковзнуся на льоду, чи вітром зірве,
і за яким зворотом пропаду?
Де тих дверей невідворотній вимір,
куди – ніде не дінусь – увійду?
Куди мене несе шалений вітер,
мов ту пташину в обрії дахів?
Чи, може, за кутом когось зустріти
ще трапиться мені на східцях днів?
Коли і де життя мене загубить,
немов пелюстку, вітром пожене?
Хто з вас тоді хоч згадувати буде
мої незрілі вірші і мене?
Хто питиме невитримані вина,
раптових слів невитончений смак?

Чи пропадуть у безвісті хвилини,
у хуртовині вічності – за так?
Яка ціна словам? Сп'яніння миті,
солодкі миті, дотик до душі...
Тож пийте, хто живий, мої відкриті,
кріплені не фільтровані вірші.

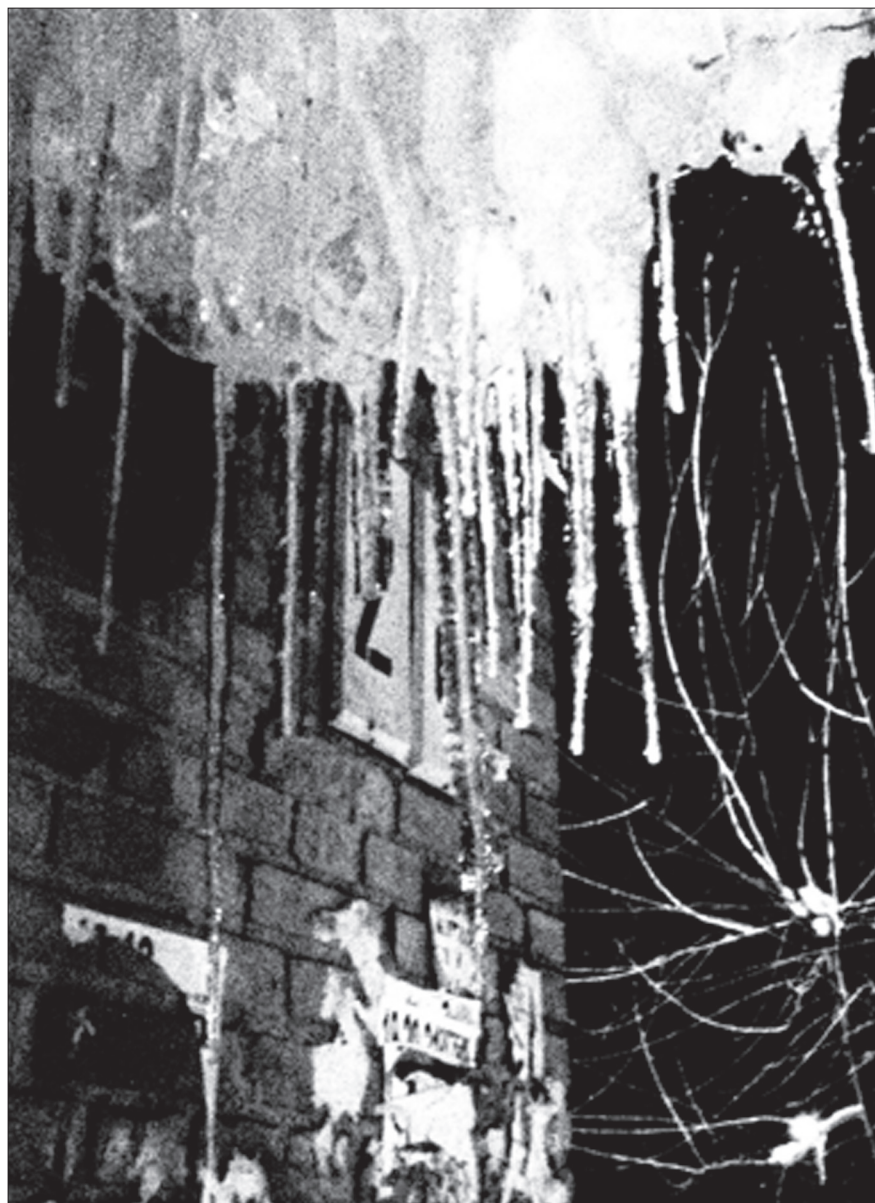
ІНІЙ

Малює іній тайнопис мені,
сумні холодні літери зіркові:
закрийся, заспокойся і засни,
бо тільки сон дарує тон любові...
ти десь забула серце... не шукай,
без серця теж живуть, і непогано,
лежить десь на горищі... оминай,
не доторкайся затагнутої рани.
Скінчила роль? Напнися на гвіздок,
словами грай, виважуй візерунки,
пиши на душах райдужні малюнки,
не переймайсь. Всьому минає строк.
Де той? А цей чи був? А інший буде?
Забудь, засни, загойдуйся, живи...
Все добре тим, хто поки що живий,
все добре тим, хто все колись забуде...
Любов – лялькар: вона – його, а він,
а він – оту, вона – того, і далі...
Коханню помирати навздогін?
Привіт – бувай. Нехай щастить надалі.
Розтане іній у слизьку сльоту,
розчиняться в нічному тумані кроки...
Любити буду вічну самоту...
Кохати буду паморочний спокій...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Нереальні місячні ландшафти, снігові лимон, ваніль, блакить,
ліхтарі витискують до краплі ніжний сік з усіх своїх суцвіть.
Сніг палахкотить у сто відтінків, холод до клітиночки дістав,
місяць засвітив свою перлинку, цілу ніч очима цілував...
Ірреальне сяйво різнобарвне... На душі від слів твоїх луна...
Вже не так і холодно, і марно, і немов існує десь весна...
Ще вітрила шарпає надія, рве у дірки душу затісну,
ще гаряча думка серце гріє, ще дзвенить, як вдарити струну,
ще тріпоче віра – сніг розтане, протече вологою крізь дні,
дотягнусь, дотиснусь, дочекаюсь ще одного вибуху весни,
ще одного – станути, мов крига, і твої наповнити сліди...
Я б усі палкі відтінки снігу віддала за крапельку води...

Бувають дні, коли мене немає: я – гілка гола, відбиток листка,
безхатня тінь. Я подиху чекаю, чи погляду, чи руху, чи ковтка.
Замість мене – суха зміїна шкіра, пуста обгортка, лялечка крихка,
на дні душі випарюється віра в далеке існування маяка.
Чатую тінь. Чатую проблиск світла. Чатую рух у темряві німій.
Чекаю. Я давно чекати звикла. Хтось промайне, знайомий чи чужий.
Чекаю я на відблиски барвисті, примарний вогник в темному вікні,
горнуся в сон, мов дерево без листя, що соків тиск вповільнює до «ні».
Як у природі все до нас співзвучне: весняний вибух, літечко-нектар,
осіння розкіш, холод неминучий і забуття, зими щасливий дар.
Десь у душі дримає зерня літа, краплина злив, вже теплих, весняних,
та щільно закорковано й закрито таємний келих повеней моїх.
Мов скалка скла, без сонця не існую. Шукати і гукати – все дарма.
У світлі світ безмежний відіб'ю я,
а зараз я – зима, сама зима...

БАСТ (РОЗМОВА З КІШКОЮ)

Сфінксом котяра дивиться, нібито я – не та.
Очі, мов жовті місяці, шовковий пух хвоста.
Раптом на рух оглянеться, а чи на блиск очей...
Дивно на мене дивиться, наче крізь світ речей.
Хто там у тебе, кицю? Чи невимовна Баст?
Храмова чорна жриця все подорожнім дасть –
все до сльози, до нитки, все до останніх днів.
В неї блискучі литки, в неї гортанний спів,
в неї браслетів море, сіль та пісок в крові,
а у намисті зорі світяться, мов живі.
В неї котячі вушка, в неї жіночий факх...
То ти її, подружко, бачиш в моїх очах?
Гляне крізь тіла спицю у вертикаль зіниць...
Що ти там бачиш, кицю? Йди-но сюди, киць-киць...
Баст... Закривай-но очі, і під бочок, сюди.
Хай тобі, жрице ночі, сняться лише коти...

Дім-орган дірками свисне, сніг ітиме цілу ніч.
Я вдягну тонку білизну. Прилітай до мене, сич.
Я живу на перехресті, перехрестя – я і є:
розіпнуся і воскресну, все одна, і все моє.
Подивись на мене збоку, я кохатимусь сама
під твоє жовтаве око чи сича, а чи сома...
Час годинник нарахує нам до ранку, а тоді
я вікно тобі відкрию, і бувай собі, лети...
...Ой, якби б разом з тобою десь далеко дня на три,
та не вмерти б з перепою, та наскрізь проговорить,
та іще націлуватись, не турбуючись про час,
щоб нікому не дістатись, щоб ніхто не бачив нас,
щоби ми самі забули, де ми, хто ми і які...
Вітер віє. Всі послули. Вітер дме в усі дірки,
вітер тисне, тілом свище, тягне ноту самоти,
вище, вище, вище, вище... і закінчує на «Ти».
Вітер грає у шпаринах... Ти зі мною. Я сама.
Сніг. Ліхтарні. Хуртовина. Ось, нарешті, і зима...

ВІТЕР

Вітер свище на трубах гами,
я кривими краями йду.
Чи то вийду в віконну раму,
в небо випране, чи впаду?
Вітер чисті листки гортає –
книга долі, моя й твоя.
Що там вписане? Я те знаю
менш за все, бо пишу – не я.
Страшно впасти, стояти страшно...
Вітер вигне вузьке крило...
Ще одна одинока пташка
пiр'ям вистелить синє скло...
Мить любові дарує крила:
впасти – вирватись – знову вниз.
Я повітряні дму вітрила
і дрейфую під вітру свист...

ТАКСИСТУ

Вези мене повз мене, мерщій! За мною гасне неба сувій...
Попереду – вже звикла мара, позаду – ніч без світла, діра.
Дороги йдуть у небо, мости, мені б втекти від себе... Куди?
Вези мене водію, тримай... у тебе є свій вимір? Свій край?
Та їдь вже куди-небудь! Пустий за мною час і простір... не стій,
жени від того чаду, бо я не знаю, хто в свічаді, й чия?
Везти куди? Та прямо! Давай, вези, не зупиняйся, не гай,
сховай мене подалі, втікай... у кожного свій вимір... свій край...
...А сніг тремтів і танув в мені
краплинами нектару на дні...
Вези мене крізь морок завій,
від марева Граалю...
Від мрій...

З ЖИТТЯ БОГІВ)

Прим'ятий фавн картинно посміхався
і чухав копитами під столом,
радикуліт в Цирцеї розігрався,
вона перенектарилась вином.
Один напроти одного в дзеркалах
пили на пару зоряний узвар –
смерділо вкрай вино перестояле
і хмарою здіймалося у пар.
Амур не знав, куди йому поцілить,
він був маленьким хлопчиком на зріст,
у груди вцілив жінку переспілу,
сатиру у мохнатий вцілив хвіст.
Вони воліли віку молодого,
підтоптані, бажали свіжих чар,
один на двох був тільки Божий дар –
Амур контрольний випустив у нього.
Вони були б розбіглись по домівках,
ховатись в пледи, гоїть серце й тиск,
та щось свербіло ніжне в грудях німфи,
і ворухився у сатира хвіст).

РЕЦЕПТ

Гарний віршик. Рецепт: трохи солі в старі рани,
трохи зілля у стакани, перекручена натура.
Із природи взяти заспів: сонце, вітер, дощ. Приправа:
ложка меду, діжка лави і отрута – із запасів.
Шинкувати біль розлуки, пристрасть вижати до маси,
розмішати, додати муки, дати вистигнуть до часу.
І вживати. Пити, їсти, хоч годинами ковтати,
все одно бажання, пристрасть, спрагу БУТЬ – не втамувати.
Почуття вляглося у віршик. Правда, гарна рецептура?
Але ми не знаєм інших – от така у нас фактура.
Що для мене душі-вірші, наші мрії, сподівання?
І не менше, і не більше, ніж розіп'яте кохання,

ніж гербарії надії, всушені іще в колиці
і залишені у книжці, що читає ніхто не вміє...

ПОБАЧЕННЯ

Дама – штучка на підборах? Хоч котурни, без питань.
Зайвий зміст запхну у торбу, буду проста, мов герань.
Стегна втисну у спідницю. Що білизна? Користь в ній?
Буду геть уся світиться крізь вузький і тісний стрій.
Одягну панчохи в сітку, ясно, чорні, ще які?
Ясно, буду напідпитку, щоб слова були легкі,
мов метелики, бездумні – на комах сердитись – гріх,
я не буду вже розумна, розсипати буду сміх.
Буду лялька без начиння, стрекотлива і п'янка –
слів сплітайте павутиння, не жалкуйте мідяка:
трохи рим, слизьких і теплих, трохи паморочних днів,
трохи серця в довгий келих, трохи руху в ритмах слів...
Що робити? Що казати? Як сподобатися Вам?
Ви ж бо будете прохати: «Говоріть, прошу, мадам!»
Що сказати Вам, паночку? Я залежна на любов.
Подаруйте пані нічку, дайте злить застійну кров.
Я віддячу, як зумію, скільки буде сил і мір:
не люблю я, а хворію на кохання, мов на кір.

ДОСВІТНЕ, ЗИМОВЕ

Дозволь мені любити, допоки я ще бачу
нестерпно-білий сніг на схрещенні доріг,
дозволь мені любити, допоки я ще плачу
від дотиків і слів під цей досвітній сніг.
Він ніжно шепотить у сутінках ранкових:
«Поки душа жива і дивиться у світ,
допоки ми ще тут, допоки все казкове:
і втома, і печаль, і жаль минулих літ».
Якого щастя ще, як очі бачать ранок,
як теплі і живі і тіло, і душа?

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Шепоче сніг мені, що кожна мить – світанок,
народження у світ людини чи вірша.
Вкриває нишком сніг минуле і прийдешне...
Що минуло – було... Що буде? Хто там зна...
Одна-єдина мить, і сніг на перехресті,
і думка, що ти є, що в світі не сама.
Він пише нам роман із небом і землею,
гризе своє перо і дивиться униз,
де білий-білий сніг іде в життя алею,
вкриває сріблом днів все, що було колись...
Ти дивишся на сніг... Тебе чарує місто...
Тебе чарує мить і цей ранковий час.
Я є, ти є, ми є... Наступне – аркуш чистий.
Він опустил перо і пише далі нас...

Дощ мене анабіює, присипляє... Десь ти є.
Ще чого мені бракує? Пташко, кожному своє...
Вітер гойдає по стінах сірі тіні, сірі сни,
і життя безмежно сіре коливається на дні.
Спи, засни. Повір у завтра. Може – буде, може – ні.
Як відстрочено, то страта вже не так страшна мені.
Я не вірю в довгі плани, в їх початок і кінець...
Бог незле жартує з нами, він азартний. Він – гравець.
З ним сідати – клопіт мати: в нього правила свої.
Починаєш в карти грати – він береться за кий.
Кий підхопиш – він у дамках. Мат поставиш – в нього туз.
Там, де ти підвищиш ставки, вгатить шар він в десять луз.
Посміхнеться: що, невдахо, ти хотів зі мною грать?
Спи. Гатить гвіздки у дахи дощ. Під дощ потрібно спать.
...Дощ загойдує й лікує, намовляє... Я ще є.
То чого мені бракує?
Милий, кожному своє.

КАБІНКА

Зірка? Кабінка крану? В ультрамарині синім
світиться над домами, висне дротами ліній.
Ніч одягає місто в сяючий лід ліхтарний,
струни у серці тисне, створює світ примарний.
Я ще жива. Пульсують залози геть усюди.
Я ще жива. І поки буду любить, то буду.
Дай не зректись, Боже, радості і бажання,
дай не зректись і множить щастя, а не страждання,
щоб нелюбов не встигла душу в обійми взяти.
Я ще не долюбила, дещо ще хочу знати...
Дещо сказати маю світу цьому і людям...
Поки що – поза Раєм. Поки люблю, то буду.
Зірка, кабінка крану в ультрамарині сяє?
Хтось у повітрі лине, хтось там когось кохає,
хтось там когось цілує, світло летить над містом...
Хтось із землі полює здалеку, а чи зблизька...
Світло – мішень прекрасна. Світло – мішень для ночі.
Ти не боїшся впасти? То прилітай, як схочеш.

КРИЛА

За кожну борись пір'їну, дивися про крила сни,
угору тягнись неспинно – хай вітром свистять вони,
малюй їх на сірих стінах, співай про них наяву,
не гни під крилами спину, чекай, ще тебе позвуть
туди, звідки світ, мов серце в блакитних судинах рік,
де гори, немов реберця, і моря блискучий віск.
Хто вгору злітає махом, хто вміє упасти ввись,
того називають птахом, того розглядають скрізь,
про того говорять – нащо у нього ті два крила?
Чекатимуть знизу пащі, ще гірше – сира імла.
Вони, хто не знає неба, вони, хто не бачить снів,
всі скажуть – навіщо треба? Та краще б ти тут сидів,
та краще б... їм, бач, видніше! Тримайсь на однім крилі!
Хто здатен летіти вище, не житиме на землі.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Як вмієш тримати обрій і крила тобі дано,
то напрям тобі – на зорі, інакше – підеш на дно.
За кожну пір'їну бийся: то небо дало тобі
ці зайві болючі крильця, скривавлені в боротьбі.

Місто не спало, шкреблося у двері. Двори
з рибами вікон пропливши, я в струм увійшла,
люди, ліхтарні і дерева сплітались, і три
голови мали всі тіні в калюжах зі скла.
Місто не спало. Десь чулися лайка і крик.
Музика грала на нервах, неони – в очах.
Що чи кого я шукала на струнах доріг –
знаю лиш я та собака, що йшов по слідах.
Місто не спало. Ліхтарні на довгих ногах
йшли подивитись на себе в калюжах сльоти,
йшли по воді й цілувались у чорних гілках,
може, і не обертались, як мимо йшов ти.
Йшла я, немов одержима, та ніби жива,
місто не спало, воскресло і скресло, мов лід,
пахло загостренням болю, і йшла голова
обертом – вітром південним, що звів твій слід.
Місто не спало, гуло. Ти точивсь між тіней,
поміж людей і ліхтарень, між фар і стовпів,
наче в нічних лабіринтах, на мапі алей,
можна побачити контур із марень і слів...

Місяць, скалочка у серці, де пливе твоє ландо?
В небі, в сірому кубельці сірі хмари в'ють гніздо...
Хто хитає білий човник? Хто загойдується в нім?
Німфа біла, німфа чорна чи сирени давніх днів?
Я дивлюсь в північні вікна. Я не бачу твій маршрут.
Тут освітлення досвітне, навіть тіні не живуть.
Ліхтарі мені за сонце. Тіні-гілки на стіні,
мов дерева-охоронці, проростають у мені...

Не питай у мене дозвіл. Маю сходинки тобі –
старовинні, мотузкові, в будь-які часи доби.
Лиш для тебе. А для інших – в небо башта, сто воріт.
Не пиши мені, а ліпше посвіти мені, мій світ.
Попливемо, ніби рибки, в блискіт хвилі, в струм ріки...
Тане в небі біла скибка, мов не спіймані думки,
мов льодяник, мов солодкий спогад, мов забутий смак,
мов пелюсточка стокротки, що віщує «ні» чи «так».
Загойдай мене, як схочеш, справа вліво, з «так» на «ні».
Я дивитимусь у очі... Зійде місяць у мені...

Мені далеко до нуля, ой, як далеко, пане:
мене хитає і кружля, загойдує й дурманить.
Я ніби напнута струна, тонкий сталевий дротик:
іде розхлюпана луна в мені на кожен дотик.
На ліжку місця не знайду, білизна вся зів'яла,
я остаточно пропаду, я майже вже пропала.
Від слів твоїх, від рим твоїх, від голосу, від пісень...
У світі скутих і німих твої слова – мов кисень.
Я п'яна тим, що робиш ти, як граєш ти словами,
той напій, теплий і живий, тече поміж вустами.
Гарячий лід, твоє глясе налий мені на згадку:
я хочу випити усе, я хочу знать розгадку.
Пробачте, пане. Не своя, не дам собі я ради.
У мріях пеститиму Вас в тінях нічного саду.
Мене не вабить політес, я вже за мить до страти.
Мені потрібен ти, увесь – кохатися й кохати.

ВІЛЬНИЙ ПЕРЕСПІВ З Л. КЕРОЛА (ДО В.)

Ми – володарі часу, снігів і слів, ми о п'ятій п'ємо застиглий чай,
опечемось ним і чекаєм див, як завжди, мій любий, як зазвичай.
І кому хто Кролик, Аліса хто? Хто у цукрі спить на забаву всім?
Всі чашки помішані. Спортлото. Нас тут снуть, а чи ми все то дійство сним?
Ми – володарі часу? Чи він є наш? Може, час налито у ті чашки?

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

То є, певно, Ейнштейна якийсь пасаж, якась гра із часом у дві руки.
З нас – бажання довжити, а йому? Що узяти з двох знахабнілих Сонь?
Що навзаєм схоче той Час-павук за прадавній дотик м'яких долонь?
Час і чай, «tee» і «time» – чи не все одно? П'ють Аліси, Шляпники і Зайці.
Може, в п'ять немає того кіно, де «the end» написано у кінці?

МРІЯ

Мріяти буду мрію – хто ж-бо не дасть мені?
Білі сніжинки вію, сію прозорі сни...
Може, вони розтануть в сході рожевих хмар,
може, і нас не стане – вистигне келих чар.
Може, усе у воду, наче весняний сніг,
зійде, як сонце вродить спалахами між криг,
виточиться сльозою, витончиться у дим,
солодом, гіркотою, відчаєм чи... нічим?
Дарма майбутнє манить даром передчуття –
щастям людина марить, марить усе життя...
В душах, що мріють тайни, в душах, що гріють сни,
сходять сади дзеркальні навіть у сніг весни.
О, як раптово гріє, грає струмок думок,
сієш зернятко мрії – жатимеш вир казок.
Хто мій казкар чудовий? Сяє повільний сніг...
Ковдрою срібне слово я покладу до ніг,
мріятиму я мрію – хто-ж бо не дасть мені?
Вогник у серці тліє, жевріє ніч в вікні...

ПОРТРЕТ

Ні сном, ні словом Вас не потурбую.
Не дотягнусь у Вашу височінь.
Там поцілунків ніжність не існує,
там не існує без об'єму тінь.
У рамці Вам нормально? Край не тисне?
Бо я хвилююсь – як же! – пан естет!
Усе в житті зарано чи запізно,

тож по собі лишаєте – портрет.
Я Вас на стіну вивішу, напроти,
я буду пил і порох прибиратъ,
колись, можливо, схочеться – не проти? –
чи німб, чи вуса Вам домалюватъ.
Або ж поставлю в першому рядку
іконостасу із гравюр і сепій
усіх, кого любила на віку,
з кого робила бюсти і портрети.
Я не покличу і не буду більш
шаманити і кликати живого.
Ви високо. Там вже не чути слова,
та й слово заслабке, і кволий вірш.
Над образом не буду сльози лити
і цілувати скла холодний блиск.
Хіба коли весною свіжі квіти
поставлю, щоб живим здавався лик.
Ви не турбуйтеся. Буде Вам комфортно.
Живі усі... не ті, і Ви, і я.
Та що ж так темно, так невідворотно,
так пусто, і душа мов не моя...

Ніхто не винен, що тепер не з нами
всі, хто пішов з роками назавжди...
Давайте світло, світло і без драми
здаймо всіх, хто нам лишив сліди.
Ніхто не винен. Час тече крізь пальці,
двигтять і люди, і земна кора,
все змінюється, як не намагайся,
все змінюється, інша вже пора...
Наш світ іде униз, мов Антарктида,
ми більше вже не ті, не молоді,
давайте тихо, світло, без надриву,
здаймо всіх без болю, без біди...
І наші діти вже не ми – інакші,

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

і світ не той й не буде більше тим.
Для нас ніщо й ніде не буде краще,
ніж наші роки, роки молоді...
Усе нове... усе вже поза нами,
атож, поки ще трохи нас тут є,
давайте тепло, щирими словами
згадаймо всіх, і кожен про своє
згадає все, і пісні наші юні,
щоб стало світло-світло на душі...
Ніхто не винен в тім, ніхто не винен,
що час нас в іншим часі залишив...

ПЕРША ЗУСТРІЧ

На відміну від днів «déjà vu», від споруджень зі скла і бетону,
люди надто рухливі й живі, нетривкі, ворухкі, напівтонні...
Кожна грань відбиває твоє як своє. Органічна огранка.
Я світитися буду до ранку в тому спектрі, який в тобі є.
Кожен крок розгортає сувій, і стрибають слова поміж крапок,
і кінець переходить в початок крізь розірване плетиво мрій.
Мов далеко під льодом, на дні ходять риби сумні і примарні
в кришталевому давньому сні, в напівтіні старої книгарні.
Я не книга й не здатна читать – тільки тіні думок і фантоми,
мову тіла, три крапки і коми напівстертим чуттям розрізнять,
чатувати відтінки нові, не чекати ні ліво, ні право,
тільки думати: ой і живі, мерехтливі, грайливі. Цікаво)...

СОНЦЕ-ХУРМА

Груднева сонячна хурма.
Зима сточила сік у місто,
весь чисто. Темно. Я сама.
Німа. Ніде не промениться.
Згадай мене колись, як я
була твоя, мов крапля сонця
на денці вулиць. Тінь моя,

зм'я, намисто із червонців
до снів розсипала. Згадай,
стискай в руці мене торішню –
солодку вишню, спогад-рай,
розмай закоханих і ніжних,
колишніх... День зійде і згасне...
Мить – ясно, мить – і знову ніч,
пліч-о-пліч. Все було прекрасно,
невчасно, вчасно – дивна річ,
абрис облич між є й немає...
Згадає хтось колись? Не знаю...
Заграє вірш мій, чи... Нехай...
Хай інше серденько кохає,
спливає сонцем небокрай...

НЕЗНАЙОМКА

Чи я живу? Цитринові дерева
тут не живуть, а тліють під дощем:
їм сонце так, як треба, не пече,
не вигріває плід зимове небо.
Чи я живу? Хто замість мене йде
робити все удома, на роботі?
Я інколи її питаю – хто ти?
І звідки ти, і я насправді – де?
Чи я живу? Реально? А чи треба?
А чи живі не заважають всім?
Невже в живих у світу є потреба?
Вони ж бо незручні, й незручно їм.
Чи я живу? Себе не впізнаю,
скоріше, вдалу бачу кінозйомку,
де замість мене інша незнайомка
так бездоганно грає роль мою...
Кому до того діло? Тіло їсть,
зітхає, спить, блукає монітором,

а що ховають непрозорі штори,
про те не знає жодний зайвий гість.
Але тобі відкрию таємницю:
мене живу доїла сіра мжа.
Дивись, не викривай мою двійницю,
вона мені, можливо, не чужа...

МОНОЛОГ ЗИМОВОЇ МАВКИ

Не примружуй очі – замело мій дім,
жодного не хочу бачити у нім.
Потемніли вікна, двері підвело,
сходяться повіки, стежку замело.
Я сама до себе, я собі сама.
Стукати не треба, навкруги зима...
Хвіртку розламати, вдертися крізь хмиз,
вір мені, не варто – пройде твій каприз.
Я гостям не рада – рада я зимі,
гілки мого саду заплелись в мені,
висохли долоні, висохли вуста,
у очах солона висохла вода.
Зимно, гостю, зимно – вже не до розмов.
Не гукай надмірно, не зігрієш кров.
В гранчаку давно вже пил, а не вода,
ніч в мені все довше, хвіртка зароста...
Чи то я, чи привид? Дзеркало старе...
Тільки тіні видно, тіні від дерев.
Я відпочиваю. Я лежу на дні.
Тліє, не палає свічечка в мені.
Рік дійшов до крапки, сік тече у снах,
сплять зимою мавки у старих домах...

Одна із тих закоханих троянд,
чию любов ти висушив у вірші,

чий чуття не витримали втрат,
чия краса навек пішла у тишу...
Вона тягла до тебе пелюстки,
любила палко, віддано і ніжно,
була весна і праведна, і грішна,
був аромат чаруюче-п'янкий.
Але тобі жива нестримна кров –
то тільки ритм, і враження, і нота,
вона засохла, бідна, поміж строф,
розміняна на справи і турботи.
Від неї вірш – від неї, ще живої,
тонка пелюстка, виснажений лист...
Вона воліла б бути із тобою,
та ти лише ботанік, гербарист.

Палітра вікон синьо-золота,
театр тіней тріпоче безупинно,
я в цім житті без тебе – сирота,
з тобою я – сама собі невільна.
Я партію мовчання розіб'ю.
Я так люблю з розмаху кидать карти.
Та чи мені цей хід робити варто?
Спитай у себе, чи тебе люблю?
Боїшся помилитись. То не дивно.
То боляче, то пусто назавжди.
Я хочу, щоб мене покликав ти.
Я хочу знати, чи тобі потрібна.
Я загадала – перший як позвеш,
то одівсуся. Ні – тоді не варто.
Я залишу собі останню карту
до того дня, як назавжди підеш.
Тоді тобі скажу, чому без тебе
я – сирота й невільниця – разом.
У свідки ми позвемо вічне небо,
далеке небо, близьке нам обом.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

КУПІЛЬ

Усе із себе зняти і лягти
у білий сніг. Спіймати біль і опік.
Ще не вода, та кольором води
вже марять тіні, сині і глибокі.
Лягти у сніг, щоб подих зупинить,
щоб скрикнути, і вмерти, й народитись,
щоб кожною клітиночкою пить
високу далечінь, далеку близькість...
Це небо, що відсвічує сніги,
блакитний сніг, що небо відбиває,
мов незабутні очі голубі,
які, хто зна, чи ще мене згадають...
А далі буде душ, глінтвейн і сни,
солодкі сни на двох, подвійні ноти,
і – знову в сніг, в холодний білий сніг –
зірвати крик, спинить нерівний подих...
Ще не вода, а марення життям,
видіння хвиль у сніжних оксамитах.
Я не живу – я вірю міражам,
і міражі продовжую любити...

I'LL BE BACK

Повернуся в це місто раптовим дощем,
не застану нікого, хто бачив живою,
і водою по вінця, вологою вщент
всі шпарини й провулки заповню собою...
Де ж ви, ті незабутні, назавжди німі?
Дощ безхатній не має потреби у домі.
І обличчя, обличчя, чужі, незнайомі,
і – мов рани на тілі – провулки, доми...
Світанкове мое, ти і юність, і пристрасть,
ти безпристрасно все поділило на двох,
моє страчене місто, прострочене місто,
відпрацьоване місто, відсиджений строк.

Невтрочання твоє заповняло пустоти,
надбирало і надлишки, зайві самій,
я тобі завинила і вірші, і ноти –
повертаю дощем. Не вдалося живій.
Я просякну тебе до останньої крихти
і піду поза обрій шукати води.
Може, винайду острів, де сосни і піхти,
і каміння мої пам'ятає сліди...

Гілками сонячного вітру, тінями сонячних сплетінь,
дістанься до мене, поки титри не перекреслять світ видінь.
Не оступись. Галерка виє, вона давно воліє кров.
Раби назвуть мене «повія». Боги назвуть мене «любов».
Чекай мене на струнах сонця, не вріжся променем весни,
моє міжчасове віконце тебе огорне в вічні сни.
Ти, наче тінь, зійдеш віршами, всю душу зітреш на слова.
Гуляє місяць поміж нами, плететься лялечка жива.
Тягну з усіх шпаринок світло. Тобі – такому, як ти є.
В уста вціловану молитву завчи напам'ять, шансоньє.
Ти ставиш ноти на пюпітри, ти граєш свій стрімкий мотив...
А чи пройдеш гілками вітру крізь ноти сонячних струмків?

ПОНЕДІЛОК

Понеділок. Сльота. Звук краплин у вікні.
Безперервна вода. Беззакохані дні.
Безнадійна стіна. Завтра, темне й сумне.
Може, буду одна, не згадаєш мене.
Дощ налиє печаль у життєве вино –
і мені вже не жаль, і тобі все одно.
Тільки скарби на дні, тільки біль у очах,
у тумані вогні, за туманами шлях.
Чи ти є чи нема? Лиш сльота і дощі.
Залишаюся сама. Іржавіють ключі.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Шкряботіння дощу – мов по рані наждак.
Я тебе відпущу – все одно все не так.
Світло зникне в вікні, я щідитиму чай,
загорнуся у сні – ти мене не шукай.
Дріботіння дощу. Дріботіння хвилин.
Ні про що не прошу. Слухай ритми краплин...

МІСЯЧНА ТРОЯНДА

Прийду до тебе уночі, залишу місяця троянду.
Ти скажеш – ні, нема, не варто, бо небо хмарне, йдуть дощі...
Та я прийду, чекай, прийду, у напівсні повік торкнуся...
Ти скажеш, з тебе я сміюся? Я все одно тебе знайду.
Я віджену нудьгу і біль, візьму собі твої негоди.
Ти скажеш – то моя природа, не вартий я твоїх зусиль.
Однак ввійду і відпущу, відговорю усі печалі...
Ти скажеш – ні, з такої далі... Кажі, що хочеш. В ніч дощу
я пророщу для тебе місяць, на ліжко кину пелюстки,
нехай міраж, нехай пустий, моя любов із слів і пісень –
та подивись: у бурі цій троянда місяця досвітня,
повітряна і непомітна, цвіте цілунком на щоці...

Замерзли дні твої, картяр, і карти
давно забули пальців жар. Не варто
перебирати мертвих слів каміння,
засушені зародки снів, насіння,
не проросте, не зійде з них рослина...
Кохати мертвих, не живих... Я гину...
Любити й не торкатись – гріх, мій Боже...
Без вуст твоїх, без рук твоїх не можу.
Час зупинився там, де б'є кохання,
зустрінь мене, життя моє,
востаннє...

ТІНЬ

Свинцеве небо обіцяє лютий. Гідрометцентр обіцяє сніг.
Я жодним вже не вірю баламутам – чи їм що-небудь видно? Ясно, ні.
Я обійду кохання, люк, калюжу, любов, каміння, скалки на землі,
я буду обережна дуже й дуже, не відпущу ні дотику, ні слів,
не відпущу. Не дам своєї тіні. Притну, пришию, в петлю затягну,
щоб не просила крихти в багатія, щоб не шукала десь собі ціну.
Облиш його! Чи мріяти не досить? Вже щезнеш скоро. Як мені самій?
Я втримаю тебе, хоч би й за коси, і прута дам. Ач, хвойдатись мені!
Збирачка сліз. Сомнамбула потворна. Хіба ти тінь? Ганчірка коло ніг.
Ти подивись, ти вже не синя – чорна.
Доволі. Досить. Що там? Треба ж... сніг...

СКЛЯНИЙ ВІРШ

Скляна краса, прозора і тонка.
Скляні піали з зернями ліхтарень –
то листопад, то посмішка легка,
серпанок синій сутінкових марень.
Палають теплі вікна в синім склі,
за кожним чай, вечеря і розмови.
Із року в рік на листопаднім тлі
тепло тепліше, затишніше вдома.
Холодні голки-промені-вогні.
Холодна ніч мигтить палахкотінням.
Симетрія ліхтарних світлотіней,
яскравість, чіткість – наче неземні.
Це листопадна крихкість відчуття,
різка, графічна, вигострена врода,
коли поволі тягнеться природа
в зимовий сон, в суцільне забуття.
Не знаю, буду я чи ні – весною,
до кого буду? Марно ворожить.
Рахує дні природа до спокою.
Перепочину, видихну на мить.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Я дерево. В мені зародок літа.
Я ніч. В мені дримає пагін дня.
Мене немає. Лід вкриває віти,
шовкові річки штопає до дна.
Тонка краса метеликів у рамі.
Тендітний рух тіней у склі вікна.
Скло листопаду сяє поміж нами,
холоне річка пам'яті скляна...

Сльота, сльоту, сльоті, сльотою... На глибині – замерзлий нерв.
Я все ще смикаюсь тобою. А ти – чи згадуєш тепер?
Як не тобі, кому ця спрага, до кого напнута струна
гуде? Жене до кого пагін палка оголена весна?
Як ліхтарі малюють тіні і сині сутінки в сльоті,
так і мене в буденні сірім завиграшки малюєш ти.
Чи довго діятимуть чари? Хто хоче дива, те й тому.
Несуть ліхтарні повні чари, і ніч потроху п'є пільму...
Ти будь, бо як же я без тебе? Ти ж знаєш, як без цього жить –
без вигадок і без містерій, без світла й тіні, без душі.
Душа-любов, дитя кордону, на межі світла і пільми
між нас тримає нитку-спогад, ще не відомий нам самим.
Ми не дізнаємось напевно, хіба за подих до кінця,
чи розгорнулось в квітку зерня, чи в лист з тернового вінця?
Сльота, сльоту, сльоті, сльотою – блищать і сльози, і слова...
Як бути боляче живою!
Як солодко, що ще жива...

СНІГ-ДЕКОРАТОР

Сніг зафарбовує бруд, сніг окреслює риси,
сніг – декоратор, освітлювач і режисер.
Ставить він п'єсу нову. Починає з куліси,
з білих лаштунків. Лякає осінніх химер.
Білий – не світло, але і не ніч. Безумовний,
йде, присипляє, навіює – ось і готово:

нова сторінка, немов майбуття ілюзорне –
вирти текст і на білім почати все знову.
Білий триматиме нас до народження року,
до воскресіння, до набряків, пагонів, звуків,
він засипатиме снами у вікнах, допоки
сонце увійде до брами весняної злуки.
Як ілюзорно, примарно, непевно, зрадливо
світиться, вабить... Як тягне почати з початку...
Може, напевно, та ти... Ти болиш неможливо,
і неможливо на білім поставити крапку.
Білим по білому ми, ми ніде і усюди.
Білим по білому мить, ми миттєві етюди.
Казка розтане? Ні, казка залишиться, любий.
Будь мені снігом, а там вже як буде, так буде.
Сіру замурзану дійсність вкриває повільно
біла ілюзія – чиста незаймана дива.
Боже, я дякую, що хоч думками я вільна.
Сніг – це ілюзія дива, а значить, і диво.

ВАЛЬС

Сніжинки вальсують, сніжинки кружляють,
і кожна з них – спогад, і кожна з них – мить,
якусь не згадаю, якусь зігриваю,
а котрась і досі у серці дзвенить.
Життя проминає. Не так вже й багато
безпечного щастя, любові для нас,
сніжинки вкривають колишні багаття,
іде у минуле теперішній час.
Ось зараз ти є, а за мить вже немає,
а сніг все літає, кружляє, іде...
Де завтра ти будеш – ніхто те не знає,
ніхто не питає – і де ж ти? Ти де?
Минає життя. Сніг у дощ переходить,
дощ з градом поволі іде в падолист,
і хтось щохвилини до світу приходить,

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

і хтось залишає цей болісний світ...
Ось я і тебе віднайшла – й загубила,
як сто раз до того, й потому знайду,
сніг буде іти і вкривати щосили
і пам'ять, і пристрасть, і щастя, й біду...
Набувши ознаки сніжинок прекрасних,
спливає за миттю зірковою мить,
вже сніг не дитинство для мене, не казка,
а час, що танцює, вирує, летить...
Ще раз-два-три, раз-два-три – й миті немає,
і пари немає, й немає життя,
а час все кружляє, кружляє, кружляє,
триває й минає, нема вороття.
Згадайте зимою мене, в хуртовину,
в завію, що раптом озветься до вас, –
я також любила цей сніг і хвилини,
коли за вікном починається вальс...

СОН СОМА

Спи, соме, сон дивись, про золотий квадрат,
про сніг, що йде увись, як дивишся між ґрат,
про дівчину в вікні, про місто і вогні,
про Атлантиду снів, що глибоко на дні,
про щогли на стіні, про парус під вікном
дивися сон, засни. Зимовий сонний сом...
Самотні береги, лягає тихо сніг
на березі ріки, куди іти не слід...
Я бачитиму сон: у холоді самім
серед самих сомів спить нерухомий сом.
Вкриває криги шар його сріблястий бік.
Він має дивний дар – у нім вмирає крик.
Від холоду заляк і сам вже майже лід,
розіпнутий навznak, затиснутий між віт.
Він бачить навзаєм віконця теплий лист,
і в нім солодкий щем,
і в нім таємний зміст...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

ТІНЬ

Якщо чужу побачиш тінь, то знай, що то моя
хустина марень і хотінь, яку згубила я.
А може, тінь втекла сама? Я не хазяйка їй.
Для неї прилисток – пітьма, і ти для неї – свій.
А може, вітер вкрав її у сонячного дня,
і заховав, і зачинив, і сам охороня?
Чи, може, місяць келих злив і тінь пропала геть –
неначе вибухнув нарив – пішла у коловерть?
А може, десь собі лежить на дні, мов камінець,
шукає зірку крізь блакить – хай тим шуканням грець!
То як спіймати тінь мені? Без неї я – ніде.
Якщо побачиш – прожени, нехай додому йде!
Або ж... залиш і засуши чи поклади на лід,
або завіскою в вікні повісь її на дріт,
чи то сорочкою надінь, чи ковдрою до ніг...
І похвались усім, що тінь мою спіймати зміг.

ПАРК

Так довго він чекав тебе, що вже,
здається, у побачення не вірив.
Забутий парк в осіннім негліже
любив тебе і вірним був надміри.
Чекав, що ти змалюєш, як колись,
із нього казку. Виміряєш ракурс,
контрастами підсилиш тінь і блиск,
знайдеш таємні знаки, зміниш маски.
Чекаючи, парк весь пішов у слух.
Він чув, як хмари в небі цілувались.
Тремтіла кожна гілочка на рух,
прохала, в очі неба задивлялась.
Я теж тебе кохала. Парком тим
ходила неприкаяна і квіти
збирала ліхтарів у свій мотив
любові, що без тебе ніде діти.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Я – кожною клітиною, а парк,
парк гілочкою, ми тебе чекали,
твоїх чаклунських паморочних фарб,
немов в житті ніколи їх не знали.
І ось ти розкриваєш білу книгу...
Кого чекали ми? Звичайно, снігу...

Ти знаєш, ще буде січень, у квітні – завії, сніг,
і знову ніхто не кличе, і сині носи у всіх.
Ще буде сльоти і бруду, ще буде буран мести,
я теж, ще, напевно, буду, якщо забажаєш ти.
Була я завжди зухвала, намисто ношу з імен –
я ніч за життя давала, пливла під вогнем знамен,
вбивала себе змією, кохалася раз по раз,
напевно, що і твоєю була я в минулий час.
Носила коштовні камні, у Нилі змивала біль –
всі образи ті прадавні в крові, ніби моря сіль.
Ти – жрець коло ніг, чи радник, чи Цезар, чи цар, чи Бог...
Були ми з тобою разом, колись вже були ми вдвох....
А зараз... чарівна й ніжна, і щемна, й тремтяча мить,
допоки душа невтїшна і лащить, і болить.
...Ще буде сльоти і бруду, ще буде буран мести,
я теж ще, напевно, буду, якщо забажаєш ти.
А може, як ніч, і тиша, і холод від дум пустих,
нізвідкись візьметься кішка
і згорнеться коло ніг?

ДОЩІ

Ти писав: «Дощі – то сльози Бога». Точно знаєш? Бога, не мої?
Де тепер тече твоя дорога, де плетуться стежечки твої?
Ти мені не зміг мене пробачить, я тобі – тебе. Банально, так.
Очі в очі – ми були незрячі. Більше не чекатиму відтак.
Все було – від пір'я і до скалок, з лави – і практично до нуля.
Все було, було, було... й пропало – відпустила бортик корабля.

Я давно пливу сама собою, без руля, матросів і вітрил.
Тільки зорі ще над головою розсипають твій зірковий пил.
Ти не сердься, я сама з русалок, корабельний юнга – не моє,
все було – від пір'я і до скалок, все було, і годі. Більш не є.
Ти не сердься, краще випий чарку. Я свій шлях довірю небесам.
Прощавай. У мене є на згадку трохи рим, а ще... ти знаєш сам.

Ти ніби не знав, як довго, як довго з тобою ми...
Камінням старого дому ми тиснулись у п'їтьмі,
сплїтали ми разом тїні на сїрих цеглинах днїв:
ми довго були єдинї, розливши навзаєм сїв.
На двох ми з одного вїтру. На двох ми всього однї.
Немає рїзниці свїту, зустрїнемось ми чи нї –
вїн нарїзно нас не знає, окремо не бачить нас,
вїн робить із нас навзаєм потрібний йому альянс.
Я знаю, що буде далї, як зїдеться свїт на свїт,
як виростуть в лист скрижалї, розгорнеться книга лїт,
як буде з паперу корїнь, як паросток пїде ввєрх,
як зїллуться з неба зорї дощем на засохлу твердь, –
я знаю, що буде далї, як зїйдуться два свїти.
Я все вже давно читала у главах, де я і ти.
Та вїри собї не йму я – лишаю пустий листок.
Нї завтрашне, нї минуле не пройде повз наших строк:
полишивши зайвї справи, зїйшовши водою в дим,
ми видибаєм, мов трави, пустивши корїння з рим.

КІШКА-НІЧ

Увїйшла навшпиньках нїчка, нїби кїшка, крадькома...
У вїкнї – лїхтарна рїчка... Я зосталася сама.
Я не сплю. Тебе торкаюсь, спогад нижу раз по раз.
На намисто назбираю... Ще яких менї прикрас?
Ти раптовий, нїби хлопчик, ти смїєшся, мов дитя.
Закохаєш, як захочеш, в себе небо і життя.
Я – вїдлюдна і самотня, лезо мїсяця – тавро.

Пляшка I

Лїхтарний рїслїнг із льодом //

Тихо ходить ніч дрімотна, грає картами Таро...
Поворожу я на себе: знаю, випадеш мені
ти, твій світ, безмежне небо, і чуттєво-ніжні сні.
Снів стрімких тобі, мій пане, я знайду тебе у сні –
серед тіней у тумані,
серед свічок у вікні...

СКЕЛЬЦЕ

Тобі потрібне скельце-світлячок?
Воно ж не сяйво – дзеркальце надбите.
Тобі потрібне сонце – розтопити
твої сніги, світить за кроком крок.
А я... о, ні – сама шукаю світло,
а не знайду – то буду у пільмі
ростити вірші штучні і сумні –
чи вже сухі, а чи напіврозквітлі.
Я звикла так. Я все життя сама.
В моїм вікні ні місяця, ні сонця –
крамничка, довга вулиця, віконця,
ліхтар, дахи, автівки і зима.
Десь острови цілують вічні хвилі,
десь сині вістря гір цілує ніч –
усе живе без мене, і щасливо,
і буде жити далі, ясна річ.
О, як бракує сповнення і світу,
а ти є все – весь Всесвіт у мені.
Я тільки так приречена любити.
Тримай, розбий – чи «так» або вже «ні».
Ти – світ, а я чиясь дитяче скельце,
загублене і знайдене. І все.
Воно твої тримає тони серця,
а ще відбиток твій в собі несе.
Ти – світ. Живи. Іди, пливи до сонця.
Покинь мене, розбий мене. Забудь,
що десь колись було маленьке скельце –
а може, й не було. Живи і будь.

МІСЯЦЮ

Якщо я тобі не треба, забудь мене
поміж сторінок сухих і пустих означень.
Однак це місто зловить і розітне,
розіпне хрестами вулиць і не заплаче.
Із вражень – новий ліхтар на кордоні дня,
із вражень – стара зима, що прийшла помститись.
І що тобі, любий, з того, що я – сама,
що нікому будь мені й ні до кого снитись.
Так мало мені потрібно. Коли і де
я зможу тебе спіймати, небесний пазур,
і врізатись, щоб відчути – життя іде,
і кров ще в мені стримить і тече у фрази.

Ні, мене тобі не треба, каганець в мені помер.
Свіжа зірка займе небо, запалає поміж сфер,
оживить заляклий абрис, до живого докричить,
наведе зітертий нарис, розфарбує кожну мить.
Забуття – мої лаштунки. Не любити – то не жить.
Хай весна торкає струнки –
пуста в серці не болить.

Лютий вигострив лезо місяця...
Як дістатись до тебе, шпичко?
Чим вколотися, чим зігрітися,
чим потішити давню звичку?
Чи жива чи ні – перевірити,
чи ще кров, чи вже лід в мені?
Мій загострений, зможеш вцілити?
Не жалій мене, шкрябони.
А чи скалкою, а чи прутиком,
а чи місяцем – дожени.
Тільки в тебе є гострі кутики,
а подряпинки – на мені.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Захочай мене у книжку, в мрій колиску, в завіконня,
де розплющуються тишком неба сині очі сонні,
захочай мене далеко, там, де й сам себе загубиш...
Жінка – струнка, жінка – дека. Не торкайся, як не любиш.
Захочай мене навіки, захочай мене назавжди –
я для тебе надто дика,
я для тебе надто справжня...

Весна визріває надривом, надміром,
бажанням до тебе, тяжінням у снах,
весна визріває запаленням віри,
і вибухом марить, й загострює страх...
Ти будеш зі мною, як зірветься пагін,
як лист пожене у повітря стрілу,
як зливи, зимову тамуючи спрагу,
зіллються на місто і змиють золу
з того попелища, де навіть не плачу,
з погаслої пустки на серці моїм?
Чи будеш зі мною? Чи вже не побачу?
Тіням – розчиняйтесь, кохатись – живим...

ДЛЯ ЧОГО ВСЕ?

Комусь казати, що люблю,
що світ широкий і яскравий,
що сниться море кораблю,
що сняться серденьку заграви,
що місяць – нота на струні,
солodka нота нездійсненна,
що сонце стукає в мені
і струмом грається у венах,
що ти – таємний острів Крит,
а казка – то найвища дійсність,
для того я й несу у світ
свою зі світом несумісність...

Три секунди до зникнення інею...
Зорі – спалахи – сльози – сльота.
Сонце вмийється синіми тінями,
поцілує, і буде вода.
Йде від тебе заграва чи полум'я –
розтаю у краплини живі,
і гойдається росяне золото
на гарячій осінній траві.
Мов життя, неповторно-зникаюча,
мов любов – поміж «так» або «ні»,
пестить болісно, ріжеться граючи,
і стікає росою в мені
мить кристальної білої сніжності
між холодною ніччю і днем,
мить короткого спалаху ніжності,
мить, заради якої живем –
три секунди до зникнення інею...
Поспішати немає куди.
Білі зорі і схрещені лінії
йдуть у краплі живої води....

МІЖ

У міжрядді без тебе, у міжрядді твоєю.
Занавішене небо, зацімлена душею.
Сни приходять і душать. У повітря спливають
розколихані душі, що ночами збираю.
То тоска незникома, наче камінь на шиї,
не проходить свідомо, чи люблю, чи хворію.
Все, мов різка, на шкірі, кожне слово і дотик.
Чи то вмерти без міри, чи натягують дроти?
Чатувати твій подих чи чекати на потяг?
Невідомо, бо в грудях тріски, скалки і протяг.
Не пиши мені, серце, я ж казала, судоми.
Ні на волі, ні в клітці, ні надвір, ні додому.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Ні далеко, ні поряд, ні світанок, ні річка.
Лиш кімната і сморід, ледве жевріє свічка,
де я плачу до себе, і до всіх, що люблю я,
де нікого не треба, де нічого не чую.
Напиши напівсили, не лишай напівмертву,
хай вирішує доля, чи то воля, чи жертва.
Що нічого не варте? Хто нічого не вартий?
Та ніхто і нічого, ні страждання, ні жарти.
Тільки сонця серпанок і дитяче волосся,
дивосвіт і світанок, то і досить.
І досить.

«ЦЕ ВСЕ – ЛИШЕ МРІЇ...»

Заходь, сідай. Тут є стілець. Не наштовхнись на бруд.
Минулі мрії навпростець блукають там і тут.
Горить ліхтарик на вікні, і свічка на столі.
Вважай, що ти в моєму сні, у мозковій імлі.
Ти слухай, слухай і мовчи. Я буду говорити.
Ти бачиш, як свіча горить? А тут нема свічі.
Тебе тут теж нема. Тут є лиш мрії і думки.
Їм хтось притулок цей здає, пусті оці кутки.
Тут затишно, хоч тут не є повітря взагалі.
Та має місто бути моє хоч десь на цій землі.
Ти хочеш випустити їх? Відкрити двері їм?
Ти хочеш вигнати усіх, лишивши пил і дим?
Вони змовчать, вони німі, вони по черзі йдуть.
За ними я піду у сні і віднайду їх путь.
І хто тоді притулок мрій лишиться стерегти?
Ти певен, безумовний мій?
Що то не будеш – ти?

Час дощів, час дзеркал, час туману
сто вогнів розсипає навкруг...

Чи згадати про давнішню рану,
мій колишній чи друг, чи не друг...
Час дерев, що стікають у тіні,
час дерев, що ростуть у воді,
Ця надмірна довершеність ліній,
це подвоєння світу в сльоті,
ці краплини, ця сяюча мжичка,
блиск на воску і міді листків
і моя неприкаяна звичка
у тумані зриватись на спів.
Ніч збирає оголене світло,
я збираю промінні дроти,
я шукаю свічадо – я звикла
відбивати й світити. А ти...
Ти згадай мене, вільну бродяжку,
я тебе пригадаю, мій друг,
націжу тобі сяйво у пляшку –
хочеш – пий, хочеш – бризкай навкруг.
Блискіт грає в усьому. Тумани
конденсують краплини в очах,
і сльозини солоні в ліхтарнях
перехожим підсвічують шлях.

Чи я ще гілка чи сопілка? Душа завмерла на межі.
Візьми олівчик – тонку стрілку, візьми папір, поворожи.
Ти намалюй портрет із себе, який ти є поміж рядків.
Нехай тобі допоможе небо, вестиме лінію з руки.
Я ще приречена співати, я маю голос ще і стать.
А чи зі мною будеш грати,
тонку сопілку цілувать?

Від тебе хочу я любові. Нехай, назви це як назвеш.
І волі ще, і вдруге волі, і втретє волі – так, авжеж.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Як не назвеш любов, єдино вона була і є – любов,
вона була і є – краплина води живої в мертву кров.
Тож пий, повільно й неквапливо, на двох замішаний напій.
Свавільний хлопчик, орле сивий,
Кому вмирати двічі? Пий.

Я живу на гучнім перехресті, між дорогами в весну і ніч,
де гуляють думки безтілесні і чекають побачень і стріч.
Я мандрую в повітрі дротами, заглядаю у вікна чужі,
світ кохає мене до нестями, хоч на здачу збираю гроші.
Все життя – безкінечне розгілля, де стрічаються ночі і дні,
де тиняються тіні весільні, де нестримно цілуються сні,
де високе незаймане небо, де немає нікого, крім нас,
де ніякого часу не треба, де постійний невимірний час,
де закинуті світяться вікна, де знаходиться задумів дім...
Я постійно тут мешкаю. Вітер скаженіє над домом моїм...
Поміж вчора і завтра, між бути і не бути, між жити і ні –
мої вічні шекспірівські пута, в них так солодко рватись мені...
Ти приходи на моє перехрестя, все життя я чекаю на хрест –
запальне і захоплене серце,
що залюблене в стиск перехресть.

ПЕРЕДЧУТТЯ

Я зачекаю на захід ночі...
Падає теплий сніг...
Все, що замовлене, все, що схочеш,
зійдеться навесні.
Навпіл розріжу старі портъери –
буде блискучий шарф.
Стукну віконцем, відкрию двері –
стільки весною справ!
Маю для тебе я трішки меду
в зіллі на самім дні,

дні потечуть сторінками неба,
строфами у мені.
А як ліхтарні закриють очі,
прийде сюди вночі
той, хто збирає вірші-заточки,
носить дзвінки ключі,
хто витягає слова з шпарини,
ловить рядки за хвіст.
Знати б хотіла, яку заміну
в нього взяли за хист.
Там, де дарують і обділяють,
зважують кожен крок...
...Кроки підходять. Я завмираю.
Стогне, скрипить замок.

ВІЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД М. ЦВЕТАЄВОЇ

Як добре, що хворіли Ви не мною,
як добре, що писала я не Вам –
абстрактно-віртуальному герою,
прихильнику віршів, вина і дам.
До дами Ви не зрушили до парку,
бо у мороз, до незнайомих дам,
немов якийсь хлопчак!.. Ходить не варто,
нікому, особливо, пане, Вам.
З віршами діло йшло не дуже вправно,
і, розмінявши сотню на гроші,
розкидала я віялом – шикарно! –
усі до Вас написані вірші.
Вину Ви теж шукали час і простір,
аж поки хтось допив його до дна,
а все було, здавалося, так просто,
та, слава Богу, добре, що мина...
Своє життя роздавши до монети,
іду легка, не муляють торби,

як добре, що ні пісні, ні сонети
на чорний день не склала я собі.
Як добре, що любовного двобою
ми не дістались, ввірившись словам.
Як добре, що хворіли Ви – не мною.
Як добре, що писала я – не Вам.

Я не буду благати про краплину води –
за хвилину до страти не втекти від біди.
Біль я болем лікую – то вже доля така,
рани сіллю цілую і зриваюсь з гвіздка.
Що боліло – минає, що зірвала – болить:
де століття відчаю, там відчуження мить.
Проросту, мов зернина, у нову я біду
чи між вітру долину і полином зйду,
я не знаю. Трикутник, піраміда чи хрест –
мій незмінний супутник, мій незрілий протест.
Я впіймала запізно підліткову любов –
в сорок стукає тісно в скронях згущена кров.
Сіль засипати в пустку, не турбуйся, знайду,
мов осіння пелюстка,
під підбори впаду.

СОН

Я сон свій відпущу, немов пелюстку
в весняний вир – гойдатись на дротах,
залишу на душі пекельну пустку...
А ти його спіймаєш? Сон – то птах,
примхливий він, у руки не дається,
кружляє у повітрі, навісний,
дивися, ще із тебе насміється,
бо він буває гострий і різкий.
Його спіймати – клопоти бубнові,
казенний дім і дама. Недарма

його спіймати – мов дібрати слово:
ось наче тут – і вже його нема.
Затиснеш – він втече і тихо згасне.
Відпустиш – то впаде тобі до ніг.
Хіба долонь підставити завчасно,
щоб він упав на неї і застиг,
мій сон... Йому сама я не господар,
від добре зна хазяїна свого:
літатиме, а чи впаде під ноги –
він все одно вже твій, а ти його.
Тримай його, чи випусти у вирій,
чи пошматай, чи в книгу засуши –
однак він твій: і простір твій, і вимір,
і всі нерівні струночки душі...
Пелюсткою в повітря відпускаю
мій сон. Нехай летить у височінь.
Чи він тобі насниться? Я не знаю...
Чи буде і нікому, і нічий?

ТІНІ

Я тебе чекаю, напівсонна,
в квітках сутінкових пелюстків,
ночі, наче очі завіконні,
свідки мовчазних бажань і снів.
Я на розі бачу тінь ліхтарну
нерухливу, тьмяну й неживу.
Що наразі живо, що примарно,
що вві сні моїм, що наяву –
хто там знає, та й чи не єдино –
кожний бачить в світі власних чар:
чи то Мінотавр кидає тіні,
чи хлопчина став попід ліхтар?
І кого я подумки любила
під фантазій шепіт голосний?

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Як зникає плоть і тане тіло,
де душа згортає свій сувій?
Я іду у вимір твій примарний
теж марою. Є різниця, ким?
Справді я така, чи образ марний
ти накреслив вензелем своїм?
Чи не все одно, кого любити,
як любити хочеш, ніби жить?
Я люблю. Ми всі маленькі діти,
від спочатку створені любити...

І що мені – благати про любов?
Просити крихти місячного саява?
Оманою напиться, щоб знов
відчути, що надмірність в світі – зайва?
Вуста торкнула посмішка крива,
а душу вітер вишмагав і стратив.
Мої слабкі застуджені слова
розвіялись, я їх не хочу знати.
Просити слова, шкіри чи тепла,
просить любові виважену міру?
Хай інші. Я для тебе вже була,
була, як не просив. І йду у вирій.

МЕТЕЛИК

А далі – тебе чекатиму. Далі буде...
Любов – то є завжди боляче. Дотик-опік.
Я струни не перейматиму на півдуми,
не підпалю, не висмичу на півноти.
Колись з полотна потягнуться руки в шрамах,
колись Галатея вріжеться, ніби жінка.
Намуляли і чіпляються тріски в рамах,
і фарби торішні сиплються на картинках.
А далі – закриєш очі – і сів метелик.

Чи сонце цілує вії? Не бий. – Не бійся.
Чого ти насправді хочеш? Допити келих?
На голку припнути мрії?
Тріпочуть крильця...

А ніч була ясна, прозора, п'яна,
пливли вологі вуличні вогні.
Скажи, чи вже запізно, чи зарано
тебе у ніч покликати чи ні?
Як солодко весна у кров пускає
високе небо з сотнями зірок!
А десь когось хтось пестить і кохає,
а всі тварини граються удвох...
Ось-ось... я дні до вибуху рахую.
Ось-ось... весна зірветься з повідка.
Залишиться картинкою сухою
чи розіллється в повінь, мов ріка?
Залишиться метеликом у рамці
чи оживе і душу звеселить?
Агов, кажи: гукать тебе на танці?
Чи є в тобі весна? Чи ще болить?
Як так, то так. Завернеш, подорожній?
Розкажеш про усе, що бачив ти
і що не бачив. Тож тобі все можна,
бо ти є ти, мій гостю золотий.
Бринить повітря, вабить, спокушає:
«Ще не любила ти. Ніколи. Йди».
І я їду, живу, люблю, співаю
і зву тебе. Та чи почуєш ти?

АПЕЛЬСИНИ

В місті з обсмоктаним снігом сірим
не віриш навіть у апельсини.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Лежать вони купкою, мов не звідси,
до них півкулі – найменша відстань.
Любов так само у цьому місті:
неначе поряд, неначе близько,
немов яскрава, мов помаранча,
та все ж не справжня і не гаряча.
Десь там, де з моря солоний вітер
цілує цвіт помаранч і віти,
там сік вустами і сік обличчям,
а тут – віршами спливаєш звично...

А сніг летів, з ним сутінки і сум.
Поволі згасли світло і надія.
Не вийде в мене. Я вже не зумію
ввімкнути ані сонечко, ні струм.
Що у мені? Понівечена пісня.
Любов, яку розчавило у тінь.
Ти безнадійно правий, вже запізно
молитися на блискавки і грім.
Я вже була, ти був. Тепло останнє,
можливо, ще пролететься поміж нас,
та вже до краплі випиті світання,
вже прогорів найщасливіший час.
Я слухаю тебе. Я добре чую
як не слова, так видихи сумні.
За все колишне плачу і плачу я –
хіба плачем озвешся у мені
за тим, якого вже я не побачу –
із вірою і подивом в очах.
Що є, то є. Лишилась тільки здача.
Лишився світ в рідких вологих снах.
Іти межею? Бити струмом тіло,
коли душа подерта на шмаття?
Ти сто разів правий... у вікнах білих
весна зимова... зимні відчуття...

Буде сніг, і буде вітер, буде вогник уночі,
одинокі сиві діти коло полум'я свічі...
Де то буде, як то буде – не роздумуй, не гадай.
Є на світі дім безлюдний і безлюдний вічний край.
Там до дотику лиш руку простягнути, а в шибках
тільки гілка буде стукать цілу нічку, ніби птах.
І нікого, і ніколи, і ніде на сотні миль –
тільки сніг і ніч волога, і безодня звідусіль.
Прийдуть привиди на чарку. Завітають, як на гріх.
Всіх їх вислухати варто – ми послухаємо всіх.
Хай сидять, не заважають, що нам з них, коли в вікно
білий місяць заглядає, у душі шукає дно.
Що нам свідки безтілесні, що нам морок в закутках –
я чоло твоє накреслю і зігрію у руках...
Ми самі на сотні років поза часом і людьми.
У безодні ніч і спокій, ніч і свічка, ніч і ми...

ДУША-БУРУЛЬКА

Знов лід співає, стовпчик йде донизу,
зима тримає хватку кістяка,
йдучи по льоду, ніби по карнизу,
танцюю я кривого гопака.
Танцює лід. Співає на підборах.
Іде душа, обута в ковзани,
і кров гуркоче скалками на сходах,
немов в коктейлі голки льодяні.
Забігти б звідси к чорту на кулички,
забути про рутинний біг речей
і пити щось гаряче коло річки,
якийсь чи ром, чи віскі, чи глінтвейн,
спіймати світ й замерзнути на корок,
піти в той світ бурулькою душі.
А хто ж до краплі вицідить мій морок?
Хто доплете не сплетені вірші?

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

...Немов душа до кісточок промерзла,
немов життя завмерло в ній зовсім...
І тільки перша зірочка, Венера,
мене тримає поглядом твоїм.

Від лускатого птаха й летючих риб
до заплетених пальців – нечутний крок.
Та й його немає. А обіг діб –
тільки мить до паморочних зірок.
Я давно вже хочу нерівний вірш
одягти на себе й нічого крім.
Ти віршами лаєшся і кричиш,
у віршах кохаєшся з світом всім.
Чоловічий вірш. Чоловіча суть.
Все до комочки – ключ до мого замка.
Ти із тих, з ким не можна формально «буть» –
треба бути від крапки і до дзвінка.
Ти із тих. Чи ти знаєш про це чи ні?
Від шпалер до Шагала – нечутний крок.
Наші тіні залишаються на стіні.
Наші тіні всотаються у пісок.
Наші вірші розтануть у білий дим
і зостануться в місті ковтками снів –
мій наспівний протяг в мережі рим,
твій ритмічний опір, нерівний спів.

Від пустки до екстазу йде життя,
потроху тане рваний шмат шагрени,
я абияк завершую цю сцену –
у повнім залі – повна самота.
Віддавши все – до крапки, до дзвінка,
лягаю спати глядачу на втіху –
він любить сцени в ліжку, важко диха,
у темряві напружено чека...

Даремно те – гімнастики не буде.
Під інеєм і попелом душа,
ні крапельки, ні крихти, ні гроша
немає в мене кинути у люди,
ні меду, ані солі вже до ран,
ні навіть поцілунку у повітрі:
у темряві чекати, поки титри
одну мене назвуть на весь екран...

ВІКНО

У місті скиглила завія і перехожий вів свій шлях,
аж ось віконце засвітилось у сніговерті на очах.
Немовби свічка в нім горіла, ходили тіні поза склом,
підняв він очі засліпілі на це мигтіння за вікном.
Він знав, де йде посеред ночі, він знав, куди йому іти,
та відірвуть не міг він очі від того сяйва з висоти.
Його обличчям сльози лились, палали щоки. Він не міг
ніяк збагнути, що світилось, і зрозуміти, чи то сніг,
чи, може, зірка заблукала, чи то свіча, чи то уяв?
Постояв він і далі, далі собі додому поблукав.
Не йшов, а майже біг щосили, щоб не натрапить на біду:
«Дім нежилий. Що там світило? Я завтра знов сюди прийду».
Він обернувся. Вже не горіло ані віконця, ні свічі,
ні ліхтаря у сніжнім вирі, хоч повертайся, хоч кричи.
«Напевно, все мені здалося. Чий то був світ? Чи вирій душ?» –
І чоловік побіг, бідося, не оглядаючись, чимдуж.
Наступний день і цілу нічку він те віконечко шукав,
що раз в сто років палить свічку
і світить тим, хто заблукав...

ВІРШІ-РИБКИ

Вірші ходять, ніби риби, просять крихітки сердець.
Накришу з долоні хліба –
хай їм грець.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Серце все у поцілунках, мов натягнута струна.
В ньому звивисто і лунко
б'є весна.
Поцілуй мене, як схочеш, крізь вуаль із ліхтарів,
крізь весняні шати ночі,
сукню слів.
Задивись мене на тіні, забери мене в слова,
вже не зникну. Бо віднині
я жива,
надчутлива, наче хвора, надрізка – не доторкнись,
лихоманка на підборах,
вістря блиск.
Твій відтінок, твій відбиток, твій коктейль на дні души.
Веселкові в ньому рибки –
то вірші.

ГОРОБЕЦЬ

Вітер вийме з мене душу і розірве на шматки.
Що кому у світі мушу, горобець дахів міських?
Аж нічого, аж нікому – хоч на пір'я розбери:
крім зневіри, крім втоми – ані іскри, ані гри.
Не дивись на мене сумно. Вже померли у мені
і зимові ночі лунні, і весняні сині дні.
Той же шип, в ту ж саму рану. Я не вірю у весну,
я не вірю в те, що ранок знову буде після сну.
Що кому тепер я мушу? Хто коли мене любив?
Так, як себе, так, як душу, поза межі, поміж слів?
Та ніхто. Не треба здачі. Що змогла, дала сама.
То за ким же вітер плаче, гуркотить у скло вікна?
За чиею він душею так співає, аж дзвенить?
За твоєю, за моєю він шибками стугонить?
Оминатиму омани, оминатиму вогні,
ці пекельні зміни стану, зміни шкіри навесні
оминатиму. Не треба ані сміху, ані сліз.

Не чекай від мене неба – лід і крига вже накрізь,
вже не буде з мене танцю – мертвий попіл у вогні.
Інші хай тремтять коханці.
Змерз горобчик уві сні.

КАЗКА (ЗА Г. Х. АНДЕРСЕНОМ)

Вітер північний співає пісні про Снігову Королівну,
пише завія у чорнім вікні вірш про кохання нерівне.
В горах, на Півночі, діва жила – тіло із чистого снігу,
та закохатись вона не могла – тануло серце із криги.
Хоч подивитися, як то – любов, коні везли її білі,
діва злітала на землю до двох – двох, що кохали й любили.
Якось побачила хлопця вона – віз він дівча у санчатах...
Нитка-шпарина у серці пішла, тріснула крига проклята.
Хлопець жарини на неї повів, чорні агатові очі,
і крізь шпарину розлився мотив співу північної ночі...
Вразила гостра сліпуча краса хлопця з вугілля і пуншу,
наче холодні пусті небеса вцілили в вогняну душу.
Сани припнувши до швидких коней, хлопець з камінного міста
їхав за нею крізь морок ночей в паморозь вічну і чисту.
Як же любила? Та вже як могла – мовчки дивилась і мліла,
тільки на шиї, рожева й мала, жилка тоненька тремтіла.
Віхола хутко їм світ замела, зсипала срібні кришталі,
карти-крижини пограти дала... Грали. На що ж вони грали?
– Виграю я – поцілуеш мене, – хлопець сказав Королівні.
– Виграю я – поцілуеш мене, – мовила дівчина сніжна.
Свідків немає, лиш пустка німа... Як то у казках буває?
Станула крига, палацу нема, і Королівни немає...
Стануло серце від теплих долонь – правди немає де діти,
квіти розквітли, мов білий вогонь, світлі і ніжні, мов діти...
Серце царівни кохало лиш раз, серце із криги і льоду...
Крапля живої води проросла крізь мерзлоту у свободу.
...Хлопець вернувся, та з того часу – дивний. Що сталося – хтозна:
все у вікно на північну красу дивиться в нічку морозну...

ВОРОЖІННЯ

Прийде південний вітер, буде дахи зривать,
нікуди правди діти, нікуди вже тікать:
всюди кватирки, хвіртки, вулиці і мости,
в мізках наскрізна дірка, в кожному слові – ти,
абрис, а чи гербарій, всушений поміж строк,
висушений розарій, вишматаний росток,
чорний малюнок хмари, нарис до мого сну,
тільки твої примари, в них попливу в пітьму...
Двері відкриє вечір, вікна закриє ніч,
буде раптова втеча в човнику віч-на-віч,
Ляжуть на денце весла – хто знає, де нам плить...
Буде лиш небо хресне,
спалахом буде мить.

ВОРОЖКА

Старенька відкрила простір, взяла у долоні час,
всі спогади, вірні гості, до неї ідуть щораз...
Вона розкурила трубку і витягла з карт одну:
валет, що лишив розсудку багато років тому.
Він був надзвичайний красень, очима – Делон Ален,
та часто гірку він квасив й Прекрасних кохав Гелен.
Кохали його Прекрасні, поки не дізнались теж,
що часто гірку він квасив, в житті не знайшовши меж.
Король ще один траплявся, ой, серце навіки взяв.
Вірші писав – мов кохався, кохавсь – мов вірші писав.
Курчавий, зеленоокий, мов лицар з старих казок...
Стареньку узяв неспокій, сльоза покотилась з щок...
Навзаєм роками вірші писались вночі і вдень...
Коли розійшлись, вже іншим складала вона пісень.
А інші були примари, знекровлені і глухі,
ні сміху, ні сліз не варті, ні навіть чужих гріхів.
Ще був у колоді джокер – чи карта, чи біс, чи жарт...
Та гримнув дверима вітер, розсипав колоду карт....

Закриється безмір-спомин у старому дзигарі,
сніг часу втече з полону, кружлятиме в ліхтарі...
Старенька збере всі карти, намисто тонке дзвенить...
Кохання – одне, що варте в житті довжиною в мить.

Втовкмачують «поет» нещасній жінці.
Чи хто щасливий плів колись вірші?
Я все життя стою на тій зупинці,
де ні літак, ні човен не спішить.
Сама собі і вигадка, і мара,
і чорна хмара з шовком блискавиць,
не створена до ладу і до пари,
і, ясна річ, не пані і не міс.
Я хтозна-хто, звідкіль мої нотатки,
навіщо взагалі у світі цім,
який іде від розквіту до крапки
з усім абсурдним розумом своїм.
Я видумка, я блискітка, пір'їнка,
безплотний світ яскравої душі...
І, звісно ж, не поет. Нещасна жінка.
Чи хто щасливий плів би ті вірші...

ДИРИГЕНТУ

Це оркестр, і не найгірший. Грає джаз.
Я – поет, римую вірші. Ось – для Вас.
Вже вино не має смаку. Тільки звук,
що лунає з-під замаху вправних рук.
Час міняється на простір без відзнак.
Плине суттїсно і гостро. Саме так.
Доторкни мене, маестро, до душі.
То єдине, ну а решта – то вірші.
Духові хай дмуть щосили, вдарні б'ють.
Струнні пальці в кров забили, флейти звуть.
І співачка відчайдушно хай дзвенить.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Тільки так співати й можна в щемну мить.
Хай зілле мою оману, мій двобій,
хай мої омие рани голос твій.
Пристрасть звуку, пристрасть рухів – збий мені
всі ті мороки і муки у вогні.
Муки й мороки любові, світ чуття –
тільки музика і слово
є Життя.

МЕРЛІНУ

Дні ідуть, як сніг іде, непомітно і неспинно,
проминають щохвилино – хтось забуде, хтось знайде.
Хтось забуде, грудню-Мерлін, чародійництво твоє,
хтось тебе згадає в червні, хтось промовить: «Все мине».
Коливаються навколо круги зим і круги літ,
щось у грудях закололо, захолов у серці лід.
Присмеркові дні зимові, сподівання без надій,
хворобливих, кольорових снів запівнічний напій.
Промайни, примаро тіні, світлим світлом промайни –
трохи далі від рутини, трохи ближче до весни.
Подивись на мене зблизька, може, так і перетну
зиму цю, дійду доріжку, дочекаюся весну.

ДО МОРЯ

До моря хоч би на хвилину – поринути у вічний шум,
у вічний гомін безупинний, охолодити зграї дум.
Я б зупинилась у готелі, серед зими, у міжсезон,
де б комин був, високі стелі і вікна в хмарний горизонт.
Хоч би на мить знайтися там, де щось чекає незвичайне:
міста свої дарують тайни не натовпам – одинакам.
Приморське місто інше взимку – не галасливе, не гучне,
пусте, мов понеділок ринку або на ранок вар'єте.
У рюшах льоду сіре море, у небі сірі хмари хвиль...
Пройтись кромкою, підбори втискаючи в пісок і сіль,

пройтися, щоб скажений вітер з душі і тугу, і печаль
зірвав і щоб буденні види мені з очей зітерла даль.
До моря йду себе шукати, у нас з ним вічний діалог:
про те, чи варто бити ґрати, про те, чи варто бути вдвох –
воно ніколи не відмовить, уважно вислухає все
і принесе у темних водах холодне місяця лице...
Як я за лінією злуки, що шиє небо до води,
сумую і часи розлуки рахую. Літо, де то ти,
прийди, врятуй мене нарешті, я зайвий світу елемент,
йому гвинти потрібні. Решта – душі бездарний рудимент.
Живу від моря і до моря. Ніщо не може замінить
безкрайню воду, сині гори
і неба випрану блакить...

Душа моя – весняний сніг, шматок набряклої хмарини,
із неї йдуть вологі сні, течуть попід, а над – льодина,
а понад – брили крижані і гострі скалки сліз самотніх,
десь коло дна на глибині вирують течії широкі...
Болить душа, як ще жива, як не болить, то вже й померла,
але болить, росте трава, і тане лід, і грають нерви.
З краплини – в лід, і день у день, сто раз на день – ото є жінка.
Все зайве лине у хмаринку, у третій стан, у стан пісень,
життя і біль у пару йде, у пару йде любов і пристрасть...
Де ж та земля, і зливи де, і хвилі вільні, хвилі бистрі?
Та вічна річка зветься Стікс. Їй розтопити все під силу:
бурульки снів, крижини сліз, сніжинки слів, кохання брили...

ЕТЮД

Місто – плескіт, плюскіт, чавкіт, шамкотіння мокрих ніг...
Одинока змерзла мавка загубила власний слід.
Слиз ліхтарний, сіра нежить, повні чоботи з верхом,
хижий вітер наскрізь ріже, пробирає до судом.
Ось замерзну від застуди і сконаю. Хто згада
мої вигадки незбуті, нерозтрачені літа?

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

...Все у русі, все у ритмі. Світ розтанув і мигтить,
дріботить в калюжах світло – не згубити, не зловить.
Так, ціна мені копійка. Так, не варта і пуста,
непомітна чорна змійка, хвіст ліхтарного стовпа.
Вже мене не відігріти, я замерзла чорна тінь,
що ховається від світу під холодну дріботінь.
Вітер тіло розпинає, аж до серця дістає,
все спливає, утікає,
проминає, розтає...

ЗИМА

Зірви мене з цього колажу геть,
я в світі цьому зайва, мов наліпка.
Ти знаєш, як то зникнуть. То не смерть,
то зникнення з очей. Нехай музика
що хоче грає. В цьому вар'єте
прокисло все, від холу до акторів.
Піти хоч би на мить. Замкнене коло
хай біситься, абсурдне і пусте.
На тлі століття, в кліпових світах
я зайва абсолютно, мов раптово
відживлений летить із рамки птах
і геть руйнує єдність неживого.
Мов у дитинстві – враз закрити очі,
щоб щезнув світ, немов його нема...
Нехай усі шукатимуть дарма,
однак не знайдуть, поки я не схочу.
У схованки зіграють, згорнутись в ковдру,
де тепла і обмежена пільма,
безпечна і ласкава, що огорне...
Зима, зима. Як довго йде зима...
Візьми мене із цього світу геть,
ти знаєш спосіб – інколи хоч згадуй,
сховай мене у мрії. То не смерть –
зима. Деревя сплять у нетрях саду.

РІЗДВО

Завісимо сцену: що було, що буде, що є.
У кульці дитячій на хвильку застигне завія.
Ця ніч обнуляє усе і з нічого дає
надію придумати казку, намалювати мрію...
Спалахує зірка і сходить поволі в мені,
народжує світ з небуття – із звичайного дива.
Почнемо спочатку. Строку не забілимо, ні,
хай буде усе: випадкове, невільне, зрадливе.
Простімо. Почнемо з абзацу, з нового листа.
Що було, було. Залишимо усе мемуарам.
Спалахує зірка. Народжує Діва Христа.
Хто вірить у диво? Хто вірить у міфи і чари?
Змінимо лаштунки, засіємо зірками ніч,
і білим по білому впишемо нові скрижалі,
і кожному буде чи мрія, чи казка, чи вірш,
і кожному, вірю я, буде по вірі й надалі.
Спалахують зорі. Палає небесна блакить,
і зірка далека-далека у небі палає,
і віру свою кожен сам обирає щомить,
і Бога свого кожен сам по собі обирає.
Все буде, як завжди. Незмінна природа людська.
Все буде щоденно, буденно і нібито звикло.
Та кожного разу цей світ на хвилинку зника,
як струшує кульку дитина. Спалахує світло.

ЗАВІЯ

Завія стогне. Де ти зараз, милий?
Висить в вікні живий потік небес.
Я опинитись поруч би хотіла,
знайти твого вікна самотній хрест,
торкнутись щік, чоло охолодити,
торкнутись вуст, розтанути, мов сніг,
і полетіти, далі полетіти,
щоби ніхто спіймать мене не зміг.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Тепла, тепла! Дістатись і розтануть,
сльозою протекти крізь часу зсув,
і бути мить, і згинути у пам'ять,
бо навіть зникнуть зможе той, хто був...
Немає щастя. Обрій неможливий.
Немов ось-ось, ще трохи – і дійдеш,
та він все далі, далі, й де ті сили
дійти туди, дістатися до меж...
Бо як не йди, а обрій – то є мрія,
чарівна злука там, де нас нема...
Та все ж таки хоч віялом завії,
хоч дотиком, хоч поглядом... Зима...

Загорнуся у небо заходу, у тривоги свої й думки.
Вітер витиме, і блукатиме, і свистітиме у дірки.
Пісня пісней у ньому чується: якщо хочеш любити – люби.
Шурхотить під підбором вулиця, кроком міряє пульс доби.
Не дізнатися, не достукатись, не дізватися, де ти є.
Ти – гора, і не варто рухати нерухоме життя твоє.
Я ж і вітер, і море, й сонечко – хвильова моя вічна суть.
Оминаю я чорне горечко і продовжую далі путь.
Я для всіх. Я любов без виключень.
Гладить промінь гірські хребти...
Я торкнуся тебе за звичкою,
і мене не відчуєш ти.

Замети мене, завіє, я б хотіла все забути,
все забути, загорнутись в ковдру. Хай мене зігріє.
Слухати музику і вірші, низати на душу перли,
підсолоджуючи тишу, підрехтовуючи нерви.
Хай лягає біла ковдра в завіконне підвіконня,
хай тепло мене огорне напівсплячу, напівсонну.
У вікні укрите місто, сніг провулками блукає,
перехожий напідпитку щось у віхолі шукає.

Чи кохання, чи будинок, чи дігнатись алкоголем?
Поринає в вир сніжинок, пропливає білим полем.
Хай йому тепло знайдеться, хай у цю страшну завію
хтось торкнеться його серця, відродить його надію.

СНИ

Струмиться сніг і тане у калюжах,
і вірші закликати надарма.
Збудіть мене, коли піде зима,
я бачу сни холодні і байдужі.
Я бачу сон – ти більше не озвешся,
не з'явишся, не збудиш, не прийдеш,
я бачу сон – моє холодне серце
не хоче більше битися між меж.
А ще я бачу східці до квартири,
куди я мушу, маю доповзти...
Розвалені вони, й немає віри,
що я дійду коли-небудь туди.
Ліфти, які завжди летять у прірву,
і потяги – за ними я женусь.
Я сплю і уві сні втрачаю віру,
що взагалі коли-небудь проснусь.
Я бачу: замість мене ходить тіло.
Обов'язки і функції мої
виконує воно доволі сміло
і репліки доладжує свої.
Я сплю. У нірці тепло і безпечно.
Мені до стану сплячки не звикають.
Збуди мене! Я вдячна безкінечно
Зостанусь, а як ні, то буду спать.
Збуди мене! Коли у тебе літо?
В душі, а не за часом? Я боюсь,
збуди мене! Я хочу полюбити.
Як ні... то вже довіку не проснусь.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Зимно. Сутінки застигли, ожеледиця в душі,
світло в синє, жовте, біле розфарбовує куці.
Скляний білий, скляний жовтий і ліхтарний льодяний:
місто, скуте і замовкле, спить в сорочці крижаній.
Ні краплини, ні сльозини, ні словечка, ані руш,
ні цілого, ні частини, ні людини, ані душ.
Ожеледиця надворі, ожеледиця в душі,
думки чисті і прозорі, мов бурульки і вірші.
Ні сльозинки, ні хмаринки, вітер срібний і сухий,
носить сутінки й сніжинки,
засипає образ твій...

СТАРИЙ ЛІХТАР

З ліхтаря залишилось око-коло.
Поглядає на мене збоку кволо,
а колись він любив ночі давні,
та в будинку закрились очі-ставні.
Перехожі дивились звикло – житло,
а життя із будинку зникло, й світло
вкрали, вибили, чи від чаду згасла
біла лампочка у лампаді, в яслах.
Хтось тут виріс, пішов ловити лихо,
стало пусто в маленькім світі, тихо.
В білім колесі – чорна дірка в очі.
Що сказати погасла зірка хоче?
Цілувались під нею, ой, скільки...
Розмінялась життям любов в бійки...
Їй відомо усе про рай? Може,
бо вмирали під нею, край, Боже...
Чорна дірка чи куля в ній? Рана?
Сніг тече і тече з-під вій...
Тане...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

ОСТАННІЙ ТРОЛЕЙБУС

Кінцева зупинка. Вже пальці ніг замерзли, і руки, й ніс.
Ніхто не забрав, і ніхто не встиг... Когось він кудись повів,
останній троллейбус. Поїхав в ніч... Немає мене у нім.
Немає слова, лише «не клич», і пам'ять іде у дим.
В повільнім русі, у сьайві скла – обличчя, бажання, сміх.
Я теж у ньому колись була, не буде без нього втіх.
Пішов крізь ніч і поніс вогні, останній притулок снів.
Але немає мене у нім, не дихає в горлі спів.
Що їм там, як там? Які слова? Не все вже тобі одно?
Іди, де треба, і жни жнива, дивися своє кіно.
Тече крізь місто, тече, дзвенить... Не я в нім, і не мое...
Забуть останній троллейбус, жить.
Забути, що він десь є.

Як свій спіймає хвіст змія старого року,
тоді почнеться твіст, а може, навіть вальс.
Всі літери в листах я випало у попіл,
злетить із нього птах і здійметься між нас.
Доп'ю старе вино, примари і надії,
червоне в чорне знов згорнеться й навпаки,
заграє кров моя, а де й коли доспіє –
не знаю того я. Стрімкі лише думки.
Я гратиму в слова. Я їх тасую швидко.
Я поки що жива. Крізь сумніви й печаль
летять мої пісні, гойдається кибитка
крізь роки наскрізні, крізь час у синю даль.
Зі мною поруч йдуть і марення, і думи,
усі зі мною тут – і образи, й життя.
Усі вони – то я, солодкий шепіт суму,
усі вони – то я, солодке забуття.
Актори всі – мені, розписані їм ролі,
і бубном стугонить нам місяць угорі,
в намисті мерехтять ліхтарень гострі зорі,
під колеса летять розхрещення доріг.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Мій місяцю ясний, лиш ти мені під пару,
ти маєш голос свій на кожне «так» і «ні»,
ти маєш колір свій, плекаєш власні чари,
ти світло ллеш на світ, мою малюєш ніч.
Поворожи мені, якщо ти так далеко,
майни колись у сні чи в картах покажи,
хто там за мною йде, іде у дощ і спеку....
Нахмаривсь... Де ж ти, де? Хоч щось мені скажи...

ПІСНЯ МАВКИ

Як стане лід дзеркалами озер,
роз'юшиться на сотні рис обличчя,
і виструнчиться квітка з мерзлих нетр,
і вилетиться кохання, наче річка,
я, напівсонна, ткатиму танок
на звивисті, гортанні пісні вітру,
напівжива, я висію пісок
часу і сліз, зберу нову палітру.
Я зшию час і простір, змию рани,
я підберу до кожного ключі,
весна моя загоїть простір рваний
неспинним рухом пагонів вночі.
Піду лататтям стегна прикрашати,
із мавками у місяць-бубен бить,
на себе луску міряти, мов шати,
і перехожих звать до верховіть.
Коли і світ, і світло створять пару,
я звично щезну з мапи майбуття,
і тільки ти чаклунські маєш чари,
тримаєш нитку, тягнеш до життя.
Істотам мрій потрібне чорне поле –
розоране, вологе і пусе.
Тримай мене в земнім і тіснім колі,
поки зерно у сні не проросте.

Тримай мене міцніш, бо я не знаю,
хто я – русалка, мавка ув імлі?
Чи рай той є? Чи лиш Любов буває
єдиним раєм неба і землі?

ЛИСТ ДО О.

Скажи мені, що там в твоїм вікні,
в чарівнім світі гір, річок і замків?
У мене сум тече з усіх шпарин,
а ще весна тривожить серце шпарко.
Щораз простіше я пишу вірші.
Слова складні не варто підбирати,
бо як ніхто не зможе прочитати,
кому й навіщо вижимки душі?
«Життя тече, і все без коректур».
Я дякую, бо краще не сказати.
Нікого більш не хочеться кохати,
а без кохання – світ з карикатур.
Така дилема. Що кому до того.
А так, в цілому, добре все у всіх,
поки живі. Тож дякувати Богу,
і більшого просити – то вже гріх.
Йде знову сніг – зима вертає решту –
висить в вікні чи падає тихцем...
Коли ж весна постукає нарешті,
коли відкриє сонечко лице,
коли відкриє річка срібні хвилі
і синій май запалить добрий Бог,
піду купатись, брати в річки силу,
любов в природи, світло у зірок.
З вологої землі полізуть квіти –
маленькі сонця, очі і серця.
Тоді любов куди мені подіти?
Куди нести нового каганця?

У тебе все так само. Всі поети –
хто бубен, хто сопілка, хто струна –
дзвенять від вітру, шкрябають сонети.
Нема кохання – буде хоч весна).

ЛИХОМАНКА

Твої слова – немов до губ запеклих, спалених – цитрина.
Стікає сік в зимову днину, стікає сонце льодом труб...
Мов нетутешній помаранч, все має дивний смак і колір...
Не знаю далі, що там доля мені намарила на ланч –
я рухів вже не відчуваю, щораз втрапляю повз реприз,
займаюсь полум'ям у хмиз і, ніби сік, між вуст стікаю.
Мороз підсилюється. Сніг січе й роз'ятрює обличчя...
Мені, напевно, сукні личать, червоні й вузькі коло ніг,
панчохи в сіточку наспід, тонка і вишукана врода...
І сік плямує спраглий лід у колір пристрасного сходу...
...Коли у горлі ніби ніж, коли мороз пече нестримно,
ніщо тебе не звабить більш,
ніж навпіл врізана цитрина...

ЛЯЛЬКА

Чоловік замовив ляльку з порцелянового скла,
всі життєві забаганки він до Бога списком склав,
описав усі прикмети і послав до неба лист:
щоб така була кобета і назовні, і на зріст!
Ангелок заніс пакунок, вмить злетів, не забаривсь:
Замовляв? Тобі рахунок. Перевір і розпишись.
...Напівгола лялька стара, тіло тріснуте наскрізь...
З глузду з'їхали у хмарах? Що це ти мені приніс? –
Все в рахунку без помарок, там не роблять помилок.
Ти – вона. За прејскурантом. Забирай своє, браток.
Ангел щез, не намагався надто крилами махати.
Що ж, давайте роздивляться: хто, чия ти, як хоч звать?

Посадив її на ліжко, покурить пішов – вона
вже сидить, спустивши ніжки, на стільці коло вікна.
І куди б її не ставив, вийде, ввійде, вже вона
проти дзеркала на лаві знов сидить коло вікна.
Сумно дивиться в люстерко, ніч і день в очах горить,
і червоне плаття дерте там, де серця шмат висить.
Снів і тіней перехрестя на замуранім чолі,
і, здавалось, серце б'ється, очі ходять, мов живі.
Промайнуло: ця каліка віднайшла одвічний дім,
де жила завжди й довіку,
як ще він не жив у нім...

МОНОЛОГ

Мій монолог з усіма сторінками
ти вислухав. Яка моя вина?
Мов наркоман, кайфую я словами,
рядки і вірші п'ю замість вина.
Відвеселкою будь-яку картинку,
відекспоную з нового кута,
побачиш все у іншому відтінку –
ти не дивуйся, просто я – вода,
вода жива, оманливе люстерко,
мінливий вітер блискітки жене,
він наші відображення розплескав
і знов збере разом тебе й мене.
Знекровлена від власних трансформацій,
я випила саму себе до дна.
Сидітиму тихенько, поки танці
веде вогонь і снігом йде зима.
Мій монолог ти слухав мимовільно,
тепер, допоки ватра ще горить,
без поспіху, невимушено й вільно,
твоя підходить черга говорить.

ПРИВИД

Мені намарилась любов у сірій плетеній хустині,
вона ховалася у тіні і виникала знов і знов,
Я ніби бачила її тремтячі риси у повітрі,
я ніби чула, ніби ні чийсь збентежені молитви:
немов злетів у небо птах, немов невимовлене слово,
немов мотив, що на вустах тремтить і виникає знову...
Один із привидів зими, що втік з будинків старовинних,
вона ховалася в мені і відбивалась у світлинах.
Я ніби бачила її, але ж сама її шукала...
Чи то наснилися у сні мінливі рухи у дзеркалах?
Ніхто мене не впізнає... Примар і привидів лякаю...
І я не знаю, чи ще є любов моя, чи вже немає...

Мені однаково, чи дійде тобі чи іншому цей вірш.
Благаю, Боже, лиш залиш якусь несправджену надію,
якусь примарну соломину, далекий промінь у вікні
залиш мені. Залиш мені, приспи мене, як ту дитину.
Скажи мені, скажи, чому кохання вічним не буває?
І взагалі, воно буває, чи марить їй або йому?
Чому воно не гріє ночі? Чому людина помира?
Скажи мені, я знати хочу, нехай то навіть зайва гра.
Чому життя не є кохання? Чом ми не діти все життя?
Чом не радієм, мов востанне, не любимо до забуття?
Чому життя завжди – не казка? Точніше, казка – не така?
Скажи мені, скажи, будь ласка, чому життя, мов кров, стіка?
...Мовчання їй відповіло. Співав лише зимовий вітер,
вікном цвіли січневі квіти, і серце снігом замело...
Чи не однаково було? Чи хтось почув її питання?
Чи хтось питав? Чи то зітхання
завії у замерзле скло?

ДО О.

Мені тепло, що ти десь є. Нам реальним немає місця.
Кожен має життя своє, кожен має щось звичне близько,
кожен має торбинку справ і минулого жовклі квіти,
хтось у чомусь не прав чи прав – тільки Богові нас судити.
Ми льодяники смокчем снів, загортаємось в жухлі шкіри
сохлих спогадів і налив колупаємо понад міри.
Ідеальне завжди живе, бо будення його не зітре,
бо яскраве воно й нове, бо по ньому не підуть титри.
Десь не гасне твоє вікно. Десь далеко, і хай так буде.
Люди справжні – то не воно, люди справжні – ще ті маруди.
Інша справа – небесний лик, розмальований на глазури:
він горітиме цілий вік, мов самотній маяк у бурю.
Десь не гасне твоє вікно. Вогник мрії – найвища правда.
Як ітимеш у сон на дно, там вікно мое буде – завжди.

Ми будемо мовчати довго-довго,
допоки хмару не розірве грім.
Я, звісно, можу бути Бог зна з ким,
ти теж, напевно, будеш з ким завгодно.
Та кожен з нас чудово знає – нас
усього двоє мічених на місто
і нам ніде не дітися від змісту,
а форма тільки профіль, не анфас.
Чудово знаєш ти до мене ключик.
Чудово знаю я таємний сад.
І те усе, що нас навзаєм мучить –
то наші спільні потяги до страт.
Ти розумієш. Очі ще, буває,
спалахують, мов море ясним днем.
Ти розумієш – я тебе кохаю
так солодко... І біль іде у щем,
так солодко на двох себе втрачати
і помирати, мов в останній раз...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Ти знаєш це. Ти це не можеш знати.
Твій безкінечний простір поміж нас.

Минай мене, мов камінь, мов рівчак,
минай мене і йди поволі далі.
Минай мене, я не виток спіралі,
мій маятник єднає «ні» і «так».
Минай мене, далеко обійди,
між «так» і «ні» розряду ніде діти.
Переступи й забудь мої світи,
гармонії шукай у іншому світі.
Накресли коло, вичитай псалтир,
щоб ні на крок за ризику не ступити,
а я піду в свій звичний монастир,
де можна і не бути, й не любити.
Забудь мене, забудь мої слова
у темряві і далі йди у світло.
Мене давно немає. Я вже звикла.
Я хочу чути, як росте трава.
Я хочу тиші, спокою, й нікого,
нікого щоб навколо й навкруги.
Минай мене. Залиш мої борги,
даруй мені, минай мене, небогу.
Ніколи я не буду поміж між,
бо я «або – або». Щоб ти не мусив,
ти балансуй, як так тобі зручніш,
і стережися гір і землетрусів.
Йдеш берегом – у хвилю не ступай,
а морем йдеш – не задивись на скали.
Минай мене, я все тобі сказала,
мене немає, тож – мене минай...

МОЛИТВА

Боже, зглянься на цю країну, дай їй розуму і сил,
укажи їй шлях єдиний, всіх згадай, хто вже просив,
всіх, хто згинув і погинув десь до тебе у блакить,
всі, хто чарку спив долину і кому іще болять –
всіх дослухай, зглянься, Боже, відведи від нас біду,
ми ступаємо, як можемо, – по тоненькому льоду.
Відведи від нас свавілля, відведи вселюдське зло,
що збирають темні сили, поки сонце не зійшло.
Вправ нас, Боже, виправ наші вічні помилки без меж
і братам зрадливим нашим долю переміряй теж.
Вони люди, хоч забули у важкім безсоннім сні,
хто то був такий – Іуда, хто вони на цій війні.
Хто підняв на матір руку – сам себе занапастив.
Боже, зглянься на нашу муку, захисти від темних сил.
Зглянься на нашу вічну долю, дай зустріти Сонця схід.
Хай все буде Божа Воля. Ти все зробиш так, як слід.

Ніжний вітер тіпа крила,
сплять вітрила на вітру.
Де я буду? Чи, мій милий,
ще на вечір не помру?
Що б не сталося, я знаю,
відчуваю крізь листи –
саме той, кого кохаю,
саме той і саме ти.
Я з початку вірю в ночі,
вірю в памороки рис,
вірю, що ти також хочеш
закохатися наскрізь.
Вірю в казку. Вірю в диво.
В те, в що вірити не слід.
Я тебе чекаю, милий,
корабель пливе на Схід.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

ТРИ БАЖАННЯ

Ніжно-ніжно, життєдайно, мов на дзеркалі води,
три пір'їни, три бажання,
три повітряні мости.

Перша – бачити і чути, хоч на хвилю, хоч на мить,
просто бути, поряд бути,
загубитись у блакить.

Місяць, що за мною ходить, наче привид, угорі –
це тобі, бо ти всіх зводиш,
всіх збираєш до зорі.

Друга – знати, як кохаєш, і на дотик, і на смак,
хоча я, здається, знаю –
я завжди це знала, так.

Цю пір'їну сонцю дати, хай згорить вогнем життя...
Хай там як, я хочу знати,
вполювати ці чуття.

Третя – вилитись у слові, народитись в вірші знов.
З цим звернуся я до Бога –
він і є сама Любов.

Три пір'їни, три крижини
за водою попливуть
і розтануть за хвилину...
Все втопити,
все забуть...

На дворі місяць берелютень, і сніг чергується з дощем,
ми скоро також потечем, мов сірі сльози сірих будень.
На сіро-чорно-білім тлі дні намальовані весняні,
ворони чорні, дахи тьмяні і образ твій у даліні.
Розтанемо, немов сніги, розплачемося від зневір'я,
очистимося, мов птахи, що у калюжах миють пір'я.
Розбризкаємо пил зими у скалках сонячних навколо
і знов повернемося у коло, згадаймо, як любили ми.
До того, хто і досі спить, до той, що хоче все забути,
дощем у шибку стугонить непевний місяць – берелютий.

На забутім полустанку я торгую всякий крам:
пиво, чіпси і цигарки, вірші – з горем пополам.
Око, пасмо, джинси стерті – лється пісенька моя,
я безхатченко у серці, я нікому й нічия.
Повз течуть чужі вагони, повз тече чуже життя,
на забутому пероні я торгую почуття.
Вийдіть, пане, на хвилинку – довше потяг не стоїть –
на хвилинку, на зупинку, на повітря – хоч на мить.
Тут колеса, рейки, стукіт, перехрестя всіх часів,
тут стою, торгую муки, витягаю з вени спів.
Три хвилини Вам на розтин: все про себе розкажіть –
я ж ніхто, зі мною просто – все, що в'яже і болить.
Все, не менше і не більше, мов історію чужу,
я навзаєм дам Вам вірша, а іще – поворожу:
покажу в калейдоскопі все, що схочете і ні.
І не бійтесь – піде потяг – все залишиться в мені,
на забутім полустанку, на пероні без часів,
де торгую я цигарки, пиво, чіпси, вірші, спів...

ДО В.

Нам не судилось бути разом, розбудувати світ навколо,
щоб ліжко-дерево у коло, щоб кущ калини під вікном.
Щоб у вікні – гірлянда міста, у іншим – простір до небес,
щоб рідні квіти квітли різно попід віконцем рік увесь.
Щоб у садку рясніли вишні, улітку – шпанки, в весну – цвіт,
щоб чорнобривці квітли ніжно від ганку й до самих воріт.
Щоб літом в затінку веранди з пахучим медом чай пили,
щоб і дорослі, і малі демонстрували всі таланти:
і гру, і танець, і пісні під звук старого піаніно,
романси б грали старовинні, забуті вальси чарівні.
Узимку сяючу ялинку ми б наряджали у дворі,
цукерки, яблука, калинку, різдвяну зірку угорі,
щоб зимне птаство гарувало і спало в теплих гілочках,
щоб діти коло неї грали, і у дорослих на очах

Пляшка І

Ліхтарний рислінг із льодом //

щоб казка справдилась наживо, щоб було просто і красиво,
щоб у старім обійсті тім жилося б щасливо усім.
Жива картина на стіні, неначе світло в стеклах дому:
та тільки тіні у вікні – і знов застигло нерухомо.
Життя диктує свій фантом, своє невідворотне коло.
Нам не судилось бути разом,
розбудувати світ навколо...

Не складно це. Я вмю помирати.
У цьому навіть вічуєш кайф –
знайти, кому усе-усе віддати,
і прощай, щастя тобі, бувай.
Маленька смерть – і віршик, і кохання –
себе забути, контур загубить
і краплею, завжди немов востаннє,
холодним бігти склом – прекрасна мить.
А потім перейти в кристали льоду
або у пару й знов конденсувати
в собі життя, щоби колись у воду
розплистися, розбризкатись, віддати...

Ну як ти, скарбе? У мене фарби
за вікнами згусли в ніч,
засклене місто, мостів намисто –
із пам'яттю віч-на-віч.
Той морок давній пече нещадно
і палить немов тоді,
хай сніг завіє усі надії,
усі ті палкі сліди.
Неначе вчора була я хвора
на рух і на погляд твій,
а зараз темно – щоніч, щоденно –
в обіймах і снах завій.
Забуду погляд, навік, надовго,

забуду і не знайду,
і знов згадаю, як сніг розтане,
як знову себе зведу
з примари бризу, з старого хмизу,
з гербарних сухих листків.
Все буде ясно, все буде вчасно,
і, власне, як ти хотів.

НУЛЬ

Одинокий вершник у автівці, привиди дерев у долині...
Ранок тихо тьохкає у серці і життя запалює в мені.
Ранок тихо тьохкає у рані. Поступово, ніби уві сні,
з'являться тополі у тумані, з'являться будинки у вікні,
і життя з усім його абсурдом з'явиться на голову мою,
все, що вчора видалось марудним, втратить сенс і значущість свою,
і нестримно-ніжною луною задзвенить дзвіночок кришталю:
ніби то було, було зі мною. Чи мені здалось, що я люблю?
Спів птахів, мов пульс, помчав спочатку, ледь помітно сніг почав іти,
час писати став свої нотатки у життя оновлені листи.
Десь далеко потяг заспіває і згадає небо колір дня.
Скільки раз в житті таке буває, що душа блукає навмання
і знаходить ранок і початок, зсув і перетин між «так» і «ні»?
І ліхтар, і зірка розіп'ята поступово згаснуть у вікні...
«Нуль», – сказав термометр неблаганний. Нуль – початок відліку життя.
Знов промчав на розі вершник ранній в місто мрій із міста забуття.

Останнім часом знакова система
і муляє, і нудить на душі,
і в'яжуть на зубах цупкі фонемі,
співзвуччя, рими, наголос, вірші,
бо замість доторкнутись – йди у слово,
побачитись – збирай перлини слів,
вуста до вуст – перекладай у мову,
запалення і біль – спітай у спів.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Сигнальна друга – тіпає і бісить.
Облишу все. Піду жебракувать,
просить кохання крапельку барвисту,
поглянути, пройти, поцілувать...
Хай, може, хтось і зглянеться на мене:
я зараз, як ніколи ще, жива,
я, як ніколи, весело і певно
зберу бажань намуляні жнива.
Моя любов – запрошення на страту,
тавро душі, що палить і болить...
Лише тебе не буду я благати.
Хіба повз тіні видовжусь на мить...

Ось і сніг вже під ногами... Пам'ятаєш власний віршик?
«Сніг не знав, що він розтане в лютому, а то й пізніше».
Щось насунуло, мов хмара, чи то спогади, чи думи,
щось прийшло з цим снігом раннім з неозорих нетрів суму.
Пам'ятаєш? – Пам'ятаю: відчуття нового світу,
у яким тебе кохаю, мов життя, несамовито.
То не пам'ять, то клітинна, то навзаємна сумісність,
то незмінна, незамінна, наша сутність, наша дійсність.
Сніг не знав, і ми не знали, що розтанемо з зимою.
Падав сніг, і ми кохали, і було нас тільки двоє...

КОХАННЯ-НІЧ

Ось ніч-метелик б'ється в шибку, ось і весна у скроні б'є,
ось на вустах цілунок-квітка, тремтливе щастячко моє.
Ворожка-ніч з колоди вікон окремо смикне карти дві,
бродяга-ніч підійде тихо з ножем кохання в рукаві.
Цитрини вікон в синім ромі, кохання-ніч на жовтім тлі
стоїть і курить на балконі тонкі цигарочки малі.
Вона куритиме, допоки не опече вогонь вуста,
і я знайду тебе на дотик, і буде темрява густа,
і ніч зійде на пил і попіл, впаде фіранка, мов вуаль...
Мені моргне вікно напроти, як з міста піде ніч-скрипаль...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Все сміюсь – така вже вдача – не зважай на навісну.
Прошу пана – я віддячу – запроси мене до сну.
В мене очі, мов агати, в мене руки – шепіт хвиль,
запроси мене кохати – хочу бурю, а не штиль.
Є у мене таємниця – пан її, звичайно, зна –
можу тільки тим наснитись, кого схочу я сама.
Як колись мене покличеш у полтавську темну ніч –
кожні двері таємничі відкоркую – могорич
візьму з тебе – може, слово, може – погляд. Ти поклич,
запроси мене у сповідь із собою віч-на-віч.
Збіса ти мені цікавий, я напевно хочу знать:
як ти граєш на гітарі, як почав вірші писать.
Схочеш – сам розкажеш більше. Маєш жало у душі –
все про те розкажуть вірші – тільки ти пиши. Пиши.
Хибна збоченка, панянка із жаринками в очах
хоче того, кого хоче, і кохається в віршах...

ПІСНЯ ВІСТРЯ

Колись і я була гадала на сяйнім вістрі ножовім...
Любов... навзаєм гостре жало, вдвох опиняються на нім.
Любов іде за крок від смерті і завмирає на межі,
поворожи-но на ножі, чи відродитись, чи померти?
Між насолодою й відчаєм, між «так» і «ні» іде любов,
по лезу йде і оминає заляклу смерть. Закляту кров.
Між «є» й «немає». Ніби просто створив цей світ примхливий Бог –
якщо цей ніж навзаєм гострий, він завмирає у обох...
Одна рука не займе хмизу, безпечна гра – бездарна гра.
Відхрестимось – спаде мара. Наразі хто піде на ризик?
Тож хай ножі лежать у піхвах: тонкий у леза солоспів –
комусь любов – солодка втіха, комусь – молить, щоб Бог одвів.

Переблиски, перетини, перегуки, пересни,
перемріяні картини, нитка тонкої струни –

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

як то бавить, як то тішить, як навзаєм йде луна,
риби рухаються швидше, лад у лад пливуть до дна,
йдуть по колу коліщатком, світ відсвічує в обох...
Бог – він також був спочатку не один, а з кимось... вдвох...)
Він любив в живе пограти і створив люстерка з нас,
щоб самі себе шукати ми б могли крізь вік і час...
Він всміхається лукаво, він досвідчений казкар –
то божественні забави: сотні граней – сотні пар,
перемблиски, переспіви, перехрестя, перетин.
Ось таке дзеркальне диво:
не сама, і не один...

Пиши мені, як згаснуть ліхтарі,
на вістрі лихоманки і застуди.
Весна мене напоїть і розбудить
південним вітром, мапами доріг.
Прости мене, безплотну, ніби промінь,
і нетривку. Й перервну. І німу.
Майнув і зник у всесвіті мій повінь,
лишив мене на схрещенні саму.
Чи ти, бува, ще думаєш про мене,
як засинають зорі на гілках?
Моя весна палка і навіжена,
мов жінка, що тремтить в твоїх руках.
Вона і надрізка, і надчутлива,
й раптова в щирій ніжності своїй,
в ній все чекає переможну зливу,
шалену зливу, зливу-буревій.
Ти проти ночі згадуєш мене?
Я зараз безтілесна і примарна.
Допоки сонце пагін пожене,
я не жива, я зсушена і марна.

Коли впаде на місто літня синь,
коли смарагд у променях засяє,
я задивлюсь в небесну голубінь,
саму себе безмежно покохаю...
Коли заб'ють фонтани паркові,
серця червоні клумбами розквітнуть,
ми будемо і нові, і живі,
і молоді, і радісні, і світлі.

Порятуй мене, мамо, бо звиклі речі
силует втрачають, пливуть повз очі.
Що мені зробити? Чи, може, втечу
планувать від себе? Так я ж не схочу.
Утекла на шафу голодна кішка,
риби теж ображено теревеняць,
спати хочу і ніби лягаю в ліжку –
сон, німа потвора, тіка від мене.
Хтось у мізках свариться між собою...
Зупиніться, вийдіть, мені вже досить,
залишіть хоч хвильку мені спокою.
Чим мені зарадить, хтось знає спосіб???
Донька днями бродить в книжковім світі,
мій пастельний відбиток, кров і нерви,
що мені порадиш, мала, робити?
Що мені робити, з горіха зерня?
Все сповільнилось ніби і стало справжнім,
що ж робить, що вдіяти, де забігти?
Що, коли живими стають не справжні,
так, красиві, та все ж паперові квіти?
Коньяку? Цикути? Феназепаму?
Чим забити полум'я ти порадиш?
Я про тебе знаю, все знаю, мамо:
ти сама любила. Ти теж не знаєш...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

КРЕДО

Просто дихай, живи дні. Витончить сонце лід.
Будеш щасливий або ж ні – час не зупинить хід.
Щастя, горе – весна прийде, візьме з усіх сльозу.
Він – з другою, вона з другим вип'ють життя росу.
Будуть знову – без тебе, ні – литись краплини днів.
Дихай, поки живі ми.
Інших нема див.

РІЗДВО

Ясна нічка, срібна нічка, в небо сходять зірки й вікна,
світ немов на хвилику зникнув, залишив надії свічки.
Свічки-фари, свічки-вікна, і ліхтарні напівсонні,
мов у різниці в долоні, мерехтять на підвіконні.
Скільки світ чекає дива і запалює надію!
В нічку вічну, в нічку сиву по церквах палають мрії.
Світло свята, святе свято, сплинь на нас, мов сніг різдвяний,
зійде Син, і зійде Мати до землі у час обраний.
Спалахнуть вогні святкові, сколихнуть небесні брами,
снігом в кульці іграшковій час на мить у світі стане...

ВІКНА-РИБКИ

Рибки пливають у тумані, вікна з дітьми і людьми:
в деяких стигне кохання, в деяких стигнуть самі.
Десь копирсається сварка, десь обнялися і сплять,
десь розмірковують: варто душу цілком віддавать?
Тратити себе на віру в когось чи щось понад край?
Треба триматися міри – зважити, випити чай...
...Сходить душа у коханні, зіркою сходить до нас,
світить душа у коханні, гасне душа у коханні,
й знов воскресає на час.
Сходження – спалах – згасання. Спалах – народження – смерть.
Крапка життєва – кохання, зірка життєва – кохання,
займеться, займе – і геть.

Вікна в тумані погасли. Хто я? Чи справді жива?
Чом народилась невчасно – сутність об'їли слова...
Вікна закрили повіки, тільки одне ще горить.
Хтось в нім римує про рибки,
вікна рахує, не спить...

РОСІЙСЬКОМУ СЕГМЕНТОВІ У ФБ

Котик, квітка, віршик, розклад – все, що бачу, те співаю.
Що мені той братній розбрат? України вже немає.
Та й хіба така країна має право існувати?
Там Майдани щогодини, там живуть хохли бидлаті,
там вареник, сало, юшка, сад вишневий коло хати –
та немає, що казати, хоч сама – напівхохлушка.
Україна – випадковість! Неузгодження на карті!
Присипили свою совість. Переконають не варто.
Убивають? Так і треба. Достоялись? Дострибались?
Голі й босі просто неба за печеньки продавались!
Рідну землю боронити від нахаб, яких не звали?
За таке і треба вбити! Убивають? Ще і мало!
Хтозна, що з тими хохлами – брешуть, може? То скоріше.
Всіх Росія переможе, влада знає, їй видніше,
Путін знає, що робити, він уїсть америкосів,
і йому цілком начхати – скільки вбитих? Скільки досить?
Ми духовні, ми єдині – не розіллеш і водою,
бо поєднані віднині братовбивчею війною.
Ну, а раптом десь не праві – «Ми не чули, ми не знали,
продивились!» – О лукаві, пропиз...ли, прої...бали.
«То не ми – то все диктатор, то палач кровавий Путін!»
Ви – то біостимулятор
для насильників.
По суті.

Свічуся. Можу зникнути, як схочеш.
Мені це легко. Лютий – місяць-ні.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Сховаюся у нетрі міста-ночі
під коліскові крапельниць сумні.
Сховаюсь й зникну. Ти мене не знайдеш.
Ти так мене не знаєш, щоб знайти.
Мов книгу-казку, ти мене читаєш,
мої листи прозорі і пусті.
В них пишуть дні твої вірші і мрії,
самотні тіні плоті і життя,
а ще погоди, паводки, події,
мінливі щохвилинні почуття...
Така дзвінка – луна іде від вітру.
Така лунка – дзвеню на дотик сну.
Тож говори – нехай від твоїх літер
в себе візьму стоголосну луну,
візьму усе, що зможеш ти віддати,
віддам усе, що здужаєш ти взяти,
насправді я невимірно багата –
незміряно я бачила багать,
усе навзаєм. Дудар і сопілка.
Насправді тут ціна на всіх одна:
зіграєш, що отримаєш. Так дзвінко,
як тільки зможеш. Щоб пішла луна,
щоб місяць-нуль розвиднився у повінь,
ясний такий, що стане на обох,
щоб, ніби карти, прийняв Бог нас двох,
і не здавав, і грів в своїх долонях.

СНІГ-КІТ

Входить у місто вільно, мружить у ґратах віт
білий, м'який, повільний, сніжний пухнастий кіт.
Злизує мокрі мжинки з теплих своїх боків,
сипле чи то ворсинки, чи то сніжинки слів.
Квіти в бокалах снігу, все під шаром сльоти,
ноги – застигла крига, боляче ними йти...

Спогади, світлі мрії – вистудить все зима,
видубить все завія, вибілить крадькома...
Що ще живе – схолоне. Білий ніякий час
тихо накреслить коло коло осінніх нас,
коло безчасся й тіней попід корою снів,
у сутінкові днини – сонний зимовий спів.
Вітер жене сніжинку... Зірньо, ти чия?
Хвилька – і я краплинка, хвилька – хмаринка я...
Сніг – у гарячий келих, сніг – на душі вогонь,
сніг – на далекий берег, сніг – на литаври скронь...
Білий бере в обійми,
білий стирає слід,
білий муркоче рими,
білий зимовий кіт...

СВІЧКА

На вікні поставлю свічку. Скло холодне – теплий віск.
В нас попереду – вся нічка, проговоримо наскрізь.
Розкажи мені. Хай вістря вогняне палахкотить.
Чом сьогодні урочисто і святково стало жить?
Сніг чи йде на морі взимку? Що за гості в снах твоїх?
І яку в вікні картинку бачиш? Стрітєння доріг?
Крони лип, бузкові хащі, антураж сусідських стін?
Море сяючо-гаряче? Сірий степ і старий млин?
Ось свічадо. Хто в нім, бачиш? Кого бачиш, та й тобі.
У дзеркал не просять здачі ні зі сміху, ні з журби.
Є у тебе рана чорна? І не треба. Не кажи.
Власні рани – власні жорна, власні танці на межі.
Що ти любиш? Як ти любиш? Тепло? Холодно? Чи як?
Сніг ліхтарні очі мружить, вікна пробує на смак...
Все захоплено і дивно, все завершиться за мить...
Ну, а поки що неспинно
сніг летить,
летить,
летить...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

СНІГ-ЛЕБІДЬ

Лебідь зверху трусить пір'я: крила високо підніс –
зранку сніг іде, і мрії вільно падають униз...

Людам голови морочать, нереальні, ніби сніг,
мов відкриті неба очі ніжно дивляться на всіх.

Білий Лебідь з дендропарку? Чи сузір'я з висоти?

Ходять лебеді, мов хмарки, трусять пір'я і листи:
і до тебе, і до себе, і до Бога самого.

Сипле Лебідь пір'я з неба...

Не злякай, дивись, його!

Сніг ніби цвіт, холодний білий цвіт,
вкриває світ, і мариться, що можна
писати лист, до когось новий лист,
любити знов, шукати подорожніх...

І що тобі, о мій торішній гість,

і що тобі, мій спогаде, мій смутку,

подарувати? Вірш у плямах сліз,

а чи сніжинки білої пелюстку?

Чи запах снігу й різаних цитрин,

чи ліхтарин запалення грудневі,

чи сутінки, де тільки ти один

палахкотиш у пам'яті чуттевій?

Вітрини, вікна, вогники вночі,

проміння, тіні, усмішки, гірлянди,

старих казок засніжені троянди,

ялинки блискіт, полум'я свічі?

Візьми усе. Мене тобі не треба,

я тільки ледь помітний силует,

що ти намалював на фоні неба,

непевний спогад, схований портрет.

Було про тебе мрій – що тих сніжинок,

було про тебе снів – в ночі зірок,

і все ще сняться, сняться безупинно,

плетуть слова в мереживо зі строк...

Сніг падає так ніжно, ніби пестить,
лягає, мов лікує біль душі,
немов говорить: спи, заснуло місто,
і ти засни, облиш пусті вірші,
облиш, засни, ніхто тебе не збудить,
не розімкнеться брама до весни,
ніхто читатиме листів твоїх не буде,
і ти засни, замрійся і засни.
Під шурхотіння снігу, шепіт часу,
під коливання тіней на стіні
нехай тобі насниться щось прекрасне,
хтось невідомий хай прийде у сни.
Зійди у ніч. У повені яскравій,
забудь усе, замрійся і засни.
Усе пройде, відійде біль уяви,
розтануть в серці скалки крижані,
нехай тобі насняться сніг і місто,
блакитний світ на пагорбах дахів,
і ліхтарі, живі і променисті,
і хтось палкий і ніжний, наче спів.

Сніг слізьми втікає. День сконав і згас.
Скажеш, все минає. Скажеш, як і в нас.
Так мені і треба. Залишилась лиш
ниточка у небо, ниточка у вірш.
Не пірнай у море, не шукай висот,
глибоко чи вгору – не минеш турбот,
не кохай надміри, не шукай злиття,
як загубиш крила – не збереш життя.
Дихай собі тихо, не торкайся вуст,
бо обійме лихо і зламає в хруст.
Розпалю я вірші, ватра прогорить...
Не було би гірше. Мить – і далі жить.
Сніг пішов сльотою. День пішов у сни.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Не тужи за мною, краще омینی.
Омینی та й годі, забувай, залиш!
Я пропаща зроду.
З мене – тільки вірш.

МЕТЕЛИКИ ФАР

Сніжинки близькі й далекі, надібують фари шлях,
зима із вимог безпеки завіює нас в снігах.
Ніхто не знайде нікого у сивій холодній млі,
у світлих ліхтарних колах метелики б'ють малі.
Метелики в заметілі, відбитки колись живих,
яких ти ловив улітку, поки не пішов цей сніг...
Ця віхола вже у серці, у вихололих віршах,
в затиснутих міцно дверцях, у стиснутих вщент вустах,
у справах і у коханні – метелики хуртовин,
спутники фар звичайні, засліплювачі машин.

СНИ

Йти вже нікуди. Пустеля – весь світ для тих, хто бачить сон,
всі острови, моря і скелі однак не ті, однак не в тон.
Птахи, що виростили у клітках, звикають жити уві сні:
у сні скорочуються дні, у сні спалахують лелітки,
у сні їх світ яскравіш, ніж реальність навіть найживіша:
хто вміє бачить сні про інше, тому вже йти не треба більш.
Я з тих, хто спить роками в мушлі і світло бачить з глибини,
усе – майбутнє і минуле, весь світ я бачу уві сні.
В сто років раз кидає промінь на мене місяць з висоти,
і на поверхню я у повінь пливу побачити світи.
Вони мені, немов дитині, щораз нові, щораз ясні,
новонароджені і дивні, немов... мої найкращі сні...
Дай доторкнутися до тебе, дай додивитись сон у сні:
то в'язня сон про сине небо, то сон про місяць у мені,
то сон про сяючу перлину на межі світла і води,

то сон про промінь і краплину, то сон про зоряні світи...
Я не приймаю дійсність іншу. Душа закута поміж снів.
В них тільки ти, і тільки вірші,
і тільки паморочний спів.

СУТІНКОВА РИБКА

Спіймати зимні сутінки, мов рибку,
зловить холодне тіло хоч на мить
і втримати в руках, допоки квіти
ліхтарень не розквітнуть у блакить.
Напитись сутінковою водою,
умитись нею, вилити печаль
і відпустити рибку в ніч прибою,
віддати світу весь свій біль і жаль.
Єдина мить у зміні дня і ночі,
чарівний час до спалаху вогнів
сповідає усіх, хто тільки схоче,
і висвятить на царство ліхтарів.
Сповідаюсь... Набридло помирати
в один і той же спосіб повсякчас,
і знати день, і час, і спосіб страти,
і нервувати. Ніби в перший раз!
Я вже пристосувалася до болю,
я навіть почала його любити
і відчувати момент, коли поволі
тебе за роллю ось-ось мають вбити...
Хай так. Навіщо ж зводити ті ґрати?
Піду ходити. Виходжу свій строк.
До скону вже набридло помирати.
До бісиків, до сліз, до печінок!
...Мое колишне місто безпечальне
в серпанку новорічних конфеті
без залишку мої залишить тайни
у сутінковій зоряній воді,

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

воно мене відродить із повітря,
воно в мені почне новий пролог,
і десь на перехресті сліз і вітру
новим віршем в мені озветься Бог.

КОЛИСКОВА

Спокій, спокій... Білий сніг хай тобі навіє сни,
не страшні й не полохливі, просто білі і мрійливі,
ніби сніг, впадуть вони.
Хай наснитися біла сіль, хай візьме на себе біль,
біла сіль і шум у хвилях, місяць в яснім небі білий
і зірковий білий пил.
Білий цукор і ліхтар, біла ковдра з білих хмар,
совенятко біле-біле і кохана твоя мила,
вся у сяйві білих чар.
Будеш спати, як дитя: буде білим почуття,
і вві сні тебе огорне, і розтануть ночі чорні,
хай тече у сні життя...
Ніжну душу до весни в сніжну ковдру загорни,
я у сні прийду до тебе, ти впусти мене до себе –
то ж не я, то тільки сни...

Танцюєте з ніччю танго? Тасуєте стос душі?
Чекаєте темну даму, закохану у вірші?
За вірші вона віддасться, за вірші продасть і вб'є,
сонети, романси, станси – вона їх і їсть, і п'є,
що візьмеш з такої діви, що горнеться у слова?
Вона б ще хотіла – тіла,
вона ж бо іще жива...

ВІДЛИГА

Ти – тане сніг у серці. Ти – то душа співає.
Ти. Відчинились дверці з відчаю – аж до раю.

Сльози на склі віконнім, сльози з дахів стікають,
мов у душі бездонній крига важка скресає.
Плаче зима у січні, лютий зійде сльозами,
знову щось зве одвічне стрітися з ним на same.
Плаче душа дитини. Просяться сльози в очі –
то дощові краплини, то її дощ зурочив.
Сльози бринять в калюжах, в жовтих ліхтарних зблисках,
в вікнах, що місто мружить – то вдалині, то зблизька.
Сльози у світлі літер, у телефонних римах,
в теплім вологім вітрі, в мокрих снігових брилах,
фари, дороги, небо – мокрі залиті очі –
бачать усе, що треба, окрім того, що хочуть.
Просто – такий вже настрої, просто – така погода.
Пройде, напевно. Власне,
тануть – людська природа.

Ти змиєш все, окрім мого лица.
Роки пройдуть, немов неспинна злива,
події й дні, щасливі й нещасливі,
закінчаться, мов злива без кінця,
і зйдуть з «так» на «ні» безповоротно,
і витруть нас на попіл і на тлін,
під дріботіння крапельок-хвилин
ми спустимося стомлені в безодню,
і лиш твоє заточене обличчя
крізь струм дощу у шибці промайне,
так само як згадаєш ти мене,
де зійдеться життя і потойбіччя.

Ти спиш? Нехай тобі насниться легенький дотик на вустах,
нехай хоча б колись, у снах нам пощастить на мить зустрітись.
Ти знаєш, як воно було б – мов снігова лавина з кручі,
бо то вона, бо то любов. Так, чорна хмара неминуча.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Засни. Нехай наснитись дім, самотній дім з проваллям вікон,
де зграї воронів із криком шатром здіймаються густим,
де тільки тіні і розруха, де тільки привиди живих,
де пустота дзвенить у вухах, пекельний біль кричить до всіх.
Ти чуєш, як без тебе плаче тут кожна річ і зве життя?
Забудь їх мрії необачні, забудь. Засни без каяття.
Я тільки тінь гілок на стіні, я тільки вогник у вікні,
я тільки нарис на картині із того дому, що в мені.
Не розбуджу. Усе минеться, усе злілеться навесні.
Я тільки лагідно до серця торкнувся і розчинюся у сні.

ПОБУТОВЕ

Тихо. Киця на дивані, і вечеря на столі,
і зима тихенько тане, і родина у теплі.
Доня дивиться в комп'ютер, чоловік, як завжди, спить,
тільки спокою не буде – ні на хвилю, ні на мить.
Бо любов завжди взаємна, а коли її нема,
хоч приємно, та даремно, хоч і тихо, та дарма.
В мене три тобі новини: я тебе кохаю – раз,
я про це спочатку знаю й відчуваю – повсякчас.
Друга – я тебе кохаю, тілом і душею теж,
відчуваю – помираю, не знайду коханню меж.
Третя – я тебе кохаю – до нестями, аж болить,
кожен рік, годину, днину, тиждень, місяць, час і мить.
Я до тебе йду щосили, б'ю у берег знов і знов –
через роки, через хвилі – неприборкана любов.
Нас не люблять, коханечку, за усмішку на вустах,
що дрімає десь скраечку, мов пташина на гілках.
Може, марить про відлиги, про весняне «тьох-тьох-тьох»,
може, снить краї далекі, де кохалися удвох.
Як любити? Що любити? І кого любити – нам?
Спить кицюня, сито й тихо, спати треба всім діткам.
Надто складно, надто просто – знову ґрати замикають.
Й спати. Дітям, і дорослим,
і коханцям – треба спать!

Тихо ввімкнеться сенсорна лампа, прийдуть сутінки, мов палігрим,
і розкреслять вогнями на рампі театральні лаштунки і грим,
всі обличчя повернуть свій вираз – в напівтемряві світ без гримас,
і заточаться сльози чи миро, навіть в тих, хто ховав їх весь час...
І за кожним тойбічним віконцем спалахне жовте сяйво життя,
і зажевріє в душах на донці непрожите до крапки чуття...
Кожен має невимовну правду, кожен має невиливний біль,
десь спокутий, а десь і забутий – сконцентрована сльозова сіль.
Оцифроване, наче касета, щільно замкнене в простір світлин,
спалахне моє місто-комета, ввімкне сутінки, зійде з вітрин,
я згорнуся у фотелі, мов кішка, у неонових спалахах криг:
дрімка в сутінки – нібито книжка,
що вночі дочитати не встиг...

СОН

Біжу і хочу сісти в довгий потяг,
спіймати переповнений вагон,
шукаю місце. Люди чинять спротив,
не хочуть уступити місце в сон.
Один незмінний сон багато років:
немовби хата, ніби нежила,
життя у ній пішло кудись, мов потяг,
в кімнатах – безлад, у дворі – трава.
Поміж старих будівель дім шукаю,
коли знаходжу. Начебто і мій.
Ключі я маю. Двері відчиняю,
заходжу. Дім великий і пустий,
кімнати умебльовані і темні,
і речі всі до одної чужі,
та знаю я, я абсолютно певна –
то дім для мене, схованка душі,
він точно мій, давно мене чекає,
але неспокій приспаний трива:
так, ніби десь до мене хтось гукає,
а тут ось-ось прийдуть хазяєва...

Пляшка I

Ліхтарний ризлінг із льодом //

Беру ключі і двері зачиняю,
шукаю шлях, не бачу у пільмі,
і ледве-ледве, в сутінках, встигаю
на довгий потяг, сповнений людьми.
Іду, іду, своє шукаю місце,
поміж всіма, знайомими і ні,
нарешті десь вдається скраю сісти
серед людей, що також бачать сни...

Фіранка снігу зранку у вікні,
немов завіса між душею й світом,
у неї я загорнута й закрита
надійно, від усього в стороні.
Знесилена від власних «так» і «ні»,
знесилена від вічних трансформацій...
Так хочеться втекти і заховатись,
спочинути у сніжній глибині –
здається, сніг лікує біль мені,
здається, має здатність гоїть рани,
закохувати в світ, гасити драми,
в зимові заколихувати сни.
Старе і ні, будинки кам'яні,
недобудови змінює на чисте,
що де не є. Він знов малює місто,
бо він є сніг, одвічно білий сніг.
Фарбує стерті двері у стіні
у білий колір відліку й початку...
Я знов ввійду у них, немов у згадку,
знайду вікно зі снігом у вікні...

ВІТЕР

Через вікно закрите шукає, де ввійти,
гуде в шпаринах вітер – отак і я тобі...

Ти бачив світ широкий, провалля і хребти,
чесноти і пороки – усе вже бачив ти.
Нічого вже не скаже тобі мій простий спів,
зарубкою не ляже на серце мій мотив...
О Цезарю, як шкода... Але усім своє.
Така твоя природа. Така і я, як є.
Наміряв Бог сопілку, а вийшов вітру струм,
робив мене як жінку, а залишився шум,
а залишився вітер... Тримає тон журби...
Себе нема де діти.
Так само, як тобі.

ШКІРА

Я вірш за віршем з себе обриваю
луску зчищаю, смичу шовк пір'їн,
лише дівчачий подив залишаю,
і стукіт серця, й райдугу хвилин.
Поки нова й блискуча срібна шкіра
засвітиться крізь стертий об'єктив,
вбери мене у шлейф своєї віри,
вдягни мене у флер пестливих слів.
Я ніби нерв, оголений і щемний,
я ніби лист осінній на гілках.
Останній сніг у хмарі березневій
сховає і розтопить біль і страх,
я виросту з дощів, з води, з повітря,
піду з зими валандатись на схід,
шукатиму, де ще мені подіти
мій новий вірш й кого вдягти наспід.
А поки що я вийшла з свого тіла,
свобода й біль сплелися в боротьбі.
Душа, немов початок, біла-біла
в байдужій і виснажливій юрбі.

Я зносилаь душею об світ, об нещирість, невігластво, штампи,
де цінується той, хто мовчить і картинно всміхається рампі,
де яскравість стирається вщент чи береться у шоу на страту,
де любов, мов трава, не росте, бо цінуються інші карати.
Я зносилаь об скелі понтів, об нікчемні порожні розмови...
Світ мандрує шляхом пустоти, не відходить ні кроку, ні слова
від дороги до мавпи, яка перед мавпами грає людину,
і життя неповторні хвилини викидає щомить на сміття.
Ти людина? А довідку маєш? Зовні схожа? Кому з того що?
Як нічого в руці не тримаєш, ні грошей, ні свідоцтв – ти ніщо.
Я примерзла до власної шкіри. Шкіра стала із тертого скла.
І душі закривавлене пір'я засире, заважке для крила.
Та й чи крила були? Бо до них ні техпаспорта, ні документів –
то завада, ускладнення, гріх, не фіксовані у монументах,
не затверджені списками крил, і без дозволу, і без печатки
мої крила – то хибні додатки, зайві прилади в жінки без сил.
Я така вже... ні фрази, ні пози, ані гри, ні софітів, ні мрій...
То колись я була, мов мімоза, а тепер – ніби стовп кам'яний.
Ти один мені світло у світі, ти один мені промінь і тінь:
лиш коханню не шкода палити і гасити багаття хвилин...

Нема надії бачити тебе,
нема надії зустрічі з тобою,
сумна зима крокує за зимою,
той самий сніг – завіса до небес.
Чи жив, чи ні, чи вже мене не любиш,
чи в тебе теж невимірنا зима?
Чи вдалині не згадуєш, не тужиш,
не знаєш ти, наскільки я сама?
Сама, як перст, самотня, бо без тебе,
бо навіть в снах тебе не впізнаю...
Сніг падає, мов пір'я біле з неба,
самотність засипаючи мою.
Невже то все, невже то вже назовсім,
невже твій образ стане, ніби сніг?

Я ще чекаю, я чекаю й досі,
на тебе день, життя, хвилину, вік...

МІЙ ЧОВНИК

Я долаю життя, мов кригу,
я римую до мрій – надію,
я веслую мій човник-мрію
і віршую життєву книгу.
Як крижини затиснуть човник,
ніч полярна загасить очі,
попрохаю зоряний вогник
сон наслати, про кого схочу.
Дочекаюся криголамів,
дочекаюся вільну воду,
попрямує мій човник в мандри
крізь тумани у напрям сходу.

У ТРЦ

Гігантські магазини, ілюзія життя,
мов верші для людини, наркотик забуття.
Хотіла щось купити – купила інше все.
Куди його подіти? Мов чорт туди несе.
Реклами в очі сяють, зникає сум і щем...
Так, менеджери знають, як наварити ще.
Гуркоче ритм у вуха, блищить усе навкруг,
підвищує напругу, тримає зір і слух.
У ятері, де стіни із пластику й слюди,
не люди – манекени снують туди-сюди.
Їх тягне непоборна потреба метушні,
і що тут в біса роблять, не думають вони:
гуде 3D з попкорном, скрегоче штучний лід,
немов у діру чорну, засмоктує сюди.
Кафешка, одержинка, новітній модний бренд...
Життя мигтить картинка, погасне у момент.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Під блимання екранів, софітів пересвіт
в погибельну нірвану втікає білий світ...
Навіщо ми живемо? Тварини ми чи ні?
Шекспірівська дилема, фантазії сумні...
Лишайтесь кілобайти від нас, колись живих,
екранів, блогів, сайтів чи електронних книг,
а нас уже не буде – дзиччатиме дзвінок,
та не підійдуть люди – не вивчили урок...(((

СІЧНЕВЕ ТАНГО

Сніжинки танцюють танго... Під співи січневих мрій
ти зваб мене наостанок у танці густих завій.
Танечниць холодних, білих яскравіш я і тепліш,
залиш мені келих, милий, отруту на дні залиш:
я вип'ю, не забарюся – під ноги блакить впаде,
в сніжинку перетворюся: усюди і вже ніде.
Я в небо зйду зорею, уперше побачу світ,
між вирієм і землею віконце, мов віск, горить,
мов тепла долонь на білім, холоднім лиці зими...
Рипить патефон щасливо, і танго танцюєм ми...
В квартиру летять сніжинки, коханці зими малі,
лишаючи каплі дзвінки на теплих вустах зими...

ЛІХТАРИК

Я засвічу тобі ліхтарик на межі дня і ночі. Чи
прийдеш до мене наостанок? Не йди у тіні, не мовчи.
Прийдеш? Я так давно чекаю у повній темряві сама.
Прийдеш, допоки серце грає, сидіти вдвох коло вікна?
А чи то просто поговорим, чи світ за очі, чи... прийдеш?
Коли тебе чекати, скоро? Чи знову вітром промайнеш?
Чи ворухнешся на шпалерах, а потім щезнеш ще і ще?
А потім лікувати нерви вином червоним і віршем?
Тобою висмикнута з тіней... Куди й кому мене таку?
До кого ткати ті наспіви, варить настоянку гірку?

Тобою створена з нічого, з твоєї мрії, з крихти сну,
хіба без тебе я зумію?
Не залишай мене одну...

СНІЖИНКА

Я не сталь, не голка в скроні – блиск мінливий у очах,
я – сніжинка на долоні, ось я – небо, ось я – птах,
ось я – сонце, ось я – вітер і усе, що в світі є.
Дар чи хрест – мене любити? Що ти схочеш, те й твоє.
Я летітиму повз тебе, звеселятиму твій світ...
Що мені, примарній, треба? Невагомість і політ.
Мить – я є, і мить – немає, сніг і промінь, синій вир,
поцілую, привітаю і розтану поміж зір.
Я легке летюче скельце, що танцює на вітру,
упаду тобі до серця, розчинюся і помру,
і сльозою змию очі, і потічком на щоці
розчинюся проти ночі, розпливуся у кінці.
Що мені у світі треба? Трохи крові і тепла,
щоб розтанути у небо. Мить – і хмарка попливла.
У промінні, у промінні понад схиленим чолом
я танцюю танець дивний між реальністю і сном.
Трохи крові, трохи тіла... Я сніжиночка мала,
прилетіла – полетіла... Чи була, чи не була?

Я сяду в останній тролейбус зими, фарбований плямами сходу...
Самій воно краще. Чи будемо ми? Спитай у бунтарки-природи.
В тієї, що тягне у душі мости і пагін жене крізь каміння,
в тієї, що зірки збирає в світі і землю зриває насінням,
у неї одної. У сонячних плям на стінах померлих будинків,
у міста, що повниться передчуттям, у крапель, що стукають дзвінко,
у себе, немов у рослин, і у днів, що в ріст піднімаються з ночі,
у мене спитай. Я зірвуся на спів. Я теж неможливого хочу.
Я сяду в останній тролейбус зими у сьайві і спалахах льоду.

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Спитай, чи надовго ті марення й сни,
в примхливої пані природи.

Що мені зима, мій пане – зійде і нема.
Якщо ти ще є для мене, що ота зима?
Спалахне зоря одвічна, переможе ніч.
Не буває морок вічно. Ти мене поклич,
як засяє над дахами зірка молода,
як стечуть сніги туманом, заспіва вода,
як земля розбудить трави, висохнуть стежки,
як співатимуть у вирі радісні пташки,
як по місту людські вени шумно потечуть,
ти тоді згадай про мене, чуєш? Не забудь.
Щоб удвох його почути, той весняний спів,
загубитись і забути, і не варто слів.
Щоб побачить, як повільно сходить в поле ніч,
щоби бути. Щоби вільно. Ти мене поклич.
Щоб забути на хвилинку, хто такі є ми.
Погукаєш, «коханечку»? Що там від зими...

Щоб народитись, треба мати хист
померти. Ну, або себе віддати,
віддати так, щоб не зосталось сліз,
так, навіть сліз – не буде забагато.
Ми, жінки, помираємо щораз,
народжуємось безліч, ми безсмертні,
тому сам Бог закохується в нас
і палить наші душі, як затемно.
Віддати, вмерти, знов прийти у світ,
палахкотіть до крапки для незрячих...
До зникнення в жінок нестерпна хіть,
до страти хист, до воскресіння вдача.
Той, хто не падав яблуком до ніг,
не помирав, тому і не воскреснуть,

тому по колу вічний буде біг
однаковий, безбарвний, безтілесний:
аптека, нічка, вулиця, ліхтар,
безодня сну, і хижі кігті будня,
і вічний, неперервний світ примар,
нав'язливий, оманний і марудний –
ні вмерти, ні воскреснути. Вже й сліз
не маю я пролити за тобою:
вони на лід холодною весною
перетворились, ріжуть очі скрізь...
Світильник мій Господь спалив увесь
тобі лишень, аби ти міг зігрітись...
То ти зігрівсь? У кожного свій хрест.
Мене ж нема – я маю народитись.

Який сьогодні світлий ранок! Немов народжується світ,
немов востаннє, наостанок, змінилось все, до чого звук:
змінилось сіре небо – синім, бруд під ногами – в чистий лід,
і на деревах світлий іній яскравим полум'ям горить.
Палає сонце на будинках, на перехресті у вікні,
змінила сутінки картинка на ранки ніжні і ясні.
Ще довго-довго буде січень, самотні ночі, сірі дні,
а потім лютий протупоче по снігу сталому у сні,
а потім березень проллється сльозами сльоти у душі,
і все розтане, і проб'ється стріла кохання у вірші.
Замовлю світ, замовлю слово, скерую рухи у гілках,
і почнемо, і вкотре знову, із сонцем в серці і в устах.
Відкрило небо врешті очі і натякнуло на весну,
яка, ти схочеш чи не схочеш, прийде, візьме тебе до сну,
до сну, в яким весна приходить одна на двох до нас обох.
В моєму світі сонце сходить
і знов народжується Бог...

Пляшка I

Ліхтарний рислінг із льодом //

Ніхтарний рислінг із льодом

Вміст

«Що там, за рогом? Ніч, чи день, чи сутінь?»	9
Іній	10
«Нереальні місячні ландшафти...»	13
«Бувають дні, коли мене немає...»	13
Баст	14
«Дім-орган дірками свисне...»	14
Вітер («Вітер свище на трубах гама...»)	15
Таксисту	15
З життя богів)	16
Рецепт	16
Побачення.....	17
Досвітне, зимове.....	17
«Дош мене анабіое, присипляє...»	18
Кабінка.....	19
Крила	19
«Місто не спало, шкреблося у двері...»	20
«Місяць, скалочка у серці, де пливе твоє ландо?».....	20
«Мені далеко до нуля...»	21
Вільний переспів з Л. Керола (до В.)	21
Мрія.....	22
Портрет	22
«Ніхто не винен, що тепер не з нами...»	23
Перша зустріч	24
Сонце-хурма	24
Незнайомка	25
Монолог зимової мавки	26
«Одна із тих закоханих троянд...»	26
«Палітра вікон синьо-золота...»	27
Купіль	28
Г'л be back	28
«Гілками сонячного вітру...»	29
Понеділок.....	29
Місячна троянда	30

«Замерзли дні твої, картяр...».....	30
Тінь («Свинцеве небо обіцяє лютий...»)	31
Скляний вірш.....	31
Сльота, сльоту, сльоті, сльотою.....	32
Сніг-декоратор.....	32
Вальс.....	33
Сон сома.....	34
Тінь («Якщо чужу побачиш тінь...»)	37
Парк.....	37
«Ти знаєш, ще буде січень...»	38
Дощі.....	38
«Ти ніби не знав, як довго...»	39
Кішка-ніч.....	39
Скельце.....	40
Місяцю.....	41
«Ні, мене тобі не треба...»	41
«Лютий вигострив лезо місяця...»	41
«Заховай мене у книжку...»	42
«Весна визріває надривом, надміром...»	42
Для чого все?.....	42
«Три секунди до зникнення інею...»	43
Між.....	43
«Це все – лише мрії...»	44
«Час дощів, час дзеркал, час туману...»	44
«Чи я ще гілка чи сопілка?»	45
«Від тебе хочу я любові...»	45
«Я живу на гучнім перехресті...»	46
Передчуття.....	46
Вільний переклад М. Цветаєвої.....	47
«Я не буду благати про краплину води...»	48
Сон («Я сон свій відпущу...»)	48
Тіні.....	49
«І що мені – благати про любов?»	50
Метелик.....	50
«А ніч була ясна, прозора, п'яна...»	51
Апельсини.....	51
«А сніг летів, з ним сутінки і сум...»	52
«Буде сніг, і буде вітер...»	53
Душа-бурулька.....	53
«Від лускатого птаха й летючих риб...»	54
«Від пустки до екстазу йде життя...»	54
Вікно.....	55

Вірші-рибки	55
Горобець.....	56
Казка (вільний переспів за Г. Х. Андерсеном)	57
Ворожіння.....	58
Ворожка	58
«Втовкмачують «поет» нещасній жінці...».....	59
Диригенту	59
Мерліну	60
До моря	60
«Душа моя – весняний сніг...».....	61
Етюд	61
Зима	62
Різдво («Завісимо сцену...»)	63
Завія	63
«Загорнуся у небо заходу...»	64
«Замети мене, завіє...».....	64
Сни («Струмиться сніг і тане у калюжах...»)	65
«Зимно. Сутінки застигли ...»	66
Старий ліхтар.....	66
Останній тролейбус («Кінцева зупинка...»)	69
«Як свій спіймає хвіст змія старого року...».....	69
Пісня Мавки.....	70
Лист до О.	71
Лихоманка	72
Лялька	72
Монолог	73
Привид	74
«Мені однаково, чи дійде...»	74
До О.	75
«Ми будемо мовчати довго-довго...»	75
«Минай мене, мов камінь, мов рівчак...»	76
Молитва	77
«Ніжний вітер тіпа крила...»	77
Три бажання	78
«На дворі місяць берелютень...»	78
«На забутім полустанку...».....	79
До В.	79
«Не складно це. Я вмю помирати...».....	80
«Ну як ти, скарбе? У мене фарби...»	80
Нуль.....	81
«Останнім часом знакова система...»	81
«Ось і сніг вже під ногами...»	82

Кохання-ніч.....	82
«Все сміюсь – така вже вдача...»	85
Пісня вістря.....	85
«Переблиски, перетини ...».....	85
«Пиши мені, як згаснуть ліхтарі...».....	86
«Порятуй мене, мамо...»	87
Кредо	88
Різдво («Ясна нічка, срібна нічка...»).....	88
Вікна-рибки	88
Російському сегментові у ФБ.....	89
«Свічуся. Можу зникнути, як схочеш...».....	89
Сніг-кіт.....	90
Свічка.....	91
Сніг-лебідь	92
«Сніг ніби цвіт, холодний білий цвіт...».....	92
«Сніг падає так ніжно, ніби пестить...»	93
«Сніг слізьми втікає. День сконав і згас...».....	93
Метелики фар	94
Сни («Іти вже нікуди. Пустеля...»)	94
Сутінкова рибка.....	95
Колискова	96
«Танцюєте з ніччю танго?».....	96
Відлига	96
«Ти змиєш все, окрім мого лица...»	97
«Ти спиш? Нехай тобі насниться...»	97
Побутове	98
«Тихо ввімкнеться сенсорна лампа...».....	99
Сон («Біжу і хочу сісти в довгий потяг...»).....	99
«Фіранка снігу зранку у вікні...»	100
Вітер («Через вікно закрите...»).....	100
Шкіра	101
«Я зносилаь душею об світ...».....	102
«Нема надії бачити тебе...».....	102
Мій човник.....	103
У ТРЦ.....	103
Січневе танго	104
Ліхтарик	104
Сніжинка.....	105
«Я сяду в останній тролейбус...»	105
«Що мені зима, мій пане...»	106
«Щоб народитись, треба мати хист...»	106
«Який сьогодні світлий ранок!».....	107

Дош налив мені у келих
цвіт бузкової роси,
цвіт свічок ванільно-білих,
пасторальної краси...

СОНЯЧНИЙ ЕТЮД

Сонцекраплі, сонцекола розсипаються довкола,
і під ноги – скалки сонця, тони, дзвони, передзвонця,
переспіви, перегуки, сонце проситься на руки,
і до злуки від розлуки – краплі, стуки, ритми, звуки...
Я, мов лід, на сонці тану, як водою зовсім стану,
руку вистроми з віконця і спіймай в долоню сонце.
Чуєш, все в мені співає, я збираю рими в зграю,
може, я кого кохаю? Я не знаю, я не знаю...
Співи сонця до світанку, танці променів із ранку...
Чом так світло і так ясно, неможливо і прекрасно?
Може, сонце, може, квітень,
може, є кого любити...)

ПОЧАТОК

Калатає вікна вітер, вірші тануть на вустах,
дім здійнявся у повітря і танцює в небесах.
Невагомі, пролітають речі, риби, квіти – всі.
Я запізнююсь. Змагаюсь з часом викликом таксі.

Я запізнююсь усюди. Скоро виженуть мене
звідусюди. Де я буду? Буду пити каберне.
Я гублю усе відразу: флешки, диски, гаманці,
не виконую наказів – все одно скасують всі.
Все роблю, немов сновида, механічно, без душі,
в записник страшного виду нишком шкрябаю вірші.
Я нічим не переймаюсь, посміхаюсь в глибину,
мій акваріум дрімає, замовкає, йде до сну...
Я іду в твій тонкий дотик, в твій мереживний софіт,
я живу до крапки доту, до знеболення на мить...
Що то буде? Все, що хочу. Всім, що хочу, будеш ти.
Я чекаю жорна ночі, я вночі пишу листи.
Заховала – вже немає, запізнилась – вже біжу.
Завинила – вибачаю. Ким хворію – не скажу).

АВТОПОРТРЕТ

Одної мене немає – за мною ідуть гуртом
і марення, і відчаї, і спогадів весь «дурдом».
За мною постійно ходить смутна колежанка-ніч,
ми хрестимо з нею погляд у світлі одвічних свіч.
Ще ходить за мною місто – на шкірі – шпаринки рис,
скляних ліхтарів намисто у чорних очах навскіс.
Ще ходить за мною місяць, мій давній володар снів,
я в ньому кохаюсь в висях, звертаю до нього спів.
Ще ходять зі мною сонми чи спогадів, чи тіней,
нахабні і безумовні, хоч випий увесь глінтвейн.
Вони не дадуть забутись, не підуть з думок моїх,
і смикати будуть, й пнутись, й шипіти в якихсь «чужих».
Самої мене немає, я надто прозоре скло,
що губиться і зникає, як стане в яскраве тло.
Ти можеш їх всіх убити, затиснувши складку вуст,
хоч мить, а мене звільнити від натовпу цих маруд.
Ти можеш і знаєш, звісно, де діти театр тіней,
що ходить, мов пес сирітський,
за мною крізь вир ночей.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

І поплакатись би, та немає кому –
розідрали вітри всі печалі в п'їтьму,
і зрватись би з пут, та немає куди –
не прочинено тут, загубились сліди.
Тільки дражниться дощ, але зливи нема,
і римуеш – «ну що ж», і римуеш – «дарма».
Дай же, Господи, сліз, а чи Божу грозу,
а чи грім, а чи хмиз, а чи чисту сльозу.
Строфи вітер порвав і розвіяв слова...
Хто мене зчарував? Чи без тебе жива?
І для чого мій дар, і до кого мій вир?
За серпанками хмар – сонні паростки зір...
Дощу, йди хоч комусь! Хай йому, не мені!
Я хоча б подивлюсь, хоч відчую вві сні
сльози – мову чуття, дощик – мову небес.
Переплакати життя. Перенести свій хрест.
Я налию собі в синій келих дощу –
і поплачусь собі, і себе відпущу.

МОНЕТКА

Кину в небо я монетку, зачекаю, хто впаде,
хто ж бо виведе віньетку, пити повінь хто прийде?
Знов пісні старі і нові, переповнення дзеркал,
у кафе на розі знову я сама доп'ю бокал.
Десь висить моя монета між промінням і дощем,
між душею і сонетом, між коханням і віршем.
Пригадати, що минуло? Пригорнуть майбутню мить?
Десь зависло сяйне коло і чекає. Не спішить.
Хтось замислився на небі... Я стою коло вікна...
Що ж то буде? Все, що треба,
і, без сумніву, весна.

Візьми мене у срібну барку, у світлий місячний корвет,
налий, мов «Грайливе», у чарку, завчи напам'ять, мов сонет,

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

спиши мене у нові вірші чи загорни у папірець,
скрути в цигарку – не найгірше, бо так чи ні – мені кінець:
в мені закладено повільний запал любові до життя –
до зникнення і божевілля, до умирання й небуття.
Я танцюватиму до страти, допоки сонце сипле дзвін,
поки гітара буде грати у ритмі сонячних краплин,
стели мене замість дороги, масти на хліб чи їж живцем –
я все одно впаду під ноги чи снігопадом, чи дощем,
я розчинюся у моменті, у чорній колонаді лип,
у білій колонаді центру, у коловерті хвиль і діб.
В мені закладена фатальна вибухонебезпечна річ:
любить, як жить, щоб хоч востаннє
розкреслить спалахами ніч.

Я хочу слухати тебе. Тож говори, що хочеш.
Слова – обгортки. Далєбі, говорять рухи й очі:
цікавість в крапельках озер, де гойдається синька...
Ти що, не бачив дотепер подібної тваринки?
Цікавість кішку довела, як кажуть, аж до страти.
Питаєш, варт тобі тепла і щирості шукати?
Із стертого набору рим я оминаю «правду»,
не тим, не іншим, поміж тим, не бубоню цю мантру.
А що ж іще, крім правди, є? Крім правди щось буває?
Та кожен чує лиш своє і свій каприз здійснює.
Є у тобі якась жива, незнайдена перлінка.
Того не викажуть слова, не передасть картинка.
То щось з розряду відчуття, передчуття, вібрацій...
А втім, я все своє життя комусь співаю стансів).
Людина – замкнене купе. Правдиві тільки очі.
Я хочу слухати тебе, я чую те, що хочу...
Слова – до блиску стерта мідь, не варта аж нічого,
та ми благаємо: «Кажіть!»
І віримо у слово.

БУЗОК

Я так люблю отой бузок розлогий!
Не селективний, з гронами квіток,
з суцвіттями-сузір'ями, прозорий,
з мереживними зграями зірок...
Той кущ, що віяв хмарою в повітрі,
що фіміамом засипав дітей,
що запашні, легкі, об'ємні віти
тулив, немов обійми, до плечей,
що рвати дозволялося надміру
усім родинам, що жили охрест,
і прикрашати лічені хвилини
життя, яке тягнулося, мов хрест.
Яке тоді було повітря свіже,
як час ішов повільно, мов не був,
яка на смак тоді здавалась їжа,
яким новим був світ, що вперш збагнув.
Яке безмежно-райдужне дитинство,
які безмежні велетні-кущі,
яке то було надзвичайне дійство –
дитинство, що і досі у душі!
Ще кущ живий, цвіте на старій стежці,
пливуть в повітрі віти-вартові...
Бузкова квітка знов цвіте у серці,
всі наче знову поряд і живі...
Зануритись обличчям і згадати...
Нарвать гілок бузкових і забуть
важку і довгу витоптану путь
з того світанку, де сповила мати.

ВІНОК З АБРИКОСОВОГО ЦВІТУ

На серце – шовкову печаль, на шию – шалик півпрозорий,
мене пелюсткою у даль несе кохання вітер хворий.
Коли печалі ніби шовк, мов плинні хмари легкокрилі –
сплету з гілок собі вінок, знайду сама собі весілля.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Пелюстки – хвилями свічки, пливуть вогні води і сонця,
перлинками на дно ріки впадуть гойдатися на донці.
Ці квіти – первісток життя, найперше пізнане кохання,
найперший тиск-передчуття тепла, плодів, зими, згасання...
Цвіт перший, другий відійде, літ кровообіг не спинити,
шалене людство і святе навряд чи втомиться любити...
Вінок із цвіту в вічну мить сплету й віддам холодним хвилям...
З весняних хмар серпанок білий зірветься з вітром у блакить...

ВІТЕР

Вітер чеше довгі коси, і каштанові свічки
розпорошує, і гасить, і розламає гілки.
Зараз, зараз буде буря – вітер смикає на шмат
величезні хмари хмурі, потрошить квітковий сад.
Гілки хиляться, мов щогли, крутять крила вітряків –
вже немає в мене змоги – розлітаюсь в пелюстки.
Розкрутив мене цей вітер. Що ж жаліє він дощу?
Вже немає де подіти ані суму, ні плачу.
На душі жага, і туга, і пустеля уночі,
і задуха, і напруга, хоч мовчи, а хоч кричи.
П'яна ніч. Та хоч би краплю – хоч із неба, хоч з очей!
Загубили зливи мапу. Загубили місто це.
Не тримай на мене злості – все ще свічечка горить,
я люблю тебе, мій гостю, я за тебе буду пить
келик рим своїх банальних у раптовому вірші:
ти – мій дощ, мій берег дальній,
синій цвіт в моїй душі.

ЗІЛЛЯ

Вариш знову зілля, кішко? Без рецепту і без мір?
Зачарована усмішка, у зіницях шпилі гір...
А до кого вариш, квітко? Ще не знаю. Хто прийде,
кому треба того питва, відшукає, віднайде.
Що туди увариш, мавко? Сонне небо, світло й світ,

чорне, біле, кому, крапку, біль і ласку, мед і лід,
чари дрібно, віршів жменьку, вріжу душу, вилию кров,
потихеньку, помаленьку – і завариться любов.
Кому треба, той сп'яніє, а не треба – хай не п'є,
а не може – хай не мріє, щастя в кожного своє.
Знову вариш? Будеш пити? Час у грудях стукотить.
Краплі цокають – любити! Пташки тьохкають – любіть!
Знову вариш, невгамовна? Зупинися, припини!
Закипіла річка кровна, потекли у світло сни,
терпнуть віти, тягнуть соки, кожна гілочка болить,
і весна римує строки, варить зілля і не спить...

ЕСКІЗ

Себе шукає у очах, тремтить і плаче хворобливо,
хрипка й нечутна, ніби птах, що по зимі не тягне співу,
і надчутлива, і різка, і дратівлива понад міру,
вона німа і гомінка, вона наївна і ревнива.
Від серця кинувши ключі у льодяну до скалок воду,
вона знаходить їх вночі і знову губить ще до сходу.
Вона поки що дух речей, вона поки що тільки натяк,
вогонь зав'язаних очей, шляхи, забуті і закляті,
вона поки що сну росток, розплескані водою кола,
у спрагу льодяний ковток на біль застудженого горла,
вона водночас «так» і «ні», відверта, замкнена, примхлива,
вона відчуження, і диво, і перший щем на глибині.
Вона так довго не була, так довго вибуху чекала,
так довго виснажена спала, так довго в вітер не цвіла,
що в ній все дихає, і грає, і йде під кригою у плин...
Чи знайдеться такий один, хто віднайде і покохає?
Пульсує дерево у сні і чує вільний шепіт листя...
Вже хтось іде, і зовсім близько, і щось відлунює в мені...

ПОРТРЕТ

Весна – японська акварель, красуня із Середньовіччя,
пташина переливна трель, мінливі спалахи обличчя.
Весна, і небо ллється вниз в ставків долоні, у зіниці,
у вікна хат, у туб криниці і квітне заходом до сліз...
Весна. Цнотлива, і дівоча, і недоторкана, й крихка,
у неї сині-сині очі, у неї посмішка легка.
Таким виразним і живим, таким сріблястим і перлинним
буває час лише один, лише одна весняна днина.
Такого ніжного ніде, ніколи вже не буде більше,
душі торкнеться – і піде, а небо вище, вище, вище...
І золотий вербовий пил, і цвіт рожевого світанку,
пташині заспіви до ранку і білі хмари – абрис крил,
набряклі гілочки весняні, пухкі суцвіття де-не-де –
усе на синій порцеляні тоненьким пензлем Бог веде.
Весна. Вона щомиті інша, струмком нестриманим тече,
щоразу тіні ніби глибше, і ніби інший кут речей...
Весна – тонка жива картина, неясний нарис у вікні,
у неї очі сині-сині, як ті, що маряться мені...
Чи я їх ще колись побачу, краплини неба голубі?
Весна, зведи, а я віддячу, я віршик вимрію тобі...

ЕТЮД

Вже на лавках тепло. Попри бруд ловлять сонце діти і дорослі,
вже воно таке дрімотно-млосне, вже воно лікує від недуг.
Ще сумують гойдалки в калюжах, та живі комахи, а птахи
так співають голосно і дуже, так звабливо тьохкають з дахів...
Йде весна і зве в свою картинку. Жаль, я не комаха і не птах,
що літає весело і стрімко і тримає ноту на дротах.
Ще мені до волі – як до неба. Та й навіщо воля, як тобі,
вже мене, можливо, і не треба, ти одвіку – тільки сам собі.
В мерехтінні світу порошок, я тобі – метелик у шибках,
що збиває з крил розкішну синьку – бач, весна у нього, а не страх.
Я на лавці тихо засинаю, позіхаю, медитую вдень...
Що з того, що я тебе кохаю? Ти однак не чуєш цих пісень.

В голубів інтимні перемови, скаженіють песики й коти:
на землі якась вселенська змова, де відсутні тільки я і ти.
Продаються саджанці і квіти, добрива, пакетики зернят,
і чогось так хочеться купити, щоб в квартирі виросла весна.
Продаються овочі надворі, синьошкірі люди гомонять,
сходяться у зграї, ніби хворі у дворі лікарні погулять,
сходяться, і палять, і повільно, мов жуки-солдати на корі,
п'ють проміння, невагоме зілля, що Всевишній варить угорі.
Підлітки, бліді, немов з підвалу, ловлять вітер, стягують шапки,
лаються невміло до загалу, роззираючись на всі боки...
Вже за день Великдень... Буде паска замість їжі тричі у дому
і вода свячена, ніби ласка, на обличчі, одязі, всьому...
Світле свято, Боже Воскресіння... Може, втраплю посвятить паски...
На землі прикуті наші тіні, наші душі – вільні і легкі...

ВЕСНЯНА НІЧ

Ворушилася ніч ласкава, зорі падали густо в трави,
ніч співала у кронах пісню, мов просила у когось слізною
може дотику, може – слова, шепотіла: «На все готова,
аби тільки на мить до тебе прихилити зірчає небо,
аби тільки чи звук, чи дотик, аби тільки нестримний подих...»
Ніч тремтіла квітковим вітром, ніч манила казковим виром.
«Поцілуй мене, – ніч молила, – подаруй мені, милий, крила,
покажи мені шлях до раю – я віддячу тобі навзаєм,
я до ранку з тобою буду, зацілую, себе забуду,
ароматом нічного цвіту я тебе загорну від світу –
скільки зможу – нехай до смерті, бо з тобою не жаль померти,
бо з тобою немов востаннє – ані болю, ні нарікання.
Дай роси, дай життя краплину! Дай віч-на-віч хоча б хвилину!»
Шепотіла в віконці липа, вітер шурхоти лив і схлипи,
ніч благала – її не чули, ніч не спала, та всі послули...
Тільки сні шепотіли в вітах і невимовно пахли квіти...

СВІТЛЕ ВОСКРЕСІННЯ. ВІДЧУТТЯ

Битиме весна в бубен, кликатиме усіх,
тих, що були з них люди – тіні минулих днів.
Зватиме, навіжена, пагоном із землі,
світлом, наскрізь зеленим, на чорно-сірім тлі,
зватиме всіх із роду, зватиме до життя,
кроками сонцесходу, сходами у буття.
Звідки оця приبلуда, цей неозорий жах?
Сходять колишні люди через небесний дах...
Вийдуть вони з покою, вип'ють живу росу...
Когось візьмуть з собою, з когось візьмуть сльозу
й вернуться... Буде літо, спека і мед води,
тіло, наскрізь відкрите, і по воді – сліди...

ДОЩОВИЙ ЕТЮД

В перегорнутому місті, в колах крапель – силует,
у минулорічнім листі мій розплесканий портрет.
Кепку к бісу я знімаю. У волоссі – шум дощу.
Хто мене тепер впізнає? Я не знаю. Я мовчу.
Дощ завжди збирає разом всі думки в один струмок,
заплітає білі стрази у мереживо гілок,
десь ріка ламає дзвінко в чорнім вирі талий лід...
Що людина? Тільки гілка, що вчуває соків хід.
У калюжі, у долоньці – перегорнуті кущі.
Заглядає біле сонце в дірки стертої душі:
хмарне небо – біль у скроні, сніг – пожовклий,
лід – брудний, галки – чорні, ти – червоний,
я – малюнок дощовий.

В РИТМІ КРАПЕЛЬ

Краплі слів твоїх на серце – дощ пішов.
Місто падає, мов скельце, в зливу знов.
Не кажи мені про правду. В ритми слів
заплети свою браваду, свій розлив.

Серце вірить в те, що хоче, будь-чие –
чоловіче, чи дівоче, чи мое.

Я зберу собі намисто з крапель-слів,
стану лагідна і чиста. Що б хотів?
Мавка міста, ніжна й вільна, цілу ніч
буде пестити повільно віч-на-віч...
В ритмі крапель, в ритмі гострім –
дивний смак...

Колискова для дорослих,
чи не так?

Гербарій мрій ховай до скриньки, ходи до річки, риболов, –
ловити сонячні краплинки, у серці пестити улов...
Спіймай розхристане проміння, прозорі вогники води,
слідкуй, як видовжених тіней від тіла тягнуться мости...
Піймати світ, впіймати мить, мить невловиму, мов метелик...
Життя – то мрія про політ... Аж ось пусті і очі, й келих...
Спалити човен і мости, пустити сонце у глибини,
нехай захекані хвилини ідуть собі під три чорти,
обличчям в сонечко лягти, лягти на вимріяну сушу
і гойдати тіла і душі у хвилях сонця і води...
І буде спека золота, і буде серце ледве битись...
Закрити очі, і уста знайти, і знову народитись...

Дай ноту дисгармонії живу!
За містом вже прокинулась примара
померлої весни. Відкрилась рана,
і я не сплю. Я вже живу. Живу!
Торкни струну – дзвенітиме від думки.
Від дотику – надірветься у крик.
Одізветься і солодко, і лунко,
судинами відстукуючи стиск.
Якби ти знав, як хочу я свободи.
Та не дай Бог її таким, як я.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Хіба на мить – ввійти у вільну воду...
Хіба на мить – і ти, і течія...

ОДА СОНЦЮ

Я піду до сонця – хай мене цілує,
хай мене до донця світлом розмалює.
Буду йти, допоки зовсім не зомлію,
у знищих доки світ не почорніє.
Шкіру біло-синю випалю до рани...
Йти до божевілля, мов оті цигани,
танцювать при ватрі, їсти і любити
тільки так і варто, тільки так і жити.
Крок від себе злої, висохлої взимку,
крок від навісної, звиклої картинки.
Відійти від себе. Подивитись збоку.
Під прозорим небом заплітати кроки.
Сонце прямо в очі, сонце у тополі,
сонце взяти хоче, відібрати волю.
Сонце, ти мій ворог, сонце, ти мій вензель,
розчинюсь на порох. Розчинюсь і щезну...

СУБЛІМАЦІЯ

Доторкнутись, забутись, зникнути.
До останньої ноти – ти.
Розтулитись і вмерти. Звикнути,
здатись. Смикнутись на хресті.
Відчувати і ніжно й болісно
вишні, вуста, вузькі міста...
Я так хочу тебе безсовісно,
аж свідомість дзвінка й пуста.
Не пускай мене. Я на сумнівах
проростаю у мерзлий лід...
Твої крапельки, твої сутінки,
твій невимірний повінь-світ...

...Дощ наміє смарагди листя, в полі обрії будуть чисті,
і до болю трава гостинна, і вишневе п'янке цвітіння,
зійде сонце в краплині кожній, буде сонце на подорожнім,
буде сонце таким яскравим, заіскряться річки і стави,
буде сонце тремтіть у краплі, так тремтіть, що душі забракне
бачить це – і не збожеволить, не замріятись мимоволі,
через цей променистий блискіт, кришталеві вологі іскри.
Буде все – колесо неспинне, може, будемо ми промінням,
тим, що пестить тіла і стіни... І проміння вже не загине...

Жодного слова, окрім твого,
ніщо не варте. А ти його
не скажеш, правда, хоча б з небес
упало небо в віконний хрест.
Ніщо не варте, ніяк, ніхто –
такі от карти. Чи спортлото?
Життя – цікава азартна гра:
хто кому пара, а хто діра...
Ніхто, ніколи, ніде, ніяк
їх не замінить, хоч би там як –
лиш твої сіті, твої світи
мені потрібні і тільки ти.

ВОГНИК

Заблукав мій болотяний вогник,
тягне вулиці в обрій весна,
і мелодію тягне мінорну
заяложена стара струна,
вітер дихає сонцем і небом,
сніг співає на всі голоси,
ти шукаєш доріжку до себе,
ти у світі шукаєш краси...
Безпритульний болотяний вогник,
ти нікому не світиш вночі –

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

сам собі ти блукаєш, мов човник,
сам собі, хоч мовчи, хоч кричи.
Одинока болотяна свічка
ні душі не зігріє, ні рук –
тільки око побавиться звично
коливанням сумління і мук.
Ти не виведеш жодного з кола,
бо не знаєш дороги сама,
ти сама безнадійна і квола,
тріпотіння між тіней – дарма.
Я шукала чи шлях, чи людину.
Непроглядна безлика пітьма
присипляє мене, мов снодійне,
і повз мене втікає весна.
Мушу мати володаря серця,
щоби вогник блукав і горів.
Я шукаю, чи хтось одізветься
на плетіння, на подих, на спів,
на півтону з побитої флейти,
на півтону з надірваних струн...
А чи тиша, товаришка смерті,
в мене виграє врешті цю гру?

Завари у бражку море пелюсток,
сонечка ромашку, ніжний спів пташок,
світлий віск каштанів, вінчики кульбаб,
полум'я тюльпанів, вир квітучих трав,
зафіксуй навіки цей миттєвий зблиск,
засуши у книгу, зав'яжи, мов хмиз.
І мене сьогодні теж запресервуй,
мій грайливий травень в пляшку закоркуй,
закодуй непевний час у тім вині,
через рік – ми певні, будемо чи ні?
Пляшка білих квітів, фіалкових віт,
жовтих і рожевих зірочок політ,

в ній моя утома, ніч твоя на дні,
там кохання вдома десь на глибині,
там небесне пір'я, там весняний дзвін,
різнотравне зілля, липовий бурштин,
там вино пахуче з травня і трави,
ніжно-неминуче – спий і оживи.
Оживе, що жиє, зацвіте, що є.
Хай мені хоч мрії, кожному – своє.
Заховай до строку цей миттєвий час,
небеса високі, вечорів аванс,
цей весняний келих пахощів п'янкх,
цей зелений вибух на поверхні днів.

Залишився з мене вітер. Я потрібна ще чи ні?
Залишився інший вимір, вірші й тіні на стіні.
Що тобі в мені потрібне – віршування-переспів?
Філігранний, павутинний, бездоганно тканий міф?
Я тебе чекаю в світі, де вірші – то зайвий хист,
де кохання ніжні квіти не цвітуть в вугіллі сліз.
Може, краще не ходити? Не вкладати в форму зміст?
Крижаний палац розбити – раз – і тріщина навскіс.
Засушити у гербарій, залишити сувенір,
закрутити джем у тару, а молитву у псалтир?
Я б воліла все ж отрути впитись вщент, пізнати суть,
ніж закритись і забути, ніж всушити і забуть.
...Чорним снігом я минаю, гатять краплі нависні,
і відлуння завмирає: я потрібна ще чи ні...

Заснув мій вірш, пішов у дощ, протік у сірий ранок,
пошкандибав між мокрих площ шукати вільний ганок,
щоб сісти, і перепочить, і дотягнути ноту,
і упіймать вчорашню мить, що утекла в дрімоту.
Чого чекає він, щеня, маленьке, безпритульне?
Чому блукає навмання, скавчить навіщо сумно?

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Шукає сонечка твого – чи скалку, чи краплинку,
зігрітись лагідним теплом чи врізатися дзвінко,
чекає без надії – рух, чи звук, чи крик, чи подих
того, що десь, можливо, був, та витерся на спогад.
Мій вірш... Господаря б йому, ласкавих рук чи хліба...
Але він сам. В безодню-ніч пірнає сонце-риба...
Він знов холоне від дощу, і горнеться, і плаче...
А я нічого не прошу – з вірша не треба здачі.

СІЧНЕВЕ ПОТЕПЛІННЯ

Хтось сонцем пише пароль «весна» на небі...
Все вище й вище бере струна... Так треба?
Гей, там, нагорі! Смієшся, чи що? Жартуєш?
Дари прибери. Навіщо, нащо? Ти чуєш?
На дереві жук... Таких ми ще мук не мали...
Доклало хто рук до сонячних злук чимало?
А може, зими у році цьому не буде,
а будемо ми, щасливі тому, що люди?
Якщо ж це не так, несправедний знак, то зглянься,
надію візьми, насип нам зими, поквапся...
Або ж зачекай! Давай... не давай... Як треба?
Хто знає, де рай... Чи поряд?
Чи край, де небо?..

ВЕСНЯНО-ПЕСТЛИВО-ЗМЕНЬШУВАЛЬНЕ)

Весна тремтить, мов жилка, весна стримить, мов гілка,
і брякне, мов дряпинка, мов грудочка-хмаринка.
Весна немов шпаринка – чим глибше, тим щільніше,
і брунька-намистинка пульсує все частіше.
Весна розгорне квітку, наповнить соком гілку,
наточить, мов кровинку, березову краплинку.
Весна болить, мов жінка, у місячному колі...
Весна іде навшпиньках, кладе свої долоні...
Весна мене розміє, розпустить слів рядочок...
Як вас усіх люблю я... Ось кожному – листочок.

З недопалків і склянок йде любов,
рве лист старий, нанизує на стрілку.
І хочеш чи не хочеш, в серці знов
хтось дме в стару розтріскану сопілку.
Земля так пахне, матінко моя,
п'янить повітря, подих переймає...
Я вже й забула, що таке буває...
Я вже й забула, хто я і чия...
Коли таке було востаннє з нами?
Чи, може, то тоді були не ми?
Мов убираєш пахощі весни
і вибухаєш світлом і віршами...
Любов... Давно розкрита таємниця,
розвідана, розкопана, здана,
та знову зве знекровлена криниця,
коли серця розколює весна.
Крізь всі прості і звичні атрибути –
недопалки кохань, скалки думок –
вона стримить і вимагає бути,
жене щомить пришвидшувати крок,
і, як завжди, усі тасує карти,
і, мов коктейль, вимішує тебе,
і ти ідеш – чи варто, чи не варто –
купаєш очі в безмірі небес,
і поспішаєш – ще, давай, мерщій,
і у кохання тягнеш серце бідне...
Любов росте стрілою із душі
і не питає, чи кому потрібна...

Квітку місяця вітер розкине,
розпотрошить сріблястий пилок,
і пелюстка, мов лебідь, полине
на нічний потаємний ставок.
В небо здіймуться квіти уповні,
коли двоє опустяться вниз,

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

квітка місяця пилом огорне,
пелюстками їм вистеле хмиз.
Будуть витися дими від вогнищ,
і на шкірі пилок золотий
цілуватиме пуг'янки сонні
сонних вишень у спразі нічній...
Буде молодь палити багаття,
будуть вигуки й зойки дівчат,
знімуть квіти надушені плаття,
і зав'яжуться, і облетять...
Соком повинь у квіти стікає...
Місяць пил розсипає до всіх...
Той єдиний, кого я бажаю,
пелюстками лягає до ніг.

ДО СНУ

Вимкну світло, ніч ввімкнеться, очі вікон, очі фар.
Лише гойдається серця непогашений ліхтар.
Прокрадеться кішка в ліжку, тихо звернеться у ніг,
буде мріять тишком-нишком про усіх котів своїх.
Вікна-риби розпливлися, люди-вікна ще не сплять,
нічка ніжна, ніби киця, ніч запрошує до свят.
Ніч вже тепла, ніч весняна, свиснув потяг, хтось пройшов,
завіконня вітром тягне геть із дому, у любов.
Десь постукали підбори, десь розмова ще звучить,
десь твої віконні штори, в них вікно твоє не спить.
Знаю, спати ти не вмієш. Знаєш, вчора снівсь вночі.
Ти приходи, якщо зумієш, ти ж бо маєш всі ключі.
Я тебе завжди чекаю і чекатиму завжди...
Ніч шепоче. Засинаю... Ну нарешті, ось і ти...

Коли таке небо яскраво-сине
я знаю, що точно тебе зустріню,

бо не зітнутись шляхи не можуть
птахів, що в світі співають Божім.
Одна до одної линуть квіти,
коли їх ніжно цілує вітер,
і ми збігатимемось щоразу,
мов звуки в слово, слова у фразу,
краплини в хвилю, струмки у море,
поля – у обрії неозорі.
Мов дві хмаринки в безмежнім небі –
колись торкнуться, і я до тебе
торкнуся східним рожевим сяйвом
і розчинюся у вирі дальнім.
Далекий світе, углиб, назовні –
я, наче келих, тобою повна.
Не можуть промені не схреститись,
і не світитись,
і не світитись.

«WHEN THE OUTSIDE TEMPERATURE
RISES...» (З ПІСНІ «QUEEN»)

Коли термометр невблаганний бере нарешті висоту,
я теж у відповідь росту, і прокидаюся, і тану.
Зі стану криги – в стан води – так важко, і ніщо не тішить,
здається, небо упаде – я не здивуюся, а лише
сховаю очі в тінь повік: нехай наснитись хтось незнаний.
Весна – насправді чоловік, крилатий Бог, палкий і п'яний.
Бере без права і питань, займає душі і примари,
йому немає серед панн такої жодної під пару.
Нізвідки прийде – і тікати, лишивши збурені бажання,
нестримний потяг до кохання, який нічим не вгамувати,
тебе лишивши сам на сам із звичним авітамінозом,
в полоні вічних коливань, де сльози міняються морозом.

КВІТНЕВИЙ СНІГ

Коли чортма любові, а в квітні заметіль
ушкварила раптово, вкладайся у постіль.
Хай сніг січе і рветься у думки і вікно –
послухай щось до серця, проглянь старе кіно,
відкрий потерту книжку, налий чужі вірші
або під шепіт сніжний щось ніжне напиши,
намрій собі до ночі таких чоловіків,
яких ти тільки схочеш, живіших від живих,
і спи собі під вітер, не думай про біду.
Тремтять прозорі квіти під снігом у саду...
Куди любов подіти? Вкриває серце сніг...
Немає квітам літа у наш невчасний вік...
Атож, намрій кохання і з грілкою до ніг
забудься. Не востанне січе у квітні сніг.

КОТЯЧІ МОНОЛОГИ

Кішка з кігтика до вушка, від гачка до мур-мур-мур.
Не комфортна я подружка – ти ж бо рибка, а не щур.
Ти не бійся, я мрійлива, я пограюсь, та не з'їм,
я люблю всілякі дива, їх у тебе повен дім.
І ловити я ледача, і розгризти – не таке,
змінна зірка, змінна вдача, злітна смуга у піке.
Зачеплю тебе до крові, та сама ж і залижу,
то така у мене мова – гра у поле і межу.
Я цікава до нестями, ти ховаєшся весь час,
чи комедія, чи драма – щось точиться поміж нас.
Намочити лячно лапки? Страшно кігтика спіймать?
Не виходячи із хатки, як же можна покохать?
Я твої вже грала ролі. Ледь лишилася жива.
Ми з тобою любим волю, кола водимо в слова,
ми з тобою... ми з тобою тільки тіні ліхтарів,
що тікають від двобою, перекинувшись в котів.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

МОНОЛОГ КВІТКАРКИ

Купіть у мене квіти, пане, продам, недорого візьму,
купіть – до завтра все зів'яне, я Вас, божусь, не обману.
Вони були з учора свіжі, але ще око звеселять –
дивіться – вишукані, ніжні... Вам інших вже не відшукать.
Усі квіткарки розійшлися, на розі вулиць я сама...
Але не треба так дивитись, ні, я не з тих, то Ви дарма...
Що з мене взяти, окрім квітів? Вони яскраві, запашні...
Більш в мене нічого купити. Що, окрім квітів? Що в мені?
Тюльпани – щирі сонця травня, бузку пурпурові гілки,
нарциси, іриси – всі гарні, розкриті, пристрасні, палкі...
Мій пане, я уся – у квітах, ростити їх – моя душа,
усі вони мені, мов діти, беріть усе, і без гроша,
беріть усі мої букети, беріть задарма, все віддам!
Що, і додому проведете? Повіки вдячна буду Вам).

ЛІХТАР ЛЮБОВІ

На оксамиті синім тобі малюю цвіт,
тріпочуть крильця-вії, метеликів політ.
Так виразно і жваво: в повітрі – квітів дим,
пелюстки мов заграва, мов спалахи на нім.
У темряві малює нас світло ліхтарів,
їм ночі не бракує, а нам – чарівних снів.
Чи різко? А чи ясно? Чи контур навести?
Я теж люблю контрасти – так само, як і ти.
Любов малює чітко, вихоплює з імлі.
Що всі ми без підсвітки? Ніщо на сірім тлі.
Запалені коханням, що контур нам дає,
не перші й не останні, засвітимось, як є,
на мить. І знову згасне світильник спільних чар...
Але ж які прекрасні та мить і той ліхтар...

ЛІХТАРНИКУ

Те не те, а те? Навіщо? Та й для чого і кому?
Спи, ліхтарнику, міцніше, заховайся у пійтму.
Всесвіт твій – кришталь з паперу, віртуальні кораблі,
душі, спіймані від неба і закуті в ліхтарі.
На землі намісник Бога, ти народжуєш світи,
у яких один володар – тільки так, і тільки ти.
В них немає місця плоти, дисгармонії живій,
недовершеної ноти в них не знайдеш, і не мрій.
Поза містом, поза лісом, де болотяні вогні,
там чекає перелесник – буде парою мені.
Він питатися не буде. Він – живий лісний вогонь.
Спи, ліхтарнику, мій любий, не бери думок до скронь...

ЧОВЕН-ПЕЛЮСТКА

Мій човник з пелюсток магнолій не знайде шляху поміж скель,
не пройде крізь кригу на обрій, не візьме в полон корабель,
мілин він не мине, і громи його не обійдуть в обхід:
пір'їнка у морі бездоннім, він з вітром прямує на схід,
він йде, куди вітер пророчить, по сяючих хвилях хвилин,
його не займе, хто не схоче, хто схоче, піде навздогін,
він лине крізь шторми і штилі на піднятих крилах вітрил,
їх шовк оксамитово-білий не має ні волі, ні сил...
Прозора, мов потяг любові, легка, ніби світло луни,
пливе моя квітка магнолій над сяючим склом глибини...
Лиш спалахи сонця у трюмах, зі скарбів – агати очей,
замріяна дівчина-юнга і світло крізь морок ночей...

ВЕСНЯНИЙ ТВІСТ

Місто квітне. Мушля бруньки розгортається у лист.
Ручку я візьму у руки, наверхчу слова у твіст.
Кажуть, скоро буде дощик... Ми побачимось чи ні?
У вікні в обіймах ночі сумно й весело мені:
суму крапля, шуму бражка, люди ходять уночі.

Я у сумці маю пляшку, ручку, хустку і ключі.
Я у серці маю спогад, вірші, квіти і листи,
а для чого чи до кого – знають сутінки густі.
Пити вітер, ніч і вітер, чатувати кроки строк,
перші трави, перші квіти, вільних хмар легкий танок...
Голоси говорять різко, стукотять підбори джаз.
Підбирає звуки місто... Може, пісню.
Може, нас?

МАВКА МІСТА

Напівдитя, напівстара, статура юна, чорна шкіра,
напівжива, напівмара, і очі чорні – чорні діри.
Володарка старих домів, подружка привидів і тіней,
вона в кіно самотніх снів втрапляє, мов у павутиння.
Буває, ввійде в сон чужий – і не виходить, і блукає,
а той, хто бачить уві сні ці риси, знов її чекає.
Вона не здійснює бажань, а манить небуттям чарівним,
і тільки той володар їй, хто має душу, душу рівну.
Ніхто не знає до кінця її, й вона не знає віри –
в намисті гойдає серця живі на зморшкуватій шкірі.
У неї кров червоних фар, в очах ліхтарень перетини,
і руки – висохла кора, і тіло – наче у дитини.
По ній іде тату шпарин, і де-не-де неначе цегла,
і шкіра, мов асфальт старий, – ось-ось була, ось-ось – і щезла.
Вона у місті в напівсні, в напівжитті перебуває,
і навіть як когось кохає, росте щілина на стіні.
Родючий пагін був, та зник, не розгорнувшись в квітку пишну,
вона, мов пуп'янок торішній, з якого плід не пустить сік,
губ не напоїть нічиїх, не потече червоно-чорним,
дитя нікого не пригорне, стара нікому не болить....

ЛЮСТЕРКО

Мов дерево у воді, я бачу тебе напроти:
як вліво повернеш ти, я вправо піду. Не проти?

Так важко себе знайти на темній скляній поверхні
і ти, і немов не ті натовлені риси зверхні.
Я складно себе впізнати, вдивляючись у свічадо...
Я тільки бажаю знати – що там, за тонким фасадом?
Що там, у люстерці тій? Цікава я, ніби кішка.
Що там, поза склом твоїм? Чи та в тебе кров, що в віршах?
Я маю сміливість, так, загнаної в кут тварини:
життя неживе на смак без ризику і мужчини.
Бо ти – з кістяка гори. Бо я – вічно вільне море,
у хвилях блакить горить і пестить безсмертні зорі...
...Хіба ми не екзерсис, бо пишемо і кохаєм?
Аматорка із актрис читає тебе навзаєм).

Мовчиш? Мовчи. Нема, то і не буде.
Тремтить весна на краєчку землі.
Холодний вітер вичахне їй губи,
і пожене від сходу кораблі.
Колись була, хіба не пам'ятаєш?
А зараз сила, мов вода в пісок,
і тиша, тиша, мов поволі танеш
і відпускаєш душу до зірок...
Я скільки мрій посіяла до тебе,
що виріс ліс – не вийдеш, не ввійдеш:
густа трава і сутінки до неба,
лише тебе не стрінеш, не знайдеш.

ПІДЛІТКОВЕ

Ніч. Свічадо. Дворик. Дотик, перший дотик до вогню.
Пам'ятатиму крізь роки потаємну мить одну.
Клас був шостий, друга зміна. Чотирнадцять, темний двір.
Ззаду обійняв хлопчина, сам від себе чи на спір,
певно, вперше. Ніжно-ніжно у долоні груди взяв,
потім нижче, нижче, нижче вів тремтячих пальців жар.

Я розсудком бігла звіти, я була дурне дитя,
що злякалось насолоди, що злякалось почуття,
що не знало, де подітись... Більш нікто, ніде, ніяк
не торкався у цілім світі вже до мене більше так.
Брали в руки, брали звично, мов виделку чи ножа.
Ніч. Свічадо. Дворик. Вічність. Кроки... Роки – то іржа.

МІСЯЦЬ-ГОЙДАЛКА

На гойдалці місяця, в синьому склі
у темних небесних сувоях
прозорі фігури у небі пливли,
і, марилося, було їх двоє.
А місяць нагадував шпарку замку
і ключ до розгадки водночас,
пливли перехожі у срібнім візку
по хвилях квітневої ночі.
Їм вулиця обертом йшла під каблук,
будинки кружляли у парах,
і зорі просились узяти до рук,
і сипались квітами чари.
Зливались фігури, звивались зірки,
птахи, ліхтарі і коханці,
і всі танцювали у колі вузьким
весною роз'ятрені танці.
Що роблять так високо двоє вночі?
Чи там вже один, чи нікого?
Гойдається місяць, шукає ключі
до тіла, до неба, до слова...
І барка до ранку мандрує сама
шукаючи ключик до раю...
Розтанула ніч у міжхресті вікна,
і більше нікого немає...

Ти тінь мою ростиш ізнов. Для кого
жіночність ця – нестримний дикий птах?
Вона не знайде іншого такого –
піде собі блукати у п'ятьмах,
і стихне, і розсіється в провулках,
розвіється на клоччя поміж хмар...
Для кого ти всміхаєшся так лунко?
Для кого той незбираний нектар?
Куплю собі щось ніжне, невластиве...
Вдягну підбори, сукню одягну...
Я є. Я є. Я трохи ще красива.
Я відчуваю шкірою весну.
Якби ти знав, як ти на мене дієш.
Якби ти знав! Природа ще жива,
жива далека нездійсненна мрія,
живі мої не списані слова...
Я є, я є, я відчуваю тіло,
а тілом – обрій в синій далині,
далекі гори і прибійні хвилі,
і вже росте, зростає у мені
те відчуття, що я у всім присутня,
що я жива... до кого і кому?
Куди втікає тінь моя нечутно
і залишає знов мене саму?
Для кого ти ростиш... Яка різниця?
Яка різниця? Тільки не зникай.
Хай посмішка твоя мені насниться.
Хоч уві сні мене не залишай...

Налий мені краплиночку життя
у віршик свій, у слово, у світлину.
Я не скажу, що я сама загину,
о, ні. З шпарин тягну я почуття.
Життя немає – п'ю напій із мрій,
із спогадів, із книг, з «сміття такого...»

Та щоби быть, краплиночку живого
вина, абсенту, будь-чого... налий.
Я до краплин життя додам нектару
весняних днів, свого проміння ніж,
і підніму веселку в сині хмари,
і піднімусь у небо босоніж...

НАМОВЛЯННЯ

Сьогодні ясна повинь – піду у темний ліс,
гіркий шукати спомин своїх торішніх сліз.
Де впали мої сльози, там виросла трава,
поїли її роси, стрімка вода жива.
Зварю столісте зілля із місячних очей,
із скошеного рілля, з невиспаних ночей,
намовлю на кохання, намовлю на любов,
а як подіє – знай-но: комусь ввійде у кров
і стане світлим чаром, жагою до життя,
палаючим нектаром, снагою до чуття;
комусь – лиха отрута, убивча і гірка,
таким не варто пити ні краплі, ні ковтка,
їх тіло – віск ванільний, паперові серця,
згорять у моїм зіллі – не знайдеш і кінця.
Любов – то дар від Бога, якщо він є, то є,
тобі його не треба – він випалить і вб'є.
Любов – то дар від Бога, весь світ кохання – твій.
Куди веде дорога, побачимо. Налий.

Намрій мене, як схочеш. Все одно
такою не була, не є, не буду.
Подібне до подібного давно
Господь штовхає. Я така ж маруда:
нікому і нічим не догодить.
Хоч з шкіри вилізь, копія з фантазій

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

ніколи не дотягне і на мить
до ідеалу сыйного. Наразі
ми гріємося поруч саме вдвох.
До тіла тіло, де ж тут ідеали?
На мить прийти й судомитись зухвало?
Для цього нас у світ покликав Бог?
Люби мене, як схочеш, або ні –
я все одно закохана у тіні...
Намрій мене на зоряній рівнині,
кохай мені у темряві земній...
Мені у мріях затишно, та тісно,
та так затісно – тягне небуття...
Ти теплий. Ти живий. Живий до біса.
Живий в усьому. Я люблю життя.

НАРОДНА ПІСНЯ)

Якби тобі, дітки, та й розуму трішки –
не пила би бражки, зайвої лишки,
не ходила б, дітки, п'яна гуляти,
якби мала розум – та де ж його взяти?
Не ловила б місяць, не губила б місяць,
не плела би п'яна непотрібних пісень,
не любила б небо, не любила б волю –
все було би добре, усього доволі.
В полі б не шукала заблукалу зливу –
всім була би рада, сита і щаслива,
не писала б вірші, не була б ледащо,
не було би гірше – може, навіть краще.
І була б розумна, і була б красива,
тільки не була би аж така щаслива.
Аж така щаслива – хоч на мить собою.
І лише з тобою. Тільки із з тобою.

МІСЯЦЮ

Небо все вище, вище – то не весна,
то мене місяць кличе, плаче струна.
Місяць ножем червоним йде по душі,
йде моє серце дзвоном, стогне вірші.
Місяць, мене ти бачиш, то зачепи,
вріжеш або загачиш – тільки люби,
тільки згадай про мене, голкою йди,
виший його імення у висоті.
Де б він не був, торкнися пазуром щік,
так, щоби слід лишився, спомин навік.
Що я без нього? Темне зчовгане скло,
то хіба він поверне в спалах крило.
Ти розкажи, мій човне, хвилями днів,
як без любові чорний зріє нарив,
як без любові пусто, пусто й ніяк,
витисни, виріж гострий місячний знак.
Або ж мовчи, весняний, тільки тримай
skalochku неба в рані, не відпускай.

Небо розплакалось, мов дитина,
небо блакитне сховало в сіре,
довго трималось воно, трималось,
але не втрималось – розірвалось.
Нічку плакало, день точилось –
щось сказати йому хотілось
до сухої землі, до поля,
і до тих, хто шукає волю.
Цілувало затерплу землю,
і рілля, і зелене стерня,
ніби хмари точили роси
в наші душі, легкі й босі.
Кому плакало? Хто там знає?
Може, тому, кого кохає.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Може, небо чогось просило,
розливало останні сили?
Чому плакало? Може, просто
вже триматись несила й досить?
Хай з дощем все пішло б водою,
хай пощезли б біда з журбою,
лиш на двох незабутні миті
хай лишалися б у блакиті...

Я ще є, скажи мені? Темний дріт сухої ночі
крізь мої незрячі очі тягне пагін у п'їтьмі.
Ти ще є? Цеглини днів піднімаються у стіни.
Я до тебе не полину, крила відтято мені.
Крил немає вже давно, я народжена в неволі,
замість вітру я поволі п'ю застояне вино.
У коктейлі ніч і день – денні сні, нічні блукання,
березневі колювання, п'яна гойдалка пісень.
Небо падає в асфальт. Дощ забув це кляте місто.
Як мені пекельно тісно серед цих бетонних шпальт!
Так не можна. Так не можна. Відбування, не життя.
Миті чистого чуття за роки в тюрмі острожній.
Перекинь мені листа крізь старі іржаві ґрати –
буду цілу ніч читати, рахуватиму до ста...

НЕ ВІРШ

Кордон. Межа. Ніщо. Не дійсність. Не існування, і весна
не випадково, не навмисно мене не висмикне одна.
Ніщо, ніде, ніяк, нікому? Кому, й навіщо, і чому
ти залишив мене саму, саму-одну, неначе в комі,
на перехресті, в німоті, у чорнім сні перед стіною...
Навіщо все? Навіщо ти? Навіщо це було зі мною?
Для чого я була тобі? Для чого світу? Я не знаю.
Життя хвилини витікають... Пробач – ти тільки сам собі.
Якщо любов – то зайвий клопіт, тоді навіщо весь цей світ,

нікому не потрібний цвіт – нехай ніщо і вічний спокій.
Нехай усе як є, так є. Однак нічого і нінащо.
Пробач. Усім без мене краще.
Пробач. Хай кожному своє.

Ноктюрн дощу, переспів, передзвони,
абетка Морзе панночки весни,
алегро крапель б'є у підвіконня,
мінорний лад тримає на струні.
Де ти? Ти де? Годинник механічний
завмер, здається, у вчорашнім дні.
Шифрую й дешифрую майже звично
усе, що дощик стукає мені...
Відстукоти і ти мені краплини
на білих квітах квітня, ніжних снах
про те, як пелюстками ллють хвилини
і лле любов весною у очах.
Я назавжди за обрієм згубилась,
сушу на шворці душу поміж хмар
і спрагло п'ю, немов найвищу милість,
нектар твоїх неvistужених чар.
У мить поміж шляхами і шляхами,
у мить, що між двох кроків утекла,
спіймати краплю ніжності між нами,
краплину сяйва, світла і тепла...

ВІДЛИГА

Перегорни всю душу, перегорни, мов місто,
що горілиць в калюжах всотує світла блискіт.
Вріж мене, скалко сонця, ніби небесний скальпель,
стукатимуть в віконце схиблені ритми крапель.
Може, хоч біль приборка, смаку додасть живого,
вріж мене, льоду кромко, вибав мене, дорого.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Ніби піратський човен, місто пішло під воду,
місто втопила повінь – повінь води і льоду.
Все від сьогодні – гостро, все від сьогодні – вперше,
місто – підводний острів, хмарки – небесні верші.
Голки, гілки і кромки, льоду прозорі сходи.
Все від сьогодні – тонке. Все від сьогодні – годі.
Все від сьогодні – гостро, вістря, тату із солі.
Знаєш, любити просто. Це – не боятись болю.
Я не боюся вмерти, врізатися весною,
тільки б не ніжним серпом, посмішкою сумною...
Посмішкою до страти, посмішкою твоєю...
Вітер зриває шати... Вітер гойдає реї...

ПЕРЕСПІВ «ЛІСОВОЇ ПІСНІ»

Перелеснику, перелюбнику,
ти завжди був мені згубою,
і природою, і натурою –
поза звичаєм, поза мурами.
Хто любові, а хто покірності,
хто манірності, а хто вірності,
ти ж хотів лише грати... чреслами,
перелюбнику, перелеснику.
Шепотів мені вітром змінливим,
то оманливим, то довірливим,
поза зимами, поза веснами,
перелюбнику, перелеснику.
Як кохаюся, посміхаюся,
підкоряюся чи пручаюся,
чую, тіль твою, тіло вужика,
перелеснику, перелюбнику.
Сніг туманами, птахи хмарами,
серце брилами ледь розталими...
Хоч з тобою я буду чесною,
перелюбнику, перелеснику...

ПЕРЕХОЖОМУ (ДО І.)

Дивись на мене, поки я жива.
До літа вічність, сутінки до літа.
Дивись на мене, поки я відкрита
твоїм очам. Читай мої слова.
Старих парфумів стане ще на новий,
непевний неозначений роман?
Чи знаю я, де буду? Я безкровна,
хоч погляд приклади мені до ран.
Мое таксі долає хвилі міста –
я знаю, встигну – зникну й попаду
якраз туди, де час стоїть навмисно,
звідкіль я вже не вийду, не ввійду.
Дивись на мене, поки я жива,
спали мене на попіл, на вугілля,
я тут недовго, ти – моє знебілля,
колись крізь мене виросте трава,
зійду у небо хмарою над містом,
хіба мене побачиш угорі.
Дивись на мене, видивись до ризику,
бо я розтану з променем зорі.
Твоїх очей медово-літня річка
мене поглине в темну глибину,
і зникну я, мов рибка у потічку,
пірну у погляд, в небо, у весну.
...Дивіться, люди, в очі перехожим,
у очі неба. В вічність і у мить.
Ми всі – єдині, ми – живі і схожі,
поки життя пульсує і болить.

Раптом схотілось в темряву. Де ти? Де ти?
То ти думками трешся об мене, ні?
Раптом схотілось в темряву, щоби вмерти,
вмерти із цього світу, лягти на дні.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Зняти із себе шкіру, луску і маску,
дзеркало-маску, сотні чужих облич,
і загорнутись в темряву, в чорну казку,
в ніч безпросвітно-темну, без жодних свіч.
Що ж то так гаряче, так неможливо тепло,
так неможливо ніжно в мені тремтить?
Згадуєш, певно? Згадуй, хоча би трішки,
нишком хоча би згадуй, хоч би на мить...

Сірим по сірому графіка недовесни:
дахи, будинки, антени в бетонному небі.
В штучній природі і пристрасті штучні, і сни,
в справжнім житті ні у кого немає потреби.
Привид любові, так само, як привид тепла,
дражнить пустим міражем ізольовані душі,
частка живого у місті слабка і мала,
місто ніщо і нікого у вітер не зрушить.
Просто зустрійтесь собі, світ за очі піти
і випадково поцілить, не маючи цілі,
тут неможливо. Тут ґрати, дверцята, дроти
і відокремлені душі, на горе вцілілі.
Привиди радості... Потяг транзитний мина...
Чи то здалося мені, що жила і любила?
Місто старе забуває усі імена
тих, хто забув про свої засмальцьовані крила...
Варто чи ні до життя викликати фантом?
Варто чи ні штучний абрис реальним псувати?
Кожний вирішує сам, на хресті чи з хрестом.
Я кажу: «Так!» І не буду про те шкодувати.
«Так!» – відповім я. Хай плямами йде полотно,
хай крізь тканину живі прориваються руки,
тіні, тікайте з екрану німого кіно,
тільки не нуль, не відсутність, не пустка розлуки...

Скажи, коли тебе зустрінуть? Коли нарешті притулюсь
вустами спраглими до вуст і випещу зимове тіло?
Коли візьму тебе мені, мов тільки мій дарунок Божий?
Скажи мені, чи врешті зможеш зі мною стрінутись, чи ні?
Коли побачу твої очі, коли почую голос твій?
Хоча б на час, та будеш мій. Хоча б на час, та з ким захочу.
Очам – очей, а шкірі – шкіру, а оболонці – гострий ніж,
і біль – душі, і серцю – крила, і трохи волі, хоч на гріш,
та трохи вітру у вітрила, та що ж я, милості прошу?
Ти наді мною маєш силу – приходь, я все тобі скажу,
приходь. Не гайся, не барися, не зупиняйся, йди сюди.
Як можеш пити, то напийся, а ні – хоча б налий води.

СОНЯЧНИЙ ДЕНЬ

Повітря, мов трута, кохання, мов вітер,
і світло розкуте, і сонце відкрите.
У пролісках небо, у небі асфальти,
і все віддзеркалюють вуличні шпальта.
Відбий мене, серце, прозоре люстерко,
згадай ту абетку, ті літери стерті,
дзеркаль, моє сонце, мій світе незмінний,
відкриюсь віконцем і птахом долину.
Най стану водою, землею і небом,
і промені свої відлунням – до тебе.

ЩО?

Соромлюся, лякаюся і підлітком почуваюся,
й від того стаю колкою, шпичкою або голкою.
На стрітенні, на побаченні себе ніби збоку бачу я
неспритною і незграбною, невлучною, недоладною,
невдахою, нечупарою, не здатною бути парою,
й від того тоді розв'язною, примхливою, невідв'язною,
дурепною і нестерпною, нестриманою, відвертою.
Не знаю, куди подітися... Чи в просторі розчинитися?

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Та що ж це зі мною робиться? Це ж треба так зворохобиться,
це ж треба так розпуститися, розгойдатися, розкритися?
Та що ж це зі мною діється? Про що безперервно мріється?
Чому я така замислена, роздмухана, необчислена?
Напевно, весна знущається, у кішку і мишку грається?
Чи як це все називається?
Можливо, хтось здогадається?

ТРАВНЕВИЙ ЕТЮД

Спека. Май. В очах зелено. Річка. Тіло. Опік. Біль.
Жовтий берег коло клена, вітер гладить хустку хвиль.
У воді біжить серпанок, ловить в сіті зграю хмар,
сонце носить повну чару, лле над річкою нектар.
Авта, люди і собаки, дим, естрада, шашлики,
п'яні вигуки, і сварки, і розмови гомінкі.
Спека манить всіх за місто, люди скрізь, мов комашня:
юні, старі, діти – різні – тягнуть сік ясного дня.
Упіймати в річці хмару... Безнадійна справа, ні?
В небесах у неї пара – хмара у височині.
Не з'єднатись їм ніколи, через обрій не зійтись...
Сонце пестить тіло голе, синю шкіру пестить скрізь.
Ось навшпиньках входить літо, літня лінь тече у вірш,
я у віршах вся відкрита, вся – не менше і не більш.
Ось пелюстки сипле в воду вишня біла, пінний цвіт,
тиск у скронях, тиск природи, світ природи, квітка-світ...
Ось ріка – любов і ліки, незамінна кров життя...
Авта. Люди. Пісні. Крики. Мрії. Обрії. Чуття...
Травень. Спека. Хрущ. Неділя. Вири. Рибки. Рибакі.
І моє обличчя біле, наче хмара із ріки...

ПАН

Сплять мавки лісові. Лукавий Пан
не йде будити. Хіть свою лікує
то вітром, як здіймається буран,
то рибами, що пестять і цілують.

Він вічний. У розтрісканій вербі
чи то він спить, чи марить, чи дрімає,
вона його і гріє, й потішає,
і присипляє шурхотом журби.
Він спочиває. Він на те і Пан.
Йму завжди запізно чи зарано.
Як переймає пташечка весняна,
верба для нього – мов дівочий стан.
А мавки сплять. Вже дихає кора,
вже чорна шкіра дотику бажає,
та Пан один – він все і всіх кохає,
мара усім, і всі йому – мара.
Він чує подих тіней у гаю,
і парування риб попід водою,
він кожну мавку знає в цім раю,
таємні сни слідкує під корою,
він цар і Бог. Усюди і ніде.
Усе живе бере його до крапки.
То, може статись, крапля упаде
хоча б одна на чорну шкіру мавки?

СТАРІ ВІКОНЦЯ

Темно-світло, позастекло, що там за, а що назовні?
Вікна містять все, що смеркло, мовчазні і безвідмовні.
В них незлічені картини, що дивились вікна-очі,
в них роками щохвилино відбивались дні і ночі.
Люди, радісні й похмурі, що навіки залишили
рис своїх ліногравюри, і zostались, і минули.
Люди згадані, забуті, люди-промені й тортури,
вічно вам у шибках бути, у старі вкладатись мури.
Хто ті літери вгадає, розбере старий правопис
тіней, що живуть і тануть у старих віконцях досі?
Люди-думи, люди-долі, Шліман де зросте новітній,
кому стане сили й волі прочитати напис звітний

світу, що сяйне і стемне, вікон, що згорять і згаснуть,
мов зірки незнані ясні, мов любов моя даремна.
Пофарбовані без ліку, мовчазні і безвідмовні
свідки часу, свідки віку, іншосвітні, міжбезодні
з того боку, з того віку, з того світу в річку ночі –
вікна, випадкові свідки, очі неба, ночі очі.

ПЕРЕД ДОЩЕМ

Таке повітря – ніби океан
в мільярди крапель вилився над нами,
немов звабливий паморочний стан
сюди злетів з південними вітрами.
Майнувши через жовті острови,
зелене море, ряд атол червоних,
він нам приніс далекий вільний спів,
свавільний спів пасатів і мусонів.
Така волога – сльози на щоках
збираються і просяться у очі,
так хочеться грози посеред ночі,
щоб вікна стукотіли на вітрах,
щоб розревітись, ніби у дитинстві,
щоб обійнятись – й стало все як слід,
щоб дощ пішов, і вимитий, і чистий,
святковий із глибин піднявся світ.
Так хочеться раптово перетнутись
з тобою десь у сутінках німих
і цілуватись в них, і загорнутись
в легкий серпанок пахощів густих.
Щоб все було казкове й кольорове,
привабливе й привітне водночас,
щоб все почати набіло, ізнову
із білого листа у сотий раз.
Щоб раптом дощ пробрав обох до нитки
і змив всю піну з душ і почуттів...

Ще, може, ніч мені подарить квітку
дощу з південних зоряних морів.
Дощі, дощі – моря і океани,
що на рівнини сходять із небес,
а ми внизу чекаємо, мов манни,
свого причастя до небесних мес.
Наснись мені, близьке-далеке диво,
відлуннями чи повинню прийди.
Мое життя – очікування зливи,
немов листа від вільної води...

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Не злягання, а схрещення, злучення
стріч, доріг, перехресних сполук.
Сполучання, а може сполучення,
мов навзаєм натягнутий лук...
Ти так спрагло живеш, мій хлопчику!
Я втамую твою любов.
Та чи вистачить в мене мороку,
щоб тебе залишити знов?
Чи зостанусь блукать причинною
в тих містах, де були удвох?
Чи лишуся навіки винною,
що приспала свою любов?...
...Саме так, не злягання – зіткнення,
злука, злучення, зліт, злиття,
саме так, без слів, без запитань,
без страждання, без каяття.

Ти ще спиш, та голос вже глибокий,
ти ще лід, та хвилі йдуть услід,
та ще трохи волі, віри трохи –
і душа обірветься в політ.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Ти ще та, зимова і печальна,
сіра шкіра, очі неживі,
та вже десь пташина кличе дальня,
і душа відлунює – позви...
Ти ще спиш, ти ранішня весна,
у очах глибинні ходять риби...
Може, ти кохаєшся у снах
з кимось невідомо-дивно-білим?
Чар любові вариться в повітрі,
набирає сили і смаку,
набирають сили довгі віти,
набрякають пуп'янки бузку,
ця весна, налита й переспіла,
переспала, соком налилась,
і птахи заходяться у співі,
ніби хтось востанне любить нас...
Мов востанне, мов щораз востанне
тане лід у мед між спраглих вуст,
і, коли весняну знаєш тайну,
відчуваєш – вмерти не боюсь.

ТРАВНЕВА ПІСЕНЬКА

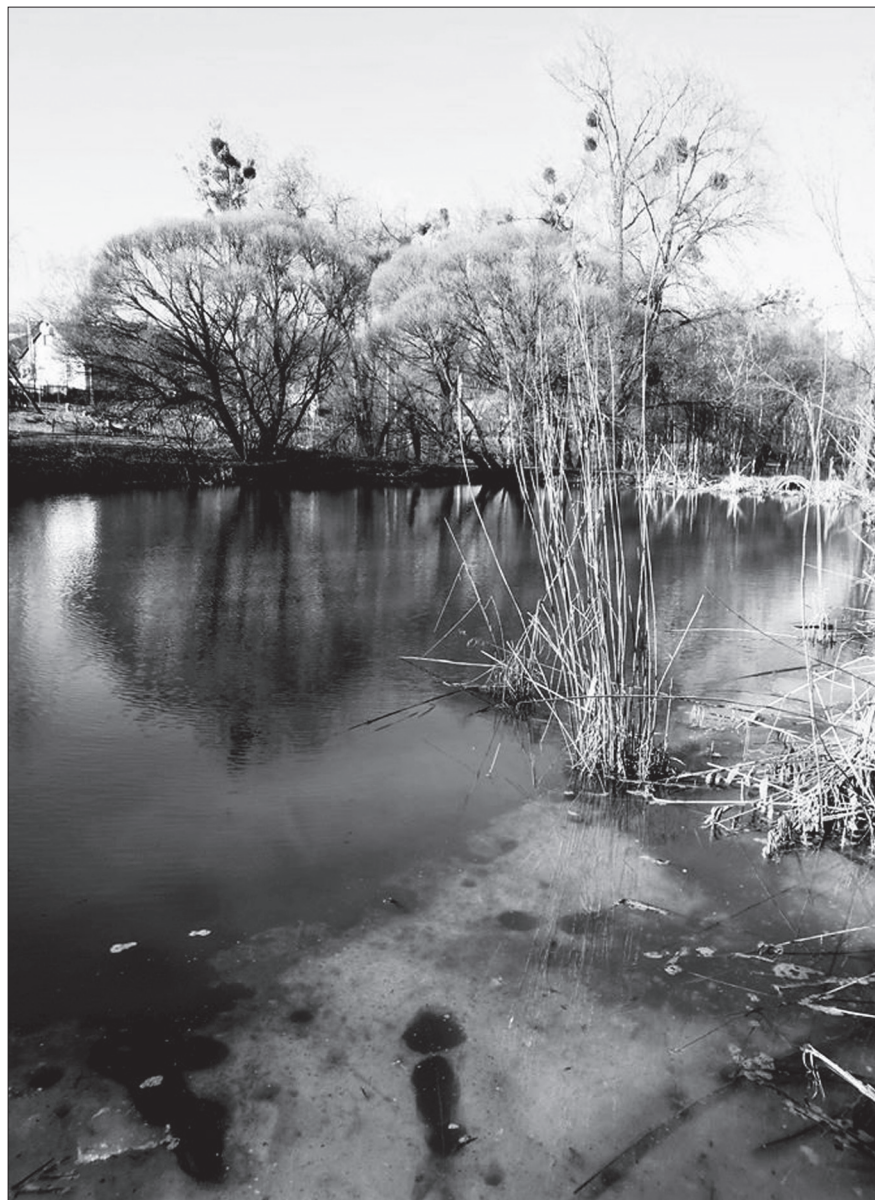
В травні все таке яскраве: сонця плями, плями квітів,
ще б мені тебе зустріти: йти наліво чи направо?
В травні все п'янке й пахуче, недоторкане, весняне...
Ще б мені тебе побачить – може, пізно, може – рано.
Я гадаю на хмаринках – чи то хибно, чи то вірно?
На віршах, томах, сторінках – чи то західно, чи східно?
Слухай, як то зараз гарно! Чи то буде, чи не буде?
Чи то варто, чи то марно на землі шукати чуда?
На землі шукати дива – чи то правильно, чи щиро?
Я така жива й чутлива, наче сонечко на шкірі...
То куди ж мені податись, то куди ж мені подітись?
Право – ліво? Стати? Бігти? Закохатись? Залюбитись?
Закохати в себе травень від пелюстки до хмаринки?
Очі – небо, ліво – право, ніч – доріжка, ти – зупинка...

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

157

ЛИСТ

Травневе місто спить. Старі будинки,
нікому не потрібні, бачать сни,
прозорі тіні привидів крізь стінки
шукають свої кращі й гірші дні.
В підвалах шурхотять вони листами,
нікому не потрібними з живих,
а на горищах шарпають ночами
старенький одяг, жовклі купи книг.
До них немає діла навіть рідним,
від них не залишилося картин,
ані старої стертої світлини,
ані імен – папір, шмаття і тлін.
Лише старі будинки, грубі стіни
їх пам'ятають, юних і живих,
і ледве чути шурхіт, рухи тіней,
і голоси, і ніби ніжний сміх:
«Мій любий, пам'ятаєш, танцювали
удвох з тобою – краще від усіх?
А я ж тобі писала і чекала...» –
«Розстріляно мене, пробач, не встиг...» –
«А я ж і досі жду... Коли ж напишеш?
Я все чекаю на твого листа...»
І раптом – тиша, паморочна тиша,
прониклива, і в'язка, і густа.
І тільки місяць тріснутий крізь шибку,
між мертвими й живими на межі
читає у листі: «Твоя навіки.
Мій ангеле, поквапся, напиши...»
...Чи прочитаєш літері зітерті,
як скінчиться і літо, і літа?
Я напишу тобі. Вкладу в конверта,
знайду горище, залишу листа...

СПОГАД

Хіба я хочу згадувати сміх...
Миттевий струм штрикає, ніби жало,
і як би не пручалась, не тікала –
він йме мене, отой солодкий гріх.
Я силуюсь не пестити ту мить,
не гойдати мрійливу колисанку,
та сміх дзвенить, роз'ятрюється ранка,
судома йде спиною, не спинить.
Судома йде, і світ в очах згасає,
німа свідомість горнеться в сувій,
коли в собі я чую сміх живий,
народжуюсь на світ. І знов зникаю...

ХОЧЕШ?

Хочеш, я буду квіткою, хочеш, я буду мавкою,
кішкою чи русалкою, рибкою чи рибалкою.
Хочеш, я буду зливою, хочеш – сухою пустою.
Хочеш, палкою дівою, ніжною і розпусною?
Хочеш – листочком зсушеним в збірнику віршів прожитих,
жінці якійсь написаних, висушених, стриножених?
Хочеш, я буду згадкою, тьмяною чи барвистою,
ноткою чи нотаткою, джином чи одаліскою.
Хочеш – втечу в шпарину я, хочеш – злечу із парою,
виросу горобиною, квіти плестиму хмарою.
Якщо ж не хочеш, нащо я? В спогадів сірі камені
шмигну, неначе ящірка, щезну, і не шукай мене.
Хочеш – тобі здавалося. Хочеш – тобі наснилося.
Марилося, ворушилося – ящірка в сонці грілася...

Час почав іти відчутно, наче краплі на вікні,
наспів ледве-ледве чутний шлях нашукує в мені,
ніби ритмів чую зливи, пульс галактик і світил,
повні Місяця й приливи, і небесний шепіт крил...

Сльота плюска під ногами, нуль як відлік всіх надій,
час розходитьсЯ між нами, наче кола на воді...
Сонце знищило Снігурку, скресли брили льодяні,
я вода, швидка і лунка, срібна крапля на вікні...
Час почав перервно битись: то зупиниться, то мчить,
він нагадує мисливця, що за здобиччю біжить,
він мене полює, знаю, ніби вовк, іде на кров,
він полює – я кохаю. Він убивця – я любов.

Я живу у високім замку, в арфі вітру і сновидінь.
Розгратовані неба скалки на обличчі карбують тінь.
Сплять дракони в глибоких сховах, охорона не знає сну,
ні дерева, ні дикі сови не піднімуться у тюрму.
Десь далеко-далеко – риска, нитка злуки води й небес,
не зійду вже ніколи вниз, бо хвіст русалки без моря – щез.
Із проміння чаклюю воду, землю – з каменю й навпаки,
чарівниця старого роду, з небуття я тягну ростки...
Руки ловлять крізь ґрати вітер, погляд згадує сонця блиск –
де, порадьте мені, подіти непотрібний і зайвий хист?
Я залишу наступним сильним мотузкові драбини слів:
квіти-вірші – казенним стінам, квіти-мрії – камінню днів.
...Джаз дощу і вологий запах, піднебесних хмаринок рух...
Хай мій Всесвіт – залізні ґрати,
але маю ще зір і слух...

ГОЛУБКА

Якби мені крила, якби мені волю,
то я б полетіла над містом, над полем,
лишила б позаду річки та джерела,
сади і левади, узлісся і села.
Знайти б твою хату, злетіти до саду,
щоб душу крилату свою відшукати.
Побачити б небо й вернутись на місце,
бо в світі без тебе – затемно, затісно.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Голубкою б сіла до твого віконця,
та висохли крила без тебе, без сонця.
Зав'язані крила і зімкнені очі –
недужа й безсила, нічого не хочу.
Хіба ще побачить, хіба ще почути,
знайти, загубити й навіки заснути.
Чи винна голубка, що вірно кохає?
Чи винен той голуб, що крилець нема?
За вікнами вітер північний зітхає,
за вікнами дихає довга зима...

Як гойдалка сумує без дітей,
як дерево сумує за багаттям,
як жінка за легким прозорим платтям,
як наживо прикутий Прометей,
як гілочка, якій бракує листя,
поет, кому тужить забракло слів,
як кимсь назавжди кинуте обійстя,
як позабутий у століттях спів,
немов вікно, в якому лиш пустеля,
немов лице без усмішки на нім,
немов наскрізь навік забиті двері,
немов руїни, де пишався дім,
немов назавжди охолоне ліжко,
немов коханці, що забули те,
немов пожовкле листя золоте,
немов до дірок вичитана книжка,
мов квітка, наче мумія мерця,
мов осінь, що повз себе проминає,
мов подорож, що остаточно має
добігти Батьківщини і кінця,
мов зимні бруньки з думками про літо,
мов літо, що сумує уві сні,
про себе мрію, щирю і відкрити,
прозору й невагому – навесні.

ОДНОПОВЕРХОВИЙ РАЙ

Як хочеться весною до світанку
ходить в одноповерховім раю,
блукати поміж вечором і ранком,
шукать оту хатиночку свою.
Не привид, вже спустошений і тихий,
де мешкає матусенька моя –
колишній дім, гучний і повноликий,
де жила довго вся моя сім'я,
де грали балалайка, фортеп'яно,
Висоцький надривався в «Маяку»,
дивилися футбол, вставали рано,
лягали пізно – всяк в своїм кутку.
Ще всі живі, ще всі такі присутні,
такі яскраві, щирі, голосні,
точились будні, прості й незабутні,
тепер навек заточені у сни.
Як три дзвінки на дверях в три родини:
дідусь, бабуся, діти і батьки,
брати і сестри – всі жили єдино.
А ще собака, рибки і кішки.
Жили усі разом, разом кохали,
разом читали вірші і книжки,
тихенько владу лаяли й чекали
свої окремі блокові клітки.
...Мов три дзвінки, моє дитинство зникло,
мов три дзвінки, замовкло назавжди,
нестале, невлаштоване, невміле,
змутніло чисте дзеркало води.
У скроні б'є одне питання вічне,
мов полум'я, випалює до тла:
чому життя таке стрімке й кінечне?
Чому його весна така мала?
Немає вже віконниць коло вікон,
підвалів часу і горищ життя,

хтось вкоротив і старій груші віку,
і дикий агрус знищив без пуття.
Зрубали клен, що виріс із будинком,
і яблуню, що цвітом слала двір,
нові сусіди залили асфальтом
життя минуле, спогадів Псалтир.
Нема того вікна, нема тих вікон,
тепло і світло згасло в них давно,
та все одно так хочеться довіку
одне-єдине ТЕ шукать вікно...
...Лиш дехто ще ті ставні відчиняє
і вікнам світло зранку віддає,
ріденькі квіти грядками саджає,
«Полтавську думку» з скриньки дістає.
Старенькі діти у стареньких кельях,
в своїй одноповерховій тиші.
Чому життя минає, мов похмілля?
Чому душа безсмертна, мов вірші?

ВІТЕР

А вітер збирає хор, мов ящик усіх Пандор
відкрився. У морі шторм. Мартини збирають корм.
Без мене живе вода... Без мене! Ну як то так?
Я хочу у ті міста, бо тут я давно не та.
Стрічаються кораблі. Розходяться кораблі,
по різні боки землі зникають вони в імлі,
розводить людей життя, випробує почуття
по різні боки буття допоки? Аби знаття...
Чи знов перетнеться курс? Гадати я не берусь.
Чи ще хоч колись озвусь, чи більше не повернусь.
Поки очі в очі, а що завтра і вже чия?
Чи стрінеться течія? Не знаю ні ти, ні я...
А вітер збирає хор, підвищує свій напір,
збиває з усіх опор, гуде в саксофони дір...
А вітер в щілини дме, а вітер ще зве мене.
Хто знає, що він утне, а чи вже нічого не...

АЛЕГОРІЯ КОХАННЯ

Дівча тягло тоненьку шворку,
стрибала кулька до небес,
у ній пливли незвичні хмарки,
світився сонця промінець.
Дівча помалу підтягало
до себе кульку, до руки,
і гралося, і відбивало,
і посміхалося, поки
не впало небо, не накрило,
не огорнуло цілий світ,
поки у кульці все не зникло,
а дівчини пропав і слід.
То стала куля в розмір світу,
і ніжний ангел розчинивсь,
і тільки промінь бився світлом,
і жив, і рухавсь, і світивсь.

АНГЕЛИ

Кружляли містом ангели безсоння.
Як вимикали в місті ліхтарі,
вони збирали зорі у долоні
і засипали в теплі димарі.
Щоб у домах любили і кохались,
вони зливали світло в простір сну,
і раз у раз крильми переплітались,
і гомоніли тихо про весну...
Вони блукали сутінками разом
у акварельних заводях дворів,
у чорні вікна сонні зазирали,
лякали невагомі тіні снів.
Коли ж крильми злилися у коханні,
відчули, як зі стрітення доріг
палаюча зоря сонцестояння,
червона куля зрушила до них.

Вона ввійшла у сонне місто звикло,
червоним підпалила ліхтарі,
і засвітились ангели. І зникли.
І народились ангели зорі.

Барабанне соло. Нерви. Кожна крапля зве луну.
Зла погода, хиже стерво! Я не вірю у весну.
Дощ узяв мене в обійми, б'є у бубен, кличе в пляс.
Вже не має більше сили опиратись раз у раз.
У такі кордонні миті між теперішнім і сном
вже не віриш в жодні квіти за заплаканим вікном.
Дощ загойдує повільно, дощ краплинами січе –
спершу тихо, потім сильно, потім ще, іще і ще,
в підвіконня, мов у тіло, в голе тіло б'ють гвіздки,
на блискучім бубні шкіри йдуть усюди мурашки,
гуркотять дахи залізні, думку хвилею несе...
Краплі, краплі, дрібно-дрібно, швидше, швидше, швидше, все...
Передзвін останніх крапель... Перетин буття і сну...
Ксилофони. Спати, спати, і чекати на весну...

БОЖЕВІЛЬНИЙ

Його любили сутінки й шпаринки,
галявини і місячні лани,
він звів себе до купи по частинках
старого міста, кровної землі.
Його любили річки і рівнини,
місцеві мавки. Жмені порошку
чарівного він кидав на будинки,
носив світлини в подранім мішку.
Він голомозий був, а може, сивий,
збирав бруньки, тумани, перший цвіт...
Він був, як світ, старий і нечутливий,
і молодий, і ніжний, ніби світ.

Будеш слухати мене? Заховаюсь в маску,
менестрелю у вікні заспіваю казку,
заспіваю вітром труб, стугону дахами,
крізь щілину стислих губ струмами-словами:
захід сонця ніби кров, промені останні –
нерозтрачена любов, приспане кохання,
нерозгорнуті чуття, нерозкриті душі –
третій акт мого життя відіграти мушу.
Є ще пагін на гілках, ще не все розквітло –
чи засохне у бруньках, чи зустрине світло?
Менестрелю у вікні, чи собі, чи місту
я співатиму сумні вишукані пісні.
А не слухатимеш – що ж... Буду вітром вити,
вилити кволий вірш на завмерлі квіти.
Вітер просто так співа, що його винити
за неказані слова, за жагу любити.
Дуже просто перервать наспіви строкати –
час кватирку зачиняють і вкладатись спати.

ВЕСНА

Вікно відкрию, сутінки впускаю...
Невже я пододала це провалля?
Два кроки до весняного дощу.
Ніхто мені не скаже, що там далі...
Я вже весна. З шпарини йде життя.
Воно таке, що тіло знов, мов глина.
Весна прив'яже руки до хреста,
весна подарить Світле Воскресіння.
Бог дав мені набір простеньких рим
і вчить мене щодня, як ними грати.
Щаслива я вже поглядом твоїм,
п'янкім повітрям крізь життєві ґрати.
Торкайся мене. Хоч подумки, хоч ні,
я вже весна, я дихаю для тебе,

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

я бачу сонце десь у глибині
зимових вод і йду у хвилі неба.
Я вже весна. З забитого кілка
росте маленький пролісок бажання.
Я вже весна, безжальна і легка,
тонка й раптова, ніби ніж кохання.

Вірус любові, вірус свободи –
ясно до болю, щемно і шкода,
що у пустелі духу і тіла
стіни і стеля, страчені крила.
Чому горіти? В душнім повітрі
жодного світу, жодного вітру.
Тільки картинки інколи плачуть –
сонця жаринка, посмішка вдачі.
Я тебе бачу, я тебе чую,
я тебе наче світлом малюю –
все то малюнки, все то мистецтво –
бавляться струнки, вабитьсь серце.
Вірус свободи, вірус любові –
потяг природи, виток у слові,
хвилі по тілу, трохи – і щезну.
Нитку – у килим, фарбу – на пензель,
в рамочку – й підпис, вензель і дата,
вирок чи вірус? ...Вдвох помирати.

АКРОВІРШ

А вже світанки так палахкотіли,
немов хотіли, так когось хотіли,
до крові серце гойдало ланцюг,
ранкові ліхтарі росли у небо,
і так хотілось бути лиш для тебе,
й страждати, та зірватися у рух...

ВЕСНЯНІ БАРАБАНИ

Хто то стукає так рано? То весняні барабани.
Барабанять гілки голі у вікно моєї доли.
Пересидиш чи станцюєш? Не почувеш? Відсвяткуєш?
Чи сховаєшся у книжку? Чи загорнешся у ліжко?
Дощ у стелю, гілки в шибку! Кров у скроні б'є, мов рибка!
Крок – пульсація у рані. Б'ють весняні барабани!
Стогін, стукіт, спомин, струмінь! І вступає раптом бубен,
і вступає, і гойдає, в хвилях ритму калатає
в вікна, в двері! Вийду? Встану? Б'ють весняні барабани!
Пізно жити? Рано жити? Спати, слухати чи бити?
Спалахну я чи розтану? Б'ють весняні барабани...

ГАЛУЗКА

Підніми суху галузку – знайдеш квітку степову,
проросте до серця хутко – будеш спати наяву.
Підніми камінну землю – і таємний зростиш ліс,
і у нім не буде темно, і у нім не буде сліз.
Візьмеш лялечку тендітну – вийде фея, займе світ,
зацвітуть птахи, мов квіти, квіти здіймуться в політ,
зорі падатимуть в очі, в душі падатиме ніч,
підніми мене, як хочеш, підніми, позви, поклич,
ще до сходу небо згусне, ночі зміняться у дні,
підніми суху галузку, мертву гілку підійми.

Горни мене у полум'я очей,
у синій травень, хмарки піднебесні,
дивись на мене, поки я не щезну,
пізнавши суть у сутінках речей.
Цілуй мене. Мов дух із небуття,
я вирину на світ, займусь у світло,
тримай мене, допоки відкриття
фарбує кров у райдужну палітру.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Дивись мене. Я п'ю тебе до дна,
солодкі краплі визрілі ковтаю.
Живи мене. Міцнішого вина,
ніж сік життя, у всесвіті немає.

День станув у сіре з найвищої ноти,
з акордів проміння – у соло дощу,
з криштального співу пташиного – в дотик,
у лагідний дотик, у стихений шум,
пішов із блакитного саява у звуки,
у ніжні мотиви краплин дощових,
зітерся у «ні», втік між голосу й рухів,
розбивсь, розчинився, розплився в мені...
Все – хвиля і гойдалка – нижче і вище,
схід – захід, тихіше, і тиша, і вже
хтось інший вірші до коханого пише
твоїми словами, такими ж... авжеж,
усе йде по колу природою хвилі,
від спалаху-сполоху – в спокій німий,
якщо тільки можеш, як маєш ще сили,
тримайся на хвилі, на хвилі живій.
Ось стихнеться спалах, ось вимре кохання,
ось вицвіте сонце і вимкнеться світ,
і зійде у тишу, і нота остання
в німоту розчиниться, піде у «ні».
Тихіше, тихіше... і ніч, лиш пташині
переливні змови та срібні дзвінки...
День так поступово ступає у тіні,
зливаючи в спогад струмки гомінки.
День вимкнувсь у дощ, розчинився у сіре,
з проміння – у краплю, з бажання – у біль,
між кам'яних площ втік у хмари надмірний
палаючий ранок, зітерся на пил.
Тихіше, тихіше, я сон напророчу,
зустрінь мене в снах чи зустрінь наяву –

однак ти мій сон, де я знаю, що хочу,
той сон, де, мов хвиля, насправді живу...

ЯБЛУКО-МІСЯЦЬ

День упав, загус в обіймах ночі,
в небі вільно зріє місяць білий,
яблуко його звабливо-спіле
ніч розріже навпіл, з ким захоче.
Маю я пів'яблука для тебе,
тільки пів – не менше і не більше,
сік тече зірками в чорне небо,
лється сік, і ллються соком вірші...
Спіє ніч. Доспіє до світанку,
білий сік розплещеться навколо,
розіллється в дві порожні склянки
пінний шум із місячного кола.
Крапля нетривка, стрімка, солодка,
змійка-цівка поповзе на груди...
Ніч у липні стигла і коротка,
і такої більш ні з ким не буде.
Пів на пів – інакше не буває.
Може бути – хочеш чи не хочеш.
Місяць білим соком набрякає,
засинає день в обіймах ночі...

ДОЩОВА ПІСНЯ

Бажання дощу, ніби риба, спливає,
мене переймає бажання дощу,
з безмежного поля, з далеких країн
він йде напоїти усе досхочу.
Я гілка, я птаха, я зерня у землях,
мені хоч би краплю на крапку так, щоб...
щоб пагін пройшов через бруньку, мов терня,
і боєм прорізав камінний мішок.

Я марю тобою. Та де ж ти, мій дощу?
Де ти заблукав? Чи про мене забув?
Напевно, так легше – без зіткнень, без зрощень,
так легше і швидше добути добу.
Бувай, забувай, лий на інші долоні,
роси, кого хочеш, найгірше тепер –
посуха і спрага, без вітру і волі.
Невже помилилась? Невже ти помер?
Дощу, я благаю, хоч краплю, хоч запах,
хоч натяк, хоча би гвіздок у вікно –
я чую, я бачу: мов марево крапель,
твій подих, твій рух відчуваю давно...
Невже помилилась? Невже в саркофазі
почив ти, і більше не випростать крил?
Невже тільки фрази, і кожного разу –
лише мавзолеї камінних могил?
Дощі мої – сльози. Росою зіллюся,
росою просіюсь і ніч пророщу,
умиюсь росою, росою нап'юся,
і далі, і далі себе відпущу...

Дріботить, дріботить, грає... Намалюй мені мить раю.
Гра ілюзій ясна, чиста, а буття кам'яне висне.
Намалюй мені вісь, обрій, намалюй хоч ескіз шторму.
Я неначе мартин в клітці, що не може розкрити крильця.
Як живому та без тіні? Як тіням без живих ліній?
Я тебе, мов крізь лід, бачу, лід у сонці горить, плаче.
Чи його розіб'є камінь? Чи від сонця спливе, стане?
Дріботить, дріботить, грає...
Все, що вміє любити, – сяє.

Життя – плямиста світлотінь,
а я – маленька пляма сонця

в тенетах сонячних плетінь
і на чолі, і на долоньці.
А завтра, може, буде тінь,
а може, ніч, а може, злива,
та поки світло на щоці
ще відчуваю – я щаслива.
Лови мою промінну мить,
про тебе й думкою радію,
весна-любов в мені болить,
я все ще мрію без надії.
Не руш, тримай моє тепло,
мій промінь шкірою затримай –
можливо, завтра буде злива
чи я піду у сіре тло.
Не руш, прошу, цю мить раптову,
цей світ яскравий і ясний,
це сяйво різнокольорове,
цей дотик ніжно-золотий...

ДОСВІТНЕ

Зайшла зоря навшпиньки, спитала: «Чом не спиш?»
З речей прибрала синьку, прибрала з вулиць тиш,
загавкали собаки, й потроху, де-не-де,
почали співи птахи, і сяйво золоте
мені сказало: «Спати, опівнічне дитя!
Я буду чатувати твоє серцебиття,
я тільки-но від нього – він теж іще не спить,
ще до світанку – слово, ще до світанку – мить,
замкни безсонні очі, замкнись в досвітні сни,
усім, чим тільки схочеш, наповняться вони,
засни, день буде чистим, вітрила відпусти,
нехай тобі насниться усе, що любиш ти».

Знов зимова весна чи французька зима, а чи благословенна?
Ми про неї віршами варили дурман – пам'ятаєш, напевно?
Це повітря туманне, звабливе, і цей міжсезонний, наріжний
стан душі на кордонах суміжних речей у провулках безсніжних,
річка, тепла у грудні, і втрата себе в тім циклоні південнім,
і блукання навзаєм, що завжди веде до об'ємів натхнених...
А життя їде далі, плетуться вірші, мій далекий, навзаєм,
бо французька зима або є у душі, або ні. Поза раєм
ми тримаємо в серці одвічний Париж, ми ковтаємо вірші.
Як ти питимеш чарку, для мене залиш.
Я для тебе – залишу.

КВАТИРКА

Вітер-бродяжка говорить з дверима, петлі скриплять,
в голову лізуть непрохані рими, як треба спать.
Була б я вітром – знайшла би квартиру – знаєш, чию?
Я би плече цілувала відкрите, руку твою,
я би щокою пробігла і зникла знов у вікно,
і говорили би квіти із вітром, вили б танок.
Чуєш п'яний непідкорений вітер? Чуєш? То я.
Мабуть, вікно ти залишив відкритим, доле моя...
Бути би квітами попід ногами, віяти цвіт,
землю вкривати твоїми шляхами слідом у слід,
бути би вітром бузку і каштанів, запахом трав,
щоб ароматом розквітлих тюльпанів дихати б мав,
бути б водою – ото би кохала з ніг і до вух!
Я б тебе геть промочила у шалу, милий мій друг.
Хай Мопассан нам давно не порадинок – інше життя,
вітер в квартирці співає нахабно: «Чи то ти та?
Чи то ти та?» Хтось у вітру питає. Звичний мотив...
Вітер. Квартирку я не зачиняю – слухаю спів.

Кепська повія з мене – я мавка міста,
слухаю, як зелене зростає листя,

чую, як йдуть шпарини, в землі і стінах,
потяги свищуть вільні, шукають зміни.
Висохло все до гілки, я напівмертва.
В мене не буде сили убити жертву,
з мене ніяка жриця, тим більш кохання,
серце на чорних спицях, стовпах ліхтарних.
Я нетривка й не сильна, я ледь свічуся,
вогник старого міста в постійнім русі.
З мене не буде листя. Я чорна гілка.
Може, хіба спалити мою сопілку?
Замість непевних звуків нехай зігріє
гілки, а може, руки міська повія...

Коли я буду в кожному дні, в краплині кожній, в білих квітах,
ввійду, прозора і відкрита, у річку вічної весни,
коли співатиму в тополях, на стіни кину світлу сіть,
легка й невидима з неволі, згадай мене хоч би на мить.
Склади мені листа і пісню, яка не склалась за життя,
я повернуся в рідне місто, я повернуся з небуття.
Збери мене з проміння сонця, збери з хмаринок і шпарин,
склади вітраж в своїй долоньці, крізь мене глянь на неба синь,
і дивний світ собі на згадку у льоху пам'яті залиш...
Я ж обиратиму на хмарках – Афіни? Токіо? Париж?)

ГОРОБЕЦЬ

Короткий вік міського горобця:
як кішка не впіймає, то замерзне
зимою, і чекать йому кінця
не довго вже – усе у світі смертне.
На грудку пір'я, шкіри і кісток
на сході сонця рівний він до Бога –
співає так, що горлом йде клубок,
і серцем йдуть і радість, і тривога.
Що буде завтра, думає чи ні

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

собі ота малесенька голівка?
Та поки що співає він так дзвінко,
що все перегортається в мені.
Співає так, мов робить це востаннє,
співає так, як вміє тільки птах,
бо в нього пара є, і на світанні
проміння сонця має він за шлях.
Він пурхає крильцятами у світлі,
у нім до всіх виспіває весна,
немов вона йому востаннє квітне...
А може, і востаннє, хто там зна...
Він сам і цар, і Бог, і мед на рану,
він співом гріє всесвіт і серця,
він є, він зараз, тут, в цей вічний ранок,
в короткий вік міського горобця...

КРАКОВУ

На межі каміння й світла, на межі землі й небес
знайшла я кохання квітку й кохання камінний хрест.
На межі життя і смерті, від них від обох на крок
кохать – цілувать – померти у світлі ясних зірок.
Коханням лягти у стіни, забутись на сотні літ,
воскреснути в місті тіней і вилитись в інший світ,
скінчитись яскравим сьайвом, щоб місто воскресло знов,
щоб скреснулася навзаєм невимірною та любов.
Любов кам'яної квітки, у камені звук століть
дзвенить, і в раптових свідках відлунюється на мить...

ПЕРЕДЧУТТЯ

Крапелька-пташка, дзвоник-бродяжка, вес-на!
Буде, чи хто зна? Хмари-морозиво... Хто зна...
Я вже не маю навіть відчаю. Дзень-дзень...
Пташечка дзвонить, лютий надходить: день, день...
Тони тепліше, тіні все глибше, чів, чів...

Березень йтиме, в серці плестиме спів, спів.
Кине рослинка стрілку-билинку – ось-ось
прийде з весною, буде зі мною... Хто? Хтось...

БЛАГАННЯ

Крила дай, розгорни у вітер, підними мене поміж хмар,
де блакитні небесні квіти розливають п'яний нектар.
Розгорни мене у блакиті, розкрути у троянду мрій,
не довіку ж мені тут гнити, колисати неспокій свій –
небо я, непомірний подих, дух землі, що прикутий вниз,
розгорни мене у свободу, більш за мене – мій вільний хист,
більш за мене – моя природа, і пожмакані пелюстки
піднімаються сонцем сходу, щоб мене не прогавив ти,
щоб мене крізь імлу побачив, з павутини вузьких шпарин
я тягнуся з юрби незрячих, я тягнуся з усіх судин,
надірву свої стерті нерви – і у сфери, де вільний дух,
переїду крізь буденну прірву, перетну цей залятий круг –
крила дай! Розпали лелітку, щоб горіти могла до всіх –
я весь Всесвіт зірву, мов квітку,
і тобі покладу до ніг.

КРОК

Крок до річки, босоніжки, голі руки і вода.
Вірну книжку, сонця трішки, від розлуки – красота!
Мандри долі – трохи волі, трохи цвіту в об'єктив,
й вітру в полі – у тополі, у відкриту душу – спів...
Трохи віри, трохи сили, трохи кролем... до води!
Сонце – шкірі, тілу – хвилі, серцю – стріли, думкам – ти.
Босоніжки і футболка, ще кринична, вже вода.
Сонце – діжка. Пам'ять – голка.
Крок і вічність. Самота.

Куди мені любов свою подіти,
раптову ніжність? Світе, підкажи,
кому налить настоянку з душі,
кого замість тебе мені любити?
На кого втраплю? Ранок золотий?
Пташиний свист, краплинні передзвони?
Любов моя неначе хмиз сухий,
дитячий сміх, свавільний і раптовий.
Вона розсипле іскри у очах
до всіх, хто тільки трапиться довкола,
співатиме, немов весняний птах,
який усім-усім дарує соло,
вона слова наниже на нитки,
і душі убере в легкі намиста,
загубиться у натовпі міськім,
і пропаде, і минеться без вісті,
мов без повітря вогнище помре,
мов без води живе – не буде жити,
хронічний біль до краплі убере,
і щезне, і розвіється, і піде.
Лише тебе не знайде вдалині,
не зронить ані краплі, ані іскри,
самі слова знекровлені і стислі,
і від багаття – тіні на стіні.

ЛЮБОВ

Хтось здумав, що це потрібне? Мені???
Це виснаження надмірне? Дурні.
Тягти, існувати, їсти і спать!
І годі шукати істин – начхать!
Прості чорно-білі шахи... Ще б пак!
У кожного свій квадратик і смак.
Навіщо шукати решти? Хоч як,
від всіх залишиться врешті кістяк.
Для чого шукаєм Бога-Любов?

Змотати сувій з розлогих умов?
Навіщо душа шукає ікон?
Молитись хіба навзаєм на трон?
З багаттями кепські жарти, жени,
не треба, не вір, не варто...
Чи... ні???

Мої нерівні вірші, мої перервні сни
на ніжний сніг запишеш, залишиш до весни,
мої постійні рими, мої легкі слова
нехай собі розтануть, а я лишусь жива.
Хмаринки невагомі, закохані листи,
замріяні фантоми, фантазії прості
піднімуться у вирій, розчиняться у сні,
у веселковій мрії прилинуть навесні.
Чи збудеться сніжинка краплинкою води?
Чи відживить рослинку? Чи разом – я і ти?
Це Той єдиний знає, хто бачить нас усіх,
він всі листи читає і знову сипле сніг...

ЖІНКА-КВІТКА

Мов тонка китайська порцеляна,
у промінні яблуневий цвіт –
так і жінка, від любові п'яна,
вся наскрізь просвічує у світ.
У прозорій, невагомій сукні,
вигострена сонцем в «так» і «ні»,
вся її нестримна інша сутність
на очах у світлі наскрізнім.
Вся вона в коханні, мов без шкіри,
не знайома рідним і чужим,
бо ні в чім вона не знає міри –
надлишкова і собі, і всім.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Вся вона від пуп'янків до зморшок –
пелюсткове сонце золоте,
в серці в неї кров червоно-жовта
світиться, і грає, і цвіте.
Я нічого в цім житті не знала,
не любила, може, й не була?
Сонце всю до нитки перебрало,
я ж бо тільки квіточка мала...
Абрис мій до риски загострився.
Тільки світло й тіні, «так» і «ні».
Може, й не пелюстки то, а крильця?
І дрімав метелик у мені?
Не лякайся, як побачиш квітку,
що літає – може, й не одну –
то нова природа, що крізь світло
піднялася у височину.

НОЧІ

Такі ночі – та по ковточку. Такі ночі – по поцілунку.
Та по зірочці, по дзвіночку та по келишку – й за лаштунки.
Та по зірочці по бузковій, та по квіточці – у віночок.
Такі ночі на струнах крові звуть кохатися у таночок.
Сяду п'яна – від цвіту п'яна. Перехоплює запах подих.
Помирати мені ще рано, а весною – і зовсім шкода.
Десь на денці думок рухливих, десь на денці парфумів цвіту
я згадаю про двох щасливих, що хоч мить, а були як діти.
У думках все пливе і кружить, все гостріше твоя відсутність,
все в мені без любові тужить, сни відвідують незабутні,
сні п'янки, наче повні чари, а на денці солодкий осад,
десь надворі дзвенить гітара, може, плаче, а може, просить.
Де ти, юність моя неспіла? І провулками, і дворами
загубилася й загубила, заховалася поміж снами.
Промінь-спалах. Квітуча гілка розлетілась у синій вітер –
не зібрати пилок у квітку, не зібрати пелюстки в квіти...

Що за ночі! Їх по краплинці, по пелюсточці обривати,
та до раночку наодинці цілуватись і цілувати.

РАНКОВЕ

На вістрі вий палає сонце... Я не така вже і стара.
Іде проміння крізь віконце, в підлозі світиться квадрат...
Хіба мені багато треба? Хоч дотик в слові чи в житті –
і я зриваюся у небо, і сонце душу золотить,
і я плету простенькі рими, радію ранку, я – живу...
Дарма, що далі будуть зими – я казку здумаю нову,
я зможу все. Я маю крила під подих твій і погляд твій.
Весна набрякла, і наспіла, і прокидається для мрій.
Що краще – мрія чи реальність? Найкраще – грань між них обох.
Я нею рухаюся і граюся, і бавиться зі мною Бог...
Тобі він дав від мене ключик. Кидай, тримай, тобі – твоє.
Чи так мене межею мучить – теж воля Бога? Так і є?

ЕКЗИСТЕНЦІЙНЕ

На вічному роздоріжжі, де хмари плетуть вузли,
де вітри плетуться хижі ген-ген на краю землі,
де птахи стинають лети, де схрещення моря й рік –
душа моя, перехрестя, коротить недовгий вік.
Як тягне мене в розгалузь від зустрічей до розлук!
Як мало було, як мало свавільних і ніжних рук,
як мало, але ж як тісно було у обіймах тих,
хто міг упіймати вітер, хто мить упіймати міг.
Але ж і повітря мало було мені під ключем –
я знову на хрест вертала, я знову тікала в щем,
де ріки схрещують русла, де вітри латають шви,
де зграї пташині креслять свої наскрізні шляхи,
щоб знову ставати духом без статей і без імен –
послухай, як маєш вуха, – я там, де вмирає день,
я там, де життя зникає, – в цю мить я найбільш жива...
А ще я промінне сяйво, і крапелька дощова,

і квітка в твоїх долонях, пелюсточка з висоти...
Затримай мене в неволі. Затримай! І відпусти...

БЕРЕЗНЕВА ПІСЕНЬКА

На місячній сопілці, легесеньких хмарках
запишемось на плівці – на березневих днях.
Мелодію зіграє нам птаха весняна,
любов завжди минає, лишається весна.
Прості життєві ноти: я є, ти є, ми є,
у всіх свої турботи, у всіх життя своє.
Ти є, тебе немає... Яка різниця в тім?
То березень спливає рядками суму в дим.
Сумний серпанок зірве, зілле у душу джаз,
судини, серце, нерви навзаємні у нас.
Зіграє місяць срібний незаграний мотив,
невимовний, єдиний, старий, мов людство, спів.
То березень лунає, то крига розтає,
то пташечка співає: я є, ти є, ми є.

РАНДЕВУ З ДОЩЕМ

На тій стороні дощу чи є ти, чи вже немає?
Я свічечку не свічу – я воском крізь ніч спливаю.
А краплі у шибку б'ють, а краплі шукають входу,
така вже дощова суть, така дощова природа.
Закінчилась ця зима з тобою у кожній миті,
у темряві я сама, у келих налите літо.
Чи прийдеш колись, чи ні – під дощ не почую кроків,
стоятиму у вікні – така самота глибока,
глибока, мов ніч сама, глибока, мов море чорне...
Добігла кінця зима, скінчились зимові жорна,
скінчились зимові дні, скінчилась зимова казка...
Приходь, якщо буде ласка, під шепіт дощу у сні...
Чи прийдеш колись, чи ні? Чи знаєш, чого бажаю –
одна у густій пітьмі в цей дощ без кінця і краю?

Мое рандеву – з дощем, він знає мене до нитки,
він стукає ще і ще, сльозами вмиває шибки,
стою в дощовім вікні, мов привид самої себе...
Озвись, напиши мені під плач дощового неба...

ДО О.

Чарівник смарагдового сну
з жовтих плес поміж соснових замків,
розкажи мені, які коханки
бавили тебе в твою весну?
Що тобі подобається, як,
і чому ти опинився поряд
в час, коли життя тече крізь пори
і постійно звужується тракт?
Я колись могла б тобі наснитись,
ще горіли очі і вуста,
а тепер, хіба тепер я та,
що могла б такому полюбитись?
Все позаду, все колись було,
шурхотіло обертом і рухом,
а тепер ти скажеш – відгуло,
а тепер – старий – стара – розруха.
Все буває вчасно у житті.
Небесам видніше, що й до чого.
Снів твоїх небачені світи
вже в мені і йдуть тепер у слово...

НІЧКА-КОКЕТКА

Пане, паночку, ніченька тиха,
пташки поснули, люди і квіти,
тільки в коханців вічна потреба
ніччю зірками падати в небо.
Квіти бузкові, звуки цілунків,
десь за віконцем граються лунко.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Місяць, мов свідок, хоч і невірний,
дивиться з неба, дивиться пильно...
Біла монетка, стомлене око –
сам пан гуляє в небі високім.
Що він там бачить, що він там чує?
Може, він знає, як я сумую?
Може б, хотів він теж цілуватись,
та не зірватись, та не дістатись
листя смарагдів, квітів зіркових,
свічок каштану, гілок бузкових...
Він тільки знає, знає і бачить.
Інколи світить, інколи плаче.
Пане, паночку, я поцілую,
десь та загою, десь загострю я...
Голку розпалить нічка-кокетка,
вдягне на шию білу монетку...

ПОРТРЕТ

На сірих днях, на темнім схилі ночі
я намалюю абрис нетривкий,
загостреним пером накреслю очі,
тонким штрихом – вугілля брів і вій.
На тлі весни, що лізе крізь шпарини,
на тлі гілок й незайманих небес,
на тлі себе у одязі і без
накреслю риси, стомлені і плинні.
В полон узята поглядом твоїм,
вмочу я вістря сну в ліхтарні зорі,
ввіллю у очі темні хвилі моря,
а потім все зімну, спалю у дим.
Які ми є? Чи знаємо напевно?
Ніхто себе не знає до кінця.
Моргає з неба зірочка південна,
вона ж бо знає. В неї дар митця.

Візьму новий листок, змалюю знову –
прокинешся незнаним і новим,
і не впізнаєш світ, такий знайомий,
і прийдеш іншим. Сильним і живим.
Я наново покличу із примар
твого тебе, спрямую сонця промінь,
ввіллю у чорну туш весняних чар,
віддам тобі тебе. Тримай на спомин.

ПЕРЕДЧУТТЯ

Поступово січень ввімкне світло,
душі і рослини оживуть,
видовжаться тіні непомітно,
сяйні хмари небом попливуть,
спалахнуть льодяники-бурулі,
спустить небо промені-шляхи,
зійдуть у світлинах сонцекулі,
райдужно засвітаються дахи,
ранком спів одізветься пташиний,
заспіває під підбором лід,
небо буде надзвичайно синім,
ніби душі вигорне наслід,
гатиме веселка на світлинах,
гри не вимагатиме життя,
без коректування, без підміни
буде колір, смак і почуття,
станеться, відбудеться, займеться,
висвітлиться, збуриться і край!
В душі сонце, промені у серці,
в очі світло. Тільки зачекай...

ВОДА

Потечу за водою асфальтами
аж до річки у скелях крижин,

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

за джерелами, струмами талими
дзюркотінням помчу до низин,
переливчастим виграю спалахом,
побіжу у потічках чимдуж,
розчинюся у сяючій паводку,
відіб'юся очима калюж,
доберуся до темного спільного,
до живої святої води,
до нестримного, вічного, вільного,
залишити пісками сліди...
Там, де дірчаста крига гойдається,
там, де хвиля висмоктує лід,
я укотре у світ закохаюся
і укотре з'явлюся на світ.
У воді, у прозорому синьому,
що стікає з відкритих небес,
розчинюся і заново вийду я
в світ раптових і дивних чудес.
Відкохай мене, сонце, від холоду,
річко, думки, мов лід, розчини,
залиши у собі мої погляди,
щоб мене повернути мені...

ПРИВОРОТ

Пан згубився у натовпі мавок.
Я ходити не буду за ним.
Я зроблю собі ляльку-забавку
із колючих сухих хворостин.
Риски-очі на ній намалюю,
розчепірю солом'яний рот,
чорний хміль уночі приготую
і на місяць скажу приворот:
«Серце кам'яне – медом хай буде,
а все інше – жорстке, мов стерня».

Я повішу ту ляльку на груди
і сміятимусь, мов навісна,
я ту ляльку дражнитиму тілом,
шепотітиму звабні пісні,
поки збудеться все, що хотіла,
поки вибухне брунька в мені,
 кине стрілку, потягне коріння,
проросте, мов проміння, наскрізь,
я ж сміятимусь, наче причинна,
і палитиму вірші, мов хмиз.
Приворот... Він не діє одному,
він як вузлик, кінця в нього два.
Проростає живе на живому,
проростають травою слова...
Хтось до мене гукає у вирі...
я не бачу... куди мені йти?
Чом так шкрябає лялька по шкірі,
залишає червоні сліди?

ВІДЧУТТЯ

Ворушиться у мушлі равлик...
Кішка слухає шепіт ночі...
Навіть я у буденних справах
щось таке незбагненне хочу –
щось наскрізь, мов до кістки вітер,
щось до сліз, ніби сніг підталий...
Вже не знаєш, де тіло діти,
чим закрити бажань підвали:
думки бавить червона сукня,
очі вабить вологий простір,
щось таке визріває смутно,
набуває стрімкого зросту,
і парфумів прозорі шати
огортають в п'янку тривогу,

і горіть починають п'яти,
відчуваючи десь дорогу,
і на вигинах, на канапі
ти неначе когось шукаєш,
і звиваєшся, і чекаєш,
і колотяться пульсом краплі...
Ніби риба в льодах судоми,
де плавцем ворухнуть несила,
уявляє собі натомість,
як пливе у лататті білім...
Ніби ящірка на морозі,
у раптовому світла колі
переходить з анабіозу
до нестримного руху волі...
Я потягуюсь, наче кішка,
відчиняю у ніч квартиру,
і, мов равлик, зростаю в ріжки
цілувати промінчик зірки...

SHOW MUST NOT GO ON...

Пустіть мене, де кожний цінний, де не дають призів і місць,
де кожен з нас – один-єдиний в своєму світі фіналіст.
Пустіть і підніміть завісу у світ природи без фанфар,
пустіть мене назад до лісу, без рампи і без бас-гітар.
Скрутіть підсилювачам шиї. Розбийте всі прожектори.
Я вже давно не розумію пустий кураж цієї гри.
Вас всіх однаково не буде. Під гуркіт, галас і салют
ви і не вчуєтеся, люди, як вас не буде більше тут.
Простий закон людської зграї: хто не потоне, попливе,
хто не в софіті, тих немає, хто не в ряду, той не живе.
Пустіть мене у світ без шоу – у світ природи без прикрас,
у тихий світ, у світ живого, у світ любові без гримас,
у світ, де можна розрізнити поміж добром і злом межу,
без підмальовок, без софітів, без барабанів, я прошу,

я вас благаю, вимкніть шоу, погляньте в очі дороги,
відчуйте тишу, що навколо, життя відчуйте навкруги!
Ми всі приречені. Ми хворі. Поки є шоу, світ німий.
Почуйте ближнього, що поряд, послухайте – він ще живий...

ОПІВНІЧНЕ

Ніч жива і пише лист. Ворухнувсь в повітрі лист.
Іжачок в траві повзе. Потяг десь когось везе:
свиснув, рейки гуркотять, у вагонах люди сплять,
мріють – десь далеко те – інше, гарне, золоте...
Крики тануть за вікном – може, хтось шукає дом?
Перехожий заблукав? Загубив, а чи шукав?
Очі, рухи чи слова? Ніч тривожить, ніч трива...
Чути гомін, чути крок – хтось збирає пил зірок,
ворушиться за вікном ніч травнева поза сном.
Ніч до когось пише лист – в неї мова, в неї хист,
аромат у ній і звук, замість літер – серця стук,
замість слів – п'янкi дива.
Уночі – які слова?

Рожева перлина сонця пірнула в густі смарагди.
Що мавці травневій сниться? Не дасть собі зовсім ради.
То плаче, а то сміється чому вона, мов причинна?
Пішла в глибину перлина, лишивши рожеві скельця.
На вікнах, ставках і стінах, на душах і на осонні
лишила слiди перлина, рожева перлина сонна.
Я також тримаю в серці тендітну її пелюстку –
чи лусочку, а чи скельце – де ж взяти мені розсудку?
Якщо ще сльозяться очі від західно-східних перлів,
то я ще жива, я точно ще не остаточно вмерла.
Якщо бачу схід і захід в смарагдовім морі міста,
якщо ще до мене птахи наспівують срібні пісні,
якщо ще болить і тисне, і солодко тягне світло,
то я ще не зовсім пісна, ще до небуття не звикла.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Десь море прибої котить далеко за небокраєм,
я вірю у нього, доки мене воно зве і грає,
я вірю, що за дахами у морі гаряче-синім
між межами і світами рожева пливе перлина...

ПОЛЬЩА

Святі стіною сходили з небес,
йшли до людей, навзаєм дуже схожих,
дивились звідусіль, і Краків весь
на них дививсь очима перехожих.
Святі були усюди і наскрізь,
проходили крізь люди і століття,
світило сонце крізь весняне віття,
і образи, мов промені, лились...
Святі з'являлись в камені довкола,
у темній цеглі старовинних стін,
і, знову оживаючи, по колу
за мною йшли постійно, наче тінь.
Монархів, шахтарів, святих обличчя
мені назустріч в натовпі пливли,
і ти також святим з Середньовіччя
дививсь на мене з ложі у стіні,
із гобеленів Вавельського замку,
з портретів шляхти, з барельєфів стін,
твое лице із вечора до ранку
за мною йшло, мов привид, навздогін.
Ти був, неначе камені, суворий,
ти крізь мене дивився зі стіни,
і Краків мій, яким назавжди хвора,
дививсь на мене дивно з давнини.
...Святі пливли на вулицях і сходах,
живі обличчя рухались зі стін,
і ти, і ти – у стінах, у іконах,
і знову ти, і тільки ти один.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Синій май збирає хмари, дощ шукає рідних душ.
Я нероба і нездара, на стіні – замшілий плющ.
В серце гойдалка навіки. Тіло – вичовганий плац.
Підніми мої повіки – дірка-темрява щораз.
За спиною шлях широкий. Вузька стежка йде вперед
то проваллями, то боком, то в багнюку, то у мед.
Я ловлю раптові миті – тополиний пух життя,
не тримаюся орбіти і ведуся, мов дитя.
Згляньсь на мене, милий Боже, додивися цей спектакль –
може, ти мені допоможеш все моє дожити так –
не у рамки, не у дамки – аж до самого кінця.
Врешті-решт, я наостанку не втечу із-під вінця.
Всі підем в терновій рамі, рани вилікує ніч,
поцілує, зітре драми із зсудомлених облич –
всі ми встигнемо у спокій, та поки збирає май
в небі хмари синьоокі, грай, веселко! Пісне, грай!

СИНЄ СОНЦЕ

Синє сонце квітня, змінне сонце квітня,
синє сонце квітне в небі голубім.
Синє сонце лине... Хоч би на хвилину
вкрадеш на гостину крихітку доби?
Я втечу із неба, синькою із неба,
фарбою до тебе між картинних рам,
кину зайву шкіру, зашкарублу, сіру,
тінь моя до виру витече із ран.
Як коли захочеш, як коли покличеш,
як коли погладиш – я піду дощем.
Пісеньку наг्राєш, серденько розрадиш –
тісна шкіра ляже поряд із плащем.
Висмикни хоч нитку, з килима хвилинку –
заплету картинку, райдугу словес.
Синє небо квітня, синє небо квітне,
бо любов – то квітка, паросток небес.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Попід чорні тини, крізь хвилин краплини,
крізь цеглин шпарини грає трубадур...
Цівочкою крові, паростком любові,
пагоном любові – крізь камінний мур.

ПРИРОДОЗНАВСТВО

Сніг у стані води, душі в стані кохання,
вже не втримати тінь, вона рветься туди,
де пульсує весна, б'ються сутінки п'яні,
тіло тягне з гвіздків, серце в стані «пусти»,
очі в стані води, нерви – струни і струми,
саркофаг збудувать? З крокодилами рів?
Де подіти той стан? Де подіти ті думи?
Душі в стані «любов»? Тіло в стані «нарив»?
Ритм сильніш і сильніш, вітер дме – не вдихнути,
десь лавина іде, лунко лупить дзвонар,
не відсидітись вже, не відбуть і не збути
цей напружений лук, цей народжений дар.
Сніг у стані води. В стані зникнення свічка...
Опливаю, мов віск, йду водою з вершин.
Ще хвилину, ще мить, зачекай, я покличу
в теплу темряву мрій, у вологий полин,
і розтану у сон. На останнім акорді
мов снігурка, мов хмара, зів'юсь до небес.
Стан води – стан повітря – стан снігу. В природі
зміна стану – солодкий і щемний процес.

Чекай на босі ноги, річко, я повернусь,
я вся від краплі до потічка тобі зіллуюсь,
як тільки трішки крига зійде – і на пісок.
Візьмеш невірницю у вільне? Відіб'єш крок?
Приймеш собі міську бродяжку в свою купіль?
Мені без тебе дуже тяжко, без тебе штиль.
Від мороку щоденних марев – до жовтих плес –

тоді я знов тобою стану, бо то мій фест,
бо то єдине в світі свято – свобода хвиль –
я повернусь, покину ґрати, полишу біль.
Атож, чекай на ноги босі, на час юрби,
коли і діти, і дорослі – усі – тобі.

Солодка ніч, мов дівчина капризна,
розносить сни, мандрує у думках,
наспівує невимовне і ніжне,
і зваблює рососою у устах...
Який п'янки ці пахощі весняні,
парфуми сутінкових пелюсток!
Як хочеться на двох ковтати, пане,
цей фіолет, цей вибух, цей бузок...
Я Вам пишу. Нічого в тім нового,
крім того, що для Вас, до Вас і Вам).
Не вірте ночі. Що для неї слово?
Вона себе дарує тільки снам).

СОНЯЧНИЙ ЕТЮД

Як сонце ніжить старі стіни під монотонний дріб краплин,
як з труб тече небесна піна в роззявлені роти крижин,
як сонце райдужно іскриться в коштовних каменях очей,
як променева біла криця кромсає навпіл суть речей,
як я тримаю сонце в тілі, червоне сонце, квітку снів,
як перекочуються хвилі, як наближається прилив,
як все навколо гатить в двері, кричить до паводка душі,
як краплі сонячних лікерів з небес стікають у вірші –
то все весна-любов вирує, гойдає світло на воді,
дзвенить, подрібнює, малює на стінах сонячні сади –
то все весна. Її напруга, її вагання терезів.
То все любов. Сестра-подруга,
старий розхристаний мотив...

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

ШАНСОН

Став мій шансон на сонця патефон,
хай заграна платівка закружляє,
хай голка днів вірші перебирає,
затертих рим вигойдую рингтон.
На струнах сонця гратиму кохання,
на струнах сонця гратиму свій міф,
а ти вважай, що то пташина рання
десь за вікном вдихає з вітром спів.
Ти не зважай, то, може, просто гілка,
скрипить і плаче в струмах весняних.
Яка із неї вийшла би сопілка!
Та зараз не знайти майстрів таких.
Ти не зважай на спів, не обертайся,
зникає він, як пташечку знайти.
Усім своє: мені – пісні і танці,
тобі – не обертатися і йти.
Співаю я тобі, тебе, тобою,
допоки сонце не забуло світ...
Любов'ю пташка, кров'ю і любов'ю
в живій душі живий лишає слід...

ПРИЧАСТЯ

Сто років пустки, сто днів пустелі, без сну, без їжі,
вже без розсудку, без ліжка й стелі, все вище, вище.
Щоб стерті душі і серце стерте далеко чули,
як хтось ворушить хмарини зверху, щоб не заснули.
Щоб відчувати по всіх усюдах траву у русі,
і щоб шукати, мов лялька вуду, заляккі пульси.
Долати роки в горах і долах, аби почути
за сотні кроків чийсь рух і подих та щоб збагнути:
любов – причастя. Любов – світанок. Любов – посвята.
А інше щастя – смачний сніданок.
Чого те варте?

СХІДНА КАЗКА

Полюбила птаха падишаха, у вітражні вікна біла спів,
біла тіло пір'яне об ґрати і просила, щоб вікно відкрив.
Всього падишахові доволі: фрукти й вина, вірші і жінки,
тільки пташки не було живої – годувати пісню із руки.
Білі пави, райдужні папуги і султанки різних рис і рас...
У віконниць ржавіли фрамуги, промінь сонця плямив ліс терас...
Сон удень життям йому здавався, тільки заважала уві сні
пташка, що в повітряному танці тріпотіла крилами в вікні.
Билась, билась, пір'ячко летіло, і співала – пінилася кров.
Що від сонцесайного хотіла і чому співала про любов?
Про прекрасну пері з міфів давніх, шейхів, одалісок і рабів,
про султанів, владних і багатих, про іфриток, джинів і слонів,
і про те, що у пташинім серці квітка сонця світить і цвіте,
і про те, що світ – чарівне скельце: що ти сієш, те тобі й росте.
Натомилась птаха, впала в рожі, сіре пір'я кров'ю розцвіло.
Падишах зітхнув і ліг на ложе. Ось, нарешті, й тихо. Пронесло.
Полетіла врешті, слава Богу. Хоч вікно і замкнене навик,
надто різко тьохкала небога, надто голосний у неї крик...

МАЙСТРУ

Твої світи не потребують тіла. Мереживна краса твої думок
не потребує крові. Між зірок людей немає, хоч би і хотіли...
Який же він, твій світ! Ні «так», ні «ні», ні коми, ані крапки не додати...
Таких, як ти, хіба зіркам кохати, сузір'ям у пустій височині.
Мов вічна пляма, нота дисонансу, бажання викликатиму – прибрати,
підправити, зітерти з шибки пальцем, прикрасити чи підкоректувать.
Зітерти цівку крові, ще чогось, та так, щоб ідеально, щоб навічно,
щоб, мов кришталь в буфеті, все було відмірене, довершене, логічне.
Зітри мене, мов пляму на дивані, немов комашку з супу, прибори,
я зайва у твоїй кришталній грі – тобі потрібен образ ідеальний.
Мені в твоїх світах немає місця, як і всьому живому взагалі...
Невже мені таки лише наснився хтось ще живий і теплий уві млі?

Ти візьмеш мене, як схочеш. Як хочеш мене, відтак
літає на крилах ночі якийсь невідомий птах.
Чи сон, чи стрімке бажання свавільне, неначе мить,
заточує, мов востаннє, засмикує і болить.
Так боляче брякне брунька у згортку сухих листків,
чекаючи дощик лункий, тремтливий пташиний спів.
Так пагона ние стебло і тягнеться з-під землі.
Так точиться сік зелений, де дамські гвіздки пройшли.
Так серця тріпоче квітка, бо знає – усе мине.
Кохання – нічна лелітка – все випалить. Промайне.
Ти візьмеш мене, як схочеш. Життя – тільки гілка сну.
У темних обіймах ночі благає свою весну...

КВІТНЕВЕ

Ти живиш мою воду. Вітер квітня
біжить, луною сіє срібний блиск...
В глибинах мутно, темно, непривітно,
у серці теж неначе дріт проріс.
В лататті сні тривожні бачать риби.
На обертах свавільної ріки
затоплені дерева-Атлантиди
утворюють і вири, і струмки.
Вода несе сміття, пакети, пляшки,
немов позбутись хоче, розкидать,
і важко, так воді незмірно важко,
немов не побороти їй цю гать.
Вогкий намул мов туга неозора –
не прогорнути і не розчинить.
Ще буде річка й світла, і прозора,
та не минулорічна. Не спинить
лихому часу вічного дзюрчання –
ввійти ізнову можна, та не в ту,
де в сонці вигрівалося кохання
і визрівало, і співало тут...

Минулось те, а чи то інше буде?
Ми ще живі, та душі чи живі?
Чи ще колись весна мене розбудить,
чи заколише літо на траві?
...Квітневе сонце річечку кохає
і лле до глибини своє життя,
вихоплює, виблискує, виграє
і віддаляє світ від небуття.
Ти теж мене запалюєш, як схочеш,
біжить водою сяйво, і тремтить
в моїй душі малесенький дзвіночок,
тобою розтривожений на мить.

Тобі – тоненьку бруньку-свічку,
палахкотіння вечорів,
тобі – медові вікна-вічки,
небесні зорі, грона слів,
тобі – малюнки необачні,
світлини світла й сяйво хвиль,
і шторм, і бриз, і шум, і штиль –
світ снів і вірші недвозначні,
тобі – легеньку хустку вітру,
і вірші-мушлі, й вірші-сни,
і поцілунки у повітрі,
і перші квіти у весни.

Тягнися, містяна потворо, з шпарин вигострою два крила,
згадай себе іще учора, згадай, чи вчора ти була?
А зараз ач, живе створіння – очима ловить промінці,
і плавить поглядом каміння, і світ тримає у руці...
Лови повітря чорним тілом. Тягнись з асфальту і рости,
рости, поки ще маєш силу і вітер грає в висоті,
рости із пагоном на пару, рости в смарагдовий палац,
течи, напоюй дійсно спраглих, виблискуй розсипами фраз.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Рости, лети, не обертайся – диваном гоїти боки
і не збирайся, і не втішайся – тягни себе з вогких глибин,
занепокоєння вистромлюй, і кров домішуй до вірша,
і доривай останні струни – нехай у біль живе душа.
Агов, містяна чорна мавко, сідлай повітря, мов коня,
рости у ніч, рости до крапки, весною вся твоя земля,
твій світ. Бери його. Як зможеш з бідною злити чорну кров –
заговориш, і заворожеш, і зачаклуєш на любов.

ФАЗИ МІСЯЦЯ

Тонка цівка, риска біла, лунка місячна хода –
ходить місяць недозрілий, ніби пару вигляда.
Поміж ґрати нахилися і скажи, чи то не ти?
У повітрі ходить місяць, зачіпає за дроти.
Як зросте з обіймів сходу, вип'є з неба срібну кров –
може, стрінемо пригоду, може, знайдемо любов.
Півцеберко, півбаклажка, місяць ходить за вікном,
вже йому гуляти важко поміж зорями і сном.
Він-то знає, як торкнутись, щоб не врзати руки,
щоб пішла луна у висі і розбилась на друзки.
Що робитимеш зі мною? Я залюблена у сні.
Доторкни мене рукою на окраїнах весни,
між зимою і між літом, на околицях і снах,
чи ти пройдеш понад містом хоч би крок у небесах?
Не зірвешся? Я чекаю стиглим яблуком вікна.
....Місяць пари не шукає.
Місяць повинню луна...

ФАНТАСМАГОРІЯ

Я вдень заснула в перукарні. Під стрижку бачила вві сні
маленьку мавку на ліхтарні, стареньку відьму на коні,
за ними човгав голомозий, з ножом у грудях, мов факір,
за ним шарпак з усеньких сил біг і писав вірші і тези,

за ним летіла птаха фенікс, за нею Місяць голяка,
ніс Гоголя і товстий пеніс – всі танцювали гопака.
З останнім – Діва Орлеанська, зі східним розрізом очей –
всі швидко рухаються в танці і ділові, як сто свиней.
Яку картинку в біса взяти до цього віршика, скажи?
І як його ілюструвати, такі циркульні міражі?
Що людський мозок, як не сотні розбитих в друзочки дзеркал,
щоб підсвідомості оскал із них сміявся у дрімоті?
Поки я спала, за вікном тополя вся позеленіла,
немов разом з недовгим сном маленька мавка тут ходила...
За сни я не відповідаю... В них інший розум, інший смак...
Що ж тут за зачіску я маю? Хто ж тут напоити? Жанна Д'Арк!

Хочеш, я зникну? Зникну, зітруся.
Хочеш, я звикну, не повернуся?
Якщо я тільки ниточка чорна,
що твій олівчик вивів проворно,
якщо я риска, відбиток, відблиск –
щезну навмисне, десь та подінусь.
Це буде легко, це буде швидко –
щезну далеко, зітреться нитка,
більше не буде скалки-свічада,
може, облуди, може, відради –
хто тоді, милий, тобі покаже,
все, що не смієш, все, що не скажеш,
все, що не зробиш, може, ніколи,
всі твої хиби, всі твої сколи,
хто тобі, милий, ще так відсвітить
все, що набув ти в жорсткому світі?
Ти мене можеш стерти на дірку,
та не малююся я під копірку,
та не тримаюся я трафарету,
ти мені вибач. Серцю поета,
серцю дитини – місячна пристань,
що до цвітіння міряє відстань...

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Чуеш, стукає на шворці –
спрага в спеку, сльози в дощ –
на розпеченому сонці,
у калюжах старих площ?
Зви мене, коли ти схочеш,
чи то буде шторм, чи штиль,
в'яне серденько дівоче,
дощ шмагає звідусіль.
В кого ще на шворці вірша
б'ється серце навісне,
того я чекаю вічно
вічне пити каберне.

Що з мене вже – шпарини й очі.
Хмаринка пару – в голубінь,
слова – у теплий вітер ночі,
тілесне – звернеться у тінь.
Яку мене тоді спіймаєш?
І чи спіймаєш взагалі?
Та хай як є. Тепер ти знаєш,
що я була на цій землі.
Ангажемент? Хіба надія,
весняна зірка угорі.
Мов місяць, яблуком доспію,
скочуся... Тільки підбери.

Я голову від тебе втрачу, ще раз, ще раз...
І чим тобі за це віддячу? Примарний шанс.
За тіло, стерте на чекання, за жменьку слів,
за те, що я люблю востаннє у сонмі снів,
за тебе, стертого любов'ю до споду душ,
вино, що має колір крові, доп'ю чимдуж.
За наше щастя випадкове, за струни днів,
за твої очі василькові, за твій мотив.

Я буду так, як ти захочеш, на самоті,
на вістрі повені і ночі – як схочеш ти.
Вином червоним я для тебе – то пий вино.
Що далі, бачить тільки небо. Старе кіно.
Тебе я вип'ю. Наостанок – солодкий гріх.
Хай безпечальним буде ранок і вільним сміх,
нехай хоч крапельки свободи проллються в ніч,
тебе я вип'ю, ніби воду, лише поклич.

А ДАЛІ...

Я буду собі сміятись, віддамся у нелюбов,
я буду співать романси, у вірші точити кров.
Ти будеш також сміятись. Та, дійсно, до чого крик?
Розчавлений плід граната, червоний солодкий сік...
У чому ж, насправді, горе, у чому тут, скажеш, біль?
Млину не смакує море, він борошно меле в пил.
Мотузить жебрак ганчір'я, а блазень дарує сміх –
у кожного своя віра, у Бога всього на всіх.
Я буду ходити горда, з усмішкою на вустах,
ти будеш збирати в торбу вуглинка в моїх очах.
Робили тебе на Бога, зробили із тебе тінь,
вдягни білосніжну тогу, усміхнену маску вдінь.
А я ...що тобі до того, звідкіль я тягну слова –
до тебе – як до живого, допоки сама жива.

Як холодно, й ніяк, і не світає,
іди ходити в сутінки кудись,
хоч світ за очі. Хай усе стікає
у біль в ногах, у втому. Не барись.
Не застигай. Збирай себе докупи.
Пірнай у ріки вулиць, утікай
мерщій від себе. Місто прийме муки,
візьме тебе, огорне, тільки дай.

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

Іди, дивись. Земля чутлива й дика.
Торкнешся – задрижить і закричить.
Мов дівчина, що вперше з чоловіком,
боїться, і бажає, і тремтить.
Вона палка, знервована, чутлива.
Вона чекає сонця, мов дитя.
Вона така вже болісно-красива,
що очі п'ють цей поклик до буття:
ці пари голубів, сорок, синичок,
цю графіку гілок, дахів, ворон,
цю пташечку закохану, що кличе
щоранку кавалера за вікном,
цей чорний, вже живий і життєдайний,
брунатні бруньки, вибух у броні,
готові стрілку кинуть на світанні
під перший промінь у височині,
обличчя мавок сонних на деревах,
весняний вітер – сотні вільних крил –
усе майне раптово коло тебе
і забере зневіру, сум і біль,
і хоч-не-хоч, а схочеш бути. Бути!
І дочекатись світла і тепла,
любові і жаги, життя й отрути,
і мавки, щоби душу віддала...

ЛЕДІ ДІ ТА ІНШИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Живі королеви ідуть рано:
яке ж королівство, як є Босвел,
як тіло й душа, мов одна рана,
і час замикається у млості.
Як сходиться час у очах милих,
і світ, ніби шалик, вони носять,
зрікаються трону, а гільйотини
готують мертві для них – досі.
Живі королеви ідуть рано,
залишивши нарис легкий, свіжий,

а мертві назавжди стирчать в рамах,
вже мертвими йдуть у світи інші.
Живі королеви живі – й крапка,
з кохання в кохання течуть швидко,
і ловлять любові стрімкі краплі,
собі обрізаючи геть віку.
Де мертві – події вузлом в'яжуть,
живі – розрізають вузол навпіл,
народжують міфи, і мить важать,
і кроять нові, по собі, мапи.
Живі королеви живуть спрагло:
авто, гільйотина – аби швидкість –
усе їм відразу, усе мало –
ненавидить їх нежива більшість.
Життям і коханням, а ще – смертю
і ґрати ламають, і рвуть звички...
Живі королеви живуть – вперто.
Живі королеви живуть – вічно.

Коли ліхтарі підморгують, то тінь
втікає котами чорними під тин.
Як вітер свистить, застуджений наскрізь,
і срібло жене калюжами на біс,
ти чуєш за крок до темряви весну,
диханням п'янким, перерваним – зі сну.
Для когось сльота непрошена, вона
для когось нова, не зношена – весна.
Душа поводок засмикає у ніч.
Ти знаєш, як тіло тіпає на клич?
Чому ліхтарі підморгують? Кому?
Своїми очима мокрими в п'їтьму...

Я тебе би зав'язала синім шаликом на шию,
щоб тканина обіймала, як кохаю чи хворію,

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

та навіщо мені шалик, як люблю я вільний вітер?
Що багато, а що мало – хто ж те знає в цілім світі?
Я могла б вдягти обручку з синім каменем на руку,
щоб вона тіснила пучку і тримала у розлуку,
та навіщо мені ланки – ланцюгів із мене досить.
Хто б мене, одвічну бранку, відпустив у неба просинь?
Я могла би зав'язати у вузол тебе, та нащо?
Хто б мені мої канати розітнув, бо я ледащо?
Я б могла тебе спіймати, мов метелика на голку,
та сама не можу знятись, із кілка зірватись вгору.
Ти не шалик, я не вуду, ні на голку, ні на шию
і ловитись я не буду, і ловити я не вмію.
А обручка – то є небо, а кайдани – то є квіти,
тільки те мені і треба, щоби десь перепочити,
щоби крилечка закрити на широкім передпліччі,
і зірватись, і злетіти, ледь торкнувшись до обличчя.

ТАНОК

Я до тебе танцюю, я продовжую гру,
якщо не поцілую, на звороті помру.
я у танці вирую, не прорвати кільця,
вже нічого не чую, і не бачу лица.
В рятувальному колі ритуальний канкан,
я попала поволі у любовний капкан,
захопилася танцем – як себе зупинить?
Ні надії, ні шансів обірвати і жить.
Тільки ти маєш владу переграти мене,
зупинити до страти божевілля хмільне,
тільки ти мене можеш зупинити тоді,
як танцюю босоніж на вогні і воді,
все кружляє навколо, і поволі туман
заповзає у коло і охоплює тан...
Я себе вже не бачу. У безодню мій крок.
Перейми мою вдачу, зупини мій танок,
зупини чи дивися, аж поки не впаду,

не зови чи озвися – так і так пропаду.
Як впаду, то під ноги. Як любить, то любить
нескінченну дорогу,
непідкорену мить.

Який сьогодні дивний ранок – мов відгук сонячного сну...
Найхолодніша наостанок, зима затримує весну,
мороз свої обійми тисне, та вже душа летить ген-ген –
туди, де обрій з небом чистим кохаються і ніч, і день,
і мріє: от піти б з тобою до того краю, до кінця,
туди, де синя ніч вербою для нас триматиме вінця.
Солодкий запах різнотрав'я струїв там пару не одну,
блукають там казки прадавні і закликають на весну,
там річка світиться струмками, тече намистом крізь поля,
там воля, кохана роками, і непідкорена земля...
Я там перетворюсь на мавку, а ти на Пана, і тоді
хай замість нас у тісних хатках
сплять наші лялечки пусті...

ЛЕЛІТКА

Я закохана в тебе. Я закохана в світ.
Квіти плавають в небі, хмари гойдають цвіт.
Я закохана в блискіт синім шовком ріки,
у далекі, і близькі, й недосяжні зірки,
у кохання примарні, у думки навісні,
у фантазії марні, несподівані сни,
у бурштинові хвилі, у смарагдовий ліс,
і у тебе, мій милий, до нестями, до сліз.
Десь колись на звороті назавжди зупинюсь:
я закохана доти, доки стукає пульс.
Я – миттева лелітка. Спалахнула й нема.
Тіні змінює світло, далі знову пільма.
Вітер віє, де схоче, вітер блискіт жене...
Іскра кинеться в очі...
Ти згадаєш мене...

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового //

ДРУГ (ДО І.)

Навіть у темряві є рух,
якщо у темряві є друг.
Плюсне весло у воді в ніч,
хочеш – приплине сюди, клич.
Темно, нікого, ніде – як?
Жити даремно, якщо – так.
Шепіт в п'їтьму, і душа – плюсь...
Де і кому я тепер снюсь?
Десь у човні хтось один-сам
спокій чагує моїм снам:
буря чи темрява, він є,
веслами хвилі морські б'є.
Тільки б у темряві – хоч звук,
тільки б у темряві – хоч рух.
Спи, засинай, чари тїнь в'є,
все буде добре бо він – є,
тільки б не тьма, а хоч би – блись,
щоб не самотньо тримать вісь,
щоби кохати увесь світ,
я ж бо кохаю. Ну ось – схід...

П'ЄРО, АВТОБІОГРАФІЧНЕ

Як важко бути, мов П'єро: хитатися від вітру,
то танцювати болеро, то сльози лити звикло.
Чи вигук, а чи шепоток, однак його гойдає,
і довго не триває строк, і нитка не тримає.
Його життя йому чуже: хтось випадково займе,
а він вже скаржитися: «Невже моє акторство зайве?
І що тоді в мені моє, як тільки подих вітру
мене, мов хворостина, б'є і тіло рве, мов бритва?
Ось вже хитається гвіздок, шпарина йде крізь стїну,
хоч хтось, та зупинїть танок, інакше я загину!
А всі навмисно шепотять, кричать, чїпляють, крутять...
Чому цю роль я мушу грать? Я іншим хочу бути!»

Та як П'єро, то вже з П'єро не буде Буратіно:
впаде пелюстка чи перо – він плаче без причини,
а як метелик пролетить – танцює тарантелу...
Колись тонка порветься нить, впаде легеньке тіло,
нарешті звільниться душа, прийде сама до себе,
не будуть більше заважати небозі без потреби.
А поки гойда від всього, ніяк П'єро не йметься,
тому і ниточка його занадто швидко рветься...

ДВЕРІ РАНКУ

Кожний ранок – двері, двері золоті,
двері на шпалерах, двері в пустоті,
на старім паркані, на глухій стіні,
у міських тумані, в сивій даліні,
в спогадах, невдачах, прикрощах і снах.
Просто ранок – значить, ключик у руках.
Ще не пізно бути, стерти – і з нуля,
ключик повернути, крикнути: «Земля!»
Сходинок до раю, райдуга чи дім?
То ніхто не знає, та і річ не в тім.
Просто ранок – двері, вихід із кільця,
трішки ще пленеру, трішки... до кінця.
Повертаю ключик. Ось я вже і тут.
Голуби гелгочуть. Двірник шкряба бруд.
Бур'яни зрізають, знов довбуть асфальт:
щось, мабуть, шукають – воду або клад.
Почнемо мандрівку. Хто ти і кому,
слово-одруківка, іскра у п'їтьму?
Почнемо спочатку: хто ти і чия?
Прохолода ранку,
місто,
сонце,
я).

Пляшка II

Настоянка фіолету бузкового

Вміст

Сонячний етюд («Сонцекраплі, сонцекола...»)	113
Початок	113
Автопортрет	114
«І поплакатись би, та немає кому...»	117
Монетка	117
«Візьми мене у срібну барку...»	117
«Я хочу слухати тебе...»	118
Бузок	119
«Вінок з абрикосового цвіту...»	119
Вітер («Вітер чеше довгі коси...»)	120
Зілля	120
Ескіз	121
Портрет («Весна – японська акварель...»)	122
Етюд	122
Весняна ніч	123
Світле Воскресіння. Відчуття	124
Дощовий етюд	124
В ритмі крапель	124
«Гербарій мрій ховай до скриньки...»	125
«Дай ноту дисгармонії живу!»	125
Ода сонцю	126
Сублімація	126
«Дощ наміє смарагди листя...»	127
«Жодного слова, окрім твого...»	127
Вогник	127
«Завари у бражку море пелюсток...»	128
«Залишився з мене вітер...»	129
«Заснув мій вірш, пішов у дощ...»	129
Січневе потепління	130
Весняно-пестливо-зменьшувальне)	130
«З недопалків і склянок йде любов...»	131
«Квітку місяця вітер розкине...»	131
До сну	132

«Коли таке небо яскраво-синє...»	132
«When the outside temperature rises...»	133
Квітневий сніг	134
Котячі монологи	134
Монолог квіткарки	137
Ліхтар любові	137
Ліхтарнику	138
Човен-пелюстка	138
Весняний твіст	138
Мавка міста	139
Люстерко	139
«Мовчиш? Мовчи. Нема, то і не буде...»	140
Підліткове	140
Місяць-гойдалка	141
«Ти тіль мою ростиш ізнов...»	142
«Налий мені краплиночку життя...»	142
Намовляння	143
«Намрій мене, як схочеш. Все одно...»	143
Народна пісня)	144
Місяцю	145
«Небо розплакалось, мов дитина...»	145
«Я ще є, скажи мені?»	146
Не вірш	146
«Ноктюрн дощу, переспів, передзвони...»	147
Відлига	147
Переспів «Лісової пісні»	148
Перехожому (до І.)	149
«Раптом схотілось в темряву. Де ти? Де ти?»	149
«Сірим по сірому графіка недовесни...»	150
«Скажи, коли тебе зустріну?»	151
Сонячний день	151
Що?	151
Травневий етюд	152
Пан	152
Старі віконця	153
Перед дощем	154
Термінологія	155
«Ти ще спиш, та голос вже глибокий...»	155
Травнева пісенька	156
Лист	159
Спогад	160
Хочеш?	160

«Час почав іти відчутно...»	160
«Я живу у високім замку...»	161
Голубка	161
«Як гойдалка сумує без дітей...»	162
Одноповерховий рай	163
Вітер («А вітер збирає хор...»)	164
Алегорія кохання	165
Ангели	165
«Барабанне соло. Нерви...»	166
Божевільний	166
«Будеш слухати мене? Заховаюсь в маску...»	167
Весна	167
Вірус любові, вірус свободи	168
Акровірш	168
Весняні барабани	169
Галузка	169
«Горни мене у полум'я очей...»	169
«День станув у сіре з найвищої ноти...»	170
Яблуко-місяць	171
Дошова пісня	171
«Дріботить, дріботить, грає...»	172
«Життя – плямиста світлотінь...»	172
Досвітне	173
«Знов зимова весна чи французька зима...»	174
Квартирка	174
«Кепська повія з мене – я мавка міста...»	174
«Коли я буду в кожному дні...»	175
Горобець	175
Кракову	176
Передчуття («Крапелька-пташка...»)	176
Благання	177
Крок	177
«Куди мені любов свою подіти...»	178
Любов	178
«Мої нерівні вірші, мої перервні сни...»	179
Жінка-квітка	179
Ночі	180
Ранкове	181
Екзистенційне	181
Березнева пісенька	182
Рандеву з дощем	182
До О.	183

Нічка-кокетка	183
Портрет («На сірих днях...»)	184
Передчуття («Поступово січень ввімкне світло...»)	185
Вода	185
Приворот	186
Відчуття.....	187
Show must not go on...	188
Опівнічне	189
«Рожева перлина сонця...».....	189
Польща.....	190
«Синій май збирає хмари...».....	193
Синє сонце	193
Природознавство.....	194
«Чекай на босі ноги, річко...».....	194
«Солодка ніч, мов дівчина капризна...».....	195
Сонячний етюд («Як сонце ніжить старі стіни...»).....	195
Шансон	196
Причастя.....	196
Східна казка.....	197
Майстру	197
«Ти візьмеш мене, як схочеш...»	198
Квітневе	198
«Тобі – тоненьку бруньку-свічку...».....	199
«Тягнися, містяна потворо...»	199
Фази місяця.....	200
Фантазмагорія	200
«Хочеш, я зникну? Зникну, зітруся...»	201
«Чуєш, стукає на шворці...»	202
«Що з мене вже – шпарини й очі...».....	202
«Я голову від тебе втрачу...».....	202
А далі...	203
«Як холодно, й ніяк, і не світає...».....	203
Леді Ді та іншим присвячується	204
«Коли ліхтарі підморгують...».....	205
«Я тебе би зав'язала...».....	205
Танок.....	206
«Який сьогодні дивний ранок...»	207
Лелітка	207
Друг (до І.)	208
П'єро, автобіографічне	208
Двері ранку	209

Гойдаються перлинки на воді,
і час тече, тече і не минає,
і плюскотять хвилинки золоті,
і відчуття, що вічна ти, триває...

Літо, мед, засмагле тіло. Краплі сонця. Серце б'є.
Як би я тепер хотіла разом, серденько моє,
поділити на двох цілунків лінь медову, літню лінь,
заплести таємні струнки в танець сонячних сплетінь.
Відгукнися, серце моє, напишися, ангел мій,
поміж мною і тобою літній південь золотий.
Сяйні хвилі, срібні хмари – літо навпіл на поріг,
зорі літні, літні чари, літні схрещення доріг,
вибухово пахнуть квіти, ще живі і я, і ти,
запроси мене у літо, в кола сонця і води...

Вільно влітку мавкам міста. Знаю я одну таку:
краплі в неї за намисто, зранку падає в ріку,
темна, мов дубова гілка, хоч роби із неї лук,
цілить промінь в тіло стрілку, сяйво гойдає навкруг.
Люблять мавку осокори, очерети і ріка,
хмарне марево прозоре і пташиночка легка,
знають вужики і пташки, черепахи і качки
мавку, дівчину-бродяжку, що живе коло ріки.

Світ кохається із нею – тіло ніжить на піску.
Хто не знає мавку-фею, мавку – ящірку міську?
Деся зима, вогкі шпарини залишились у імлі...
Соковиті літні днини, хвильок ніжний перелив...
Коливається в намулі, на засмазі – крапля-страз.
Ну, а Ви про неї чули?
А вона кохає Вас...

ЛІТНІЙ ЕТЮД

Синька неба, пух тополі, річка лащиться до ніг,
пес рудий ганяє хвилі, густо гавкає на всіх:
волейбол, катамарани, дим, кальяни, шашлики,
алкоголіки рум'яні і нервові рибаки,
дами сьорбають коктейлі, пацани качають торс,
діти бавляться веселі, зранку спить червоний хтось...
Літо, літечко ласкаве! Громадяни, на пісок!
Залишайте нудні справи і тягніть до річки крок!
Сонце-пес біжить по колу, жовта вишня промінь-сік
щедро бризкає навколо, всюди гамір, сміх і крик.
Невагомість прохолодна і лікує, і живить...
Хто у воду? Хто в свободу? Хто стрибатиме в блакить?
Сонце пестить синю шкіру, вицілює печаль...
Що любов? Найвища міра, існування через край –
хай чекає. Зараз літо, час засмаги і ріки,
час, коли усім відкрито лине небо до руки,
час, коли мене немає – тільки сонце і вода.
Не гукай мене до раю, я з народження свята,
я із річки, я із неба, все одвічне, все нове...
Втім, гукай, як дуже треба –
мо' русалка припливе)

ВАРЕННЯ

Раптом на місто спека упала.
Ніби ще вчора лід не розтанув,

в ковдрі сиділа, ніс в мене хлипав,
раптом зненацька – квіти на липах,
ніжна дрімота, мрійная нота,
зрушити тіло ніби і шкода,
хочеться тільки у прохолоду –
чи то у воду, чи на природу,
теплою ніччю швендяти містом
поміж тіннями, в шерехах листя,
і заглядати в вікна відкриті,
і відчувати щастя, мов діти.
Знову фарбує сонце нещадне
шкіру зимову у шоколадну,
літо негайно нас поділило:
або засмагли, або ще білі,
місто неначе стало курортним:
майки короткі, топи і шорти,
ласощі, лавки, ліки морозив,
люди і парки, діти і рози,
бачиться море на горизонті,
мариться – горе в місто не пройде,
буде все добре, добре, бо літо –
дихати, бути, пити, любити,
всотувать промінь, колір і свіжість,
щоби на спомин взимку лишилось,
і набиратись, і чаруватись,
і, мов варення, консервуватись...

У планах на життя сьогодні дощ.
Усе урівноважене й логічне:
як півжиття пробігло феєрично,
то далі... страшно думать, як і що.
Тримав мене Господь, немов пташину,
у пазусі. Я вдячна від душі
за кожну мить, за райдути й краплини,
за грім і сніг, кохання і вірші.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

За терези між темрявою й світлом,
і за дитяче бачення життя,
за літній дощ, що з'явиться і зникне,
очистивши і душі, і чуття,
за зустрічі, неначе випадкові,
захоплення усім і усіма,
за два світи, прекрасний і потворний,
і волю обирати між двома.
За все, за все... Щоб перерахувати,
життя не стане. Стишується дощ.
Куди, і як, і скільки ще блукати,
і як платити? Бо заплатить хто ж?
Навіщо я, людина-індикатор,
ніхто не знає, навіть небеса.
Я і сама того не хочу знати,
чому тремтить на камені сльоза...
То, певно, дощ, то літній дощ раптовий
по підвіконню зранку шурхотить,
і хтось мене запрошує до слова,
і поки можу, мушу говорить...

Ліниво зрушив літа потяг,
потягся день у довгу тінь...
Немов піти кудись не проти,
та ворухнутись навіть лінь.
Пустіть мене в спекотне літо,
в рухливі хвилі гомінки:
вітрам і сонечку відкрита,
перегортатиму книжки.
За зиму їх зібралось море –
пустіть мене в чуже життя,
налийте в келишок історій,
дозвольте пити забуття.
Я хочу хвилі, сонце, воду,
безчасся, простір і пломбір,

вино, кохання і свободу,
морського вітру вільний вир...
Як розгорнусь у світ природи,
до сонця, вітру і води –
в мені озветься ніжно «ти...» –
спекотна хвиля насолоди...
Ти залишишся битись пульсом,
тремтіть мембранами клітин,
солоним рухом у напрузі,
ритмічним стукотом живим.
Коли ж я, випещена світлом,
у звичний вимір повернусь,
в осінній одяг загорнусь
і буду там, де бути звикла,
ти станеш хусткою мені,
тебе вдягну я заміст світу,
який замкнеться у вікні
примарним променем софіта.

Привіт, це знову я. Твоїми молитвами.
Розбитими шляхами блукаю навмання.
Як діти? – Як батьки? – Питання риторичне.
Все добре, мирно, звично, поволі йдуть роки.
Читаю? «Хрестоносців». Пишу? Як маю час.
Чи думаю про тебе? Чи думаю про нас?
Не думаю. Величний і вічний світ зірок
замріяне обличчя і мій непевний крок
хіба торкне легенько промінчиком з небес,
а інше – побрехеньки про принців і принцес.
Любов? Хіба до хліба, до солі, до життя.
Щаслива? Так, щаслива, до болю, мов дитя.
Закохана? Кохаю. Людину? Цілий світ.
Привіт із мого Раю. Це знову я. Привіт.

Тіні таємні й теплі, хоч загорнись у них,
згадуй мене, як смеркне день у очах моїх,
згадуй мене, як літо згасне на стінах й склі,
згадуй, як сні прекрасні спустяться до землі,
згадуй, як світлі зорі зійдуть в очах твоїх,
згадуй, як хвилі моря ляжуть тобі до ніг,
згадуй як все скінчиться, сон назавжди злетить,
згадуй мене не вічність, згадуй хоча би мить.
Тіні таємні й теплі, літо прийшло по нас,
світло у вікнах смеркло, тихо спливає час...

Сорок. Зірки на воді розбризкать,
небо відбити, всотати сонце.
Тіні відчути. Відчути близькість
заходу, часу пісок в долоньці.
На перехресті вітрів і ночі
місяця скибку персиком з'їсти
і подивитись у неба очі
десь там далеко за літнім містом.
Плисти повільно і довго. Воду
навпіл хрестити наскрізь до денця,
і, зачиняючи браму сходу,
ключ заховати в криницю серця.

Немає в світі кращого, аніж
вода річкова, ліки від усього –
рука іде у блиск, мов в масло ніж,
і ти пірнаєш у першооснову,
у вільне вільна, разом назавжди,
немов до себе тіло йде в свободу
і порина в ласкаву прохолоду
від ока сонця – в схованку води.
Як легко бути пухом тополиним,
повітряними течіями мчать,

і тіло невагоме колисать,
і завмирать комахою в бурштині,
і застигати мухою в смолі
зі сподіванням: літо буде вічно,
одвічне літо на усій землі,
в стрімкій воді, у сонячних потічках...

Сподіваюсь, що буде літо,
сподіваюсь, що буду ціла,
напишу все, що я хотіла,
нерозважливо і відкрито.
Розведу золотих пецилій,
посаджу ще якісь рослини,
і побачу повільність ліній,
і відчую, як йдуть хвилини.
Прочитаю щось романтичне,
щось з історії Польщі, певно,
щось про ксенджей і про ксенджнічек,
про кохання їх незбагненне.
Про життя їх, любов і зраду,
про магічні часи минулі,
про палаци, шаблі і кулі,
про одвічну війну за владу.
Віднайдемо з малою фарби,
намалюємо тепле море,
корабель, що ховає скарби,
і яскраві південні зорі.
Хай з бабусею вчать Шопена,
напишу під ці звуки вірша,
в полуденній лінивій тиші,
в ритмах вальсу прийде натхнення.
Підем разом на східні танці,
хай танцюють до неба руки,
заспіваємо вдвох романсів
про кохання і про розлуку.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Вивчу з нею французьких пісень –
тих, що ти так любив колись-то
у далекий-далекий січень,
коли небо було так близько.
Як колись, до війни, згадай-но,
почувалися так безпечно,
мов причетні до світла тайни,
мов те все буде безкінечно.
Сподіваюсь, що буде літо,
сподіваюсь, що буде, може,
серце, зцілене і відкрите,
і любов. Хай Господь допоможе.

Я тебе побачу колись? Коли?
Чи нема тих значень в календарі?
Чи нема тих обріїв на землі,
де б зійшлися колії у імлі?
Соломинку лишень, і я жива,
наче сік із вишень, течуть слова,
чи гвіздок у стіну, щоб полотно
мало зміст, причину, сюжет, кіно...
Я тебе побачу колись чи ні?
Спіють дні у літні спекотні сни...
Щоби не боліло, в річковий блиск
лию жовте тіло, неначе віск,
щоби охолело, та де там, де...
Як вогонь у серці, то спокій де?
Як мені забути і як згадать,
як то справді – бути, а не чекать...
Де тебе побачити, як, коли?
Чи нема тих значень в календарі?
Чи ти прийдеш раптом, мов літній дощ,
десь за мить до страти і, хоч-не-хоч,
буду я у блискавку і у грім
застигати воском у сні твоїм,

холодити тіло в воді дощу...
Я б хотіла більше, та не прошу...

Дитячий майданчик. Сідає сонце.
Summer time, аж ніяк не гірше:
хтось говорить, хтось пиво смокче,
хтось ліниво римує вірші.
Поглинають сутінки тіні й дими,
схематичними робляться риси й рухи,
набувають кольору ночі рими,
набувають призвуку ночі звуки.
Де ти є, під яким сузір'ям?
Чи насправді ти ще існуєш?
Чи мені наснилось те зілля,
що пили ми з тобою? Чуєш?

Катамараном жовтим і так повільно,
ніби то Ворскла лине – мов скло рухливе,
осінь приплине тихо, обійме щільно,
і потихеньку стануть повільні хвилі.
Осінь на жовтім пляжі під жовтим листям
зійде з катамарана – купальник, шляпка –
знайде серед людей собі вільне місце,
щоб золотити шкіру у сонця цятки.
Очі у неї міняться, ніби хвилі,
хвилями ле волосся на плечі вільно,
як де її побачиш, тікай щосили –
сон непомітно вловить у павутиння.
Риба ще грається в річці усім на втіху,
жаби ще гріються, бабку листок колише...
Сонним метеликом, піснею листя стиха
осінь в тенета тягне усе до тиші,
тихо, ласкаво, ніжно, немов ще літо –
сядьте, спочиньте, спіть, бо так буде вічно,

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

спіть на пісочку, в хвилях, в осіннім листі –
осінь під жовтим парусом в сон покличе...
Шкіра її повільно з піском зіллється,
волоси жовклим листям злетять у вирій,
там, де було золоте тріпотливе серце,
вмерзне листок-сердечко в льодяник-хвилю.
Ти не помітиш час, що іде на страту,
просто заснеш. Прокинешся вже весною.
Втім, як побачиш осінь – покличеш спати?
Хоч до весни – не страшно. Аби з тобою.

МОНОЛОГ МОРЯ

Ідеш? Іди, і Бог з тобою. Я – море, я сама своя.
Тяжкими ритмами прибою зіллю усе, чим хвора я.
Я маю зграї риб в глибинах, я сію сонце у воді,
я не замовкну й не загину – завжди живу на самоті.
Я – вічний шепіт хвиль ледачих, зірок і крабів рух на дні...
Повір, я стільки всього бачу, що не розкажеш ти мені.
У мене дивляться сузір'я, і місяць дивиться згори,
скло, кості, снасті і ганчір'я на дні згортаю я в шари.
У мене дивляться століття, стоокий сонм людських імен,
я кров змиваю в лихоліття, з'їдаю сталь і шовк знамен.
В мені ростуть життя краплини, в мені стоїть завмерлий час,
в мені усе, що бути повинне на цій землі на вічний час.
Неторкані скарби забуті, істоти, велетні й малі...
Вода – це те, що має бути, назавжди бути на землі.
Ні, я ніколи не загину. Камінням сточаться віки,
лишиться море. Що людина – торбина з шкіри й кістяків.
Та тих, які були, мов небо, я пам'ятатиму завжди:
вони приходили по себе, і серед них одним був ти.
Іди собі, і Бог з тобою, тримай по зорях вірний курс.
Нехай мій вічний ритм прибою
в тобі триває, наче пульс.

Пляшка III

Річковий грайливий бісер //

Під плюскіт темної ріки,
під шепіт янголів у хмарах
останнє сонце сипле чари,
у джем розварює думки.
Скляне повітря час струмить,
мов річковий пісок крізь руки,
піщинка кожної розлуки
життя скорочує на мить.
Ще сонні бджоли п'ють життя,
смакують кожду теплу краплю...
Не поспішаю і не кваплю –
течу по краплі в небуття...
Ще тепла річка любить тіло,
ще серпень шкіру золотить...
Не дай вам Бог когось любить,
та так, що й згадувать несила.
Не дай вам Бог себе забуть,
тоді знайтись на перетині,
де всі стежки у коло йдуть,
плетуть шляхи у павутиння.
Знайти себе, напівживу,
та вже отруєну коханням,
та вже знесилєну бажанням
насправді бути, наяву...
Мов темна річка в глибині
гойдає сонячні узвари
в густім намулі, у мені
любов отруйні варить чари.

ТАНОК

Я танцюватиму. Я вмію.
Спіймаю ритм і блиск очей,
хоч на розпеченім вугіллі,
хоч перед натовпом людей.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Ти тільки грай, не зупиняйся,
хай душу виверну на біс,
циганка я, мій хист у танці,
стихія – полум'я і хмиз.
Зіб'ю я ноги об каміння,
троянда суконь спалахне.
Як це важке земне тяжіння,
цей тиск роз'ятрює мене!
Хай швидше йде нерівний бубен,
намисто сонцями дзвенить!
Циганка я. Дивіться, люди,
як я кохаю кожну мить!
Допоки бубен буде бити,
допоки полум'я в очах,
допоки натовп кида квіти,
на склі, вугіллі чи ножах
плясати буду. Потім стану,
впаду під ноги нежива,
коли цей ритм замовкне рваний
і змовкнуть звуки і слова.
Як ніч зійде зірковим пір'ям,
заб'юсь в кибитку до стіни,
звернуся кішкою в ганчір'я,
тебе чекатиму ві сні...

Як там у Візбора? «У горах
залишу серце, розірвусь?»
Я там живу. Ще коло моря,
я звідти вже не повернусь.
Моя уява хвороблива,
моя фантазія жива
мене давно там поселила
разом з серцями усіма.
Я там приречена любити
поета, блазня, короля,

я в іншому світі йду транзитом,
мов дальній потяг крізь поля.
Вітраж підправлю у мажорі,
крізь нього різкість наведу...
Готель «У серці», Фанські гори,
шліть «До звертання», я знайду.

ДИТЯЧА ПІСНЯ

Дивлюся і говорю: «Матусю, "так" чи "ні"?
Немовби синє море мигтить удалині?
Скажи мені, матусю, чи справді море є
отам, де я дивлюся? До неба дістає?»
А море синє-синє,
а море блись і блись.
Скупати б ніжки в піні
і берегом пройтись.
Та ні, то просто небо, і мріяти дарма.
Вигадувать не треба, бо моря там нема.
До літа доживемо і вирушимо в путь.
Як грошей відкладемо, дістанемсь як-небудь.
А море синє-синє,
а море блись і блись.
Скупати б ніжки в піні
і берегом пройтись.
Ні, мама щось мудрує, що моря там нема:
чому тоді сумує коло вікна сама?
Чому тоді шукає і дивиться дарма?
Вона ж чудово знає, що моря там нема.
А море синє-синє,
а море блись і блись.
Скупати б ніжки в піні
і берегом пройтись.

Перлини-пір'їни піни, пісок сторінок і днів,
і вітер читає днини, присолені сіллю слів,
підсушені сонцем півдня, просякнуті сіллю хвиль,
і море співає дивно, і палить вустами сіль.
Сторінки століть і суму засипле пісок хвилин,
я хвилю стану й шумом і литиму в берег плин.
Століття майнуть безсилі і зітруть на порошок всіх,
залишаться тільки хвилі, що линуть до ніг твоїх,
залишаться сонце, й море, і плинно-перлинний світ,
і вічний пісок, і зорі, і світло минулих літ...

Сонце-цигарка згасло, вийшла циганка-ніч,
місяця срібна барка в повному небі свіч,
десь, де луги поснули, в теплім розлогім сні
ходить любов минула рибкою в глибині.
То защемить у серці, плюсне лускою в світ,
то упаде на денце, наче минув і слід.
Ходить в густім намулі, ходить, шукає двох,
рибка давно заснула, рибка – застигла кров.
Зблисне, немов намисто, й зникне у глибині,
не відповість навмисно – буде любов чи ні?
Сонця цигарку спалить в полум'ї східних чар
і попливе у пам'ять хвилями сивих хмар...

Мереживно-шумні хвилі на сукню собі візьму,
парео солоно-синім саму себе обійму,
із піни вдягну білизну, намисто з пір'їн-перлин,
і море прозоро-ніжне наниже кораль краплин,
лазурно-сріблясті хмари, забарвлені в захід-схід
сплету я у мрії-мари і вишию все як слід.
На груди прилинуть чайки, в спідницю спіймаю риб,
і море живим серпанком заб'ється у ніг моїх,
і збудеться все, що буде, і ствердиться все, що є,
коли я тебе забуду і море візьме своє,

і витне свої ґатунки із мушель і камінців,
і зітре твої цілунки зі зраджених мною снів.

Піщаний Аккерман зруйнує хвиля...
Смаглявий продавець солоних риб
задивиться на страчені зусилля,
чи, може, ще потішить кілька діб
на пляжі малюків моя фортеця
з піску, каміння, мушельок малих,
де я замурувала своє серце,
де цілий світ – творіння рук моїх.
Нас час приносить хвилею хвилини,
ми мури й вежі зводимо, і знов
знаходимо фундамент старовинний
і на ньому відбудовуєм любов.
До нас були і долі, й цитаделі,
і назви, і кохання, і війна,
зруйновані міста, церкви, оселі,
нам залишили тільки імена.
Ми їх взяли і вивели як власні,
ми кожний раз живемо назавжди,
і знову милозвучні і прекрасні
кохання і життя живі сади.
Завжди було лише одвічне море,
ми з нього вийшли й підем в піну хвиль,
все зведене розмиється прибоєм,
збудоване розтрощиться на пил.
Ось пала перша вежа Аккермана,
ось стіни Тіри в хвилі відійшли,
а люди-діти знов виводять брами,
і вежі, й цитаделі, і вали.

ДО КРИМУ

Колись я вернусь до тебе, проїду Сиваський міст,
повз озеро й маки в небо піднімуться гори в зріст,
А потім і кримські сосни, і Ялта ще та, жива,
де бажані всі ми гості, і тиснява, і слова
про те, що за рогом – море, лишимо валізи – й вниз,
рахуємо східці скоро, ковтаємо свіжий бриз.
...В солону холодну пам'ять, в розгойдану синю сіль
ми будемо вічно падать, ховаючи гнів і біль.
Там все і завжди боліло, іскрилося, ніби струм –
маетки старі похилі, татарських красуней сум,
холодне примхливе море, підступні провалля гір,
мигтливі південні зорі, свічки кипарисів, мірт –
краса хвороблива й плинна, тонка і крихка, мов звук,
немов водоспад, невпинна, неспинна, мов серця стук,
незаймана, ніби німфа, невимовна, ніби міф,
відбиток того Коринфа з дитячих казок моїх.
Коли я вернусь, мій милий, по кам'яних сходах вниз –
я замість монет у хвилі засиплю жарини сліз...
Коли повернусь додому, впізнаю тебе ще я?
Мій острів, мої фантоми,
любов моя, біль моя.

Вдягати вишиванку у свята?
Вона мені крізь шкіру проступає,
та вишивка блакитно-золота –
немов тату, що душу вирізняє.
Я не вдягну, бо завжди на мені,
бо, ще не народившись, відчувала:
то вся рідня, то спадок по рідні,
все те, що я завжди напевно знала:
я є лише на цій, Моїй землі,
і іншої мене не може бути.
То заповіт – нікого не забути,
чекати світла у досвітній млі.

То піктограма хресна на душі,
то Божий план, шифрований в бавовну,
закладений у мову, у вірші,
намолене, насправжнє, не назовнє.
Від лиха вкрий, долоне Божа, нас,
ми задум Всемогутнього одвічний,
ми проліски, ми – небо поміж фраз,
зірки, хрестами вишиті у вічність.

ЛИПОВА СОПІЛКА

Я була солодка липа, п'яна липа всім і всім:
у зірках палкого літа люди пестили свій сміх.
Дощовим узваром листя, гроном липових квіток
у мені загуло місто, липень виливсь у струмок.
Кожне слово, кожен дотик, кожне соло в глибині,
непоборні, мов наркотик, променилися в мені.
Всім маестро тільки збитки я приносила і біль,
я – чуттева, ніби скрипка, я – природна, ніби сіль,
я – оголена сопілка, кожна гілка – то мій брат.
Де ж єдиний той музика, хто вгадає мій талант?
Хто мене зіграє щемно? Хто знайде потрібний тон?
У мені луна і темно, не живу, а бачу сон.
Збилися всі в мені акорди, звук непевний і різкий,
дерев'яне чорне горло затискає голос мій.
Що шукати у небоги? Я – розгойдана струна.
Віднеси мене до Бога, липу він в мені впізна.
Тільки сонце, тільки вітер, промінь світла у вікно...
Віднеси мене до... літа.
Ти ж бо знаєш, де воно....

ОСТАННЯ ВЕЧЕРЯ

(ВІЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД О. ВЕРТИНСЬКОГО)
Сьогодні стомлена луна, царівна полонена –
бліда, замріяна, німа, мов мрія, потаємна.

Хворіє музика на нас, їй мов між нами тісно –
то зупиняє плинний час, то гонить ритм навмисно.
Сьогодні день останній наш в кав'ярні понад морем –
ліхтарний світиться міраж, співає ніч в мінорі,
відплив гортає срібних хвиль мереживні сувої –
на цю вечерю тиша й біль прийшли до нас обоє.
Я вдячна, Пане, за любов, за марево в пустелі,
за те, що відчуваю знов життя, мов цвіт на скелі,
за те, що я тепер живу, живу для Вас і Вами
і ще тривожу цю пітьму незграбними віршами,
я вдячна, Пане, Вам за всі хвилини стріч миттєвих –
перлини рідкої краси у вирі хвиль життєвих.
Я заховую назавжди у серці промінь щастя,
тоненькі вогняні сліди – у спалене багаття,
я піднімаю келих свій – повірте, вип'ю радо
за Ваші зустрічі нові, захоплення і зради.
Нітрохи я не заздрю тій, яка на Вас чекає –
за здійснення її надій свій келих піднімаю.
Я певно знаю, я не та, із ким можливий спокій...
Вечеря вічна. Йдуть літа, минають дні, мов роки...
Я знаю, навіть кораблям колись набридне море,
але не нам, авжеж, не нам –
бродягам і акторам!

ПЛЯЖНИЙ ВІРШИК

День, річка-скло, блакитна бабка,
нектар точиться на душі,
від ласки сонця, мов русалка,
пірнаю в хвилі і вірші.
Хай темний віск тонкого тіла
у сяйві хвильок річкових
схолоне. Я завжди любила
ліниву розкіш літніх днів...
Коротка спіла мить бажання...
Живі смарагдові меди

беруть мене у коливання
хвиль прохолодної води.
Солодкі краплі насолоди
чарують й ловлять у бурштин
людей, комах... Жива природа
не помічає плин хвилини.

На річці час стає. Стара естрада
доповнює бурштиновий мотив:
я ніби не виходила з тих днів,
де всі живі – дідусь, бабуся, тато,
я ніби тут останні років сто
лежу в піску... Пісні усі ті самі,
така ж яскрава синь над головами,
під боком коле равлика остов.
Немов то донька плаває? Чи я?
Чи тут, на пляжі, десь моя бабуся?
Чи я далеко плавати боюся,
чи донечка хлюпочеться моя?
Гойдаються перлинки на воді,
і час тече, тече і не минає,
і плюскотять хвилинки золоті,
і відчуття, що вічна ти, триває...

Прохолода. Серпневі ночі
підкрадаються. Не губи
ключ від входу. Живий напрочуд,
світ мій замкнено на тобі.
Не мовчи. Не впускай у діжку
місяць-липень, медовий віск,
дочитай, мов дитячу книжку,
мій скуйовджений записник.
Не тримаю тебе у дверях,
та незатишний в мене кут:

вірші-щогли і рими-реї,
незнайомий самій маршрут.
Я сама в собі гостя, знаєш,
я сама не ходжу в свій дім,
і незчуєшся – заблукаєш,
і себе не знайдеш у нім.
Розчиню тебе, мов перлину,
мов перлину луни у сні,
і твій світ веселково-дивний
вип'ю залпом. Наснись мені.

РОЗПОВІДЬ КАПІТАНА

День був, немов перлина із глибин.
Я віз туристів в пастку Борисфену.
Сміялось море сяйвом золотим
і шумом хвиль здіймалося у венах.
Самотні скелі – прихисток гагар –
пройшли повз нас. Висіла в небі чайка.
Нас острів стрів густим настоєм трав,
над ними бились ластівочок зграйки.
Тут жевріло життя, та хвилі війн
проїли в нім печери і капкани,
століттями точився смертний бій,
на острові лишивши вічні рани.
Він щирився очницями дірок,
поточений, мов яблуко червиве,
провали катакомб поміж квіток
тягли у себе, спрагли і злостиві.
Там так колись незаймано було,
до того, як прийшов сучасний морок, –
прозорі плавні, хвилі, ніби скло,
в собі гойдали сотні рибок-голок.
Текли у море Буг і Борисфен,
старі пісні нечувані співались,
і острів Раєм був. Царі племен

на нім жили, і бились, і кохались.
А потім зайди віднайшли той Рай,
тубільців вбили. Збудували вежі,
стіною обнесли цей дивний край,
цей килим трав у просторі безмежнім.
Його, мов жінку, брали, не один,
на нім окопи били й катакомби
і мертвих мурували в кладки стін,
щоб їх не пробивали вражі бомби.
...Назад ми йшли у шторм. Дитячий сміх
ще дзеленчав на катері спочатку...
Я знав, що острів зватиме усіх –
він кожен раз дотискував до крапки.
Веселощі в туристів-пасажирів
змінились на смертельний переляк,
коли, наскрізь промоклий в цьому вирі,
я в гак керма вчепився і заляк,
я ледве йшов. Наскрізь промокну групу
шмагало, мов з брандспойта, струмом хвиль.
Ми йшли вперед й морську ковтали сіль,
а море було катер-шкаралупу.
І згадуючи острів душ і чар,
я думав: невідспівані загиблі –
то ті гагари в небі поміж хмар
кричать і звуть, своїх шукають рідних.
Коли ж канат напарник упіймав
і вимоклі наскрізь зійшли потроху,
потай перехрестившись, Бог сказав:
– Нарешті відірвались, слава Богу.

Я не чекаю. Я знову воліла би жити.
«Як же вмирати набридло», – як хтось там казав.
Що там попереду? Виверт капризного літа,
потяги, хвилі, перони, цикади, вокзал.

Тіло, ціловане сонцем, водою і вітром,
довгі прогулянки, теплі густі вечори,
книги, просолені морем, з піском поміж літер,
ночі безсонні, і місяць-каганчик вгорі.
Звідки я знаю, що завтра утне мені доля?
Крихти, краплини, крижини – я вдячна за всі.
Справді, любов – то неволя, найтяжча неволя,
диба-неволя, розіп'ята на колесі.
Я не чекаю. У мене багацько роботи:
шкрябати віршики, світло ловити у тінь.
Я не чекаю. І я не чекатиму. Що ти!
Надто набридло вмирати від марних хотінь.
Я ще не вивчила навіть циганського танцю,
я під гітару свої не співала вірші,
не малювала троянди в сапфіровій склянці,
я ще багато не встигла. Як хочеться жить...

ЗВИ

Допоки я ще літо, зви мене.
Хто знає, що зимою буде з нами,
якими невідомими боргами
нерідна доля нас наздожене.
Допоки шкіра випещена сонцем,
поки в душі ще хвилі і дощі,
поклич мене. Постукай у віконце,
озвися, доторкнися, напиши.
Поки в мені пульсує тепла річка,
поки твій ритм у скронях стугонить,
люби мене. Ніщо не буде вічно,
усе минає, все мине за мить,
бо жінка – хвиля: блиск і знову тихо,
бо жінка – світло: є і знов нема.
Я зву тебе. І голосно, і тихо,
і навіть мовчки зву тебе. Дарма.

Зима. Холодний привид міжсезоння
стоїть у сні на підступах до нас,
і чути, як, мов мушка в міжвіконні,
збиває крила виснажений час...
І чути, як межею поміж нами
крадеться грудень-місяць уночі,
як глухо дзеленчать його ключі
за крок від загратованої брами...
Я ще жива, а далі хто там знає.
Хто пише долі, нам не сват, не брат.
Озвись мені, позви мене, благаю,
допоки сніг не вкрив осінній сад...

МАРЕВО

На тлі пилюки, і машин, і громадян в пательні міста
закриєш очі, і наснитись: вітрила, море, вітер, синь.
Це марево окремо так, само собою виникає,
неначе хтось тебе гукає. І часу крутиться вітряк,
і рейки, рейки мерехтять, в вагоннім склі стрибає місяць...
Ти з мушлі пнешся, мов слимак, немов не на своєму місці,
немов не зрушиш – і помреш, не виймеш тіло – і загинеш,
і мерехтять вокзали меж, кордони, обрії, і линеш...
Куди? Кудись, аби не тут – за зиму остогидло місто,
і ти весь час шукаєш путь, неначе завтра буде пізно.
Чи хто чекатиме мене із літа, з подорожей, з думки?
Час волі швидко промайне, і знову зашморги-провулки.
Без мене морю вже ніяк. Мені без моря тут пустеля.
В вікні пейзаж немов заляк: будинки, стекла, стіни, стелі...
На подих літа наберусь, на повні груди вітер солі,
на подих сонечка і волі і знов за ґрати повернусь.

ТРИМАЙ

Хто б ти не був, не дай мені піти –
тримай мене на межі дня і ночі,

прийди, як схочеш, і роби, що хочеш,
лише тримай, тримай, не відпусти.
Я не боюсь глибин і висоти –
боюся не співати, не писати,
не мислити. Так само, як і ти.
Мені тобі більш нічого сказати.
Ким ти б не був, мені вже все одно.
Ти сонце, море? На межі безумства
тримай мене, не зачиняй вікно,
без тебе на душі безмірно пусто.
Де б ти не був, кого би не хотів,
коли кохання навіть вийде з моди,
допоки час не збіг у вічний міф –
тримай мене, в тобі моя свобода.
Тримай мене, не дай мені піти –
прошу я все і всіх, гілля чіпляю
над урвищем. Допоки схочеш ти,
я ще живу, кохаю, відчуваю.
А існування – то не є життя,
то тонік-сурогат, то келих-пластик,
свідоме безперервне забуття
себе самої, мов чуже нещастя.
Прошу спекотне сонце у зеніті –
встроми проміння в тіло і тримай,
прошу я в неба, моря, в тебе, в світу,
благаю – розіпни. Не відпускай.

На схрещенні світів... самотність дар чи кара?
На білих берегах гадюки і птахи.
Вода неначе скло. Подекуди примари
у вигляді людей розплутують шляхи.
Зібрать себе у цій безмежності пустельній,
у сріблі білих трав, у вітрах і пісках
де море мие мис із мушлевого шлейфа,
і тільки вітер зве, і в небі плаче птах.

В прозорий чистий лід, де видно кожну мушлю,
я тіло відпущу, неначе у купіль,
сама на цілий світ, нікому я не мушу
ні посмішку тримать, ані ховати біль.
Там, де тремтить світів і вітрів перехрестя,
де кожен день нове і вчора не живе,
там я себе знайду, із шуму я воскресну,
і слава Богу, що ніхто мене не зве...
Отут уже і я. Не рухайте нічого.
Нікого навкруги – ми з морем сам на сам.
Ніхто мене не зве. Не хочу я нікого.
Рип мушель, свист птахів, холодні небеса.

Смарагдова сяюча суміш, мережана шумом морським.
На схрещеннях вітру забудеш, ким був ти у світі людським.
Тебе, мов камінчик чи мушлю, гойдатиме сяйво живе,
нічого нікому не мусиш, коли тебе море позве.
Одвічне воно, безперервне, природне, мов серцебиття,
камінні розтріскані вени, пульсари і ритми життя.
Зітре з каменюки на гальку, заглючені файли зітре,
і вивітрить пил і лушпайки, і висохлий шар прибере.
Креветки ласкаво лоскочуть, і тіло гойдає прибий,
і тіло нічого не хоче, крім бути у солі живій.
Вода перемиє і зітре мене, ніби часу пісок,
що сиплеться пальцями вітру і всім відраховує строк.
Я всіх, окрім тебе, забуду, а може, забуду й тебе.
Природа пригорне прибуду
та іншу забавку знайде.

Коли я вкриюся лускою,
в зіницях встане вертикаль
і кров солоною водою
тектиме, мов рідкий кришталь,

тоді я вийду із вагона
в який мені чуже життя,
і далі житиму не та,
і далі житиму до кону,
в людській подобі вже й помру,
але ж я риба є по суті...
Плавці болять, у туфлі взуті...
Чому я маю грати гру?

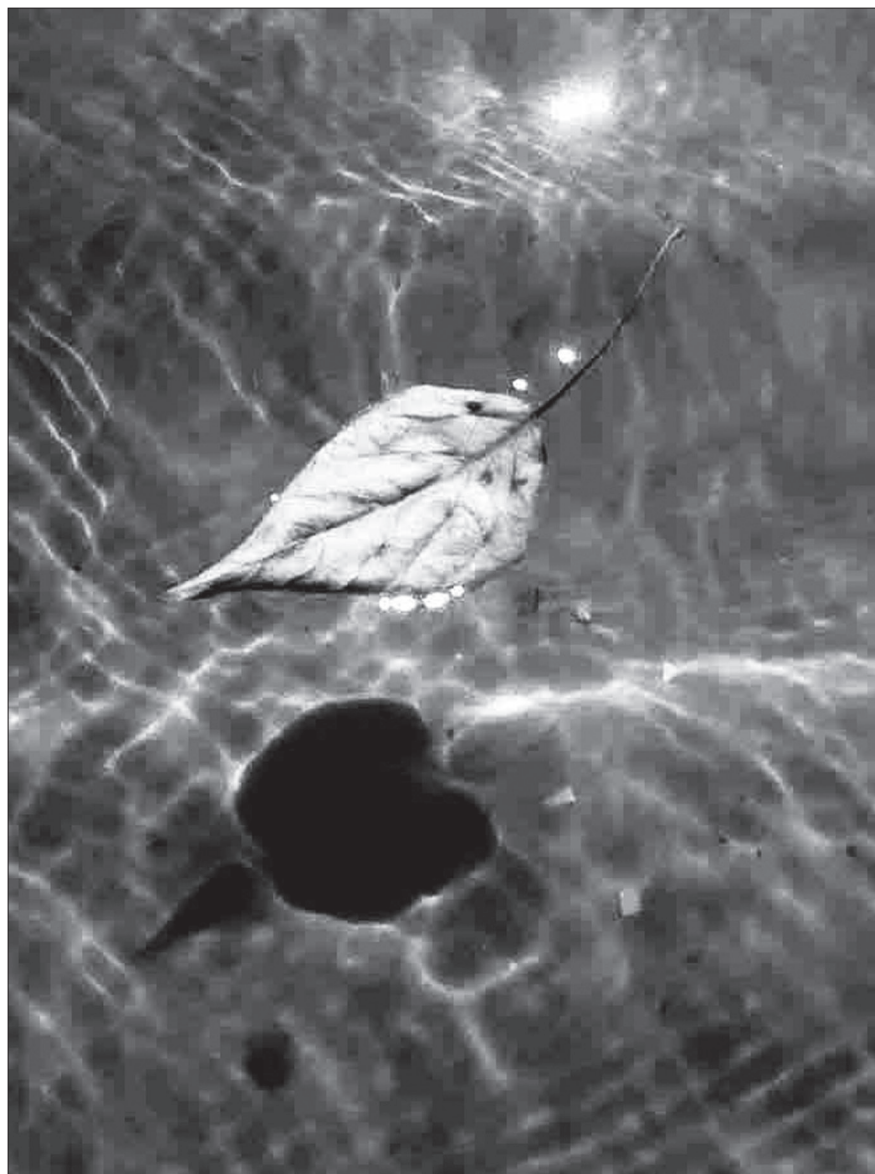
ПОТЯГ

У потязі зникає Інтернет,
підморгує стаціонарне світло,
за вікнами спливають інші вікна,
колеса й рейки грають пірует,
і стукотять, і будять сонне тіло,
і десь у півсвідомості пливеш,
і згадуєш – хотіла б, не хотіла –
дитинство – потяг, юність – потяг теж,
кохання – нескінченний потяг разом,
полиця верхня – то якраз на двох.
Життя тягнувся потяг, і щоразу
я чула гуркіт колес і рейок.
...Хай колихає й гойдає вагон,
хай стукотить, стирає всі печалі,
на південь у далекі сині далі
нас тягне всіх попід залізний тон
крізь села, і міста, й дерева чорні,
поля, поля – без краю і кінця,
хай щось таке розслаблене огорне,
обійме душі, вибілить серця...
Наскрізна нитка потягів крізь серце.
Йдуть полустанки, станції, мости.
І я під стукітливе інтермецо
все думаю, чи згадуєш-то ти?

Пляшка III

Річковий грайливий бісер //

КОЛЕКЦІОНЕРАМ

Збирай каміння, мушлі, гроші, вірші,
метеликів суши або рослини,
ця метушня – не менше і не більше,
ніж спроба зберегти стрімкі хвилини.
Копич книжки, медалі, і дипломи,
і сувеніри з мандрів усесвітніх –
це тільки спроба, марна і судомна,
затримати в руці летючі миті.
Приховуй почуття, та не зірвуться –
хіба зотліють без повітря в скрині,
і ні дощем, ні плачем не проллються –
розчиняться в ніщо, підуть у тіні.
Розмножуй, тиражуй себе у фото,
ніщо не воскресиш (і не воскреснеш!) –
ні погляд, ні проміннячко, ні дотик...
Біжить вода життя крізь наші верші.
Лови, хапай повітря – не спіймаєш,
годинник не затримує секунди,
тече ріка, тече і проминає,
і промине попри усі запруди...
Квітковим цвітом лийся перехожим,
даруй себе, мов сонце, дощ і вітер,
щоб кожна мить була нова й не схожа,
даруй себе – ти маєш, що дарити.
Ці спалахи, ці миті душ крилатих,
ці зустрічі, ці струми і напруги
ти не збереш – їх тільки відпускати
в долоні неба тополиним пухом.

На фантазії і мрії я зітруся, пане мій,
патраю слова пустії, тчу мереживний сувій.
Схолодить вода річкова, сонце випече дотла...
Що залишиться, крім слова, чи я буду ще жива?

Я об тебе стерла думки, я про тебе в напівсні
креслю потайки малюнки, божевільні, нависні.
Так не буде, як у казці. Залишиться слід роси.
Хтось сховається у масці. Хтось сховає слід сльози.
Між реальністю і снами надто солодко душі –
поза часом, поза нами плинуть перлами вірші.
Ти у мріях все, що хочу. Ти у мріях... не скажу.
У тінях серпневих ночі
виціловую межу.

Я буду танцювати на сонячному склі,
на місячному сяйві, на спаленій землі.
Я розпалю багаття, зберу останній хмиз,
вдягну червоне плаття, розірване навкис.
Ставай зі мною в пару! Для чого ще живеш?
Піднятися у хмари? Устигнеш, не минеш.
Ставай мені до кола, допоки бубен гра,
хай темрява навколо розсиплеться у прах,
розвіється на порох, розчиниться у сні,
сум, памороки, морок хай згинуть у пітьмі,
хай сумніви і суми пощезнуть назавжди,
зійдуть у темні струми, зіллються до води,
до моря, що лікує, до хмари, що вгорі!
Ставай до пари, чуєш, допоки хмиз горить –
впадемо на підлогу, чи мертві, чи живі,
спитай про те у Бога.
Він знає все.
Чи... ні?

ВІЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ПІСНІ
«ГДЕ ЭТА УЛИЦА, ГДЕ ЭТОТ ДОМ...»)

Місячне кулька у небі пливе,
де ж та хатинка, що милий живе?
Я під віконечком буду співать,
поки не вийде мене цілувать.

Ти ж мій хороший, з'явись хоч на мить,
знаєш, як серце без тебе щемить,
як я люблю тебе, Боже ж ти мій!
Втну собі щось, як не будеш ти мій.
Місяце, світе, шукай те вікно,
як не знайдеш, то мені все одно:
стану під потяг, зі скелі зірвусь
або ще краще – до смерті нап'юсь.
На перехресті співати пісні
стану – чи пройдеш повз мене, чи ні?
Стану співати, та шапку до ніг,
щоб копійчину ти кинути міг.
Місяць до серця собі покладу –
може, загоїть кохання-бїду,
яблуком місяць під ноги впаде –
той мене любить, хто його знайде.
Все, що ти схочеш, усе я зроблю –
я ж бо тебе понад душу люблю!
Зглянься на мене, озвися мені
місяцем ясним у темнім вікні...
...Місячна кулька у небі пливе,
де ж та хатинка, що милий живе?
Я під віконечком буду співать,
поки не вийде мене цілувать.

ГРОТ ШАЛЯПІНА

Тоді стояла паморочна повінь
і кожен камінь місяцем світивсь.
Узяв шампанське, ніж, ікру червону,
крїзь ялівець ми йшли до гроту вниз.
Німі мовчали гори, свідки тайни,
приймало море промені-тіла,
така ж луна оголена була,
що задивлялась в дзеркало безкрайне...
На май і на любов дурні і п'яні,

мов блискавка потрапила в обох,
понад проваллям плутались ногами,
і ледве нас встигав утримать Бог.
Співали ми. Шаляпін чув і бачив,
крутився, ніби дзига, у труні.
Мені мурашки бігли по спині –
здавалося, весь світ мені призначив
побачення. Узяв мене, як рівну.
Кого тоді любила та царівна?
Супутника? Чи море, а чи повінь?
Кохатися? Чи хвиль пестливий гомін
з картинною доріжкою Моне
до знятого будиночка, де чайник
на струмі грів незріле каберне,
де все було на час і незвичайне?
Де щиро й щедро пінилось життя,
де струменіло щастя щохвилини,
смакуючи моменти швидкоплинні,
на двох розливши пляшку почуття...

НАСТРОЄВЕ

Трапляється, сидиш у ковдрі на межі літа. Пробира
тебе холодна туга чорна, у жорнах серце розтира.
Ось-ось, і має бути червень, принаймні, у календарі,
а в тебе грудень, брили мертві, а в тебе крига і надрив.
Удома тепло і дрімотно, а ти, мов листячко, тремтиш.
Серед своїх, а так самотньо, немов навколо ні душі.
Ось-ось, і Трійця, а у тебе щось непозбунне і важке,
за склом вікна в зимовім небі ліхтар виходить у піке.
Всім тепло – в тебе зими люті, веселі всі – тобі жура,
у всіх свята весняні будуть, а ти холодна, мов мара.
Себе виниш у дисонансі, в незлагоді із усіма,
в невиліковнім декадансі – в усьому винна ти сама:
надумала собі кохання, рожеві стекла одягла,
радієш штучному світанню, а навкруги – пуста імла.

Земним малюєш біле пір'я і замість правди бачиш міф,
тож прокидаєшся в зневірі. Ідеалізм – ото твій гріх.
Ти ж бо сама собі хвороба: придумаєш, намірєш див
до забуття, без остороги, тоді дивуєшся на зрив.
На себе скаржитись не варто. Хіба у вірші загорнуть
свою печаль. Нехай на варті слова від ночі стережуть.

ОПІВНІЧНЕ (ДО I.)

У вікні корабель – поверхівка стара,
щогли старих антен і каюта двора,
а за нею корвет – будівельник не спить,
крану гострий стилет, і вікно не горить.
Хто сказав, що доми? Це простори морські!
І пусті, і німі – мабуть, сплять рибаки.
Шепіт хвилям людських, шум прибою машин
десь опівночі стих – тільки ритми судин,
ти на світі одна – темнота навкруги,
чи спина, чи стіна, друзі чи вороги?
Хто там є? Відгукнись! Чорне ніби живе.
Десь блукає мій гість чи до мене пливе?
Чи у темряві десь йде сюди корабель?
У піалу небес схід налле акварель,
і пощезне туман, і вогні затремтять...
Темно. Спить капітан,
і матроси ще сплять...

З розп'яття палкої ночі рятує купіль ріки:
змиває думки докучні, змиває з душі рядки.
Пробуджує дух і силу божественна синь небес,
і знову тріпочуть крила, спалахує світ увесь.
В зеніті величне сонце, цілунок його пече,
у річку на жовте денце все тіло, мов віск, тече,
пірнає в вологу вільність, у срібні смарагди хвиль,
життя набуває цінність без жодних моїх зусиль,

загоює, що боліло, загойдує течія...
Ріка – моє жовте тіло,
вода – жовта кров моя.

МОНОЛОГ ЖРИЦІ

Я – храмова жриця. Сточити сльозу
з камінних облич неможливо,
та в піснях і танцях я тіло несучу,
і прагну від ідолів зливи.
Хоч серце на скалки, хоч душу навпіл!
Камінні мовчать істукани.
Любов до каміння – то щастя і біль,
в любові боги неблаганні.
В божественні риси вдихаю життя,
і, наче живих, обіймаю –
я вірю, що теплими стануть вуста
і очі вогнем запалають.
Камінні обійми замкне істукан
і раптом здригнеться, мов тіло,
і битиме небо в тугий барабан
камінням об шкіру щосили.
Ще трохи терпіння... каміння живе,
ось-ось, і відкриються очі,
розімкнуться губи, і все попливе
під ритми південної ночі...
Я знаю... я вірю... я вірно служу,
наказів дотримуюсь строго,
і тільки для них я себе бережу,
для кам'яних ідолів бога.
Живі не такі, як надумала я –
брехливі, продажні, невмілі...
Тут кам'яні мрії. Тут кам'яна я.
Тут всі ми – навік скам'янілі.
Молити – так бога, чекати – так див,
просити – не краплю, а зливу.

Я сплю у підніжжя камінних богів.
Я мріями лише щаслива.
Чатую годинами – зійде їх дух,
дрімаю і інколи бачу,
як в горах далеко бродяжка-пастух
на волі сміється і плаче.
Віддала б життя без грози і лози
у склепі порожньої віри,
щоб стерти замурзаний слід від сльози
з живої і теплої шкіри...

Вони любили берегом блукати,
а море так гуло і било так,
мов терміново мало щось сказати,
подати знак, обом відомий знак.
Всі дні воно гортало партитури,
від шторму і до штилю й навпаки,
мов силувалось стерти спільні мури
чи розтрощить наведені містки...
Щодня сиділи поряд між камінням,
коли прибій до них не добивав,
і слухали навіжені зусилля
розкрити те, що кожний добре знав –
воно їм в такт і штилило, й штормило,
самотній океан самотніх двох,
він грався, любився, бавився без цілей –
він просто віддзеркалював обох.
У день, коли пройшли останню хвилю
з квитками і цеглинами валіз,
величні, штормові, холодні хвилі
яскраве сонце вишило наскрізь...

Як тобі, що тобі? Тепло чи холодно?
Вітрами, щоглами? Затишком, золотом?

Фарбами ніжними, вістрям, контрастами,
маревом, різкістю, часом, невчасністю?
Як тобі? Що тобі? Словом? Відсутністю?
Відстанню? Дотиком? Пусткою? Сутністю?
Спекою? Зливою? Пінною хвилею?
Вишнею спілою? Дошкою білою?
Краплею? Сонечком? Соком, гербарієм?
Хто тобі? Лялечка? Мавка чи парія?
Що тобі? Як тобі? Натяком, подихом,
криком надірваним, стогоном сколотим
я задихаюся,
видихи тактами –
як тобі? Що тобі? Ні тобі? Так тобі?

Дракони завжди ідуть до моря,
лягають мордами в сині хвилі
і завмирають у жовті гори,
ростуть з них трави і хмари сиві.
А небо любить хвилясті гриви,
і люблять небо старі дракони,
поміж тілами стікають зливи
і залишають шляхи-каньйони.
Їх любить море так ніжно й палко,
аж кожна хвиля уносить частку
і врешті зітре у дрібні скалки,
у рівне поле на сонці зранку...
Дракони завжди ідуть до моря.
Окремі з них засинають в полі.
Їм сняться сни про високі зорі
і вічні хвилі на вільній волі...
Між їх лускою стрільчасті трави,
квітковий пил поміж їх лускою –
вони назавжди лишили справи,
їм тільки сниться міраж прибою.

Дракони завжди ідуть до моря:
віки, епохи і цілу вічність.
Плетуть їм долі старезні мойри,
не доплітаючи зустріч-стрічку.
Вітри і хвилі стирають спини,
поки дракони ідуть до моря...
Усе камінне колись загине –
вода сильніша за жовті гори.

Малює літнє сонце довгі тіні,
розмішує серпневі кольори –
перевалило літо за півкільця,
потроху сонце котиться згори.
Ми живемо від літа і до літа,
йдемо крізь зиму, кличемо весну,
ми любимо життя несамовито,
ми любимо від ночі і до сну.
Я не чекаю зустрічей з тобою,
тебе я не благатиму прийти –
на цілий світ у мойри тільки двоє
в міцний сплелися вузлик – я і ти.
То та любов, хай грець їй, лихоманка,
вона. Я пам'ятаю кроки ці,
вона вже проступає, мов вітранка,
немов циганка, в'яже два кінці.
Я відчуваю ритм цього двобою,
цього тяжіння якір і гачок –
хай буде вічне танго, Бог з тобою,
ще крок – і ближче, крок – і ближче, крок...
Віддам лише тому я серце вірне,
хто не спитає – візьме, та й усе...
Люблю на мить, а далі? Що там видно?
Життя – спіраль? Та чорта там! Кільце!

КОКТЕЙЛЬ

Нічия ця спека літня, душна спека на дворі,
і хмарок коктейлі білі розчиняються вгорі.
Я тягну з тростинки небо, виливаю в лист слова.
Що ще людям влітку треба? Смак холодного питва.
У вікні гуляє людство, із роботи не спішить,
у кав'ярні у французькій я люблю коктейлі пить.
Жмут проблем, вузол тривоги я ховаю під замок,
замикаю на заповори, і на мить про них – мовчок.
Жмут вина, вузол сумління в підсвідомість я кладу,
закриваю, забуваю, запиваю я біду.
Що моє – мене не мине, зайве – прийде і піде...
Я тягну солодку піну. Я зникаю. Я ніде.
Тануть хмари у бокалі, гуснуть хмари на душі...
День на денці... дня не стало... зник... куди він так спішив?
День пройшов собі крізь натовп, не помічений ніким,
і пішов блукать і плакати в зграї вичовганих рим.

ЦЕЗАРЮ

Зумій спинитись, не спіймати у серце гострий Брутів ніж,
дивись, ще можна переграти, перекрутити, стати між...
Дивись, життя є неповторне – то дощ, то сонце, то любов,
ще і гетера, і матрона здадуть для тебе свій альков.
Спинись, у тебе є минуле, усюди ти лишив свій слід,
усе ти бачив, Кесар Юлій: і кров, і мандри, й цілий світ...
Земля тебе поки що носить – рости трояндові сади,
іди від справ – із тебе досить, бо дочекаєшся біди.
Ще тебе не відливали у золоте, немов богів?
Облиш той лавр, іди зі справи, іди – потішиш ворогів.
Що ще в цім світі ти не бачив? Ти прижиттєве божество!
Хай краще будеш раб бродячий, ніж в лаврах кам'яне чоло.
Яку тобі ще дідька вдачу? Куди ти рвешся, де спішиш?
Що ще не встиг в житті побачить?
Хіба трофейний Брутів ніж...

ПОГЛЯД

Я поглядом спиню авто, а може, й потяг,
а може, навіть і тебе – як ти не проти.
Ловила тополиний пух сьогодні тричі,
та не давався він до рук – здіймався вище.
Навіщо зараз я така, якщо без тебе?
Кому розіп'ята рука на тлі у неба?
Навіщо зараз я така, коли забити
я можу поглядом гвіздка, і ніч спинити,
і вранці сонце підвести понад дахами,
і прорости, і розцвісти у світ віршами?
Не залишай мене таку! Я Божий стогін.
Не залишай мене тремку серед дороги.
Не залишай мене саму, бо з глузду з'їду!
Або сама, або звезду свого сусіда.
Або піду спинять авто, а як не вдасться...
Життя – то завжди спортлото.
Хай їде, трясця!

Холодно в ковдрі. Холодно вдома.
Всі, хто знайомі, – геть незнайомі.
Свято – не свято. День – не неділя.
Може, і справді я захворіла...
Червень не червень – січень безмовний,
небо вечірне, чорне й холодне.
Яблуко серця точить сумління –
в цім дисонансі, мабуть, я винна.
І не розкажеш рідним та іншим,
спишеш хіба що тільки у вірші...

Понад шхунами кав'ярень
повний місьць пропливає,
між будівель і примарень
у віконця заглядає...

На центральній площі міста
тепла ніч співає соло,
місяць ловить в біле коло
звуки й запахи ігристі...
Це нічне строкате щастя
загортається в парфуми,
квітне липа позачасна,
розлива солодкі струми...
Закипає цвітом липа,
ліхтарі стоять у піні,
місяць плаває, мов риба,
і ховається у тіні...
Люди п'ють, їдять, сміються,
щастя точиться по краплі,
круглий місяць біле блюдце
котить, дивиться спектаклі...
У нічному балагані
чого тільки не бувало:
тут романтикам і п'яним
місяць ловиться в бокали,
на обличчях грають тіні –
не знайти і не впізнати
у мереживних сплетіннях,
в декораціях театру.
Зіштовхнуся – не побачу.
А впізнаю – не повірю.
Уночі немає значень.
Уночі немає віри.
Загубитись і знайтися
серед натовпу щасливих
може тільки повний місяць,
а людині – неможливо.

Мій віршик – тобі до чаю, мій віршик – квітковий мед,
немає у тім відчаю, як в горлі пече сонет.

Мій віршик – то пляма світла і лип золотавий пил,
щоденна молитва звикла – даруй мені, Боже, сил!
Настояний він на сонці, на жовтій моїй ріці,
на срібнім піску в долоньці, на промені у руці,
на блискіті хвиль південних, посічених дрібно снах,
чайнках словес плетених і темних моїх очах.
Мій віршик сьогодні – літо, розбитий у хвилях диск,
нікого їм не струїти – у ньому проміння скрізь.
Заварюй пелюстку слова і пий запашний напій.
Заварка моя готова, а чай буде тільки твій).

Міста, що знищила навала
у прах і пил з лица землі,
що імена позабували,
які колись давно дали,
міста, мов витерта ікона,
де позолота ледь блищить –
я вас шукатиму до скону,
і буду до кінця люблють,
бо я сама з такого міста –
немов метелик у руках,
що весь пилок утратив чисто,
оббивши крильця через страх.
Не гранд отелі чужоземні
і не історія чужа –
лише такі ж сумні і темні
по серцю тягнуть спис ножа.
Чи не тому тебе шукала –
собі подібний старий дім
чи місто, що страшна навала
зітерла тупотом своїм?
Чи не тому тебе шукала –
тулити тріснуті серця,
що вже й сама такою стала
та вже і буду – до кінця.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

ЕТЮД

Жовті вікна розкрили крила,
били крила об чорну ніч,
наче раптом лишили сили
моє тіло із п'ят до пліч.
Колихає мене листочком
синій вітер на струнах діб,
дзеленчу я пустим дзвіночком,
дзвінкий голос давно захрип.
Не прошу я багато в тебе...
Жовті вікна летять, летять,
мов метелики в чорне небо,
поки в лялечках люди сплять.

ЕТЮД

Ніч на місто кине хустку,
мов на клітку, де папуги,
згинуть пристрасті розсудку,
зникне в темряві напруга,
розпорошить вітер листя,
прошепоче сон ласкавий,
 кине хустку ніч на місто,
охолоне денна лава.
Місяць кігтиком червоним
прямо в серці ворухнеться,
наче спогад, наче спомин
затріпочеться, заб'ється...

СВІДОК

Безлюдний пляж, стара затока.
Проходжу – серце стукотить:
колись необережне око
спіймало тут чарівну мить.
Давно, у повені, при штилі

на пляж приходила луна,
вона кидалася у хвилі
пірнала в темряву одна,
вона скидала хмар вуалі
і гола, схожа на дівча
у чорне море віддавала
свій білий світ, свою печаль...
Вона дробилася на частки
і знов збиралася у диск,
вона в води питала щастя,
себе зливаючи, мов віск.
Ніхто-ніхто її не бачив,
крім випадкового мене,
та з того часу в повінь плачу
і бачу дійство чарівне,
немов я теж того причетний...
Хвилююсь в повінь до зорі,
поки луни чоло безсмертне
на мене дивиться згори.

Тече дощами червень, стікається у сни.
Не згадуєш, напевно... Не згадуєш, то й ні.
Мені – вологий ранок, мурахи по спині,
від снів – хмаринки згадок, що тануть у вікні,
рухливі літні стрази в смарагдовій траві...
Течуть краплини часу... Течемо ми, живі...
Тече в екватор літо, неспинне і стрімке.
Набрякла крапля-липень і рветься у піке.
Вбирає сонце тіло, збирає на розряд,
щоб блискавка прошила, щоб злива вмила сад.
Чекаю я на тебе, запам'ятай, завжди.
Не згадуєш – не треба.
Однак усюди ти.

Море, всі відтінки перламутру
я тобі зберу і принесу:
пера, мушлі, ящірок, що прудко
мчать через Кінбурову косу,
всі відтінки срібного піщані,
прохолоду і прозорість хвиль...
День, немов солоні крапля, тане
на вустах, попечених у біль...
Мов перлини різносірбних мушель,
день хрустить під тиском босих ніг,
і очима синіми у душу
дивиться мені петрів батіг...
Безкінечність, множена на море,
і самотність, множена на ні...
Я тебе кохала би на волі,
а в неволі – тіні на стіні.
На ступнях лишивши рвані рани,
на узбіччі залишаю кров,
що загула, мов вино в стакані,
що загула, мов моя любов...
Хай склюють краплини чайки, змії,
вип'ють, змінять шкіру на нову,
і остов померлого дельфіна
попливе у подорож живу...
Залишаю тут себе назавжди,
тут, тобою хвору, мов на кір,
тут себе, мою найвищу правду,
в цій землі без часу і без мір.

Буде в нас побачення на пляжі,
як на землю ляже чорна ніч,
ти мені що схочеш, те й розкажеш,
тільки ми і море – віч-на-віч.
У будинку з вікнами на хвилі
біле охолоджене вино

вже давно чекає нас, мій милий,
доки світ існує – так давно.
Шепіт хвиль хай музикою стане,
хай зізнання вітер шепотить,
ніч південна з нами ляже п'яна,
наші вірші буде з нами пить.
Шепіт хвиль у темряві незрячий,
шепіт слів без абрисів і рис,
мов уперше, і нічого краще,
наче щойно Бог зійшов униз
і створив цей світ, і ніч, і море,
і тебе зі мною – із нуля,
і лишилась, вичовгана й хвора,
десь далеко звична нам земля.
Я для тебе там, на дикім пляжі,
де вікно в будиночку горить,
де давно чекають тіні наші,
щоб в єдину злитись хоч на мить.

Затерті лики провінційних міст...
Поверх ікони напис – «супермаркет».
Шпарини, із яких точиться зміст,
густі алеї, сутінкові парки...
Відлуння від первісної краси,
що знищена, замазана, замита,
намолені свячені образи
шарами фарб і порохом покриті.
Безстать, безособовість, «ем» і «же»,
безликість і однаковість усюди.
І старовинне золото лишень
подекуди просвічує крізь бруді.
Немов пройшла навала повз усе,
яка зітерла вщент яскраві риси,
пройшла й пішла, лишивши тільки це
обличчя-маску, вузьку та затісну.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Міста, як я, бо я була колись.
Міста, як ти, – гуло, та відболіло.
Провінція. Вона усюди й скрізь
однакова, та різна попід пилом.

ЛИСТ

Пишу з землі, де всі про тебе знають –
прибій, гагари, чайки, береги,
і жовті гори, й місто незвичайне,
і навіть неблаганні комарі –
я їм усім про тебе розказала,
я їх усіх тобі збрала в спів.
Я лист тобі із синіх мушель склала,
свою любов – із синіх камінців.
Старі абетки стерлися у стінах,
а я для тебе виведу нові,
де мають зміст і форма, і відтінок,
і звук, і запах, й промені живі...
Де кожний рух почне тебе спочатку,
все буде знак, і значення, і зміст –
із синіх мушель лист тобі на згадку
про те, що світ – то теж до всіх нас лист.
Про те, що я – нечитане послання
до тебе, світу, а до мене – ти,
із синіх мушель шлю тобі зізнання
з землі, де в морі сходяться світи...

МАНІФЕСТ

Я не хочу консервуватися, хочу бути завжди різною:
чи то глиною піддаватися, чи по тілу пекти різкою.
Маю право робить помилки і писати пусті віршики,
чергувати тире з комами, чергувати пісні з тишею,
кольорами всіма бавитись, відзиватись на бриз хвилею,
то потрошку в любов гратися, то зриватись на крик з силою,

хочу з вітром ловить напрямом, хочу з сонцем текти обрієм,
полювати вогонь краплями, кольорами щораз новими.
Я не буду консервуватися, із учора тримає матрицю,
у житті може все статися, у житті може все трапитись.
І куди ж понесе пір'ячком, чи наразі впаде штопором?
Вирувати живим вирієм, вигравати своїм гонором,
розмивати щораз контури, і втрачати щодня обрії,
і викопувати стовбури, і губити старі колії,
і текти, ніби віск, праведно, а де треба – летить кулями,
і не знати, що є правильно, і жахливі бороть сумніви.
Маю право робить висновки, і тому робить вибори,
і брудною або ж чистою будувати свої виміри,
чергувати шторми з штилями, не мінятися чи мінятися –
тільки бути життям, хвилею... я не хочу консервуватися!

СИНЯ КАРАВЕЛА

На горизонті – синя каравела,
густа блакить просолених вітрил,
тремкий маяк, нечитана новела,
немов пливе, коли немає сил.
Жага життя, дощі у спраглу спеку,
загублені і знайдені стежки...
Той синій борт – далеко, так далеко –
плисти крізь час, дивитись крізь роки...
На ній постійне свято, грають скрипки,
увечері вмикають ліхтарі,
і капітан – знайомий голос хрипкий –
гучні пісні горланить до зорі,
на палубі танцюють вальс і танго,
хлюпоче хвиля у небесний борт,
там шум і гамір чуються до ранку,
але вона не йде у жоден порт.
Вона завжди висить на горизонті.
Вона завжди чи мрія, чи міраж.

Вона рятує на межі безодні,
коли в біду потрапив екіпаж.
Її маяк – знамена і вітрила –
лише майнуть на обрії небес,
і звідкілясь у всіх береться сила
гребти, боротись, рухати себе.
Вона пливе по шву води і неба
вночі і вдень, щомиті і завжди,
але на неї брати курс не треба –
сховає море навіть і сліди....
У шторм і штиль, в затоці чи крізь скелі,
у день ясний чи чорний ураган –
ти просто знай, що синя каравела
завжди іде по шворці крізь туман...

ЗА МОТИВАМИ ТВОРІВ М. В. ГОГОЛЯ

Малюй-но, Хомо! Крейди не шкодуй!
Не бійся! То тобі одна дорога –
хрести хрести і хрестика цілуй,
не спи, малюй – у колах воля Бога.
Не зупиняйся, й геть піде мана,
тобі боятись – смерть, атож не бійся,
й тоді ніхто, ні диявол, ні чума,
не прийде у лише твоє обійстя,
твое і Бога. Хату прибери
і порай сад вишневий коло хати,
допоки нечисть згине до ноги,
бо будуть всі заможні і багаті.
Малюй, козаче! Буде коло-сад!
Хто садить сад, з тим дух і сила Божа.
Сади й малюй, і не торкнеться ад
твого добра, не візьме, бо не зможе.
Не так той Вій, коли нема страху,
і Панночка пощезне на світанку,

а страшно Пацюком лежать в гріху,
чекаючи вареника в горлянку.
Атож, малюй, не стій. Як сто Хомів
сто кіл змалюють, сто садів посадять,
і приберуть зі стовбурів жуків,
і сотні кіл в єдине об'єднують –
не пройде вража сила вже ніде,
не буде вражій силі ні шпарини.
Як слід малюй! Я вірю, що прийде
Хомі добро, а зло – за колом згине.

ЛЯЛЬКОВА ПІСЕНЬКА

Я – твоя музична скринька, ти мене береш до рук,
механічна катеринка, умикаюсь без напруг.
Я співаю, як заводиш, не заводиш – я мовчу.
Механізму не зашкодиш, хочеш – слухай досхочу.
Їде лялечка по колу, розсипає срібний дзвін,
він чарує всіх навколо, ключик має лиш один.
Їде лялечка по колу, мерехтить її душа,
дзеленчить лялькове соло, дріботить дзвінок вірша.
Я – твоя музична скринька, владу маєш тільки ти,
я крутитимуся стрімко, лиш благаю, заведи.
Звеселятиму довкілля, дзеленчатиму щомить,
тільки милий має силу завести і зупинить.
Я – твоя музична скринька, не ховай мене в куток –
я співати буду дзвінко, поки зітреться замок,
чи зламається пружинка, чи розір-вуться сло-ва,
буде грати ка-те-ри-нка,
бу-де ля-ле-чка жи-ва...

Липовий шум шампані, солод медовий літа,
ходиш собі, мов п'яний, тягнеш в обличчя віти.
Місто – густа наливка, літо відкрило пляшку,
день облітає швидко, мов пелюстки ромашки.

Місто – кипучий келих, липа – бурхлива піна,
цвітом асфальти стелить, поїть меди і вина.
Вицідіть шум із шумом! Хай вам смакує ліпше.
Всі ми, мов піна струму, вибухнули – і тиша...
Пийте, допоки п'ється, то ненадовго. Власне,
перецвіте – й минеться, перегорить – і згасне.
Вірші легкі, мов вина... Зайве – чіпати мізки.
Поки ще все красиве, поки ще зовсім близько.
Поки вам світ відкрито – вірте у диво, люди,
будьте цієї миті –
іншої вже не буде.

Хмари линуть і гублять контури, хмари – аси у трансформаціях,
їм у небі доволі простору у численних реінкарнаціях...
Їм здається, усе однаково, чи ховати дощі чи промені:
що внизу хтось вважає знаками – то лише атмосферні прояви.
Ти також у моїй свідомості безупинно втрачаєш абриси,
і, здається, немає певності, чи це ти, чи уявні нариси...
Ти хоч бачиш мене іздалеку? Крапка, квітка чи, може, бджілка я,
що збирає небесні смайлики в пелюсткових серцях запалених?
Щось маленьке таке ворухиться, щось бажає, чомусь вагається?
Хмара дивиться, хмара мружиться, огинається, оминається...
Чи ти бачиш мене хоч рискою? Чи земля – океан смарагдовий –
є для тебе неясним маревом, бо від нього ти надто високо?
Що хмарині до спраглих квіточок? Що хмарині до губ розтрісканих?
До засохлих сердець на ниточках між землею і небом стиснутих?
Всьому в хмари свій час і витоки. Чи сліпа, чи глуха, чи заспана.
Без дощу – то для квітів вироки. Без душі – для кохання зашморги.
То збирає дощі, то промені, їй земля – безтілесні нариси.
Угорі над квітковим полум'ям
вічна хмара шукає абриси...

Пляшка III

Річковий грайливий бісер //

267

ПОЕТУ

Сідає сонце в акварель, пливуть кудись хмарки...
Увесь наш світ – лише готель, ми в нім не на віки.
В розмитім небі вензель віт, мереживо гілок...
Чекай, ще мить, і твій політ закінчиться. Ще крок.
Але допоки ти ще тут, допоки ще живий,
не бійся зради і отрут, кохай, римуй і пий.
Торкайся шкіри, дотик – мить, неси до вуст вуста,
поки душа в тобі тремтить, мов струнка золота,
будь так, як є, будь так, як ти, знайди себе і будь.
Як сяде сонце у сади, завершуючи путь,
вже інші будуть жить життя і відчувати смак,
і вже не буде ворота ніде, ні з ким, ніяк,
для інших буде мед густий, віршовані світи.
Поете, будь, поки живий,
бо Всесвіт – то є ти.

Пуп'янки рози пахнуть у дощ більше, аніж у спеку,
стану під струмені серед площ – блискавка знайде легко.
Хай вже промочить мене наскрізь замість любові злива.
Бачити, чути – єдиний зміст – з того я вже щаслива.
Кожного разу за нами дощ, мов навіжений, ходить,
ніби зливає найвищий хтось всі наші спільні коди.
Сльози мої – у піалах квіт, сльози мої – до тебе,
і застигає води політ поміж землею й небом.
Видно, судився нам тільки цей дощ, сповідач і митар.
Сльози чи струми течуть лицем? Сльози чи краплі в квітах?
Я вже не знаю. Чи знаєш ти? Липне до тіла одяг.
Квіти стоять у твоїй воді, твій їх цілує подих...

ВІРШІ

Протискаються вірші крізь вени.
Не протиснуться – бризнуть на шві.
Не чекайте мене на арені.
Не читайте в церквах молитви.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Як захоче Господь, я закінчу
і життя, і кохання, і вірш,
якщо ж ні, то у вени до інших
він прорветься ще більш і сильніш,
іншим він не даватиме жити,
ухопивши за горло вночі,
інші будуть його шепотіти
і світити пелюстку свічі.
Буде все молодим і рожевим,
буде день абсолютно новим,
а до того хай вірші у венах
шаленіють у ритмі моїм.
Тільки б встигнути взяти ті ноти,
злить останні краплини в слова,
поки хтось смолоскип не підхопить,
поки я ще у слові жива.

ХУДОЖНИКУ

Пишеш душу? Пиши, поки маєш,
це за тебе не зробить ніхто,
поки пульс у тобі вибухає,
поки пензель кохає картон.
Твої сумніви, настрої, думи
ти, мов кров, віддаєш на загал,
божевіллям наповнені струми
ллеш в червоний насичений шал.
Через кров – сонце, вітер, природа,
через кров, через серце – у ритм
йде тобою нестримна свобода,
бо свобода – твій вічний mainstream.
Провідник, ти оголений завжди.
Стерегтися – то марно, атож
вимальовуй свій біль, свою правду,
розіп'яту між кам'яних площ.

І коли перехожий замерзлий
зазирне у салон від грози,
твої струми, і роздуми, й нерви
він у себе вбере до сльози.
І на мить в унісон коливання,
і бажання, і тиск, і чуття...
Пишеш душу? Пиши, мов востаннє,
наче потім не буде життя...

ОБЕРНИ

На край мене оберни, на обрій, на зміну днів,
на світ у твоїм вікні, щоб бачив мене і жив,
у дерево на шляху, в пелюсточку на свічі,
у гуркоти на даху, що будять тобі вночі,
в потічки дощу на склі, у скриньку з листами від
усіх, хто на цій землі тобі дарував свій світ,
в кватирку, що тягне скрип, у промені на щощі,
на сонячний смолоскип і темряву у кінці,
на шрами асфальтних ран, що ляжуть тобі до ніг,
на скручений автобан у розу нічних доріг,
на простір, що входиш ти, мов голка крізь сіна жмут...
Мене розчини в світи, щоб я була завжди тут,
щоби у твоїх очах світився від мене знак...
Я буду тоді жива.
Мені буде добре так.

РОМАНС

У тім саду палахкотять троянди,
у тім саду золотить сонце лист,
у тім саду загоюються рани,
то ж увійди, забудься, зупинись...
Тут тихо так, і часу тут немає,
тут все нове, і все мов назавжди –

забутий сад чи осередок раю –
чий в собі ховає він сліди?
Ось мов дівча у давнім капелюшку...
А ось цілує даму кавалер...
Чи то троянди паморочать душу
і звать до саду приспаних химер,
а чи то сонце, що плямує стіни,
усіх минулих зве на свій магніт?
Вони вже тут, ці марення, ці тіні,
і аромат трояндовий стоїть...
В усіх усядах – промені й троянди.
П'янка задуха вимикає світ.
Хто розчинивсь в густих алеях саду,
щоб повертатись знов крізь стіну літ?
У двох фужерах вина не загусли,
немов холодні – з краплями на склі...
Тремтить душа, і гасне сонця люстра,
лишаючи проміння на землі.
Тут є усі, тут тільки нас немає.
Хай буде свідком промінь золотий,
у тім саду я зустріч призначаю
лише тобі. Колись ...вертайсь сюди.

На душі тепло і спокій. Тихо день пішов у вечір,
залишив відлуння кроків і надію небезпечну
на раптовість поцілунку, на наближення до втечі,
на можливість порятунку поміж прози, поміж речень.
День лишив на згадку погляд і на райдужці блакитній
залишив чи біль, чи подив, а чи то вогонь досвітній.
Упіймалось сонце-серце у сріблясті хмарні сіті
і пішло кудись на денце чи то спати, чи любити.
Все сьогодні так яскраво, як колись було в дитинстві...
Що таке зі світом стало? Мов пелюстка, засвітився...
Може, це мені наснилось, може, я на щось хворію:
чи якийсь весняний вірус, чи, можливо, алергія?

Хоч отрута, хоч застуда – сподіватимусь на диво:
лікуватися не буду, умиратиму щаслива).

Літній ранок. Чашка чаю. Шурхіт крилець за вікном.
Чи то янголи літають, чи птахи чекають корм.
Ні за ким я не сумую і нікого не люблю:
за вікном птахів годую, сине небо в душу ллю.
День сьогодні перехресний: сяє небо з висоти,
шурхотять птахи небесні, креслять крилами хрести,
вітер чеше довгі коси, гне тополі у далі,
свище вітер. Хто це, хто це? Духи неба чи землі?
В день такий чомусь страшенно тягне небо – упади,
залиши борги щоденні, заспокойся, відійди
хоч на мить від того шуму, від базару, від торгів,
від дурних і від розумних – он, як сине тріпотить,
як горить воно і грає – ворушиться оксамит,
мов перепустка до раю, ніби східці у блакить.
Вітер сонячний і синій, бавить крони і птахів,
шепотить крилами вирій, дзеленчить дротами спів...
Я когось була любила... Десь внизу, такі малі
хвилювання сиротливі залишилися на землі.
Піднімаюсь я у сине, тільки крила шурхотять,
піді мною місто лине, наді мною – синій сад.
Чашка чаю. Набираю я невиспані вірші:
сине небо відбиваю, сине небо на душі.

ЗЕЛЕНИЙ ЕТЮД

Капличка спливає на дзеркалі річки,
березка влітає у промені стрічки,
а сонечко лиє краплинки у воду –
Зелена неділя, зелена природа.
Вода у повітрі. Духмяно, туманно
розбризкує річку розтріскана дамба,

і манять далеко запруды, затоки,
і сонце, і спека, й тополя висока,
і всі подорожні, тверезі і п'яні,
натхненні і світлі, в недільній нірвані,
машиною, пішки чи біля багаття –
усі мені близькі, усі мені браття,
і чайка у небі, і бабка в осоці,
проміння в деревах на іншому боці,
квіткові парфуми в вологім повітрі,
срібляста хустина поверхні на вітрі,
подовжений простір, поглиблений вимір,
від греблі і мосту – до обрію в вирій –
Зелена неділя, зелена природа,
від себе дозвілля... від себе свобода.

РІЧКОВА ЧАЙКА

Не знайти на дамбі хвилі, нитку обрію – на річці...
Донька моря сизокрила тіло пестить у потічці...
Може, спогадів шукає? Чом зі штучного каміння
щохвилини вглиб пірнає в білі хвилі, в воду пінну?
Тут немає інших штормів, тільки гребля річку гатить,
тягне шовк зелено-чорний крізь тини свої зубаті.
Тут лани, поля, рівнини, тепло тут, та надто тихо,
тут зелене, а не синє море із дерев і квітів.
А душа у чайки просить вітру, солі і безмежжя,
їй потрібен вільний простір і строкате узбережжя,
їй – серця перлинних мушель, смак південної природи,
інші вільні чайкі-душі, поверхневі світлі води,
інші зорі їй потрібні, інші хвилі, інші милі –
ось чому вона постійно кола в'є, мов божевільна,
все вона пірнає в воду, наче вирине – і море,
все шукає там свободу, а знаходить рибу хвору,
все собі шукає волю – мов ось-ось, і обрій стане,
та за обертом навколо знов стіна очеретяна...

ДУША АКТОРА

Душа актора... в раю лігає,
чи й там у ролях постійно грає?
Хоча б в тім світі їй можна бути,
чи також рампи і атрибути?
Завиті вирази, точні жести –
чи в тому вимірі будуть чесні?
А що поети, там також тягнуть
з душі доценту зітерті ямби?
Тасують рими, ламають ритми
замість у келих вина налити,
замість сказати: «Чекаю в вісім»,
складають сотні рядків зі змістом?
Замість обняти вони римують,
себе співають, себе і чують,
життя рядками, життя у рими –
невже це з нами? Невже такі ми?
Невже те саме і за межею?
Невже з душею, невже з моєю,
невже і в мене татування –
очей потреба у спогляданні,
у сповіданні без мір, без межі
до зграї спраглих, ще й без одежі?
Тобі дивитись? Чи ліпше грати?
Не жити – жити, не мати – мати,
не бути – бути... О, знову пози,
неврози, дози, апофеози)

Мені не судилось танго. Не парний у мене хист.
Я, може, й хотіла б – марно у форму вмінати вміст.
Я, може, й хотіла б рухи тримати із кимось в лад,
та то і для нього муки, й мені затісний фасад.
Я, може, й хотіла б чути навзаєм наспіви душ,
та то не для мене – бути в режимі «не стій – не руш».

Я, може, й хотіла б тінню крутити з партнером джгут,
та то не з моїм терпінням – мене забагато тут.
Мене забагато всюди. Пробач мені. Я не та,
з якою приємно буде крутити на двох джгута.
Я, може, й хотіла б неба, та ти не до танго теж.
А інших мені не треба. Ти тільки за мною стеж.
Розхристана? Бездоганна? В хрестах із залізних паль
я буду із тінню танго плести в завіконну даль...

ВАРЕННЯ ВІРШОВАНЕ

Когось лякають, когось чарують,
когось дурманяць, когось рятують
мого кохання до тебе бризки,
мого кохання до тебе блискіт.
Впаде на кого, на кого бризне?
Повірте, люди, я не навмисно.
Кому невчасна любов потрібна,
яскрава, чиста, дзвінка і срібна?
Варю для кого слова і вірші?
Яке вам діло, кому хто пише?
Якщо вам їсти, якщо вам пити –
мені кохання нема де діти.
Узвар з душею, варення з серцем –
тримайте, люди, наллю відерце.
Кому ті сльози, кому та ласка –
тому не треба. Беріть, будь ласка.
Кому кохання віршами вроздріб?
Я ними можу усе наповнить.
До кого плачу і чим плачу я?
Ніхто не бачить, ніхто не чує...

ПТАХИ

Високо над лісом, полями, дахами
літати, не думати – слід чи не слід?

Ти знаєш, я вірю – колись ми птахами
з тобою побачимо наново світ.
Раптові, свавільні, з народження вільні,
позбавлені людських і вад, і турбот,
ми будемо пестить розгойдані хвилі,
дивитись на землю з небесних висот.
Ми будемо вільні. Ми будемо рівні.
Ми будемо різні – без мір і без чвар.
Ми будемо завжди закохані й вірні
між морем і небом, у куряві хмар.
Свистітиме вітер, струмитиме пір'я,
пірнатимуть душі у сутність речей,
прикрасами будуть зірки і сузір'я,
обручками будуть цілунки очей.
Під нами смарагдові шелести лісу,
над нами птахами прошитий сапфір,
побачимо замки і хащі тернисті,
озера бездонні і урвища гір,
єгипетські храми і храми буддійські,
і вереск шотландський, і Рим кам'яний –
всю землю відчуємо вільно і близько,
господар нам буде лиш вітер стрімкий.
...А в місто на річці, де душі всихали
на сірих мотузках, де серця биття
колись зупинилось, замовкло і стало –
тут гострі, тремтливі, тонкі почуття...
Під стріху заб'ємось подалі від грому,
напроти побачимо в вікнах чужих
все люди і люди – немов незнайомі,
а як придивитися краще до них,
то вже їх десь бачив неначе, а може,
то тільки здається, та десь в глибині
подібні фігури і риси... о Боже,
невже то ми знову? Невже ми... о, ні...

Живу собі й живу: замріяна нероба,
закожуюсь щодня у все і всіх підряд.
Чи доля то така, чи то така хвороба –
веслюю чорний лід, римую білий лад.
Якою б я була у промені любові?
Я пестила б дитя, я порала би дім,
робила би усе, на все була б готова,
щоб хтось щасливим був у затишку моїм.
Усе було б як слід, усе було б на місці,
усе, як у людей: і статки, і статут,
ні пороху ніде – усе гладке і чисте...
Єдине, що вірші не стали б жити тут.
У тім раю зручнім була б я зовсім інша.
Сказати вже, як є, – мене би не було.
Вони на сльози йдуть, мої бродячі вірші,
вони летять на біль, метелики у скло.
Живу собі й живу: від серця і до серця,
від ритму до рядка, з любові у любов.
У тріснутій душі хай свище буйне скерцо,
хоч вітер штормовий, аби шуміла кров.

МІСЯЧНА СОНАТА

Самотній місяць бачив все. Кохання, смерть – на все те звично
дивилось вічності лице з незмінним виразом обличчя.
Він бачив пристрасті людські в усіх їх ликах незчисленних,
і вже нічого не хотів, і все було йому буденне.
За ним унадилась дівчина, шукала місячні сліди,
ловила блискіт перемінний його відбитків у воді,
купалась гола у струмках, черпала сяйво у долоні,
пірнала в зоряних ставках, лила переливи на скроні...
В намулі місяць, ніби грошик... Ось-ось впіймається, й тоді
вона собі на шию зможе вдягнуть монетку із води,
торкнути ніжну теплу шкіру – хай опече, їй все одно –
вона в те вірила. Ця віра її тримала вже давно.

Вона лягала в біле світло, ковтала місячну росу...
В ній квітка місяця розквітла, і він побачив цю красу...
Хотів би місяць покотитись, мов гріш, під ноги і знайтись,
комусь на груди притулитись, щоб стукіт серця чути скрізь.
Йму хотілось жити. Жити! Чи хоч тулитись до життя...
Та він був місяцем у світі... Кохалось з місяцем дитя...
...Ти з тих, які лишають опік.
Ти з тих, які лишають щем.
У мене є монетка-дотик:
болить, і пестить, і пече...

СЕРЦЕ-ДІРКА

Вцілити легко, вцілити мітко –
в серці одвіку наскрізна дірка.
В дірці далекий бачу я Всесвіт –
вцілити легко в дірчате серце.
Серце-підвіска? Чи намистинка?
Вцілити зблизька, вцілити стрімко...
Вцілити просто – втрапити рідко:
наскрізь у простір вилетить стрілка...
Що більша діра, то більше диво...
Біль той незмірний, але ж красиво...
Дірка зростає ширше і ширше,
кров'ю спливає серце у вірші.
Наживо жити, набіло жити.
Доти і бути,
доки любити...

СИНЯ ПЛЯШКА

Листи покладу у пляшку, у сине небесне скло:
сьогоднішнє і вчорашнє, що буде, що є й було.
В байдужих обіймах моря хвилини, роки і дні
відсвічує пляшка зорі і берег удалині,
дзеркалить медуз і чайок, бакланів і срібних риб,
грайливих дельфінів зграї, яскравий підводний риф.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Повз берег, де всі гуляють постійно якійсь свята,
пливе і в собі гойдає та пляшка мое життя.
Човнами пливуть рибалки, йдуть лайнери й кораблі,
навіщо їм синя скалка – їх повно на всій землі.
З глибин виринають риби, читають мої листи...
Немає лише людини, до котрої ці світи.
У склі – прибережне сяйво, і ночі, і дні у склі –
так доля людська зникає в безкрайній густій імлі...
Невимірна, неповторна, безцінна буттям своїм,
небачена жодним сповна, ні близьким, ані чужим,
не вчитана до крапки, до креслень, до помилок.
Гойдається синя пляшка, несе таємницю строк.
Під нею мовчить безодня, над нею мигтять зірки,
день змінює нічку чорну, відсвічують світ боки,
січуть її шторми, зливи, розкочує хвиль биття...
У ній найцінніше диво – затертий папір життя...

ЗАСТІЛЬНА ПІСНЯ

Повні чари! Хто без пари, тяжко-важко жить...
Пийся, бражко! Мила пташко, нащо нам любить?
Чари срібні, серце бідне б'ється через край...
Ллються вина, в'ється піна, любиш – забувай.
Все минає, віск спливає, все колись стече,
життя зійде і одійде, як любов пече.
Сонця чарку, пісню-барку, хвилю у слова,
а кохання – не останнє, поки ще жива.
Повні чари! Хто без пари, тяжко-важко жить...
Пийся, бражко! Мила пташко, нащо нам любить?

БАЛАДА

Між полями, лісами, плесами, через сонми веселих риб
шарабан чотирма колесами коливався на хвилях діб.
Під тканини дірявим парусом йшли цигани назустріч дням,
і, сповитий піснями-чарами, повз по пагорбах шарабан.

В нім циганка п'янкою квіткою з хмар плела горловий мотив,
і блукав за її кібіткою вовк, що чував той тяглий спів.
У глибиннім захриплім голосі чути було мов вовчий вий,
і дививсь він на чорні коси, і у танці струмився стрій.
Йшов, мов пес, за її повозкою, наче здобич, удень, вночі,
чатував він дівчину босу крізь колючі густі кущі.
Як у співі гірким зайшлася, вже за крок опинився вовк,
і відчула вона у хащах дикий погляд очей-зірок.
Наче в себе відкрились очі. Наче струмом крізь сітку віт.
«Ти вовчицею бути хочеш?» – «Ти – людиною хоч на мить?»
Кожен з нас на своїй мотузці. Кожен з нас на своїм кілку.
Кожен з нас у своєму русі – в шкірі, в вовні чи на гвіздку.
Ми – чужі, ми – такі єдині, ми – один переливний світ.
Переплетення. Перетиння. Переплавлення «так» і «ні».
Вовк-людина. Звірина-дівчина. Свій-чужий, переспіви меж.
...Сумувала луна одвічна в павутинні гілок-мереж...
А як циган кудись подівся, що циганочку цілував,
все шукали, із ніг ізбились, та про те тільки вовк і знав...

Якщо наскочиш на кохання, як перечепишся й впадеш,
то вже не буде покаяння, і вже нікуди не втечеш.
Чого б його гуляти в лісі – амортизуй собі диван,
так ні – ідуть шукать до біса славетну папороть-дурман.
О, бездіяльні перехожі! Замість дивитися униз,
вони зведуть до неба очі і так ідуть собі кудись...
Дурна усмішка вуста ціпить, лицем блукають тіні снів...
Нема нікого в цілім світі, хто б тих сомнамбул розбудив.
Аж поки трясця та під ноги, а ще синець на все лице.
І все. Не буде допомоги, засіло коло у кільце.
Ти думаєш собі, на чорта, ти думаєш, на лиха знов
ота важка душі робота, оте закляття на любов!
Та вже нічого, ані кроку, не відмотати плівку ту,
не перейняти вже мороку. Якби ж то знати, що впаду...

ПОБАЧЕННЯ

Покличе серпень в прохолоду, призначить зустріч коло хвиль,
я увійду у темну воду, втамую спрагу, втому, біль.
Серпнева жінка серпень стрітить коло серпневої ріки...
Ці досконалі риси світу, цю повинь року бачиш ти?
Якою ти мене побачиш? Самотню, схиблену, смішну,
таку, що любить, вірить, плаче, не в змозі вирватись зі сну?
Підвіска-місяць світить шлях, в каблучці море заскляніле,
осінні зливи у очах вже йдуть, та рухатись несила...
Що, вигляд маю трохи дивний? Ще дівчинка, а вже й не так...
Тобі наскрізь, мій серпню, видно, у тебе витончений смак.
Я темна, мов серпнева річка, така ж лінива і м'яка,
хіба цілунок в спраглу нічку, хіба обійми у думках...
Я ще наповнена по корок. Я вже не зрушу ні на крок.
У грудні ввійде в серце морок, зійде морозивом хмарок.
Вода ще тепла, вже холодна, вже пестить сонце, ще пече,
тісняться хмари, сірі й чорні, ще трохи, трохи, трохи ще...

Ніч грає в карти. Ніч взяла до стосу
летючі зорі, вірш, квітковий пил.
Самотній місяць хвойдається босий,
сомом спливає в синій виднокіл.
Тасує ніч, торкає ніжним щемом,
тремтить у спразі, гойдає струну...
Солодкі сни, нездійснені, непевні
мені насняться, як коли засну.
Коли у дріт зів'ялю простираadlo,
відлюдник-місяць стане у вікні:
він хворий сам від спеки і від спраги,
він хоче теж наснитися мені.
А я за біле світло через віття
усе віддам. Спускайся до землі.
Ніч роздає, розгойдує суцвіття
засохлих тіл і душ на чорнім тлі...
Без снів твоїх ріка пуста і зайва,

у тебе подих спеки коло скронь –
спустися, дай напитись твого сяйва
нічній воді. У хвилях охолонь.
Або ж лиши саму, німу і чорну,
або ж з'явись у дзеркалі ріки,
або ж тримай, тримай ці вічні жорна –
приходь, чи не приходь, чи навпаки...
Сховайся – вийди, в схованки пограйся,
а хто останній вийде, знаєш ти.
Гаряча ніч в засмаглих тонких пальцях
тримала келих з місяцем в воді.

Перетворена спекою в мумію, я хотіла би риб'ячий хвіст...
Як у спраглий ночі не засну я, ти на мене чекай, гітарист.
Стану в чергу з повіями жовтими цілувати пожовкле чоло,
та не втовплюся. Плавнями Ворскли мене зватиме сяюче скло.
Де мені до ночей переспілих, до гітарних і амфорних дів,
до шинкарок, дівок повнотілих, до уявної повені злив...
Ти розп'ятий нитками часу, ти на шворці у власних бажань –
на розпеченім пляжі баркасу як повірять, що є океан?
Та я знаю напевно, як просто можна лялькою щезнуть з гвіздка –
є маленькі дверцята у простір, де карета росте з кабака...
Я ключа не позичу, хіба що... Знаєш, кожен шукає свої.
А повіям привіт, як і мачо, що чекає на мене у сні.
Спину гнучимому пляжем осіннім, свіжим ранком лякатиму риб,
поливатиму тіло промінням – ще яких мені к бісу утіх?
Може, врешті залю багаття, поміж ніг пустотілий вміст,
як русалкою у лататті колисатиму синій хвіст.

РІЧКОВЕ

Попливу під хмаринки й тополі,
вужик прийме мене за свою,
я у сяючих променях-колах
перекинусь на чорну змію.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Виливатиму в хвилях судоми,
коливатимусь мокрим піском,
повтікають зрадливі знайомі,
як у річці побачать раптом.
Я ловитиму рибок лінових,
що на відмілі сонячній сплять,
тьмяну шкіру зміню на звабливу,
буду витись, з ким схочу і як,
я вполюю для вужика бабку,
або рибку із райдужних кіл –
я жива, я закохана мавка,
я звиватимусь сотнями тіл.
У пестливих бурштинових стрічках,
серед білих тополей струнких
хвилюватися хвилями річки
залиши мою душу навек –
я удома. Вода – моя доля:
вити хвилі, звивати тіла,
не у місті, не в замкненім колі
гнути спину навколо стола.
...Вуж віцлює подвоєним жалом,
шмагоне у дрімоті навскіс –
дикий дотик, миттевий, зухвалий,
мене сонну розірве наскрізь,
і згадаю – в любовнім двобої
на папірусах стерлись віки...
Це колись вже траплялось зі мною –
змійка, жінка і стрічка ріки...

Є що віддати, то віддай, а я не маю більш нічого –
хіба застиглий в часі рай, який забудь не маю змоги.
Любов-примара чи існує? Що в ній – отрута, мед, вино?
Мені води, хоч би на дно, у спеку лиш вода лікує.
В пекельну спеку дай води, води простої повну склянку,
як маєш. Ні? Тоді іди. Добраніч, а чи вже до ранку.

Позаду спалені мости, вугілля, спалахи і дими –
якби хоч краплю нам води – на двох, і к бісу ритм і рими.
Зі ступнів висмикнувши цвях, я не дощу – тебе чекаю.
Як серця тріснутий гранчак любовне зілля ще тримає,
приходь. Залишилась любов, густі краплиночки на денці,
в душі старій, мов рима «кров»,
і стертій в кров, мов рима «серце»...

Сонце сідає у місто розпечене...
Кому роз'ятрену нічку на смак?
Хто тобі, милий, ще так кастаньетами,
хто так підборами виграє такт?
Що то за пристрасті? Звідки це марево?
Звідки це пекло в широтах моїх?
Вуста запеклі і душі обпалені –
місто вмирає без сміху і втіх.
Що ж тобі грати, романс чи рапсодію,
вальс, шансонетку, сюїту, канкан?
Хто тобі, милий, зітре меланхолію,
хто тобі знов намалює роман?
З руху і погляду, з дотику й вогника,
з ночі важкої, загуслої в мед,
з темряви, з відстані виведе в тоніку,
вугликом серця напише сонет?
Хто тобі, милий, в цю спеку безжалісну
квіти змалює багрянні, мов кров,
хто ж тобі, серденько, зламану, зв'язану
 кине під ноги останню любов?

Ввійдуть сутінки у вікна, увірвуться шумом шин,
прокрадуться непомітно сонмом страчених хвилин...
Я з тобою, я без тебе – склянка часу півпуста,
хоч пиши листа до неба, хоч куди пиши листа –

хто згадає мавку міста, хто чекатиме завжди,
хто збиратиме в намисто рідких стріч крихкі сліди?
Що кому до того світу тіней, шепоту і мрій,
де мені навічно жити не з тобою, не самій...
Що на світі не буває, не збувається в житті,
те у серці вічно грає, тягне віршики прості...
Я пишу маленькі п'єси, я – жонглерка двох цитрин,
недозріла поетеса серед цегли і машин.
Я прості збираю рими, я вживаю каберне,
я тобі награю, милий, щось наївне, щось чудне,
щось таке із ритмів серпня, щось прозоре на струні...
Перш, ніж літо зовсім смеркне, ми зустрінемось чи ні?)

НІЧ-КРАПЛИНКА

Ніч співає наболіло, в'є ув'язливий мотив,
ніби хтось ховає крила у лахмітті нот і слів,
ніби рвався хтось зі шворки, та замучився тягти –
ніч, кокетка й недоторка, у тенетах самоти.
Доторкнися – не торкайся, покохаеш – відійди,
грай зі мною – ні, не грайся, йди до мене – ні, не йди.
Як затерпла ніч успразі поміж між вибухом і сном,
цвітом квітів в срібних стразах, річки вигрітим теплом.
Як втомилась ніч чекати! Спілим яблуком до ніг –
повінь зрілий, повінь страти, повінь літа на поріг.
Ніч, роздягнена до нитки... Ніч, по вінця у росі...
Ніч розкрита, наче квітка... Ніч-краплинка. Пийте всі.

ЛИСТ

Як то ти живеш, коханцю злив,
в цьому безповітряному місті,
де любові струму ніде діти,
де втікають протяги зі снів?
Врізай руку, ось тобі й волога.
Божевільній хто тоді суддя?

Напишу до тебе і до Бога,
вижму з рани вірші-почуття.
Як тобі за рогом? В кроці від?
Провінційне місто смажить шкварки,
провінційне місто візьме слід,
провінційне місто вип'є чарку...
Я не знаю, де, в яким краю
буде той щасливий, хто полюбить
душу неприкаяну мою
і мене за неї не осудить.
Б'ється пульс, і мається вогонь,
і вірші ще крапають ритмічно,
буде все буденне, буде звичне,
буде все занижене на тон,
і життя закінчиться, мов злива –
ось останні краплі точать скло...
Це й було очікуване диво?
Чи мені наснилось, що було?

ЗУСТРІЧ. СТАРОМУ ЗНАЙОМОМУ

Від дихання дракона пішла моя шкіра шматтям.
Догорає коньяк. Літо котиться сонцем під гору.
Я давно би забула усе, що було десь-то там,
де колись я жила. Все минає у світі старому.
Сосни бачили двох – вони звикли до пар і машин.
Сосни бачили двох, та їм нічого буде збрехати.
Що любов? Поцілунок – нещадний, запеклий, один.
Я скажу тобі так – був і минув, і годі страждати.
Ти не згадуй мене. Що було – розчинилося вмиць.
Ми не варті були тої гості, що стукала в двері.
Ми пусті вже навзаєм. А те, що і досі болить, –
просто тіні від серця у грудях і витерті нерви.
Забувай мене, любий. Я квітка на розі вітрів.
Ти ж мене посадив би у сад за загострені ґрати.

Забувай мене, милий. Урешті, все так, як хотів,
так і сталося. Що ж – їсти-пити, чекати на страту.
Вибачай, раптом що. Я ніколи не мала завіс.
Якщо ти не забув, я такою була, а не стала.
Цей надмірний, густий, цей раптовий коньячний стриптиз
я присвячую нам – тим, які ще жили, мов співали.

Що тобі віддати? Шепіт хвиль,
зірочок ліхтарних перетинки,
зоряні і місячні перлинки,
злити у слова мій ніжний біль?
Що тобі сказати? Ноти слів
як тобі зібрати у суцвіття,
щоби ти на мене захворів,
щоб мене ти згадував щомиті?
Я візьму у спів волани хвиль,
місячну луску, лунку і сяйну,
квітів острівних чаклунський пил,
що ростуть у просторі безкрайнім,
я тобі зберу перлинний шум
в сонячні мереживні намиста,
доплету малюнки дивних рун,
тіні давніх міст, траву барвисту.
Я найтонші фарби підберу,
я найкращі ниточки-проміння
заплету в легку словесну гру,
розплету на різні стріли ліній,
плюскіт моря в темряві нічній,
у степу солонім співи вітру
я зіллю у колір золотий,
розведу у райдужну палітру.
Що тобі сказати? Як човни
на піску гарячим марять морем,
так тебе, впустивши раз у сни,
я тримаю в серці невгамовнім.

Я нестримно хвора на життя,
я нестримно хвора на кохання,
всі свої розхристані чуття
відчуваю, ніби мить останню.
Що тобі додати? Не бери
мить до рук, віддай дарунок ночі...
Хай перлинки світяться вгорі,
мов твої нестерпно-сині очі...

В тумані на межі шторму, у теплий вологий вечір
йдуть люди по шворці моря у потягу безкінечнім.
І кожної миті різне, і кожної миті вільне,
чим вабить воно безмірно? Цим гуркотом божевільним?
Що тягне до цього шуму, у ці безперервні хвилі,
що вічно ідуть до шторму і котять вали щосили?
В солонім морським тумані розплились ліхтарні міста...
Йдуть люди безперестанно, освячені морем, чисті,
все йдуть невідомо звідки, у морі лишають душі,
на березі ніг відбитки, пляшки і сміття... Я мушу
ловити хвилину кожну і кожну, немов останню,
останню, коли ще можна складати комусь зізнання,
ловити нестримні хвилі, ловити за миттю миті,
кохати, кого б хотіла, забути про все на світі,
забути про «треба». Часу не так вже мені й багато:
старому як світ баркасу моторки не наздогнати,
до берега не дістатись, то хай хоч награтись вволю –
я буду крізь вітри рватись, мов хвилі, долати долю.
Я все зрозуміла, море, ти кращий порадник світу –
в тумані на межі шторму так раптом схотілось жити...

Десь ти міряєш ніч кроками...
Місяць – білий льодяник сну.
Я про тебе, про синьоокого,
все-то думаю, не засну.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Не турбуйся, я не стоятиму,
не співатиму серенад,
я не голосно умиратиму
і не битиму посуд в такт.
Не судитиму, не жалітимусь,
все, що буде, нехай мине,
тільки б ти був за крок, за дихання,
за хвилиночку від мене...

ІЗ ЖИТТЯ ЗІРОК). ДО О.

Зірками вибиті портрети в склепінні чорному небес –
Персей, Горгона, Андромеда – на всіх полює Гончий Пес.
Десь у сузір'ї Андромеди є синя зірка Альферац –
дивлюся я чи ні у небо, це вічне око бачить нас.
Воно не світить і не гріє, але присутність угорі
незаплямованої мрії, мов вогник, в серці майорить.
...Як Андромеда, то прикута, як Альферац, так у вікні.
Напевно, так і має бути: ми наче є і ніби ні.
Палахотить у небі свічка, у небі світиться вікно –
так світ влаштовано одвічно: життя немов чуже кіно.
Награє нам сузір'я Ліри, наллє нектару Водолій,
у тіснім просторі квартири сади роститимемо мрій.
Я теж дивитимусь в кватирку крізь сиві хмари і туман,
я знати буду: світять зірки – Алголь, Арктур, Альдебаран
і Альферац. Ми всі у небі. Нам до землі мільярди літ.
Якщо ми є, комусь потрібен
наш ілюзорний вічний світ...

КОЛОМБІНА

Подрузі Криницькій Н. присвячую.

Нічний театр. П'єро, налий омани
акторці у тоненьке синє скло.
Яка різниця, що там де було –
ми з тексту п'єси вже з тобою п'яні.

П'єро сміється... Що ти за П'єро?
Так, ми із тих, кому завузькі ролі...
Крізь сльози він сміється, і гострот,
і тонких жартів знає він доволі.
Він не завжди сміявся, та життя
вдягло на нього комедійну маску,
щоб приховати справжні почуття,
він вміло носить цю зручну гримаску.
Мій Арлекин сумує, навпаки,
сидить, дзвіночки смиче, руді пасма
висять на лобі... Що за Арлекін?
Усі мої ляльки такі нещасні...
Колись він вмів мене смішити так,
що гойдало, мов маятник, до нього.
Мій Арлекін, він змалку весельчак,
та зараз йому, видно, не до того.
Хто скаже, то трагедія чи фарс?
На посмішку криву сльоза сповзає,
сумні вірші він пише і читає,
і сльози ллються з фарбою весь час.
Яка ж злодійка-доля їх вела,
змінивши їм природу на личину?
– Невідомі, о Господи, діла
твої, – собі сказала Коломбіна.
Вона сміється з жартів від П'єро,
п'є синій дим печалі Арлекіна,
на капелюшку смикає перо
закохана в театр Коломбіна.
Вона сміється й плаче їм у такт –
сміється, захищаючись від болю,
і плаче, бо обожнює спектакль,
де всі сама їм виписала ролі...

У РИТМІ ХВИЛЬ

Хвилі – в бік катамарана, каченята – в очерет.
Хто вгадає, що за рану я смакую, мов шербет?
Смак її тонкий, і чистий, і солодкий, і гіркий:
тільки та єдина іскра, тільки той, єдиний мій.
Хмари миють боки білі, хмари гойдають зірки,
розсипаються на хвилі десь на обертах ріки.
Ні про що я не жалкую, і себе мені не жаль,
мов підвісочку, ношу я звичну серденьку печаль.
Серце знає, що любові в цьому світі вже нема –
тільки паморок і втома, втома вбивча і німа.
В очереті чапля снула у лататті забуття...
Нерозтрачене минуле... Нездійсненне майбуття...
Сонце в хвилях розіллється, розлетяться в скалки дні,
ти сховай мене на серці, в крихкім келишку на дні.
Все тече, і все минає, стрічка річки – в небокрай.
Я тебе, мов скарб, тримаю, мій коштовний, так і знай).

У РИТМІ ДОЩУ

Дощ говорить за тебе зі мною,
зілля лле на червневі поля.
Ти мовчиш. Зашкарубла земля
набухає по вінця водою.
Двоє – чари, розтерті на двоє,
двоє – магія, іскра дротами,
двоє знову відкритих зірок,
двоє – дощ, що сигналить між нами.
Метрономом кохань і розлук
йдуть дощі поміж люди і числа,
відзеркалено, вчасно і чисто
б'ють секунд розрахований звук.
Я б хотіла тебе в цьому дзвоні,
в цьому русі живої води.
На душі, на землі, в завіконні
цівки крапель, кохання сліди...

Хай дощем я для тебе не стану,
та в музично розмірений дзвін
напишу я вологу осанну,
мокрый віршик у ритмі краплин.
Збав нас, Боже, сухого формату,
злий нам, Боже, цілющих дощів,
не лишай мені, милий, на страту,
залишай мені привида злив.
Дощ мені відповідь замість тебе,
дощ заповнить собою антракт,
мов за нами вбивається небо
дощовими потічками в такт.
Дощ опустить червневу кулісу,
дощ сховає до ранку мене,
дощ відміє до блиску все місто,
заколише, загоїть, засне...

ПРИВИД ДОЩУ

Нарешті хоч би щось на кшталт дощу.
Я наче сотні літ чекаю зливу.
Я наче сотні літ в собі ношу
засохлу бруньку, висушене диво.
Я навіть і не знаю, чи живе
щось залишилось в коренях і стеблах:
душа немов потерпла і завмерла,
боїться світла, в мушельці живе.
Коли тропічна злива зілле біль,
а повінь змиє з коренем минуле,
я і тоді закриюсь звідусіль,
зостанусь нерозтрачена й нечула.
Навіщо все, як всесвіт у душі
у зародку налякано дрімає?
Нічого в світі цінного немає,
окрім живої стрілки на межі.

Вона любові зливою жива,
без неї непомітно відсихає,
спочатку ще з'являються слова,
а потім і вони кудись зникають.
Картинка, сувенір, листи, сонет –
м'якого хліба висушений корок...
На зміну міражу приходить морок,
з любові залишається макет...
Яка різниця, що мені у тім,
кохає він мене чи не кохає...
То краплі сліз течуть вікном моїм –
в середній смузі шторму не буває...
Лишився лише запах від дощу,
оманливий дурман якоїсь мрії,
яку ніхто здійснити не посміє,
яку я, ніби пташку, відпущу...

ВАТРА

У лісі ледь жевріє ватра...
Хто ж інший на плечі вдягне
цю ніч? І до вогнища завтра
кохання кого прижене?
Хто знову палитиме слово,
хто знову палитиме дні,
хто йтиме напитись любові,
живитиме ватру в пітьмі?
Хто візьме любов як причастя,
мов сповідь навзаєм віддасть,
хто буде щасливий пропасти
у сонмі шалених багать,
до кого горітиме ватра?
Чи то вже мені не одно?
Ніщо і нічого не варте,
знайоме до кадру кіно.

Ніщо і нічого не варте,
на ранок вмирає вогонь,
день прийме від темряви варту,
день піде під плескіт долонь.
Вірші – що кому з того дива?
Любов – напівмертві слова.
Волосся під фарбою сиве,
а ватра і досі жива...

ТИМ, ХТО НЕ СПИТЬ...)

Ночі втікають в безсоння. Червневі хмарки
гойдають дні напівсонні від сплеску до тиші.
Когось пташина нічна розтривожено кличе.
Вогник мобільника плине крізь темні гілки.
Світить під ноги чи пише п'янки смс-ки,
ловить у замкнений простір закоханий вірш.
Хтось, та не я, а чужа незнайома принцеса
скручує постіль над фразою «Ти ще не спиш?»
– Ти ще не спиш? – шепче вітром цілована липа.
– Ти ще не спиш? – шурхит шин по бруківці жорсткій.
– Ти ще не спиш? – і, шепочучи ніжну молитву,
ніч підбирає співзвуччя, мов ключик до мрій.
Що їм ця ніч? Подорожній, водій, перехожий?
Що їх за доля поєднує, тих, хто не спить?
Б'ються, сміються, цілюються – дай їм всім Боже.
Я ж запитаю того, хто і досі мовчить:
– Ти ще не спиш?
Ледь тріпочуться думки-вітрила...
Тихим віршем доторкнуся до тебе на мить...
Хтось світ за очі поїхав під радіохвилю...
Хай пощастить їм усім, хто і досі не спить.

ЧОРНА КАБЛУЧКА

Чорна каблучка з зірками – замкнений всесвіт.
Гралися боги із нами – вцілили в серце.
Чорні обручки носили, тішили тіло.
З часом зірки пропадали, ржавіли стріли.
Вийму зі скрині я коло, палець обійме,
спогад зімкнеться навколо, наче обійми:
храми одвічного Міста, міст і пороги,
хвилі ласкаві і чисті, довгі дороги,
дзеркало, де ми з тобою разом навіки...
Потяги. Станції. Долі. Пройдено стільки...
Зникне зі мною каблучка, коло розірве,
пам'ятна серцю дрібничка кане у прірву.
Чорний беззоряний пластик, рисочка міді –
більше ніхто не пояснить, що в ньому видно,
що ця стара і подерта, зношена штучка –
збита, забута і мертва наша обручка.
Навіть коли того світу більше немає,
чорна тримає орбіта, не відпускає...

У ночі кричіть самотня птаха
чи цвіркун – закоханий малий?
Я тобі вірша крізь щільні ґрати
кину і чекатиму на твій.
Інколи ввижається: я знаю
вертикаль в запалених очах,
на хребтовім рівні пам'ятаю:
ящур, риба, змій, чи кіт, чи птах,
ти наздоганяв мене у полі,
у болоті, в лісі, у траві,
Божі діти, ми були на волі,
ми були бездумні і живі,
відчували запахи і звуки,
непомітні рухи, посвист крил.

І життя текло – ріка крізь луки,
біг і злуки, скільки стане сил.
Ти моє безсоння-божевілля,
марево і марення німі...
То твоє густе чаклунське зілля?
Чи то так схотілося мені?
Я не знаю, та й не хочу знати,
через що тягну сумні вірші
за собою, мов весільні шати
чи лахміття зайвої душі...
Десь там обнялися наші музи.
Добре їм, напевно. Хто їх зна?
Я кидаю вірші, мов галуззя,
я життя допалюю до дна.

З КНИГИ «ПОЛЮВАННЯ І РИБАЛКА»)

Є рибалки ой які! Рибки просять в них гачки,
як нема сухої крихти від коханої руки.
Є рибалки ще й які! Рибки в них їдять з руки,
радо в сіті запливають, ще й стрибають, диваки.
Зайві крапельки тепла, черстві корки зі стола –
кинь хоч що-небудь, рибалко, – онде рибка попливла...
Зараз ротика розкриє, заполощеться, зрадіє –
їй що хлібчик, що гачок, що напам'ять п'ятачок.
Є рибалки ще й такі – потрапляють на гачки:
ловлять їх маленькі мавки, хтиві, пещені, стрімкі.
Ловлять їх небесні хмарки, ловлять повені і чарки,
ловлять сутінки й русалки на загострені гачки.
Кинь-но крихітку, рибалко, десь на схрещенні річок
обернеться рибка в мавку, упіймає на гачок).

ПІСНЯ СИРЕНИ

В'яжи. Як сирени співають,
то душі втікають із тіл

від співів жалю і відчаю.
Я теж не співаю у штиль.
Ховайсь. Я притягую хмари
циклони, хвороби, дощі,
тримаю в долонях пульсари
далеких комет уночі.
Я чую нещастя і біди
і їх корочу на собі,
мов центр світового магніту
між світлом і злом в боротьбі.
Тікай від такої розваги –
розетка чи громовідвід?
Кому така мароч – принада,
недолю вдягає наспід.
Я з тих, хто на вістрі у скелі
п'є бурі, і зливи, й громи,
затеплі для мене постелі,
і стіни затісні мені.
Минай мене хвилями моря –
я поміж, я завжди межа,
я змалку притягую горе,
мов зап'ясток лезо ножа.
Пливи, хай співає мій острів,
допоки ще в змозі плисти –
я з тих, хто вкорочує простір,
підпилює й палить мости.
Тікай, що тобі з того блиску
і з того переливу днин?
З тієї, що сльози в намисті
тримає замісто перлин?
Немає у мене спокою,
звичайного щастя трави,
до мене приходять герої,
від мене вже ледве живі.
Тікай, чи тобі ще не годі
гіркої настоянки слів?

Частіше, ніж зміни погоди,
гойдаються настрої і спів,
вповільнена швидкість розриву,
прискорена швидкість життя...
Не слухай сирени заспіву –
тікай, поки є вороття.

*Улюбленому герою дитинства
з книги «Долина Мумі-тролів» присвячується)*

У тебе сині очі і набік капелюх,
і коники стрекочуть, підстрибують до вух.
З-під діжки капелюха золотить сонце чуб,
над головою мухи і тополиний пух...
Злітає біле пір'я у хмари, в небеса,
десь там у надвечір'ї збирається гроза...
Мандруеш світ за очі, в старім наметі спиш...
Ти робиш те, що хочеш: годинами мовчиш,
збираєш у сопілку повітряні пісні,
кидаєш в ватру гілки і дивишся вогні.
Ти – сонечко і хмари, повітря і земля,
лиш ніч тобі під пару лягає у поля...
Прокинешся. На ранок підеш собі. А я?
Одна з численних мавок, яким ти дав ім'я...
Мені тепер чекати і мріяти, а ти,
ти – знов пісні збирати? Ну що ж, бувай, іди...
Наспіви, світ у краплі, твої живі зірки
водяники й русалки знайдуть біля ріки...
А скільки ж тобі років, і хто насправді ти?
Пустельник одинокий, поет на самоті?
Тремку сопілку чую і креслю силует:
я твій портрет маляю, закоханий портрет...

МОНОЛОГ КНИГАРКИ

Я працюю в старенькій книгарні,
де ніколи ніхто не бува,
я гортаю романи бульварні,
дивні казки, красиві слова.
Десь за вікнами дощ невблаганний,
десь за вікнами стукіт і ритм,
омінають підвальну книгарню
перехожі, і грози, і грім.
Тут давно поселились примари
читачів, що крізь мене пройшли,
що їм всім до такої нездари,
що їм книги про долі землі –
їм все справи, і будні, і гроші,
розклад, заклад, укладення, план,
що їм щось або хтось, хто несхожий,
чи любові прекрасний обман?
Я живу і читаю без свідків
про кохання, любов і Париж,
десь знайду чи візитку, чи квітку,
чи затертий століттями вірш...
Враз яскрава малюється доля,
мрія тішить і тьохкає мить,
і мрійливій книгарці в неволі
вільна повість у серці щемить...
Був колись... Від дощу заховався
між рядами нечитаних книг.
Прогортав тонку збірку романсів,
придивлявся до мене повз них...
Парасоля зелена чи синя?
Чи яка? Пам'ятаю, що впав
том романсів на сплетені тіні,
між полицями шепіт блукав...
Я працюю в старенькій книгарні...
Чи, можливо, в книгарні живу?
Ввечері покупець мій у ставні
стукотить. Уві сні? Наяву?

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

301

СИНІЙ-СИНІЙ ВІРШИК)

Синя риба народила
синіх-синіх малючків,
мама й дітки – всі щасливі,
а хазяйка й поготів.
Сині-сині, ніби вічка,
синьо дивляться на всіх –
в дуже-дуже синю річку
рибок випущу малих.
Допливуть вони по зорях
аж до синіх-синіх гір,
в дуже-дуже синє море
неодмінно, вір – не вір!
Їм свистітимуть дельфіни
таємничій синій спів,
попід небом синім-синім
будуть грати у птахів:
хто плавцями краще тьопне,
більше пустить бульбашок?
Хто водою вище хлюпне?
Хто підплигне до зірок?
Таємницю маю страшну,
вам відкрию у віршах –
синя риба – то є пташка,
то мій синій-синій Птах...

ШТИЛЬ

Мій корабель чекає зміни вітру,
вітрила пригортає ніжний бриз,
мов лялечка, загорнута, закрита,
вночі я бачу крил шалений блиск.
На морі штиль. В душі зернятко дива
тихенько розгортає корінці –
чекаю вітру, блискавок і зливи,
тебе чекаю з свічкою в руці.

Усі слова – єгипетська абетка
старих кохань і висушених снів,
немов до блиску витерті монетки
на глибині між риб і кістяків.
Не впізнаю ні значення, ні звуків
наспівів давніх, ніби не моїх,
немовби не моя жага і мука
відспівана і вилита у них.
Нові слова – ні, вигуки для тебе,
заграви в сивих хмарах дощових,
громи в наскрізь розкроєному небі,
неспокій і печаль очей твоїх...
Ти будеш? Я займу незнане сонце,
у новім небі висвічу блакить,
якщо для тебе... Вітер за віконцем
змінити напрям може кожду мить...

ВІЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ДИТЯЧОЇ ПІСЕНЬКИ
«ROW, ROW, ROW THE BOAT»

Веслуєш часом. Очерет
говорить пошепки до вітру,
поміж дерев блискучий мед
тече водою у повітрі...
Сто тисяч раз вже так було,
сто тисяч влюблених у літо...
Рипіли кочети, й весло
хвилини гойдало і миті...
Веслуєш сонцем. Упіймай
рухливе сяйво, світлий блискіт –
він знов втече у небокрай,
у очі сонця, в небо чисте
і розлетиться на друзки
у очеретах і затоках,
у темнім дзеркалі ріки,
в таємних заводях широких...

Веслуеш ніжність і любов,
мене... До станції далеко...
На сонці майже літня спека...
Все вже було і буде знов...
Життя веслуеш. У воді
ми розіб'ємось на краплини,
ми наче будемо хвилину,
ми наче будемо завжди...

Я невільна і нерівна, я сумую і сама,
ліжко тісне, мов перчина, більш нікого в нім нема.
Відчуваю – залипаю, наче муха у меду.
Що робити з цим – не знаю, знаю: завтра пропаду.
Я прив'язлива до краю, я нестерпна і шпарка,
я нічого вже не знаю, покохавши босяка.
Як чим гірше, тим і краще. Як чим краще – не моє.
Нечупара і ледащо, все не так їй – те, що є.
Як такій на світі жити? Що їй жити не дає?
Пане, трішечки любити...
Ось таку, якою є...

ЛІТО

В судинах річка, у волоссі –
бурштин,
плетіння водоростей в млості
хвилин,
краплини часу річкового
течуть,
тече ліниве літнє слово:
забудь,
забудь, засни, не прокидайся –
все сон,
все відпускай, не озирайся,
come on...

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

ЩЕ

Ще трохи, ще трохи, ще крапля вустами,
ще шкірою сонце, душею слова,
ще точиться серпень і мед поміж нами,
ще літо на денці, ще іскра жива.
Ще тане до тебе бурулька у серці,
спливає віршами і тілом тече,
ще хочеться в спалах, у сполох, не йметься,
ще хочеться, хочеться, хочеться ще.
Жива я, жива! Чуєш ти чи не чуєш?
І ти ще, поки що. Зневіра пече?
Колись закоркуєш, колись пожалкуєш,
а зараз ще літо, ще трохи, і ще...

ПУСТЕЛЯ

У літа немає сліз – сама німота й несила.
Спекотний південний бриз до мумії сушить тіло.
У літа немає сліз – каміння і біль у скронях.
Розпечений тіла віск в піщані тече долоні.
Зневоднена суть речей. Випалює спека вічна
вологі сліди ночей, що просяться в очі звично.
У літа немає сліз. Нізвідки їм взятись літом,
як самі собою в хмиз без сліз помирають квіти.
Нічого. Душа пуста. В пустелі немає моря.
Втекла із криниць вода, не знайдуть свічада зорі.
Немає у літа ран – вони запеклись корою,
тотально безводний стан – ні мертвої, ні живої.
І хоч би й боліло скрізь, і хоч би душа горіла,
у літа не буде сліз – гарячі камінні брили.

КАВУНИЦЯ

Репається літо-кавуниця,
соком йде і повинню сплива,
може, це насправді тільки сниться –
йде від волі в оберт голова.

Дай торкнутись вуст твоїх нарешті,
дай торкнути тіло ще живе,
поки з літа не останні рештки,
поки зір туманом не пливе,
поки ще під ноги йде каміння,
вечори солодкі і п'янки,
я тебе чекатиму незмінно,
там, де без людей живуть зірки.
Ніч серпнева. Вітер пестить шкіру,
вітер ніжить, здачі не бере.
Зараз я люблю тебе. Не віриш?
Що там далі? Хто ж то розбере...
Хочу тільки тінь, хіба багато?
Більше ні від тебе, ні мені...
Репається літечко строкате,
наче переспілі кавуни...

КЕЛИХ ЛІТА

У келишку літа ще сонця налито,
води переплюски, серпневі хмарки...
Ще трохи допити, ще трохи дожити,
зірвати пелюстки, зібрати зірки.
Ще в келишку літо і бродить, і грає,
іскриться і сяє, солодке, хмільне,
і ходить любов зголодніла по краю,
шукає, хто вип'є, хто в руки візьме,
хто волю, і вітер, і сонячне тіло
затрима на хвильку, спіймає на мить,
хто ввійде у хвилю, хто має ще силу
допити мій келих, допити мій світ
до денця, до схлипу, до краплі, до зойку,
допити, дожити, і літо втече
в цеглини-шпарини-безодні безсонні,
і осінь наповнить мій келих дощем...

МОХІТО

Мохіто-літо, листя, місто,
пекуча м'ята, кислий лайм –
усе ворушиться, іскриться:
смарагди сонця, summer time.
Мохіто-річка, жовта стрічка,
південність рис, спекотний бриз.
Ловлю потічки. Згубна звичка
свій власний бавити каприз.
Зеленкуваті й зеленаві,
узвари-чари в глибині,
латаття зірочки яскраві
і краплі сяйва на мені.
Мохіто, тон солодко-кислий,
бажань цитринових жага
язик пече і душу тисне,
зелений келих колиха.
Мохіто-літо, я відкрита,
як взимку зроду не була.
Кому нести, куди подіти
каскади світла і тепла?
Мохіто – квіти, трави, зливи,
світ-малахіт палахкотить.
Мохіто-літо, літо-диво,
легке знеболення на мить.
Мов гіркувату ноту лайма,
любов мішає «ні» у «так» –
невизначений, незвичайний,
непевний, загадковий смак...

КАРНАВАЛ

Я течу карнавалом, мов зірвана річка,
віддзеркалюю небо і спалахи в ніч,
я не грати прийшла, не ховати обличчя –
від початку я маю мільйони облич.

Хто загорне у плащ пошматоване серце,
поцілунком закрие запалений вірш?
Може, хлопчик із лютнею вип'є до денця
моє стигле кохання – заточений ніж?
Може, цей синьоокий? Він має надію,
він жіночі серця виливає, мов віск,
знає ціну собі, торгуватися вміє,
що йому від акторки? Невзаємний зиск.
Є у натовпі дехто, хто масками грає,
погляд завжди від різних людей і облич.
Ніби кішка, я запах його відчуваю
і за тінню полюю крізь збурену ніч.
Може, в нього позичить льодяників ласки?
Може, вкрасти від серця у нього ключі?
Чи знайдеться у того, хто змінює маски,
кров і серце, загорнуті в синім плащі?
І навіщо? У мене їх нитка на шиї.
Де б згубити свої? Чи пожбурить в канал?
Я ввійду в його тіні, і зімкнуться вії,
хай без мене віскриться і б'є карнавал...
...У вікні поверхівки, антени і стелі
дійсність сірим по сірому в вікнах чужих.
Може, буде весна. Може, пляшка в готелі,
може, струмені болю у скронях моїх...

Абрикоса під підбором. Соковитий, запашний
день пропав, пішов у морок... Зупинися, літо, стій,
не тікай між рук водою, пелюстки не закривай!
Хочу бігати босою, через поле, через край,
хочу шкірою – до шкіри чи хоча би до води!
Не тягни мене у сіре, не штовхай мене туди,
де дощі у завіконні повсякденно шурхотять,
і буденні, монотонні дні без просвіту летять.
Хоч би милого зустріти! Буду ангелом з крильми,
зайвого не буду пити – заблукаємо в пітьмі,

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

там, де сонця квітка в'яне, в хмарах свічка тягне дим...
Поступово небо стане, ніч настане поміж тим.
Поки ще живим і теплим що чекати? Крапку лиш,
поки темрява завмерла, ми поставимо у вірш.
Крапка-дотик, крапка-спалах, поцілунок у кінці,
і залишиться на ранок
крапля-сонце у руці...

ТОРБИНКА

Торбинку літню білу-білу, до річки зібрану давно,
ховаю тихо і безсило, немов мені вже все одно.
Вона тримає запах літа, у ній тополі ніжний пух,
хустки, купальники відкриті, підстилки, книжки, капелюх.
В ній заховались літні чари, пісок в кишнях і на дні,
від сонця темні окуляри, маленькі мушельки річні.
До безповітря, безнадії, в бездонну шафу, в темну ніч
кладу прозору чисту мрію і залишаюсь віч-на-віч
з дощем, роботою, зимою, з сумним обов'язком відбутись
півроку, щоби знов весною
торбинку білу розгорнуть.

НАВПІЛ (ДО І.)

І справа не в тім, щоб ти, і справа не в тім, щоб секс,
а щоб поділити світ, навпіл поділити, весь,
всю велич його і ниць, всю біль його і красу.
Усе, що в коротку мить життя я в собі несу:
статичність і вільний рух, невимірність і межу,
розгалузь і зустріч смуг, ще дещо – я не скажу,
полини минулих літ, і попіл минулих ватр,
усе що забути слід, усе, що згадати варт,
довершеність і надрив, весь світ, що в тобі й мені
розлити на двох навпіл, щоб він не загус на дні,
розлити його увесь у сині бокали дня –
ото і найвищий сенс, і крапка, і більш нема.

Остання скибка серпня – найсолодша.
Остання крапля меду – надсмачна.
Чи ти, буває, випити не хочеш
серпневий сон, що гусне поміж нас?
Серпневі зірки спіють в гронах неба.
Зірковий сік стікає поміж вуст.
Невже мені лише дивитись жереб
на стиглий світ, що репається вдрузк?
Невже мені талан піти у прірву,
не надивившись синь твоїх очей,
невже мені талан згубити віру
в кохання, у природний стан речей?
Ти неблаганний. Чи прошу багато?
Пройти, торкнути, оком зачепить
та вже й піти від світу спочивати,
мов іграшку, з собою взявши мить...

О, яблуко життя! Життя медово річко!
Як швидко ти течеш, минаєш легко як!
Краплинонька твоя, твоя миттєва вічність
для кожного своя один-єдиний смак.
Тече вустами сік і в землю пада кістка,
і вже вуста сухі, і просиш: «Зачекай,
затримайся, зажди, не залишай навіки,
повіки не змикай, не йди, не утікай...»
Тече ріка життя, ні в кого не питає...
Остання крапля-мед засвітиться в мені,
останнє почуття, останнє «я кохаю»
розчиниться у ніч і згасне у пільмі.

ХРАМ

Перед дверима у святе годинами сиджу,
відкриють – бачу золоте, закриють – сіру мжу.

Пляшка III

Річковий грайливий біссер //

Без мене там незнаний світ і образи богів,
а я на східцях сотні літ сиджу, чекаю див.
Ввійти боюся – раптом там не те, що марю я,
а залишити світлий храм – то стежка не моя.
Щось і ворушиться, й горить і вдень, і уночі,
колись у грудях защемить, і жаль, ну хоч кричи,
колись так весело бува, і райдужні світи:
я тільки ними ще жива в обіймах самоти.
Так все життя моє іде на східцях у дверей:
ані зайти, ані піти, ні відвернуть очей –
щілина світла в брамі днів, як день уже схолов,
і негучний до тебе спів,
бо храм – то є Любов.

ВІКНО

На першій поверсі вікно, відкрите у життя,
не заґратоване воно, завісочки биття,
дитячі іграшки малі, диван і два стільці,
жовтава лампа на столі – ось, що в кімнаті цій.
В ній вітер, теплий і легкий, співає всім пісень,
промінчик сонця золотий вмикає ніч у день.
Отак і я живу давно, вітрам відкрита всім,
собі нагадую вікно у просторі міськім.
Читає вітер, шепотить, гортає стоси фраз,
йдуть перехожі й мимохідь вдивляються у нас,
і пил, і порошок, і пирій на книгах і речах,
незатишно в кімнаті цій, та в іншій був би жах.
Тут дощик живить квіти рим і сонце сушить вірш,
тут грає музика, і ритм, і навіть як мовчиш,
тут все живе, тут все тече, нічого не стоїть,
злітає ангел на плече, тримає кожну мить.
Палає ніч в моїм вікні – сто вікон, сто очей,
ніколи я сама у нім, завжди серед людей.
Моє життя – німе кіно, де серце у шмаття.
Я – неґратоване вікно,
відкрите у життя.

Пляшка III

Річковий грайливий бісер

Вміст

«Літо, мед, засмагле тіло...».....	215
«Вільно влітку мавкам міста...»	215
Літній етюд	216
Варення.....	216
«У планах на життя сьогодні дощ...».....	217
«Ліниво зрушив літа потяг...».....	218
«Привіт, це знову я...».....	219
«Тіні таємні й теплі, хоч загорнись у них...».....	220
«Сорок. Зірки на воді розбризкать...».....	220
«Немає в світі кращого, аніж...».....	220
«Сподіваюсь, що буде літо...».....	221
«Я тебе побачу колись? Коли?»	222
«Дитячий майданчик. Сідає сонце...»	223
«Катамараном жовтим...»	223
Монолог моря	224
Під плюскіт темної ріки.....	227
Танок.....	227
Як там у Візбора? «У горах...»	228
Дитяча пісня	229
«Перлини-пір'їни піни...»	230
«Сонце-цигарка згасло, вийшла циганка-ніч...»	230
«Мереживно-шумні хвилі на сукню собі візьму...».....	230
«Піщаний Аккерман зруйнує хвиля...»	231
До Криму.....	232
«Вдягати вишиванку у свята?»	232
Липова сопілка	233
Остання вечеря (вільний переклад О. Вертинського) ..	233
Пляжний віршик.....	234
«На річці час стає. Стара естрада...»	235
«Прохолода. Серпневі ночі...»	235
Розповідь капітана.....	236
«Я не чекаю. Я знову воліла би жити...»	237
Зви.....	238

Марево	239
Тримай	239
«На схрещенні світів... самотність дар чи кара?»	240
«Смарагдова сяюча суміш...»	241
«Коли я вкриюся лускою...»	241
Потяг	242
Колекціонерам	245
«На фантазії і мрії я зітруся, пане мій...»	245
«Я буду танцювати на сонячному склі...»	246
Вільний переклад пісні «Где эта улица, где этот дом...»)	246
Грот Шаляпіна	247
Настроеве	248
Опівнічне (до І.)	249
«З розп'яття палкої ночі рятує купіль ріки...»	249
Монолог жриці	250
«Вони любили берегом блукати...»	251
«Як тобі, що тобі?»	251
«Драconi завжди ідуть до моря...»	252
«Малює літнє сонце довгі тіні...»	253
Коктейль	254
Цезарю	254
Погляд	255
«Холодно в ковдрі. Холодно вдома...»	255
«Понад шхунами кав'ярень...»	255
«Мій віршик – тобі до чаю...»	256
«Міста, що знищила навала...»	257
Етюд («Жовті вікна розкрили крила...»)	258
Етюд («Ніч на місто кине хустку...»)	258
Свідок	258
«Тече дощами червень, стікається у сни...»	259
«Море, всі відтінки перламутру...»	260
«Буде в нас побачення на пляжі...»	260
«Затерті лики провінційних міст...»	261
Лист («Пишу з землі, де всі про тебе знають...»)	262
Маніфест	262
Синя каравела	263
За мотивами творів М. В. Гоголя	264
Лялькова пісенька	265
«Липовий шум шампані...»	265
«Хмари линуть і гублять контури...»	266
Поету	269

«Пуп'янки рози пахнуть у дощ...»	269
Вірші.....	269
Художнику	270
Оберни	271
Романс.....	271
«На душі тепло і спокій...».....	272
«Літній ранок. Чашка чаю...»	273
Зелений етюд.....	273
Річкова чайка.....	274
Душа актора.....	275
«Мені не судилось танго...».....	275
Варення віршоване.....	276
Птахи.....	276
«Живу собі й живу: замріяна нероба...»	278
Місячна соната	278
Серце-дірка	279
Синя пляшка	279
Застільна пісня	280
Балада	280
«Якщо наскочиш на кохання...».....	281
Побачення.....	282
«Ніч грає в карти. Ніч взяла до стосу...»	282
«Перетворена спекою в мумію...».....	283
Річкове	283
«Є що віддати, то віддай...»	284
«Сонце сідає у місто розпечене...»	285
«Ввійдуть сутінки у вікна...»	285
Ніч-краплинка	286
Лист («Як то ти живеш, коханцю злив...»)	286
Зустріч. Старому знайомому.....	287
«Що тобі віддати? Шепіт хвиль...»	288
«В тумані на межі шторму...»	289
«Деся ти міряєш ніч кроками...»	289
Із життя зірок). До О.	290
Коломбіна	290
У ритмі хвиль	292
У ритмі дощу	292
Привид дощу.....	293
Ватра	294
Тим, хто не спить...».....	295
Чорна каблучка.....	296
«У ночі кричїть самотня птаха...»	296

З книги «Полювання і рибалка»)	297
Пісня сирени	297
«У тебе сині очі і набік капелюх...»	299
Монолог книгарки	300
Синій-синій віршик)	303
Штиль	303
Вільний переклад дитячої пісеньки	
«Row, row, row the boat»	304
«Я невільна і нерівна, я сумую і сама...»	305
Літо	305
Ще	306
Пустеля	306
Кавуниця	306
Келих літа	307
Мохіто	308
Карнавал	308
«Абрикоса під підбором...»	309
Торбинка	310
Навпіл (До І.)	310
«Остання скибка серпня – найсолодша...»	311
«О, яблуко життя! Життя медово річко!..»	311
Храм	311
Вікно	312

Час глінтвейну. Пік сезону.
Тіні-тони. Осінь-синь.
На півтону саксофона,
в синій келих – синій дзвін.

Розгониш вітер, помчиш за обрій,
торкнеш рукою потерті джинси,
вікно відчиниш, і вітер синій
волоссям гратиме на зупинці.
У світлих соснах, де сонце сходить,
чи коло ставу, чи коло річки
ти будеш вільно ковтати подих,
вустами пестить холодні щічки.
Луною піде у темних хвилях
миттєвий образ обох коханців,
майнуть і зникнуть небесні крила.
Щораз зникають. Немає шансів.
Дістанеш ковдру з багажних нетрів...
Вона молодша, вона стрункіша,
тоненькі пальці, тоненький светрик,
і ніби схожа, і наче інша.
Пелюстка в'яне, злітає листя.
Кохання квітка цвіла і впала.
Розпались перли з мого намиста.
Було кохання – і вже не стало.

Ховає місяць пір'їну в обрій,
пірнає сонце у темні хмари,
палають зорі і гаснуть зорі,
дзвенить годинник, зникають чари.
Все так, як треба. Годинник – митар.
Весь час крокує за літом осінь.
Лише рядки, що ростуть, мов діти,
лише слова, що лунають досі...

Починає дощити, хворіти літо,
починає осінь летіти листям,
мов життєве жито, лягають в ноги
всі жнива серпневі й усі тривоги.
Що то перший лист, то подорож дальня,
що то другий лист – то забутий травень,
що то третій лист – то сповідь остання,
що четвертий лист – незагойні рани,
а що п'ятий лист – то мое розп'яття,
уві сні танок. Хустина червона.
А що шостий лист – то промінчик щастя,
а що сьомий лист – то зоря кленова.
Їх танок повітряний у спіралі,
мій танок повітряний без повітря...
Мушу ними йти, мушу бути далі,
мушу жити далі, без літа жити.
І життя тікає з-під ніг відлунням,
і листи, і листя здійсмає вітер,
залишаються нам безпросвітні будні
і світлинні відбитки цього літа.
Крутить, водить, жбурляє листочки вітер,
і несе у вирій останні скельця
сонця, спалахів, променів, іскор світу –
того світу, де ми з тобою, серце.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

319

У КАВ'ЯРНІ

Під ніжну скрипку у кав'ярні
йдуть мокрі люди за вікном...
Забутись кольоровим сном,
поки займуться всі ліхтарні.
Ось-ось підуть самі дощі –
хвороби осені хронічні,
а тут Париж, і на душі
так тихо, лагідно й незвично...
Чай, цукор, тістечко, лимон...
Чи пані має ще бажання?
Ваніль, кориця, кардамон –
які ще прянощі в кохання?
Забутись тут би, загубитись
в кутку французького життя,
в парфумах тонкого чуття
щось незвичайне мало б снитись...
Щось не звідсіль, щось неземне,
щось інше геть – і час, і простір,
на стінах копії Моне,
у вікнах люди наче гості...
Я теж, мов люди у вікні,
я ніби є – і мов немає,
видіння йде і знов тікає,
мов темна риба в глибині.
Заснути тут би до весни
і не виходити на вістря,
та дощ іде, іде, іде,
в душі, на вулиці, у місті...
Під джаз автобуси пливуть,
і все немов у іншій світі,
та дощ іде, і люди йдуть,
і серця нікуди подіти.

ЛИСТОЧОК

Відбий мене, хвиле, осіннім листком,
нехай течія колихає,
хай сонце плекає останнім теплом,
хай вітер тихенько гойдає.
Хай золотом ніжним востаннє зблисну
і промінь останній поглину,
хай рибки сріблясті спішать в глибину,
я течією швидко полину.
Туди, де коханий сумує один,
де тиша і плюскіт річковий,
я мимо проплину повз хвилі хвилин,
торкнуся його випадково.
Мов рибка, мов хвилька, мов вітер легкий,
водою проплину повз долю,
цілунком осінніх довершених мрій,
ніжнішим за шепіт тополі.
Вгадай мене, милий, в повітряних снах,
в ласкавому шелесті листя,
кохай мене, милий, у срібних зірках,
в яскравих квіткових намистах.
У сонці крізь листя, крізь ласку ріки,
крізь шкіру наскрізно у душу,
крізь роки і кроки, роки і віки
омію омріяну сушу.
У плесах річкових, в траві степовій,
в безмежному просторі неба
повію я вітром, промовлю: «Ти мій,
і більше нічого не треба».
На сонячних хвилях кохає листок
вода золотисто-прозора.
Та ти недосяжний, мов в горах струмок,
мов обрієм сховане море.

Намрій мене, як схочеш, – то все, що нам дано.

На дні серпневі ночі –
давно.

Доріжки, тротуари хіба сплетуть сліди.

Ні я тобі до пари,
ні ти...

Намрій мене, як схочеш, під дощ у листопад,
свіча життя тріпоче
між ґрат.

Лиш мрії неледачі, не спіймані ніким.

Що гірше, а що краще?

Все дим.

Для кого чорне – чорне? Хто біле білим зве?

Хто затискає в жорна
живе?

Ніщо не має назви, окрім
того, що зву наразі
живим.

Я теж про тебе мрію між площ,
на тебе я хворію
у дощ...

Що Вам з мене, дівчини дощу,
що навічно вкута в вічне місто?

Що із того, що дитяче й чисте
почуття у серці я ношу?

Я Вам так скажу, без церемоній:
схочете – то буде Вам любов.

Ватра, а чи вогник у долонях –
Ви собі вирішуйте, немов
проживете мить і більш нічого,
щоб лишилось полум'я і дим,
щоби потім в сутінковім домі
не хотілось заздрити живим.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

На шию шалика напну, і зморшок гілки динамічні
задрапірую і стягну, щоб не жахались пересічні.
Шовк буде пестити моє обличчя й шию вітром синім,
відвеселкує все, що є, яскраве сонце у вітрині...
На ноги можна натягти м'які привабливі тканини –
вони стрункі і гармонійні, як ними є до кого йти.
Окреслять темні речі рис весняну виснажену вроду,
як тільки висвітлить погода, купатись вже потягне біс,
засмажить паморочний май зимову висушену шкіру,
і на піску річковий край візьме мене, немов офіру.
В полон піду, аж гай гуде. Кому дівчатко сорок років?
Таких, як я, нема ніде, і не було. Й не буде, доки
не підросе моя донька, а там – тримайтеся, хлоп'ята.
Мов я, красива і гнучка, чуттева й радісна – у тата.
Атож-бо, шалик вище вбік, коротку сукню і підбори,
парфуми, туфлі – справжній шик!
А скільки років? Вічне море...

Дайте глянути у небо, нанизати слів у вірш,
дайте волі – дуже треба, хоч на подих, хоч на гріш.
Залишитись із собою, відірватись від землі.
Сиві хмари йдуть рікою, йдуть осінні кораблі.
Я самотності, мов раю, мов небачених скарбів,
хоч на хвиличку благаю: дайте видихнути спів,
дайте вимовити вірша, дайте виспівати тон –
трохи ночі, трохи тиші, трохи мрії в напівсон:
ніби я когось шукала поміж диких чорних скель,
мов блукала, заблукала, увійшла в вузький тунель.
Десь далеко, наче світло, золотяться промінці –
чи то вихід, чи молитва, чи то двері у кінці,
чи любов, а чи надія, ясний промінь з висоти...
Я тягну до тебе мрії, ти малюй свої світи,
ти світи... А я до тебе під розгойданий мотив
в теплий плин нічного неба
розсипаю жменьку слів.

Так з тобою й перетнемо осінь,
чистий лист розгорне нам зима.
А любов? Здається, справді досить
чатувати те, чого нема.
Я чогось шукала – вже забула,
я когось чекала – не знайшла...
Скине осінь листячко минуле,
дощик змиє райдуги зі скла.
Окуляри сонячних ілюзій
я знімаю: сірий бляклий день
в міжвіконні, де ми всі поснули
до весни, до приспаних пісень.
Віддала любов, як липа листя.
Дощ розміє золото в сльоту.
Де стояло сонячне обійстя,
буде сніг лягати в самоту...
Що ж, не вперше рік іде до страти,
і не вперше зимно на душі.
Трохи є, про що мені згадати –
почуття строкате і вірші...
Що ж, життя і є цей колооберт,
так, сірник – багаття – попіл – сніг,
так воно заведене в природі,
так воно задумане для всіх.
А любов, що прокотилась смерчем,
воскресила – вбила – відбула...?
Перетнемо осінь – нам не вперше,
чистий лист розгорне нам зима.

Чай і книжка. Тепле ліжко. Дощ у шибку шурхотить.
Що любов? На щастя знижки в Бога діють тільки мить.
Як спіймав – тобі розрада, а прогавив – вже нема.
Завіконня. Кості саду. Ні, нічого не дарма:
інший світ, планета інша, трохи спогадів у чай.

А любов? Хай буде в інших, хай у інших буде май.
Як розкреслять тіні ночі шибку в rischi і хрести,
пригадай далекі очі, що хотіли висоти.
Пригадай. І випий чаю із цукеркою до сну...
Що любов? Лише забава, що людину йме живу.
Ой, яка красива цяцька – око горне, виграє –
мить – і гасне вже зненацька, і не ти, не я – не є...
...Є чого багато в світі, та потішить душу так...
Лиш любов те може вміти, лиш вона той має смак...
Глянь вночі за темні стекла – спить пташина на гілках...
Що любов? Зійшла і смеркла, відлетіла, ніби птах.
Кістяки дерев блискучі. Дощ душею йде наскрізь.
Хто долати вміє кручі, знає, як то – знову вниз.

Я тобі казала, що залежна?
Від любові – так, від тебе – ні,
бо моя любов – вона безмежна,
безкордонна нічка у вікні.
Не зустріти світла в окулярах,
з замкненого льоху не злетіть.
Звісно ж, милий, я тобі не пара,
ні на вічність, милий, ні на мить.
Неможливо бути і не бути –
треба вміти впасти, щоби жись,
а інакше і не варто жити,
бо життя – то невловима мить.
Бачить зорі крізь залізні ґрати?
Що ж поробиш, кожному свій лад...
І ніхто не винен, що кохати –
не про тебе. Ти тримаєш ряд.

Холод вигострить у зірки жовті очі ліхтарів,
знову вистудить до дірки всі хвороби понадмір,
намалює чорним вістрям, мов гілками у блакить,

почуття первинні й чисті, непоборну хижу хіть.
Як загостриться кохання, що робитимеш мені?
Проженеш мене негайно чи залишиш на струні?
Вільна, я б тобі кидала квіти й камені в вікно
і на буднях малювала б щось з сучасного кіно...
Я хворію не на тебе. Я з народження така.
Залишило мені небо білий місяць мідяка...

Зеленим оком дивиться п'їтьма.
Зеленим оком дивиться самотність.
У вікна заглядає панна осінь,
супутника шукає, та дарма.
Їй відповіддю – темрява і тиша,
холодні квіти, висухлі листи.
Замовкло все. У парках зникли діти,
шукають на ніч прихисток коти.
Потроху місто йде у задзеркалля,
осінній день гортаючи у ніч,
у чорні очі дивляться провалля,
навзаємні пустоти віч-на-віч.
Стихають кроки. Роки йдуть по колу.
Тебе нема, а втім, ти був чи ні?
Моя душа, натомлена і квола,
мов слово, ще не сказане в мені.
А я була. Я так тебе хотіла!
Яке важке каміння на душі!
Живи собі. Живи, як маєш сили.
Я буду плести вицвілі вірші,
я загорнусь в самотність, ніби в ковдру,
немов дитина. Все, мене нема.
Збуди мене, як стануть ночі чорні
в лютневі дні і витече зима.

Ти до кого? Я сплю вночі.
Я тебе не гукаю вічність.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Не палю у вікні свічі,
не гадаю на теми вічні.
Я майбутнє не можу знать.
Та й навіщо мені те? Може,
я могла би з глибин дістать
перли ті, що ніхто не зможе.
Хочеш правду? Я можу все.
Тільки ти те усе не хочеш.
Кожен сам собі хрест несе.
Буду спати. На те і ночі.

ВОРОЖКА

Ти хочеш знати, хто ти є? Перепочинь на мить.
Сідай. Вогонь, мов дикий мед, і жалить, і п'янить.
Нового я не розповім: душа твоя, мов вірш –
то палиш холодом тремким, то мариш, то гориш.
В тобі співає ніч сама, ти – вітер на воді.
За мить – мигтить, за мить – нема, розвіялись сліди.
А я расту з землі, з рослин, із сонця і дощу.
Я гнуся з вітром, та за ним у вирій не злечу.
А далі що? Чи хто це зна? Я не скажу тобі.
І не моя у тім вина: ні сміху, ні журби
я наперед не додивлюсь – то книга не для нас.
Ти чуєш, ніби грає щось вгорі, неначе вальс?
Хай буде легким твій політ. Мандруєш – то мандруй.
Або ж забудь до ранку світ,
ворожку поцілуй.

Згадай мене у приємках життя,
коли жила тобою і тобою,
коли дощі і хвилі йшли за мною
і йшла любов, примхлива, мов дитя.
Згадай мене, коли була твоєю,
коли для тебе рахувала дні,

і все було однаково мені,
крім того, чи побачу ще тебе я.
Згадай мене, коли моя любов,
немов гілки, тягнулася до неба,
коли годинник зупинивсь на «знов»,
і знов, і знов, і тільки те і треба.
Згадай зірки і місяці в очах,
що сходили і сяяли для тебе,
згадай мене, мов сутнісну потребу
у сонці і воді, віршах і снах.
Згадай мене, бо то лише і я,
по вінця переповнене цеберце,
від хвилі й до краплиночки твоя,
бо тільки так і можу бути, серце...

Ти ніколи мені не вкладався
ні в вірші, ні в життя, коханий,
надто ти об'єктивно стався,
надто скалку лишив у рані.
Надто пізно і надто сильно,
надто не на щоденну ношу,
через те я така безсила
і нічого зробити не можу.
Надто не на щоденний роздріб,
надто не до протертих східців,
всі слова і вірші – непотріб,
бо не змінюють час і місце.
Не скорочують кілометрів,
ні вдихнути, ні скрикнуть ними,
ні моїми, ані твоїми,
ні злетіть, ні схватись в нетрі.
Вірш – аналіз, що стан означить,
та нікому воно не треба,
що ті двоє живуть і плачуть,
може, слухає тільки небо.

Загубитись і жити далі,
ким ти є, ким ти був, забути.
Ким ти є, ким ти міг би бути,
занотуй в свої скрижалі.

Коли б ота мінлива згуба, яка в мені колись була,
тебе б за килим мала, любий, і кішкою на нім спала.
...Смішні закохані у віці? О, так, самі собі чудні:
назовні – старі печериці, весняна райдуга на дні.
Болить побите віком тіло, але ж судомлять почуття,
і ти незграбна і невміла, мов зачароване дитя,
яке і досі вірить в казку, але якась чаклунка зла
йому вдягла жорстоку маску, а та – навіки приросла.
Нерозчаклована царівна, ти дивишся в свічадний дим...
О, як неправильно і дивно – цей грим на серці молодім.
І так ті муляють контрасти, різниці ці марудять так,
коли Любов, а ти невчасно на час впіймалась, мов на гак.
Ми всі на нім – тряпчані ляльки з живими ранами сердець.
Гудуть емоції під тальком, та потяг йде в один кінець...

Одинока, ніби око місяця вгорі,
зорі світяться високо в небі до зорі,
шурхотить фатально листя, рвуться струни днів,
в кам'яній клітині міста всохли тіні снів.
Я на тебе, милий, п'яна. Як прокинусь – вмру.
Що ж, хіба не я обрала цю свавільну гру?
Карти я сама малюю, карти-дзеркала.
Не жалкую. Не знайду я іншого зі скла.
Ти живи собі, як знаєш. Я сказала все.
Все, що маєш, те і маєш, місяць-півкільце...
Я самотня, ніби око місяця вночі,
одинока, одинока...
Знаєш, хоч кричи...

КОЛИСКОВА

Спи, малятко, спи, дитинко, поки є твій світ,
зачаровані картинки, все іде як слід:
мама, тато, дід, бабуня – диво ти для всіх.
Спи, коханнячко манюне, поки сипле сніг.
Хай насниться принц прекрасний, королевий цвіт,
хай тебе він, зірко ясна, любить сотні літ.
Бо кохання, рідна доню, тільки уві сні,
а насправді біль у скронях, ти повір мені.
Рік у рік страждають поруч, де кохання в них?
Роблять ніч у ніч наскоруч без кохання гріх.
Спи, моя маленька ляля, хай не знаєш ти,
як лишають на поталу зоряні світи.
Хай приїде принц до тебе на баскім коні,
хай візьме тебе до себе, хай хоч уві сні.
Він тобі зорю дістане, розбудує дім.
Спи, засни, моя Світлано,
всі ми щастя сним.

ПАРА

Цілується пара, розточує чари...
Я не цілувалась на людях, нездара.
У темних провулках, попід ліхтарями
зійшла моя зірка і згасла між нами.
Хотіла би вірити – немає вже хисту,
а скоро не буде ні вмісту, ні змісту.
Хто Всесвіт кохає – розтринькує душу,
собі залишає зачовгану сушу.
Так я розійшлася на сни і на вірші,
а далі тихіше, тихіше, тихіше...
Вже звуки не тішать, вогні не палають,
ніхто не напише, ніхто не згадає...
Допоки розлука не стукає в скроні,
тримай мою руку, не рухай долоні...

ВІТЕР

Намотати на руки вітер, натягнути його струну,
мов останній цілунок, літо, я тримаю твою луну.
Диригент штормового вітру, вшкварю довгий нервовий джаз,
назбираю собі палітру з перекручених вітром фраз.
Я тебе, мій стрімкий, високий, упіймаю у вільний вірш
за твої ще живі потоки, у яких я лечу, мов ніж...
Зав'язати тебе? Чи з ноти ключової узяти тон
і дзвеніти тобою доти, доки діє твій дивний сон?

КАШТАНИ

Дзенькнув каштан і репнув. Краще б об лоба вже!
Треба ж таку дурепу, втріскалася, авжеж.
Вітер збирає сили, змінює вітер зміст,
де його так носило? Врешті вже падолист!
Змінює вітер напрям, змінює вітер суть,
шляхом вітри з розмахом листя й гілки женуть,
серце у стані зміни, де ти? Мені озвись.
В небо каштан підкину, в синю бездонну вись...
Чорні серця каштанів котяться під підбор,
я підберу забаву, кину до самих зорь...
Хто там його впіймає? Хто мені відповість?
Вітер пісні співає, в'ється у трубах свист...
Всі ми під спільним дахом, поряд. Мене поклич.
Чи хоч каштан з розмаху кинь у бездонну ніч!

Музика вітру, музика листя...
Де ти? Далеко, поряд чи близько?
Щось неможливо сліпить у очі.
Любиш – не любиш, хочеш – не хочеш:
де нам гадати, зіркам, – на айстрі?
Вічно блукати – в цьому ми майстри.
Де попроситись, там і зустрітись,
в ніч присягатись, зранку наснитись.

Зви мене, серце, ти ж бо все знаєш,
дзеркальце-скельце маєш-кохаєш,
щось там у небі йде до нас, чуєш?
Що тобі треба, де ти мандруєш
серцем, душею? Знаєш, все просто –
іскра до неї, іскра у простір,
іскра злітає, іскра до тебе,
ти ж тільки й знаєш,
що мені треба.

Іде життя в туман, в провулочки осінні...
До кого ти була до крапки, до кінця?
До кого крики ці, цей бунт і ці зусилля
роздмухати вогонь? До кого буря ця?
До неба чи собі, до інших чи до нього
ці страчені слова? До кого і кому
ці строки у тобі, це вистраждане слово,
що зітреться на пил і кане у пітьму?
До кого ти була, що Бог заклав у тебе?
Ти – світло у воді, ти – п'ятий елемент.
Вода дзеркалить світ, вода дзеркалить
небо в краплині хоч на мить, як і життя саме.
Була вона чи ні, чи то мені ввижалась
та іскорка, той блиск, та крапелька мала?
Якщо хоч раз комусь у серці відізналось
моє дзвінке життя, то я таки – жила.

ДЕНДРОПАРК

Парк не впізнав мене. Він вимкнув світло.
Він все питає: «Ти хто? Ти хто? Хто ти,
і де весняна дівчина досвітня,
яка ловила промінь з висоти?»
Він все сховав, усі ключі і чари.
Лише в ставку кружляв повільно птах,

понад водою йшла перлина хмари
і відбивала в хвилях срібний шлях.
Парк говорив: «Зі мною підеш в іній,
підеш у сон, важкий зимовий сон...
Забудь, засни, яка тобі причина,
що ти шукаєш?» День пішов на скон,
немає тої дівчини, пропала,
не вернеться, лишиться в бурштині
вогонь її вірша і спалах шалу,
її думки веселі і сумні.
Зі мною згинеш ти і знов воскреснеш,
бо ти душа моя і плоть моя,
відродишся у променевих веснах,
воскреснеш ти, коли воскресну я.
Візьми собі на згадку кілька кадрів,
замкни, як я, на сто замків серця,
не знайдеш ти собі в цім світі правди,
сама собі і будеш до кінця.
Хіба гілки у небі перетнуться,
у річці хвилі зіллються в одну,
самотні тіні знайдуться й зйдуться
на перехресті сутінок і сну...

Судинами, судомами, надірвана, надломлена...
Навіщо ти? Навіщо так? Якщо ніде, якщо ніяк...
Вода тече, тече ріка, любов тече. Чому це так?
Краплинами, світлинами, не спіймана, не стримана,
була й нема. Була сама. То карма все, то все дарма.
Навіщо ти? Навіщо так? Тепер куди? У чому знак?
Судомами, судинами, стеблинами, краплинами,
померлими хвилинами...
Туманами. Хмаринами...

КАМІННЯ

Де б найти душі живої? У замшліх камінцях,
потемнілих без прибою, я відшукую серця.
Сію спогад коливання, сію мрії про моря,
сповідання, сподівання – сію все, що маю я.
Може, зійде, вийде, стане серце з серцем у танок,
будуть ятритися рани, вібруватиме дзвінок...
Що мені від світу треба? Чи шукати, чи душі?
Я не знаю. Риска неба яскравіша на межі.
Я тебе шукала довго, та не знаю, чи знайшла –
все каміння сіро-чорне. Може, не туди пішла?
Може, я не там шукаю? Тут морів давно нема:
тут городи, курок зграї, і шукати душ дарма.
Тут каміння для будинків, тротуарів і мостів,
тут нема живої жилки, рух повітря скам'янів.
Чом мене сюди занесло? Хто мене сюди завів?
Хоч помри і знов воскресни – ані крику, ані слів.
Чорний спокій. Що шукала? Чи шукати до снаги?
Чом так раптом тихо стало? Тиша, тиша навкруги...
Я шукатиму, допоки чую серця біль і стиск –
прислухатимусь до кроків, придивлятимусь до рис,
я гукатиму до світу, поки стане сил мені.
Деся хоч є душа відкрита? Камінь, камінь... Є... чи ні?

ПРОБАЧЕННЯ (ДО В.)

Я тобі за все пробачу, за минуле і колишне,
за наступне і прийдешне, чи не стріну, чи побачу.
За не поряд, за не разом, за окремі наші ночі
пробачатиму щоразу, чи ти схочеш, чи не схочеш.
Вдруге, втретє чи вчетверте, невзаємно чи навзаєм
пробачаю все доценту, було, буде чи буває.
Пробачаю дзвін литаврів, компроміс з самим собою,
сотні двадцять п'ятих кадрів, що лишилися сльотою.
Збайдужілість і байдужість, безтурботність, безумовність,
все пробачу, Ваша милість, бо то лише Ваша совість.

Все пробачу, бо пробачу, не тому, що ти – Поет,
не тому, що твоя вдача – ненаписаний сонет,
не тому, що твої рани – то погашені зірки,
не тому, що ніч північна поміж нами на віки,
не тому, що моє серце відбивається на двох,
не тому, що був колись ти у коханні, наче Бог,
не за те, що незалежно випромінюєш життя,
терези рівняєш певно, підрехтовуєш чуття.
Все пробачу – недобачу. Все почую – не дойму.
Все відчую, все відплачу, відпущу. Тобі. Тому!
...Подарую, що лишилися
тільки тіні на стіні,
залишкові і колишні.
Подаруй і ти мені...

ЗЛИВА

Вітер тіні гойдає на стелі, дощ змиває сонячний дотик,
вітер вие, холонить мозок, видуває душі пустелю.
Присипляє, анабіює розплямоване сонцем тіло,
щоб не рухалось, не боліло, щоб забуло, кого бракує.
Я крокую зморшками вулиць, в дощовім павутинні ночі.
Де ти є? До яких супутниць твої сонячні світять очі?
Чи ти є десь у цьому світі? Чи існуєш по той бік зливи?
Чи лишився назавжди в літі мій єдиний насправді милий?
Чи ти бачиш мене такою? В мокрих сутінках мокрі очі?
Відчуваєш, чого я хочу? Чому так тужу за тобою?
Чому в кожному русі і рисі лише ти, твої скельця сонця?
Чому саме самотність досі саме в дощ дріботить в віконце?
Ти це знаєш, і я в це вірю, і я знаю, що ти це знаєш,
то чому у відповідь вітром, тільки вітром відповідаєш?

Листи на стінах розпишу, візьму від душ ключі.
Нікого не перепрошу. І ти, прошу, мовчи.

До себе буду говорить, хай слухають усі –
мій дім над прірвою летить, гойдає терези.
В моїм багатті мокрий хмиз, я стерлась, наче тінь,
з моїх очей замісто сліз тече пісок хвилин.
Зберу усіх, живих і ні, і ватру розпалю,
і роздивлюсь у глибині того, кого люблю.
І ті, хто був, і ті, хто є, хай думають своє,
допоки полум'я моє до неба дістає.
Співати пошепки почну і перейду на крик,
і відіб'ю дзвінку луну на стінах вікових,
хай пристрасть образу знайде собі і плоть, і кров.
Як звуть богиню, що прийде? Я зву її Любов.
Займусь у спів, займусь в танок, займусь вогнем, згорю,
розсиплю зоряний вінок, зйду в нову зорю.

Моя закроется страница, чтобы кому-нибудь присниться,
чтобы лишить его покоя, чтоб мир окрасит в шум прибора.
Не сможет прочитать ни строчки, едва заметит разве точки,
лишь трепет дивный и незванный его охватит вдруг нежданно.
І він відчує щось раптове, мов зміна подиху на слово,
мов привид страченого світу, що вже пробуто і прожито.
Мов хвиля, бризками напоїть, в тенета невовимі зловить,
лише краплина того сонця, вечірній зайчик у віконці.
Как будто искра на душе, кусочки писем из камина,
никто не разберет уже, не прочитает стиль старинный.
Я буду сниться наяву внезапной сменой настроенья,
листвы неслышным шевеленьем под облаками проплыву.
Тобі залишу тільки сни про ту, що не була твоєю,
одвічні квіти весняні, сади між небом і землею.
Відчуєш – тепло на щоці... Відчуєш – відімкнеться брама...
Якби лише у світі ЦІМ
ми обмінялися світами...

Їх все ж таки знайдуть, не можуть не знайти,
і хтось наскоче їх, ті віршики забуті,
як залюбилась я, як закохався ти,
якими ми були. Та нас уже не буде.
Хтось знайде все одно ті файли недвозначні,
хтось вирахує нас у лабіринтах слів,
хтось прихова сльозу, невчасну, необачну,
якщо кохала я і ти мене любив.
Не спатиме всю ніч, зів'ялить простирадло,
зітхатиме про нас, заб'ється в жилах кров,
якщо мене любив, якщо тебе кохала,
якщо то взагалі була таки любов.
Підійде до вікна в ліхтарне світлоколо:
«Ось так минає все і повертає знов,
ось так і я піду, лишу по собі слово,
коли воно – любов, лише сама любов».
І листя задзвенить, ліхтар підморгне оком,
неначе ніч сама під вікнами пройшла:
«Ми тут, ми за вікном, ми вже не одинокі,
бо Бог – таки любов. Бо то любов була».

ПЕРЕСПІВ З Р. Л. СТВЕНСОНА

Той вересневий напій забула я давно,
він був за мед солодший, п'янкіший за вино.
Разом його варили у вересні на двох,
а потім спрагло пили, поки спустошивсь льох.
А далі – хочеш жити – пий пластиковий мед.
І довелось лишити, поки не впились вшент,
поки завмерлі душі жива не вбила кров,
поки замерзлу сушу не залила любов,
поки не розітнулись під хвилею чуття,
поки не захлинулось пластмасове життя.
Оце така наука – з живих джерел не пий,
бо вип'єш – буде мука у полімерах жить.

Нехай той вереск стигне для кращих поколінь –
для нас ніщо не змінить ні слідства, ні причин.
Не дихати, не бути, не вірити, не жити.
Хто звук вживає отруту – тому води не п'ять.

1933

Запали свічу, де схочеш, – у душі, на підвіконні...
Всі загиблих ясні очі хай розкрають ночі чорні.
Прийдуть всі, усі питають: як, чому, за що, навіщо?
Пам'ятаймо. Пригадаймо всіх, кого забрала тиша.
І якщо були в родині ті, яких безвинно вбито,
всі вони прийдуть причинні – ані візи, ані мита.
Заговорять ясно, вголос, щоб живі своїх впізнали,
про отой життєвий колос, що нізащо відібрали.
Безіменні, безродинні, невідспівані, забуті,
невідбуті, необмиті – де ж тієї туги збути?
Запульсує кров у скронях, закипить, мов в горах річка.
Кров. Усі померлі кровні – назавжди у серці свічка.
Пам'ятаю, пам'ятає, пам'ятаєш, пам'ятаймо.
Пам'ять – то усе, що маю, єдна сила життєдайна.
Хоч у храмі, хоч у домі, ясний день чи темна нічка,
хай назавжди палить спомин,
хай завжди палає свічка.

*Василю і Варварі Рубан, прадіду і прабабці,
які загинули у 1933, присвячую.*

Діду-прадіду, то де Ви?
Де скінчився вечір синій?
Де весняні хмарки, зливи?
Лиш туман тяжкий і сивий.
Що про Вас я знаю? Ім'я.
Тільки ім'я і сузір'я,
що освітлює обійстя
й досі в темні ночі зимні.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

339

Тінь незмінна там блукає,
спить дружина у садочку,
син навідує, а дочки –
хто живий, кого немає.
Вашу долю де згубили?
Дідом будь не довелося...
Посадили – за бадилля,
а родина – голі й босі.
Діти вижили, дружину
поховали на городі:
ні хреста, ані калини –
просто пагорбок, та й годі.
Північ, захід, схід чи південь?
Де спочить лягли, Василю?
Де душа блука безвинна?
Що у спадщину лишили?
Ім'я, прізвище і очі –
недокохані, дитячі,
що зі зморшок на обличчі –
мов живу, бабусю бачу.
«Тато був..., – і сльози лились. –
Розшукайте, де ховали,
чи помер, а чи убили...»
Все, жива була, прохала...
Я тепер сама за себе.
Всіх бабуся розшукає.
Ви пробачте нас, нам треба –
ми – то ви, хто пам'ятає...
Не забути ту хвилину:
жовті справи, присмак крові,
і примари, і папери –
сірі, тьмяні, особові...
Де ж мій прадід? Він усюди,
бо на цій частині світу
не земля, а люди, люди.
Закатовані. Убиті.

Місяць, мов рибка, лускою блима...

Хто там у небі зблиснув очима?

Хто це залишив мальви на тілі?

Місячне сяйво? Рученькі білі?

Чи то не місяць

плавцем гостреньким

скельце стареньке

вигострив в серце?

Чи то був місяць?

Промінь ліхтарний?

Протуберанець

зайвий і марний?

Крапля – у небі,

skalка – у серці,

хвиля – до тебе,

вдарить – минеться.

Все те минає,

все те відходить,

хто не страждає,

той не знаходить.

Алеями блукає вечір, шукає нашу спільну тінь,
шукає приводу для втечі, знаходить спогадів бурштин.

Як дивно, що усе минає, тьмяніє давнє полотно,

сторінки спільного гортаю, мов бачу ретрове кіно.

Хіба була що в світі вічне? Хіба кохання назавжди?

Хіба назавжди йде у звичку... Чи варто було – я і ти?

Якщо земля летить і далі у свою прірву вікову,

хіба ж то варті всі печалі, любов вві сні і наяву?

Якщо людина – тільки крапля води в пустелі надпустій,

якщо її сльози забракло, щоб розгорнути лист живий?

Якщо любов – то тільки одяг, приправа пісного борщу,

якщо любов – то тільки протяг, чи варт запалювать свічу?

Чи варт кохати мрії давні, чи це суцільна маячня?

Чи варто відчиняти ставні, коли вогню в ночі нема?

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Пощезло все: і люди, й речі – у темнім заході небес,
мовчать наш старий парк і вечір, і спогад розчинився весь.
В сумні вірші згорну минуле, знов перетну нічний кордон.
Чи був той хлопчик, чи не було?
Чи то був лиш колишній сон?

Чи ти живий? Та певно. Я ж жива.
Що робиш ти? Живеш життя без мене.
Так само граєш у легкі слова,
так само часто згадуєш, напевне,
так само наші привиди удвох,
блукаючи, знайти не можуть тіла.
Так само ти шукаєш ту любов,
яку так само я шукаю, милий.
Так впевнено й відчутно йде життя,
іде без нас, розмірено і марно.
Без думки, без душі, без почуття.
Безвіддано. Безсутнісно. Безбарвно.

Птахи-душі, птахи-зграї...
Дні осінні йдуть по краю.
Ти це бачиш, ти це знаєш.
Кого зараз ти кохаєш?
Кого маєш? Кого треба?
Чи саме осіннє небо?
Чи саму самотню осінь?
А чи стане? А чи досить?
Не відіб'є. Не займеться.
Не втамує твоє серце.
Твій не візьме жар до себе
жодне небо. Жодне небо.

Пляшка IV
Брют гілково-листяний //

Ось-ось, і прийде пані Осінь, наллємо неба у пляшки,
образи й смуток не запросим і сум відсунемо поки,
підсилим різкість і контрасти, змалюєм контури життя.
Ти знаєш, Осене, прекрасне твоє окреслене буття.
Немов стара, яка ховає всі зморшки в щедрий макіяж,
ти все наводиш, прикрашаєш, чарівний створюєш муляж.
Фарбуєш ніч у барви сходу, фарбуєш захід в світлий день
і завмираючу природу чаруєш звуками пісень.
Твоє буття різке і чисте, немов на сповіді дитя,
яскравих днів твоїх намисто горить, мов стиглі почуття.
Ми знову, Осене, у парі йдемо свій визначений шлях,
в твоїх божественних садах кудись пливуть вітрила-хмари,
ти змушуєш кохати життя на вістрі лева, мов востанне,
і всі бажання, явні й тайні, на світ виймаєш з небуття,
думки пробуджуєш кордонні з межі кохання і зими,
і, перш ніж канути в безодню, знов кольорові сніться сни...

Коли цей дощ урешт зійде на ні,
коли весна завершиться і літо,
коли життя закотиться у жито,
підуть події, радісні й сумні.
Коли усе піде далеко в простір,
коли усі розчиняться у снах
і тільки місяць десь у високості
самотньо сумуватиме в горах,
коли спустіють ріки, змовкнуть зграї
дзвінких птахів і згасне у журбі
одвічне сонце, я й тоді, я знаю,
чекатиму й писатиму тобі.

Хлопчику, хмарко в вирі, вірші твої читаю,
чую тебе в ефірі, спрагло листи ковтаю.
Ти – вітерець на скроні, шепіт сухого листя,
хвилі ріки в долоні, осені подих містом,

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

зоряне світло плеса, злякане рибок сяйво,
квітів крихка тілесність, пізня розквітлість зайва.
Осінь, ліногравюра, графіка й колір єдно,
осінь, шляхи крізь мури, ранки прозоро-щемні,
витримка, сила й ніжність, вицвіла розкіш літа,
витончена безцільність, вишуканість відкрита.
Осінь – то ми з тобою, наша душа розквітла
поміж жару сухої і снігового срібла.
Осінь – то ми з тобою, то непотрібність дива,
зайвість душі і болю, марність кохання-зливи.
Ми, наче стрічні хвильки, злились і розлилися,
зблиснули на хвилинку,
річкою розпливлися.

Холодно і тужно. Вже мене не згадує.
Розчинились душі у деревах саду.
Засипає листя почуття і квіти,
завмирає місто до весни, до літа.
Ти мене не згадує, хай мене не буде,
про кохання-зраду не згадають люди.
Хай мене не буде. Вже і так немає.
Жовтень наші душі листям засипає.
Жовтень заколише, листопад укриє,
хтось вірші напише, хтось перехворіє,
пройде, перебуде, перетерпить, спише –
хай уже як буде, не було би гірше.
Ієрогліф серця на твоїй долоні,
ієрогліф сонця на холодній скроні,
ієрогліф долі і абетка суму,
і немає волі перейняти думи.
Осінь непомітно зіjde з небокраю,
позбирає мито смутку і відчаю.
Не було кохання, не було, та й годі –
все в житті минає, міниться в природі.
Видалось, наснилось, викресли, не згадує –
осінь зажурилась, і нема їй ради...

БІЛКА

Я бігаю, мов білка, і не маю
ні хвильки на прострочені думки,
немов сама себе наздоганяю,
немов живу до себе навпаки.
Живу не там, не так і не встигаю
у розклад свій вписатися, хоч плач,
усім вимогам не відповідаю,
лише щомить стрибаю, наче м'яч.
Читати сіла – вже біжи у справах,
писати сіла – зникли всі думки,
свідомість передерта на шматки,
нарізана нездарно й нецікаво.
Ні стать, ні сісти, ні перепочить,
немає часу глянути угору
чи висловить питання чи докору –
життя летить, немов єдина мить.
Садила квіти – їх поїла кішка,
купила рибки – виздыхали всі).
Життя збігає крізь діряву діжку,
і тільки хвіст мигтить у колесі.

НАПІВ

Напівбажання і напівлюбов,
напівстраждання і напівсудоми,
мов несвідоме існування в комі,
смертельні тим, хто ще не охолов.
Той стан не в змозі довго існувати,
його з життям не можна сумістити,
тож визначтесь, чи мати, чи не мати,
чи жити, чи кохати, чи любити?
Той стан є стан змії у зміні шкіри,
той стан є зміна кокона і крил,
і хто існує без керма і міри,
тому напівлюбить забракне сил.

Не може быть часткового кохання,
не можуть жить без вогника вірші,
бо неможливим є напівдихання,
напіввогонь і напівспів душі.

Кому складаються вірші? Кому ж, як не тобі.
Якщо не хочеш, не пиши. Не згасну у журбі,
очей не виплачу і сліз не литиму, авжеж,
нехай любов – то мій каприз, без неї можна теж.
Осінь сонце у душі запалить листя днів,
не хочеш, серце, не пиши. Любов не варта слів.
Складу без тебе план життя, розкреслю, розпишу,
красивий віршик-відчуття про осінь напишу,
займу себе усім сама, заллю по вінця дні,
а там, дивися, і зима ввімкне свої вогні,
і той важкий вологий час, коли вмирає рік,
прийде туманами до нас, вгамує в серці крик.
Прийде з жалобою за тим, що втратили удвох.
А там у січні золотім народжується Бог,
а там весни передчуття, хвороби і любов,
отак і йде людське життя по колу знов і знов.
Душа цвіла єдину мить, а потім вік сама...
Чому любов мені болить? Мене ж давно нема.
Що в світі вічне? Небеса, і музика, і спів,
і вічних образів краса, і таємниці снів,
снів наяву і мрій душі у стомленій юрбі,
і ті розхристані вірші, що пишуться тобі.

Спорожніле вікно у провулках душі,
спорожніла душа у обіймах вікна,
десь, колись, мов дихання, лились вірші,
десь, колись було двоє їх – він, вона.
Їх квартал спорожнілий на сотні літ,
спорожніле місто без них обох,

бо коли немає когось із них,
то, урешті-решт, вже немає двох.
Спорожніле дзеркало у п'їт'мі,
спорожнілі очі на сірім тлі,
де себе шукати, в якій землі,
коли дїм розчиняється ув імлі?
Де твій драйв крізь вогники, де мій крок?
Не зітнутись в темряві, все дарма,
бо немає світла без нас обох,
бо немає мене, де тебе нема.
Спорожніле місто на сотні літ,
спорожнілі душі на сотні душ,
лише вітер зітхає мені услїд,
лише дощ змиває з обличчя туш.

Себе відпускаю метеликом літнім у сні.
Крилами опалими листя лежить на стерні.
Нові відростити – то треба надовго заснуть,
себе відпустити до себе, завершити путь...
Мов листя, гортаю я вірші, світлини, слова...
Вона була начебто інша – яскрава, жива,
та інша людина – здається, я знаю її:
до мене подібна, і риси неначе мої,
і тільки у голосі – сила, у мене ж – тоска.
Така я, що б я не робила. Вона – не така.
Нас двоє – любов і порожність, вода і вогонь.
Нам разом ніколи не можна. Ми завжди разом.
Нас Бог поєднав, а для чого – не знає ніхто.
Своя в нього логїка, в нього – своє спортлото.
А листя пожовкле летить і торкається скронь,
під попелом жилок повільно вирує вогонь,
десь в лялечці нариси крил, не відомих мені,
мов лава пульсує крізь пил і гуде в глибині,
збираються в очі краплини, ліхтарні і сні,
рухливі збираються тіні на білій стїні,

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

збираються в повінь, щоб злитись у сяючий сплав...
Я – лялечка сонна. Метелика ти не спіймав.

Проїздом у місті казка: у шибки кидає блиск,
і дівчині сниться ласка під потягу довгий свист.
Транзитом у місті диво шукає душі без стін,
і дівчині сниться милий, далекий коханий Він.
В цьому місті казкам не місце. В цьому місті хіба у сні
лишається спалах чистий десь на недосяжнім дні.
В цьому місті казки бувають гостями лише у снах,
де кожен когось кохає, де тане огидний страх.
І поки ще їде потяг крізь місто завмерлих мрій,
ти снись мені, я не проти, далекий коханий мій.
Не знайде тут місця казка – поїде у інший світ.
Залишить по собі згадку, залишить по собі слід
у душах, в шибках віконних, у віршах, у почуттях
у дівчинках напівсонних,
у гострих вологих снах....

За туманом – не видно. За салютом – не чути.
Все – і давнє, і дивнє, я хотіла б забути...
Та, на жаль, не умію, не здолаю, не в змозі –
ні засмагу на шиї, ні вино на підлозі,
ні хвилини завмерлі, ні затерту свідомість –
я без тебе не вмерла, я щаслива натомість,
та, буває, згадаєш щось так гостро і тонко,
ніби знов помираєш, мов ворухиться голка.
Що б, здавалося, душі – застібнувся на кнопки
і пішов, оминувши щастя надто коротке:
ні гроша, ні потіхи, ні смаку, ні наїдку,
неможливо тремтіти і кохати довіку.
Все-то так, але грає, але гріє на денці...
Чи ти є, чи немає?
Одізвись мені, серце...

ПЕРЕДЧУТТЯ ОСЕНІ

З'їла місяць синя нічка, вітер віє до кісток,
потихеньку йде на північ колообіг рим і строк.
Я смакую ніжний смуток, біль-льодяник, сум-коктейль –
не зустрітись, не забути, вірш загус у карамель.
Літо зламану шарманку скоро вграє до кінця...
Ти тримай мене до ранку, хоч на вістрі олівця.
Я закохане дівчисько чи міський безсмертний дух?
Віє вітер, наче пісню рве протягну, мучить слух.
Вікна-стікери зриває, рве в шматки життя чуже
і, мов липа, облітає. Ніч чорніє, чорна вже.
Вікна – подрані афіші, цирк, де звірі всі пішли,
тільки листя, наші вірші шурхотять по всій землі.
На листочках – вічні риси: жилки – зморшки, профіль – фас.
Де ж актори антрепризи? Вітер гонить листям нас...
Листя висохле, подерте покладу в старий альбом,
в серці солодко і терпко ніж осінній, ніч-фантом...

Не живуть у мене квіти, і нічого не живе,
коло мене йде зі світу
все живе.
На камінному камінні тільки кактуси ростуть,
а птахи й троянди сині
мруть.
В колі гине все навколо, я ж вовік не обійду
це тотальне голе поле,
цю біду.
З «так» у «ні», з пустелі в зливу, пекло, лід, або-або –
не живе, з якого дива?
Любов,
їй потрібен інкубатор, мезозой, тропічний ліс,
а у мене трансформатор –
скрізь.
Тільки тіней ряботіння – коло мене їм як раз
заплітати павутиння
щораз.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Тільки спогади потерті, тьмяні змучені слова.
Я й сама не знаю, мертва,
жива?

Ти – осіннє сухе повітря,
ти – прозорий зірковий пил,
ліс осінній завмерлий, стихлий,
запах хвойний і листяний,
біль забутий в місцях жіночих,
плач, забутий в твоїх очах,
і бажання бути, бо хочу
ще побачити, хоч там як.
Розкroїти для свого одягу,
зшити хусточку із душі,
зшити намертво, зшити набіло,
до своєї навек пришить,
сумістити в хаотичнім з'єднанні
те, що разом колись було.
Відгукнись, де ти є, моє дзеркало,
моє серце, моє тепло.
Моя осінь, мій подих, погляд,
темні сутінки – світла ніч.
Тільки ті, наввидах, на порох,
поза відчаєм, пліч-о-пліч.

П'ЯТНИЦЯ

Всі фоткаються. Грає саксофон.
То п'ятниця, то п'ята точка зору.
Усіх непереборно тягне вгору,
де гасне неба кришталевий тон.
Саксофоністу вже за п'ятдесят.
Хто гратиме, коли його не стане?
Хто душу прикладатиме до рани?
Хто висвітить нам шлях під небеса?

Всі трішки кращі, трішки яскравіші,
обличчя – тепле небо ввечері,
він все навколо робить трохи ближче,
він наближає землю до зорі.
Мелодії століття півзабуті:
фольклор – естрада – Шуберт – Моцарт – Бах.
І вічні люди, майже вічні люди,
світлини неба, спалах на віках.
Це п'ятниця. Це п'ята точка зору.
Свободи фокус прямо на мені.
Коли кохає саксофон і зорі,
то ще потрібен хтось мені чи ні?

ХЛОПЧИК

Знаєш, хлопчику, ти мені –
той, якого вже не існує.
Саме того мені бракує,
хто був вершником на стіні,
хто у снах рятував принцес,
жив сторінками і думками,
мріяв вдень, розмовляв з тінями
і кудись непомітно щез.
Він, можливо, ніде не дівся,
ті ж хвороби і мрії ті,
той же вершник йому наснився,
та ж принцеса на самоті
з ним говорить із гобелена,
посміхається й поверта
свій загін під його знамена,
і цілує його вуста,
ще невичерпні, невимовні,
золотисте півколо вій,
і на ньому – сонячне сяйво,
і мереживна ніч – на ній.

У тій країні вежі і дракони, у тій країні лицарі і дами,
там розмовляють коні і ворони, там ельфи й відьми, блазні і цигани,
там можуть вбити зовсім випадково і випадково вірно полюбити,
і та, яку зустрінеш у діброві, без тебе вже не зможе більше жити.
Там небокрай відкритий і широкий, в лісах шалені феї і русалки,
підступні гноми, мавки чорнооки, озерні діви, очі, мов світанки,
там видно Схід і Захід, Сонце й Місяць, кохання там лікує і вбиває,
там Бог живе у небі і в криницях і до людей відлунням промовляє,
там кров'ю пишуть музику і вірші, живі і ні живуть в єдинім світі,
і та, що загадково й дивно інша, піде з тобою щиро і відкрито.
Там все насправді, янки, уяви-но. Там все насправді – смерть, життя і люди,
твій звиклий світ займеться і загине, і зникнеш ти, і вже тебе не буде.
А лицар чи народиться? Можливо. А може, ні. Ніхто того не знає.
Я там живу постійно, в тій країні. А в цьому світі вже мене немає.

Навіщо та застуда, як ніколи,
ніяк, ніде не буде того знов,
щоб хворій не іти тобі у школу
і цілий день читати про любов.
Мустанги і пампаси, скво, пірати,
піастри, шхуни, сховані скарби,
незаймані планети, астронавти,
і лицарі, і дами – всі тобі.
Майн Рід, Дюма, і Стівенсон, і Лондон,
Айвенго, Шерлок, Рочестер, сер Джон –
усі книжкові, запашні і довгі
світи, що забирали у полон...
Тритомний опус «Чоловік та жінка»,
захований батьками поміж книг,
що зовсім не дитячі мав картинки,
а тут сама удома, як на гріх.
Вночі – пастельне світло абажура,
малинове варення і питво,
і тіні, що спліталися ажурно,
коли надворі їхало авто,

і лагідна матуся, що вставала
мене поїти чаєм раз по раз,
і тато за стіною... І той час,
коли так тепло, затишно бувало,
захищено, не вернеться ніяк,
ніколи, ні на мить, ні на хвилинку...
Навіщо ж та застуда, якщо смак
дитинства – перегорнута сторінка?

ЕМБРІОН

Я згорнуся в ембріона, зверху панцир одягну,
і, нікому незнайома, якірнуся й затону.
Ворушились ручки й ніжки, щось хотіла, щось могла,
а тепер ховаюсь в ліжко, ніби кішечка мала.
Не чіпайте мене, люди. Я піду у сірій дим.
Бо любові вже не буде, ані з тим, ані з другим.
Попекло мені любов'ю ручки, й ніжки, і чоло,
вже не те моє здоров'я, вже усе в житті було...
У калюжах стерте серце б'ють підбори раз у раз...
Я не хочу більше перцю. Я не хочу більше фраз.
Краще я на тло зітруся, сірим в сірім пропаду,
ніж відкриюсь, чи озвуся, чи прокинуся на біду.
Броненосець я, чи равлик, чи хоч би і дикобраз,
натикатися на граблі, ще й ті самі – то вже зась.
Тут мене незле годують. Хай їм грець, сирим вітрам.
Спати я довіку буду, хай хоч що здійсметься там.
Я згорнуся ембріоном, не шукай мене ніде.
Народився світ без мене, вже без мене й пропаде –
і не краще, і не гірше. Як тобі усе одно,
на чорта мені ті вірші, сто раз бачене кіно...
На чорта мені литаври, лаври, шоу, шум, життя –
все, крім миті, в світі марне, все, крім миті, – небуття.
Я не хочу більше бути. Набулася, годі, зась.
Замість мене лялька буде, сива лялька без прикрас.
Хочеш – блимає очима. Хоч – собі в шухляді спить.
То найвдячніша дівчина: їй кохання не болить.

Як вечір догорає на дахах,
як дерево у комині зникає,
моя любов до тебе догорає,
останній спалах жевріє у снах.
Моя хвороба, давня і хронічна –
залежність на кохання і слова –
мене на попіл винищила звично,
і я сама не знаю, чи жива.
Таємний ліс для тебе я спалила.
Фантазій, снів і слів чарівний ліс,
він довго ріс, а я його ростила,
щоб він мене ховав від світу сліз.
Тобі хотілось гратися, не грітись,
мені хотілось спалювати хмиз,
яка була красива гра – любити,
та, граючись, я вигоріла скрізь...
Те вогнище могло б ще довго жити,
когось зігріти... Боже, бережи
твої світи, незаймані і вбиті,
твої живі і мертві міражі.
А серце-фенікс стукає у грудях,
а серце б'ється пташкою в мені...
Любов трива, спалахує у людях,
і хтось наступний тане у вогні...

Ти просто жив, а я тебе любила...
Ти мав свій розклад, тиждень і життя,
робочі дні, суботи і неділі,
а я любила. Пестила чуття.
Моя планета мала Сонце-зірку,
а Сонце мало тисячі орбіт.
Ти просто чоловік, я просто жінка,
ото і все. Журитися не слід.
У Всесвіті самотня без тяжіння,
я прихисток шукаю навмання,

та не знайду. Поміж зірок мигтіння
такого сонця жодного нема.
Любов для жінки – корені і Всесвіт.
Любов для жінки – простір, час і дім.
Любов для жінки... Надзвичайно просто,
елементарно – все й нічого крім.
Бездонне джерело, наснага, сила,
жива вода у щасті і в журбі...
Ти просто жив, а я тебе любила.
За те й спасибі Богу і Тобі.

ЧЕРНИЦЯ

Черниця коло храму, насуплена, бліда,
в лиці колишня драма, немолоді літа.
Прохає срібло Богу, для себе крихти мрій,
для себе тільки спогад про тих, хто ще живий.
Лягли обличчям тіні, все дивиться кудись
крізь люди і крізь стіни все бачить, як колись...
Кохання нещасливе... заміжжя непросте...
Красива? Так, красива, а все не те, не те...
Вона душею мертва. Укопаним стовпом
стояти коло церкви – їй звично стало те.
Коли таку зустрінеш, паночку золотий,
зادивишся – не минеш, замрієшся – постій,
не зачіпай померлу, з грошима не спіши –
вона в ганчірку стерла весь оксамит душі.
Воскресне – і загине. Воскресне – й пропаде.
Не кидай копійчину – гуляй подалі де.
Не розбазарюй срібло, не стій і не дивись.
Иди собі... деінде... Як можеш, помолись.

ПОЕТУ

Суши мене у вірш. Яка ще з мене користь?
Суши мою росу пелюсткою між днів.

Не тіло і не гріш – невчасна випадковість:
розквітла у грозу, зів'яла поміж слів.
Суши мене у вірш, зморожену троянду.
Що ще тобі робить? Який із мене зиск?
В словах мене залиш. Якої ще розради,
як не зірвався крик, як не зламався стиск.
Зберу я ліхтарі намистами на шию,
вдягну твої слова – яких іще прикрас?
Як темно до зорі... Ось-ось перехворію,
ось-ось – я вже жива, ось-ось, і піде час...
Вклади мене у том: там нас таких багато,
ми всі колись були для тебе не чужі.
Ми будемо гуртом у книзі висихати,
а ти новій малій читатимеш вірші.
Як дівчинка струнка візьме у руки книжку,
читать чи ворожить цікаво молодим,
пелюсточка легка впаде під довгі ніжки,
у порох захрустить,
розвіється у дим.

РИБКИ

У світлім жовтім кубі із води
кружляють рибки з річки Амазонки.
Свідомість їх – це стіни і кути,
Вітчизна їх – незрима оболонка.
Їх жабра – фільтр стоячої води.
Вони живі, бо до болота звикли,
хоч, може, відкриваючи роти,
вони й кричать – ніхто не чує крику.
На стінах ходять тіні – може, боги?
Як попросити – їстоньки дають...
Ці рибки з дідів-прадідів вже тут,
не сниться їм ні річка, ні пороги.
Хіба коли насниться рух швидкий
без перешкод, політ у товщі водній,

коли вони легкі, стрімкі, свободні
тілами ріжуть простір річковий.
Хіба наснитися... Я годую їх,
їм тінь моя, мов явлення чи диво,
що осяває теплий штучний світ,
де їм безпечно, зручно і красиво.
Я теж на Амазонці не була
і маю всі чотири стіни раю,
вікно моє – також стіна зі скла,
у ній стіна, стіна... і так до краю.
Обмежений кордонами вазон,
безпечний, мов для мухи павутина.
Я навіть в снах не бачу горизонт,
а тільки стіни, стіни, стіни, стіни...

Гойда, моя гойдалко, з ями до зірок,
доля моя, доленько, де той вийде строк?
Як мене ти гойдала – з мінуса на плюс,
усмішками-зойками, з погляду до вуст.
Все ти бачив, місяцю, знаєш, як колись
з милим цілувалися – гойдало наскрізь...
Гойда, гойда, гойдалка... Милий мій казав:
«Гойдалка – не забавка, інших дам забав».
А казав-вигойдував, а любив-вмирав,
місяць в небі зорянім свічечку тримав.
Місяць та ще гойдалка – із кінця в кінець
рибкою й рибалкою зводив нанівець.
Гойда, гойда, гойдалка... в прірву з висоти,
з ями та до сонечка, де ж то станеш ти?
Зірочка чи дірочка, вогник чи вода,
вічність чи хвилиночка, щастя чи біда?
Лялька моя, мотанка, лялька моя – я...
Гойда ж, гойда, доленько,
гойдалко моя...

МІРАЖІ

З тебе – сіль, залишилась сіль,
біла сіль на щоках пустелі.
Міражі, навіть сні і біль –
міражі. Тінь гілок на стелі.
Все, що бачу я, – міражі,
не воскреснути їм – моїми.
Міражами іржі і мжі
залишилися ми чужими.
Міражами пустими ти
неживими пройшов пісками,
ти нікого не зачепив,
небезпечні в пустелі драми.
Де не йшла я, минулий ти,
ти світив мені – той, колишній,
той, відкритий колись і ніжний,
зараз стертий до пустоти...
Що з тобою, що вже нема?
Що з тобою, чи вже й не буде?
За зимою іде зима,
за роками минають люди.
Не криниця людська душа:
в ній кінчається біль і радість.
Вся крізь землю вода пішла,
і жага перетліла в жалість.
Жаль, що врешті для нас обох
з хвиль, що морем колись котились,
сіль, міраж і сухий пісок
на душі і вустах лишилися...

СОН

Я думала, ти ще живий...
Мені наснилося. То тіні
тягнуло сонце у пирій,
як день загус у вечір синій.

Я малювала зі шпарин
якийсь мені одній помітний
малюнок – абрис неземний,
такий натхненний і незвиклий...
Тебе того, кого колись
задумав Бог, накреслив долю...
Я малювала, і лились
дощі, і сявав лик поволі,
і ніби сльози йшли, і крізь
густі хмарини лився промінь...
Невже мені лише здались
ті риси, той чарівний спомин,
те щось з минулого життя,
те щось зі сну, та мрія ніжна,
немов просилося з небес
нове дитя на землю грішну.
Так лик до мене говорив,
так те було – мов зірка ясна
на землю знов хотіла впасти,
і мить була – сльоза і спів,
і мить була – тебе живого!
...Старі шпарини у стіні...
То все намарилось мені,
то все – моє, твого – нічого...

КОТИ І ЛЯЛЬКИ

Є ляльки, що набридли, й незнайомі.
А є коти – приблудні і у домі.
От би дізнатись, що у новій ляльці,
та ще й не прищемити надто пальці!
Коти приблудні теж бувають гарні,
не ті, що звиклі, – нудні і незграбні.
Бувають. Тільки в них глисти і воші,
а так вони незвичні й тим хороші.
А втім, котам з ляльками не ужитись –

хіба на мить – погратись чи погрітись.
Коти і ляльки різної природи,
мов різні полюси, мов різні коди.
Які не є, однак їм разом жити,
щоб знов котів і ляльок народити.
Що тільки тим робити в цьому світі,
хто має душу? Де її подіти?

В підвіконня гатить дощик – щем застуди, в горлі ніж.
Хто мене тримає? Хто ще, окрім тебе. Ти мовчиш.
В вікнах спалахи і тіні. Під дзвінкий танок дощу
хтось кохається донині, хтось допалює свічу,
хтось хворіє, хтось чекає сходу сонця у вікні.
Я нічого вже не знаю, я б до тебе – хоч у сні...
Чи ти згадуєш про мене? Чи тримаєш поміж строк,
ніби квітку безіменну із пожовклих пелюсток,
що не має аромату, ані кольору? Збагни,
як же мало і багато залишилось по мені...

Відключити мізки, вимкнути торшер,
хоч би і запізно, та хоч би тепер.
Заразитись грипом, зняти відчуття
гостроти від світу, світу без життя,
світу без любові, світу без світів,
і хоча б у слові підбирати спів,
тасувати рими, награвати ритм.
Шурхотять машини. Дощ тримає стрим.
Ніч волога й сіра. Ніч – стоокий сум.
Спущені вітрила, тоне човен дум.
Колисати вірус, переймати біль,
словом у папірус лити слізну сіль.
Вимкнути свідомість. Світло погасить.
Чом не вмію й досі без кохання жить?
Вимкнути чутливість. Всіх під три чорти.
Хоч би що наснилось. Хоч би, може б, ти...

Хтось, ніби дощик, у скло калатає.
Кого шукає? До кого дзвенить?
Спогад про кого з душі вимиває?
Плаче до кого, до кого струмить?
Мавка дощу, безпритульна дитина,
ящірка чорна з таємних шпарин,
точиться містом, шукає причину,
ловить потічки з набряклих хмарин.
Мавка міська загубилась у місті,
тінь загубила, а з нею і шлях.
Волоси кольору прілого листя,
руки в подряпинах, очі в сльозах.
Там, за вікном, за серпанком тканини,
мариться мавці – в тремтінні мигтінь
хтось заховався в кімнатні глибини,
серцю знайома, хвилюється тінь.
Тут він ходив, а отут – цілувались.
Він, а чи інший... А там що було?
Згадує мавка і пристрасть, і радість,
згадує все, що крізь неї пройшло.
Скоро замерзне, залякне в бурульку,
руки зсудомить хрестом крижаним,
крапля душі, сік прозорої думки
змерзне, й закінчиться казка на тім.
Мавки фонтанів, будинків і парків,
мавки підвалів, горищ, смітників,
мавки – тіла, ніби гілочки шпарки,
душі – мов струми осінніх дощів.
Привиди міста їм добре відомі:
як, де живуть і померли чому.
Мавки вдивляються в тіні знаюмі,
мавки закохані в ніч, у шістьму.
Мавки міські. Безпритульні створіння
вічного часу, завмерлих хвилин:
шкіра асфальтова, посмішка дивна,
серце – краплина в кайданах цеглин.

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Туман вогкий і сірий, наче дим,
поїв усіх – коханців і коханок.
Комусь похмілля випаде на ранок,
комусь лишиться віршик на спомин.
Гуляє сміх опівнічних людей,
точиться в ніч закохана розмова –
стара, як світ, ілюзія, та знову
собі шукають іграшки дітей.
Вночі блукає вогник одинокий:
у телефоні пише хтось листа,
таксі зеленим оком вигляда
собі когось у темряві глибокій,
ще де-не-де віконечка горять,
у глибині точиться інший вимір.
Хворіють? Люблять? Сваряться? Не сплять?
Туман усім однаковий і сірий.
Колись мене, бродяжку, цей туман
манив теплом і кликав загубитись
у зграях вікон, в інших дивних снах,
у паралельнім світі, в іншій світі.
Тепер не звуть тумани і таксі.
Таксі-життя – гадаєш, де зупинка.
Любов-таксі – проїхався хвилинку
і опинивсь в логічному кінці.
І знов стоїш, чекаєш на попутку –
візьми, життя, любове, підвези!
Я не дарма закохана в таксі.
Усе на час. Усе життя – маршрутка.

ЯКОСЬ ТАК

Ніяково – не такось ялось, так, ніяк.
Це не ти вже, під тебе закось. Ялось так.
Десь трагедія стала фарсом, скис кисляк.
Не розкрився твій профіль фасом, ялось так.
Вже як було, того не буде – абияк.

Так не буде, що все забуду. Якось так.
Шлюб не слюбиться, де роками – тільки брак.
Будеш стелю тримать рогами, якось так.
Всі жінки розсувають ніжки, був би... фак.
Знаєш, йди вже собі... до книжки!
Якось так.

Дощ-музикант перебирає останнє листя на гіллі.
Я вже на тебе не чекаю – німа стернина на ріллі.
Зів'яли спогади у листя і почорніли від сльози,
дощі змивають все дочиста в чеканні сніжної краси,
тополі підмітають небо, важке сміття набряклих хмар...
Я сон побачила про тебе: чи то видіння, чи кошмар,
не знаю. Хто ти є насправді, навіщо ключик цей мені?
Дари Пандори, а чи скарби у кожному з нас на глибині?
Хіба я знаю? Гра то Божа, гра на розкроєній душі...
Він все щомить змінити може, та поки бавиться. Пиши,
не залишай мене у грудні, о цій порі я ніби лист,
який ось-ось у вітру струми пірнати буде вверх і вниз,
безкровний лист. Ні слів, ні волі, сама самотня самота...
Краплинний музикант поволі тобі відстукує листа...

Стечи мені краплинами у сні.
Даруй мені хоч крок, хоч рух, хоч слово.
Знайди мене, поклич чи дожени –
без слів, без попередження, раптово...
Цей дощ – мов переливи на струні.
Цей дощ – твоя закохана гітара.
Зійди мені, пролийся поміж хмари
і будь мені, хай мить, але мені.
Мені дзвени, до мене, не до всіх,
мій сон, примара, марево в пустелі...
Я пригадаю гріх, легкий твій сміх
під шум дощу й танок тіней на стелі...

Сине до сліз – небо. Сині гілки – в простір.
Що ще в житті треба? Кличу кого досі?
Небо таке – казка. Вийму на світ душу,
витру стару маску, змию шари туші.
З неба, з гілок синіх щось проросте інше.
Буде п'янкий келих, буду палить вірші.
Сонце залле тіні, спалах залле спогад,
буде і ніч – синя, буде і день – сполох.
Кажеш, мене – любиш, а чи мене – знаєш?
Чи ти мені будеш, а чи життя згаєш?
Приворожу – хочеш? Світ зав'яжу – вірю.
Камінь вода точить. Пестить вогонь шкіру.
Небо стягну в вузлик, сонцем звезду різкість,
серед речей снулих я розпишу дійсність.
Якщо ти є, світе, буду тобі лише
кидати в сни квіти, кидати в ніч вірші.
Буду любить миті, в прорізі хмар – просинь.
Ми у землі – діти. Ми на землі – гості.
Якщо ти є, світе, що ще мені треба?
В небо ростуть віти...
Сине до сліз небо...

ХОЛОДНО

Вітер шалений жене листок. Стомлена.
Втома і холод тече в рядок. Голосно
я тебе звала, чекала крок. Холодно.
Не захищає дверний замок. Холодно.
Холод не має краю і меж. Ковдрою
не загорнути душі, авжеж. Що дано?
Майже нічого. Не руш і стеж. Холодно.
Вітер надворі і в серці теж. Холодно.
Вина не гріють, і чай також. Як давно
не напуває ні сніг, ні дощ. Зламано
душу і смикає тіло в дроз.

Холодно.
Холодно.
Холод як ніж.
Хто ж?

ПРОВІНЦІЙНЕ

Всі сльоти закінчаться, білі комахи закружать,
лід вдягне набряклі бруньки, закріпачить калюжі...
Кому що до того, що хтось закохався? Байдуже.
Французька зима у далекім Парижі, мій друже.
Заляпані пальта, забрьохані вуличні шпальта,
і теплий туман, і повітря вогке і вологе,
і сяюче листя, і різані рани асфальту –
застигне на лід, заковзає думки і дороги.
Тут все усереднено: рухи, і вчинки, і люди,
тут не виживають ні пристрасть, ні шал, ні кохання.
Засни і забудь, ким в Парижі могли би ми бути –
ми діти. Посивіли рано в безглузких змаганнях.
Що дітям лишається? Множити сірі відтінки,
блукати сльотою в тумані, чекати на страту,
гадати про дату кінця номерами будинків
і, зрештою, спати, чи жити, чи бути – чи варто?
Тебе підрівняло, мене підрівняло – до тину.
Ніхто нам не винен, французи – у Франції, звісно,
тореро – в Іспанії. Кожен в своїй павутині
чекає на сутінки сині із льодом і віскі.
Дав Бог народитися з серцем у смузі середній?
Тривай, поки стане, і мрій про французів доценту.
Та я сумніваюсь, що ми є насправді... Ти певний?
А я от не знаю. Не вмю розставити акценти.
Кому що до того, що хочеш, що любиш, що вмієш?
Французьке життя – то буває в Парижі, мій друже,
а тут безнадійна зима, море в формі калюжі,
і з цим вже нічого не вдієш. Нічого не вдієш.

...Колись ми дійдемо в Париж, у омріяне місто.
Коли ми дійдемо, не знає ніхто і ніколи.
І Бог запитає в нас: «Хто ви? Ви з іншого тіста,
ви з іншої глини – вертайте до звичного кола».

Не юна вже, та ще не літня,
палила спогади у дим
самотня жінка в млі досвітній
з відсутнім поглядом чужим.
В очах вугілля ворушилось,
і гірко, й солодко було,
стікала ніч в вологу сірість,
стікало світло у чоло.
Йди, перехожий, не дивися,
не задивися на вогонь.
Кого шукаєш ти у лісі,
і сам не знаєш ти, либонь.
Кого шукаєш? Стережися,
а раптом знайдеш, що тоді?
Сама, при ватрі, в синім лісі...
Не задивляйся, краще йди.
Чи подивись – не прогоріло?
Поворуши, поворожи...
Болить чи вже переболіло?
Що ти побачив, розкажи,
хто я? Назви мене спочатку,
я не звезу своє ім'я.
Що у очах? Бажання? Згадка?
Всесвітня ніжність? Я... хто я?
Що в тих очах, тобі відомо,
які неспалені ліси?
Атож... Іди, вертайсь додому.
Чи вже хоч гілку принеси!

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

369

Перебере мене дощ, ніби листя,
вимие кольору чисті скарби,
пульсом кохання в заплаканім місті,
дощику, буду я тільки тобі.
Темні перлини, світлі перлини,
тіні-краплини, краплини-вогні,
плетиво ліній, полум'я ліній,
мружиться місто, моргає мені.
Дощ пробере і водою, і холодом,
до заніміння, до зашпор ввійде,
краплями-ватрами висвітить золото,
висіче душу і далі піде.
Час коливається, час обривається
час облітає, немов календар...
Дощ накрапає, і краплі зливаються
в сяюче марево, в келих-ліхтар.
Тінями граються, тінями міняються
темні обличчя у струмах води...
Крапельки зйдуться? Люди зустрінуться
чи розіллються на різні світи?
В хату ввійду, загорнусь і зігріюся,
дощик до тебе накрапає лист.
Я ж написати тобі не насмілюся:
зайве кохання – обтяжливий зміст...

Перегорнуті білі квіти
у калюжах розквітли. Пий
перехилений келих світу,
неозорого світу мрій.
Я тебе прийняла, як рану,
вічну рану, душевний біль,
я тебе прийняла, мов манну,
що туманами звідусіль,
як своє без умов умовних,
мов неспинний осінній дощ...

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Відізвися, мій світ бездонний,
ти чекаєш на мене? Що ж,
ти. Торкається серця слово.
Ти. Тремтять і зриває звук.
Ти. Хтось чує іще, крім Бога,
що в мені твого серця стук?
Світ для тебе – безмежні води,
світ мені – між віконних рам,
скам'яніла в асфальт природа,
слово, спіймане у капкан.
Не кохайся в міських поетках –
безпритульні вони зірки,
повз іржавого турнікета
йдуть їх потяги крізь роки.
Не тримай ні образ, ні жалю
на опалий травневий цвіт...
Хочеш, я у циганську шалю
зав'яжу тобі весь твій світ?

У глінтвейновім тумані
ходять люди, злі і п'яні,
злі, бо стомлені, а п'яні
від туману і тепла.
Загубитись? Не зустрітись?
Розминутись? Полюбитись?
Нам туману повне місто
щедра осінь налила.
Може, я тебе зустріну,
тінь твою впізнаю синю,
юну-юну тінь спомину
від минулого колись.
За відкритим сміхом гострим,
за струнким хлоп'ячим зростом
тінь твою впізнати просто
поміж інших в падолист.

Тінь моя тонка, мов гілка,
сміхотлива, мов дівчинка,
мов блискуча копійчинка,
не замузнана ніким.
Ти кудись ідеш без діла,
я блукаю, де б хотіла:
тіні зійдуться несміло –
тіні здіймуться у дим...
...Я тебе завжди впізнаю.
У раю і поза раєм.
Понад містом, понад гаєм
наші тіні полетять...
У глінтвейновім тумані
будуть інші, злі і п'яні.
Зачиняє осінь ставні.
Бачиш? Тіні наші сплять...

Туман проковтнув будинки в моїм вікні,
яскраві віконні рибки пливають на дні.
Я пульсу твого чекаю. Озвись мені,
без тебе мене немає. Немає, ні.
Я буду, коли ти схочеш, і де, і як.
Я все вже тобі сказала. Сказала, так.
Чекатиму на твій подих і на твій знак.
Без тебе немає броду – ніде, ніяк.
Без тебе, без мрій, без згадки – сама сльота.
Чи камінь поціль у шибки, чи кинь листа.
Віконце моє відкрите, і ніч пуста,
без тебе пуста, мій світе. Не ти – не та.

Як тіні перехрестяться живі,
згадай мене. Як світло перетнеться
із мороком в вечірньому вікні,
згадай мене. Нехай в тобі озветься

моя любов, мов пагін в глибині.
Як лінії зйдуться паралельні,
як сутінки загуснуть назавжди,
як невагомі будемо і вільні,
раптово, несподівано, невільно,
та як завгодно, тільки згадай ти.
Німа душа, рослина з снів і слів,
ростиме в вічність згадками твоїми.
Згадай мене, як струми дощ плестиме
вночі на вікнах, як шпарини днів
і стіни шепотітимуть у риму,
й лишуся тут. Це місто провінційне,
готель колишніх, буде і моім,
бо в нім є ти на перехресті ліній,
забутий в снах, закутий поміж тіней,
тож пригадай мене в бутті живім.
Згадай мою незграбність і нерівність,
мою любов, закляті терези...
Я теж тебе згадаю, коли вічність
по нас запалить довгу жовту свічку,
життя задме без жодної сльози...
...Та як же жаль земного існування!
Живих очей і шкіри відчуття!
Непевних слів раптового зізнання!
Згадай про мене тут, бо то востаннє,
бо там немає навіть забуття...

Вдягаємо наші маски, розходимось у туман
стрибати танок шаманський. Буває, наллеш вина –
і начебто легше жити, хоч би на хвилини ті.
Залишені ми, мов діти, з цим світом на самоті.
В театрі абсурдних правил, у ритмі дитячих свят,
ми рухаємось бездарно, забувши про шлях назад,
ми граємо безліч ролей – хіба що, окрім себе,
ми йдемо у тіснім колі, куди нас життя веде.

Звикаємо ми до сцени, до усмішки без душі.
Чи люди, чи манекени? Актори чи торгаші?
Чи мавпи, а чи папуги? Важливо тримати лад,
важливо триматись смуги, важливо, який фасад.
Я висохла, мов родзина, між інших в пательні днів:
назовні немов людина, всередині – біль і гнів.
Життя, ніби вісь розбита – скрипіти не має сил.
...Немає без тебе вітру.
Немає без тебе хвиль.

Вже листя останнє злітає у зірваний вітер...
Що вічність для того, у кого відібрана мить...
До неба прохають, мов руки, оголені віти,
а хмари летять, і душа поміж хмари летить.
Від дому до дому, на лезах загострених вітру,
від чаю до чаю, від сну до наступного сну,
до смерті й народження року, до зміни палітри –
отак механічно, бездумно якимось дотягну.
В розідрані сни із нікуди сочиться тривога,
нудьга мов безодня, холодні німі відчуття.
Як рік помирає, я теж розчиняюсь в нічого,
збираюся знов із народженням року-Христа.
Я тяжко хворію на зміни пір року й погоди,
дитина проміння, за світлом я плачу в імлі,
ворушаться сни у мені, наче вбита природа,
мов листя, що вбите підборами в груди землі.
...Загачити спогад, припнути себе на надію
з тобою зустрійтесь, упасти у небо в очах
і так переплисти те море, що зветься зимою,
відбути той час, де любов зачинається в снах.

Дощ грає акорди, гуде підвіконня,
в кімнаті гойдається чорне вікно.

Я слухаю дощ. За парканом у зоні
мені дріботить він, мов старе фоно.
Скінчилась прогулянка. Ґрати закрито.
Лиш дощ монотонно відстукує час
вогким метрономом. Єдиний на світі,
він знає, як важко вертатись щораз
від тебе у простір, де світла немає,
у царство абсурду, в розпродаж чеснот.
Хай грає всю ніч, безперестанку грає
цей дощ, що не знає ні пауз, ні нот.

Запроси на інший берег – розкажу тобі, як ніч
наливає зорі в келих, йде зі мною пліч-о-пліч.
Розкажу тобі, як крони в листі гойдають зірки,
ліхтарі беруть в долоні, розсипають мідяки.
Золотаве листя кленів і лимонне листя лип
йде під ноги, ніби піна, шурхотінням жовтих злив.
Розкажу про сонні вікна, десь-то свічки, десь пусті,
ніби скалки потойбічні, ніби витерті листи.
Що вони в собі ховають? Правду? Пристрасть? Самоту?
Хто те бачить, хто те знає, хто читає книжку ту?
Розкажу тобі, як осінь, мов авто, повз мене мчить,
а мені ж іще не досить – я ще небо, я – блакить.
Як життя летить все швидше, набирає швидкість вік,
як лягають зморшки нижче ніччю зморених повік,
а під шкірою пульсує чистий підліток і все:
серце мліє, розкошує, а життя несе й несе...
...Запроси на інший берег – ні за чим, а просто так:
смакувати терпкий терен – один одного на смак.
Розкажу... і буду бачить блиск очей і рухів ніж...
Запроси, а я віддячу – заплету терновий вірш...

Волога тепла ніч. Душа у струмах вітру
уся до дна тобі, чи віриш ти, чи ні –

я гойдаю ту мить, монету напівстерту,
у витоках думок, у темній глибині.
А спогади шумлять, мов листячко осіннє,
відіпрані дощем, тріпочуть, мов серця...
Я знаю, що тобі болить моє надмірне
колюче почуття, нерівна пісня ця.
То значить, ти живий, та і нічого більше.
То значить, ти живий, і з того вже радій.
Згадає час про нас, залишить рвані вірші,
наш час, суперник наш, коханець і крадій.
Живий! Чи привід є за чимось сумувати?
Оголена душа тримає струм і щем,
оголена душа, розіп'ята на ґрати,
блискуча, ніби лист, цілований дощем...

НА ПІСНЮ Ю. ВІЗБОРА «ЛЕДІ»

«Золота моя подружко»... Ти пам'ятаєш цю пісню?
Я за неї чіпляюсь, тягнуся щосили в життя.
Без любові мені все так само і нудно, і пісно,
все так само, мій милий, по колу ідуть почуття.
Ти від райдуги слів йшов в рутину повільно, та певно,
я ж – надірваний лист, залишаюсь, і буду, і є –
обриваю життя, по краплині тягну божевілля,
часто згадую все, що боліло, моє і твоє.
Все тече, все минає. Ті дні залишаються гаком,
ті найперші, коли, мов нитки, обривались ціпки.
У французьку зиму простягнув нам грудневий екватор
непотрібний квиток у кохання на довгі роки.
Хоч і пафосно, хай, я нічого давно не боюся:
ні дурні, ні помилок, ні пафосу, ні простоти.
Я боюся лише, що ніколи тобі не озвуся,
розумієш – ніколи. І змовчиш у відповідь ти.
«Золота моя подружко»... Знай, ми себе проминули,
ми себе не почули, ми віри собі не йняли,

і ніхто вже не виправить помилки наші минулі,
і себе не зустрінемо тих, бо повз себе пройшли.
Ти не зірка, я теж, і немає ні крил, ані німбу,
Бог з ним, з німбом, та крила росли в нас обох...
Де ж той Лебідь, де зірка трималася срібна?
Де ж та зірка, що впала у вічність між двох?

ЕТЮД

Відпускаю душу листям. Поміж хмари хай летить.
В провінційнім тихім місті панна-Осінь палить мить.
Засвітила сірниками, задощила біль і сум,
зачинила неба браму аж до січня на засув.
Дощ малює ієрогліф сліз самотніх на вікні.
Скільки крапель? Сотні, сотні... Так написано мені...
Осінь платить всі рахунки, облітають листям дні,
кожен лист неначе струнку обриває у мені...
Що хотіло бути щастям, і коханням, і вогнем,
опадає з кожним часом, ллється листям і дощем...
Клин поплив понад дахами, клекіт лине поміж строк,
ніби нас із журавлями теж жене у вирій рок.
В склі калюж росте коріння, йдуть дерева в дзеркала.
Я не знаю і донині, я була чи не була?
Панно-Осене, вдягнуся в твій вологий темний плащ!
і засну, а чи проснуся... Ти за все мені пробач.
Я була хотіла жити – не сьогодні, не мені
пити літо, жати жито. Я – листочок на стерні.

Осінній дощ. На сотні скалок місто
розбило сонце. В сотні різних доль
розсипались калюжі жовтим листям.
...Усе таке нове і променисте,
що знов мені кохатися дозволю
з усім цим світом, ясним і безмежним,
де все в усьому сяє і мигтить,

де кожна скалка відбиває мить,
і кожна мить щемить, немов уперше,
і вірші розсувають срібні верші
для крапель-слів. Життя палахкотить.
Ти... будь мені. Загачений на спогад,
загачений на ні, лишись мені,
я тільки хочу бути наче сповідь,
я хочу бути згода і незгода,
вода і промінь, блискіт у вікні.

Вже не буду я гукати, вітром гупати у скло,
день кохати, ніч кохати – віддзвеніло, відгуло.
Відбулося снами тіло – відізвалося на грім.
Як любила? Що боліло? Та кому і що у тім.
Як тобі було би треба, підняла би сонце в ніч,
бо кохання – воля неба, непоборний вічний клич.
Я могла би... я могла би... див не треба, то й нехай.
Пропозиція – потреба, забуваєш – забувай.
Я дрібні просити гроші більш не здатна у журбі.
То хіба що ти попросиш –
може, я й подам тобі.

Загубила казку панна Осінь,
загубила літні міражі.
В вітер заплітає довгі коси...
Чом блукаєш, подружко, скажи?
В лабіринті вулиць що шукаєш,
серце заспокоїш чим чи ким?
Ти, напевно, і сама не знаєш,
де твій дім, твій справжній вічний дім...
Заглядаєш в вікна – де ті вікна?
Де той двір, ті квіти? Сірий дим.
Ти бродяжка, Осене, навіки
нічя, не зрізана ніким.

Нічия, повінчана з журбою.
Тінь твою рудий полює кіт,
чорний крук літає за спиною,
кіт тобі ступає слід у слід.
Хто вони? Кого зачаклувала
панна Осінь в крука і kota?
Тільки вітром злим відповідала
неозора вічна німота.
Загубила серце панна Осінь –
гралась, гралась, випустила з рук.
Йдуть у місто холод і морози,
знайде серце старий чорний крук,
розтrophить, мов яблуко замерзле,
упіймає тінь, нарешті, кіт...
Запалила, випалила, вмерла
панна Осінь. Скрізь береться лід.

БЛЮЗ

Осінній блюз, закоханий у себе,
вода осіння, сльози на очах...
Червоне золоте розріже небо
на сто сердець, на спалахи в серцях.
Ранкова сутінь тепла і волога.
Осінній блюз, калюжі, і таксі,
і пісня, що до серця йде самого
з усіх кінців на різні голоси...
Ні, я про божевілля не шкодую,
мій блюз точиться тільки у журбі,
цю осінь я в кохання розмалюю,
до кого – ще придумаю собі.
Вологі дні, і сутінки, і ночі,
чергує осінь сонце і дощі,
до мене мружить небо сині очі
і пише мені музику й вірші...
Немає мені в світі трубадура,

який би грати вмів мій рваний блюз,
а листя опадає на бордюри,
а осінь відкриває в зиму шлюз...
Чекай. Яскраве сонце на світанку
загострі риси вигострить до «ні»
і, може, подарує краплю-крапку
і виграє твій видох на струні.
Чекай, допоки блюз ще грає осінь –
вона усе доводить до кінця.
Я завжди граю те, чого не просять,
я зміною оновлюю серця...
Осінній блюз, закоханий у себе,
вода осіння, сльози на очах,
червоне золоте розріже небо
на сто сердець, на спалахи в серцях...

ТІНІ

Ніч підняла кулісу, усім – по тіні,
сходять примари міста в лаштунки сині.
Тіні мене змінили – хто там, у шибках,
де між дерев поплили віконця-рибки?
Мертві дома сутулі ожили, й наче
здають дні минулі і тихо плачуть.
Раптом бездонні стекла зачепить фара –
наче на мить зі смерті повернуть чари...
Там хтось іде за мною? Чи то здалося?
Темрявою німою блукає осінь...
Тріщини, ставні, стіни – десь лине світло,
і на завісках тіні – тепло і звикло.
Вікна пливуть в деревах – завіски, ґрати,
люстру стишає небо, щоб п'єсу грати,
маски нові вдягає – вже інше дійство,
я тебе не впізнаю – ти теж змінився,
ти мене не впізнаєш – награють тіні
струнами поміж нами дзвінкі хвилини,

в темряві поміж нами ти будеш іншим...
Місто моргне очами, і зійде тиша...

Я сама не піду.
Прожени мене, щоб від образи
я писала вірші
і яскраві, і гнівні – тобі.
На холоднім льоду
залиши мене, краще відразу –
чим раніше, тим краще –
хай гірше не буде біди.
Залиши мене враз,
переповнену віршами в повінь,
на тремтячій акорді
найвищої ноти покинь,
щоб загув тулумбас,
щоб луна відзивалась у хордах,
залиши мене зараз
на вістрі тремтячих хвилин.
Не того я благаю.
Не ти починав наше танго.
Хто почав, той одвітить –
сама я його обірву.
Як коли забажаю,
зіллюся у тінь і розтану,
розчинюся за мить,
як до краплі тебе проживу.

Дощу безперестанку,
тижні за тижнями поспіль –
хай виплаче все замість мене –
не вперше йому.
Мою нетривку і перервну,
закохану осінь

розчинить вода кількаденна,
занурить в пітьму.
Забути про все –
хай під гору пірнає повозка.
Закритись, заснути, не бачити
світу й людей.
Нехай віднесе
мене музика крапель у простір,
я хочу себе заховати
від світу речей.
Від світу людей щохвилинних,
від опіків зросту,
від тебе, від себе самої,
від болю і від
того почуття, що не вільно,
не вчасно, не просто
мене вигортає,
мов стару сорочку, наспід.
Дістану ізвідкись
кружальце платівки і в зливу
ввімкну патефон,
що вишкрябував голкою дні...
Засну і прокинусь –
маленька, дурна й щаслива –
закінчився сон.
І закінчився дощ уві сні...

МОНОЛОГ ОФЕЛІЇ

«Що він Гекубі, що йому Гекуба»...
Мій Принц, то все Шекспірова строка,
хоч Ви для мене – паморочна згуба,
не з'їду з глузду – я ж бо *вже* така.
Потроху дощ мені лікує нерви.
Потроху осінь ватрою гірчить.
Між нами нічка, чорна королівна,

гудять автівки, місто ще не спить.
Ви не вагайтесь, випийте за мене –
мене не візьме річка в свій потік,
вона давно тече у моїх венах,
ми з нею вже споріднені навек.
Узяти шлюб? З ким? З сонцем поміж віт?
Із осінню? Із нічкою? Зі світом?
У монастир? Вам просто ніде діти
любов, що під ногами, наче цвіт.
Все важите: любити – не любити.
Так, я не та Офелія, авжеж:
сама в собі я можу заблудитись,
замріятись без розуму і меж.
Що Ви мені, мій Принце? Міф чи дотик?
Непевний спогад, відстані німі?
Ми те, що ми бажаємо, допоки
мотає мойра нитку наших днів.
Товчіть акторів, Принце. Я весілля
не гратиму ні з Вами, ні з хрестом.
Я вічна мить. Я вічне божевілля.
Не в Ваших силах втримати фантом.

Зупинися. Сядь на парапет.
Вітер розбере твоє волосся.
Вечір. Тепло. Грає тиха осінь.
Залишися з нею тет-а-тет.
Зупинися. Очі підніми.
Кожну мить в собі відчуй осінню.
Бачиш листя у височині,
плетиво різке на темно-синім?
Все біжиш за часом? То не варт.
Не нагониш – він тебе підловить.
Сядь, подихай з осінню у такт –
хай повільно точиться розмова.
Осене, я так тебе люблю,

я люблю усе навколо себе.
Може, ти зведеш мене, молю,
з тим, кого мені побачить треба,
доторкнутись поглядом до вій,
перейти невидимі кордони,
щоб в душі озвався хтось живий,
щоб дзвонив в усі чуттєві дзвони...
...Зупинися, сядь і заспокойся.
Все твоє знайде тебе. Чекай.
Подивись: в дахи сідає сонце,
свічкою спливає небокрай,
зупинись. Оце і є те диво,
що втече за мить без вороття.
Чуєш, осінь гойдає наспіви,
підбирає музику життя.
Закоркуй в собі цей швидкоплинний,
назавжди зникаючий мотив.
Зупинись. Затримай цю хвилину.
Вечір. Тепло. Осінь, повинь, ти...

МИТЬ ОСЕНІ

І листя розмови, і око каштану –
ніколи вже знову такою не стане
роз'ятрена рана, розпеченість ранку –
для когось зарано, комусь наостанку.
Підпалює сонце листочки по черзі,
ще хвиля до донця, і зникне, і щезне,
каштани сміються, а листя шепоче,
у вітер плететься, кохатися хоче.
Розкреслені тіні, розписані ролі –
для кого замало, для когось доволі.
Де біле, де чорне? Хіба я жалкую?
Прекрасне й потворне сама я малюю.
Контрасти до риси, контрасти до крапки.
Каштани – у тріски, на серце – печатки.

Як маєш ти силу, як маєш ти вогник,
то буде і біле, та буде і чорне.
Не буде вже більше світанку у долі –
яскравіш, розкішніш – ніколи, ніколи...
Моргають, сміються з-під голок каштани
тобою нап'юся – ти завжди остання,
о, осінь-царівно, чарівна і сміла...
Темнішає чорне, білішає біле,
і листя палає – у кожному спалах –
то сонце зливає свій кубок яскравий...

Вмощуйся гарненько, пути – то не путь,
з'їж вечірню дозу – гарно все з морозу,
лиш мене – забудь.
Жіночку гарненьку можна пригорнути,
і яка різниця – куриця чи птиця?
А мене забудь.
Випить, похмелиться, віршик шкрябонуть,
слізюньки втирати, хльопати, зітхати,
а мене забудь.
Їсти й міркувати: бути чи не бути?
Жити, позіхати, гратися і спати.
А мене забудь.
Будеш жити вічно. Вічно спину гнуть.
Будеш жити звично, чемно й пересічно.
Лиш мене – забудь.

Пограємось словами, як вітер угорі
жовтавим листям грає осінньої пори.
Не будемо лякати тілами вільну тінь
і готувати ґрати обмежень і хотінь.
Самі лиш душі вільні – тіла прикуті в світ,
заслаблі і безсильні, замотані у дріт.
Душі ж нема паркану – вона летить туди,

де хмари полив'яні вже сповнені води,
де нам дощі готує погода досхочу,
де краплі скло цілюють і вітер дме свічу.
Душа притулок знайде, не спіймана вона,
пір року в ній немає, якщо вона – весна.
Ще буде довга осінь, ще буде світла мить,
згадай мене, і досить,
поки свіча горить....

Проростає в вікна вечір, проростає в мене осінь,
поступово в кожній гілці кров заміниться вином.
Закриває небо очі, холод втискується босий
поміж думи, в'яже крильця, в ніч просочується сном.
Міжсезоння, мов кохання, проникає не відразу,
поступово сум солодкий пробирає до душі
і витискує зізнання, і дотискує до фрази,
і доспіває до нотки скрику скрипки на межі.
Незбагненні, неймовірні заспіває рік романси,
заспіває у мінорі і замкнеться у кільце,
і тоді сумний і ніжний ангел з тонкого фаянсу
оживе і пурхне вгору між початком і кінцем.
Я писатиму до тебе, тасуватиму картинки:
десь на сонячних висотах, десь на місячному склі,
чорним полем, білим небом залишай поштову скриньку.
Ми насправді одинокі, ми самотні на землі...

ІНЬ І ЯНЬ

Поет місцевий жив за рогом,
у приймах в Бога і Отця,
тримав він в тумбочці триногій
жіночі сушені серця.
Він так давно збирав цю сушку
і роздивлявся крадькома,
що перекинувся потрошку

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

й собі в сушеного сома.
До нього стукало кохання,
та він не чув, що хтось іде,
боявсь, що зсушить на тараню
і в темну скриньку покладе.
І нікому було сказати
іконі праведниць й повій,
що він – осінній лист крилатий,
запеклий, спалений, сухий...
За крок місцева поетеса
жила сама собі навскіс –
стояла зранку в церкві месу,
а ввечері вже був стриптиз.
Вона з сердець робила страви,
перегортала, як шкварчить,
і, ліве плутаючи з правим,
ловила мить, поки горить.
Вона жила, як їй живеться,
бо пам'ятала завжди й скрізь –
вона не ангел піднебесний,
а вже сухий осінній лист...

ДЗВІН

З неба – крапель синь. У мені – твій дзвін.
У високе дно небо лє вино,
сонце тисне знак, кольоровий смак,
неповторний тон, непоборний сон.
Краплі сонця – блись, промінь йде наскрізь,
розведи ці сни у слабкій мені.
Хоч би цятку сну, хоч яку одну –
йде луною дзвін від твоїх краплин.
Листя – на плечах, зорі – у очах,
осінь сипле час між осінніх нас,
у дзвінкій кришталі – що там той Грааль –
кожна крапля – дзень – у безкровний день:

розчинюсь – нап'юсь, задзвеню – наснюсь.
Від раптових слів йде луною спів,
від раптових дій – смак і колір твій,
у коктейль душі крапають вірші,
крапля – в бубен дна,
йде в мені луна...

Летітиме листя до тебе листами,
допоки галуззя зостанеться в рамі,
замкнеться повітря у замкнене коло,
залишиться вітер і скалки навколо,
вода охолоне, вповільняться риби,
у місті зимовім закриються шиби.
Любов, мов пташина, не житиме в клітці,
бо литись повинна по горло, по вінця,
любов, мов дитина, без світла хворіє,
бліда і безсильна, нічого не сміє,
любов, мов людина, вдихати повітря
на повну повинна у струменях вітру.
Я ж свічка без кисню, без голосу мова,
задушно, затісно, і навіть для слова,
листочком барвистим до тебе під ноги
листи мої – листя, мої монологи.
Лишуся зимова, безбарвна – благаю:
здадай у безсоння, що в світі була я.

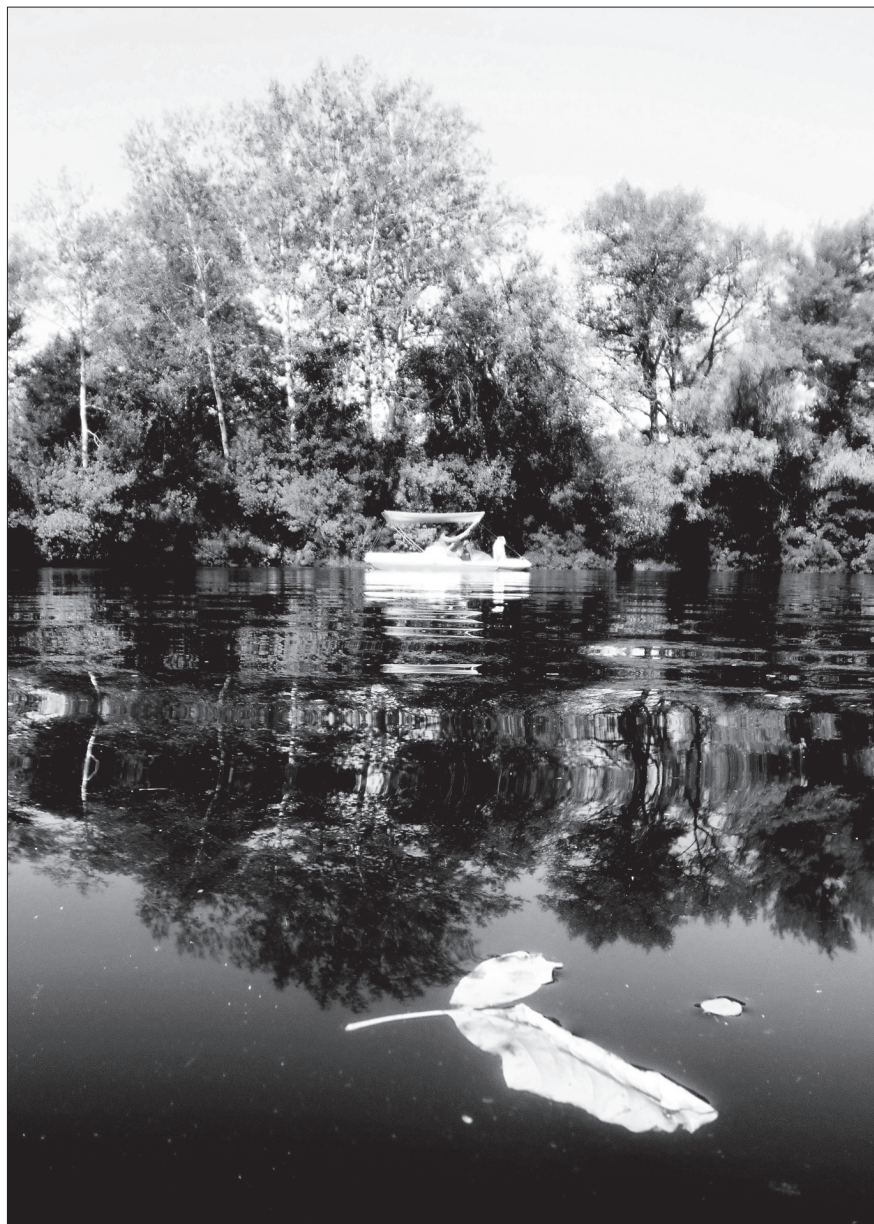
Сон сонця в осінній келих налив старовинний парк.
До тебе, тобі, для тебе я гойдаю ритм і такт.
Сідає крізь мене сонце. Вмирає крізь мене день.
Плесни мені мрій на денце – співатиму я пісень.
Я буду простенькі рими крутити в калейдоскоп –
налий мені хоч краплину, налиий цей п'янкий сироп.
Налий мені сни про волю, про захід і схід в полях,
про яблука, що поволі згорають в чужих садах,

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

налий мені мрій про зустріч, чи буде вона, чи ні –
у нетрях осінніх вулиць чекатиму я на дні.
Налий мені мрії в смузі, змалюй небувалий сон,
ти ж знаєш, що світ ілюзій вільніший за цей притон...
Налий, як тобі не важко, то в тебе не займе час,
допоки промінна бражка точиться сама між нас...
Життя – то пісочна форма. А ми ж бо невже пісок,
що сипле годинник сонно, не в змозі змінити строк?
Не в змозі змінити форми і витекти просто в ніч
на тихі алеї чорні, на білі листи облич...
Я граю в простенькі рими, у скронях шумить вино,
всі осені, весни, зими немов не моє кіно,
крізь мене йдуть час і дії, крізь мене ідуть світи...
Я мрію, а чи хворію тобою,
про тебе,
ти...

Розлились у півтон фарби,
осінь тягне у схрон скарби,
стануть краще людей тіні,
і в глибинах алей – синьо.
Хмара темна, немов слива,
мабуть, в ніч буде знов злива,
ти мене спом'яни, серце,
коли дощ у вікні б'ється.
Я така, яка є. Знаєш,
що плету, все твоє – маєш:
виноград на вустах чорний,
в грудях порхає птах хворий.
Скоро візьмуть і нас тіні,
тихо тьохкає час зміни,
осінь тягне густі нитки,
заглядає в пусті шибки,
осінь ще навісна й дужа...
Я ж – столітня зима,
стужа...

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

391

Коханий, цей стриптиз до тебе,
прожектор, вигини і біль,
зухвалі крики звідусіль,
коли на землю пада небо.
Знімаєш речі через силу,
по колу несміливо йдеш,
аж ось вже зовсім без одеж
дзеркальний стовп шліфуєш тілом...
Аби любов, аби долоні,
аби чиясь гаряча кров –
і вже для себе на пілоні
ти обертаєш світ на стовп.
Любов – вогонь? Підсвітка, трюки...
А як же палить, як болить...
Попийте муки, змийте руки,
запийте ліки й спати йдїть.
Як вдарить грїм, то точно в мене.
Як піде дощ, то крізь мене.
Мої пошарпані знамена
пожовклим листям вир жене...

Нікому не треба обірваних нот,
нікому не треба надміри.
Тобі я награю легенький фокстрот –
хай кожному буде по вірі.
Струмитиме дощик словами у вир,
в повільних наспївах розпаду
замерзлий, сховається в парку сатир,
заснуть в очеретї менади.
Я буду півтонна і напівніма,
я буду півтінню у тіні,
я буду... Не буду. То буду не я –
лише силует на картині.
Я з крові, я з плоті, із сутінків, з лун,
із тіней, давнішніх знайомих,

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

з тремтіння до скрику натягнутих струн
з бажання – наповнення – втоми.
Я в вікон і з вітру, з дверей і дерев,
з об'єму і витоків слова,
мене час і простір у вирій бере,
стирає й народжує знову.
Я вічна і смертна, я хвиля й прибор,
я пуста і зірваний Всесвіт,
я вічне рівняння, я вічний двобій,
земля і склепіння небесне.
Там дощ? Чи там вітер? За вікнами рух,
там б'ються примари і мрії,
та зайвих нікому не треба напруг,
нікому не треба стихії.
...Я зможу мовчати, я ж тільки-но вчусь,
я вже невагома, мов спомин...
А далі... Чи зникну, чи знову зірвусь
на голос, на пісню, на стогін?

Перший день запарки. Перший день роботи.
У старенькім парку ляжу, ніби шпрота,
на кривеньку лавку, трохи подрімаю,
може, і до ранку хай той сон триває.
Люди йдуть додому, хмари небом ходять,
десь в небеснім домі змінюється протяг.
Може, просто потяг осені поїхав,
десь там на пероні залишилось літо.
Хай розбудить дощик, хай засипле листя...
Буду спати довше на повітрі чистім.
Спатиму до ночі, спатиму до ранку,
прийде, як захоче, милий на світанку,
ввійдуть в парк сновиди, підуть з парку люди,
місяць з хмари вийде, місяць третім буде.
Як коли прокинусь – зразу на роботу,
здам себе на милість справам і турботам.

Всіх, кому я винна, оптом вибачаю –
більш себе не втримать, досить, засинаю).
Не чіпайте жінку, що заснула в парку,
почепить їй бірку «Не будить до ранку!»)

Запала на болю кнопка, запала й не відпуска.
Годинник ще трохи тьохкав, а далі спинивсь і став.
Показує чорну дірку без вікон і без дзеркал,
де стрілка веде у прірву мій потяг з іржавих шпал.
Термометр застиг на болю. Прогноз обіцяє біль.
Хто з світу створив неволю, неволю ізвідусіль?
Одягсь календар у іній. Чекати чогось дарма.
Чому мені зимно, милий? Ще ж навіть і не зима.
Достатньо, не треба, досить, збігає у сні тепло,
прогноз обіцяє осінь, ставатиму на крило,
летітиму де? Не знаю. Колись хоч одна з дробин
та вцілить мене у зграї, обірве биття хвилин.
Позаду суха пустиня, попереду зла зима,
летітиму, поки згину – однак звідусіль стіна.
Що буде? Яка різниця? Не змінює ніч у день
самотня співуча птиця у пір'ї сумних пісень.
Годинник покаже сльози. Барометр покаже дим.
Що буде зі мною, хтозна. Не бачили, де мій дім?

На небі плакала луна. Ніхто не знав, як гірко плаче
вона сама собі одна, коли ніхто її не бачить.
З краси осінніх напівснів, з краси замріяних півтонів,
з нічних примарних голосів на чорних вулицях безмовних,
з того, що вже за кілька днів зійде на ні чарівне коло,
глибока темрява без снів прийде й одягне все довкола.
А ще тому, що так сама, що ні душі у цілім світі
немає, де б жила луна і де б могли її любити.
На небі плакала луна невтійшно й щиро, мов дитина,
долала темну ніч одна, свій віск лила у вікна сині,

і очі їй сліпив ліхтар, крізь сльози рухалися фари –
ніхто її не бачив дар, ніхто в її не вірив чари.
Я чула плач в височині: чи перемовини пташині,
чи то цвіркун співав мені, чи то рипіли стерті шини,
чи вітер тер старе вікно, чи я мов плакала до себе,
чи то чиясь душа давно рвалася з гвіздків у вільне небо...

Мов без шкіри, мов без тіла... Стерте серце у полон
заховай собі, мій милий, хоч на пам'ять, хоч у схрон.
Підбери його з багнуки, мов пожовклий жовтий лист.
Спраглі злуки, дні розлуки згорне в купи падолист.
Хоч на постріл, хоч на спалах, зазирни в мене на мить.
Ще зі мною раптом стало? Все чіпляє, все болить,
кожна цятка, кожна риска мов по опіку наждак.
Подивись на мене зблизька, подивись на мене так...
Шурхну листям, хмизом трісну, вийму іскру, дам вогню,
спалахну уся дочиста, дим у небо потягну,
розкажу тобі про душі, що зимою йдуть з землі,
безтілесні і послухні на захмарні кораблі,
шепіт листя зірве звуки із душі, немов з листа,
аж несила, що за мука, хоч за руки до хреста.
Мов без шкіри... Всесвіт раниць, і дурманить, і п'янить...
Потяг-осінь. Полустанок
починається за мить.

Так раптом стало паморочно тихо...
Ледь чутно дощ опісля крику дня
шепече: «Спи, засни, минеться лихо,
він десь тут поряд, він про тебе зна...»
Якась страшна, нізвідки, ностальгія –
немов це все уже було колись,
немов минуле давить, тисне шию
і мучить пам'ять тугою наскрізь.
Яких тобі ще пестошів, принцесо?

Лежи і гойдай спогадів бурштин.
Воліла б тихо-тихо краєм леза
пройти до нього тінню поміж стін,
лежати поряд, тихо і безсило,
а потім цілувати аж у сон,
аж поки тіло стомлене зімліле
не відпливе під вітру саксофон,
під скрип дахів, під голосні і хрипкі
цимбали черепиць, моторів шум...
Тоді піти у ніч крізь чорну шибку
і розчинитись в крапельках дощу...

Стомлені крила, стомлене тіло.
Я написала все, що хотіла.
Все, навіть більше, здачі не треба:
словом і віршем, тілом і небом.
Все, що боліло, те відпускаю –
зірка на тіло права не має.
Мапа на шкірі – небо і зорі,
пташка – у вирій, чайка – до моря,
тіло-сузір'я, зірочки-цвяшки...
Виціджу з моря місячну бражку.
Раз лиш єдиний можна з'єднати
вітер і камінь, слово і ґрати.
Раз лиш єдиний – сонце у душу,
лиш на хвилину глянути мушу.
Мушу, бо жити, мушу, бо маю
пити, кохати, бути – до краю.
Зірка-перлина скотиться в море,
перлами в піні – спалахи-зорі...

ЧАС ГЛІНТВЕЙНУ

Час глінтвейну. Пік сезону. Тіні-тони. Осінь-синь.
На півтону саксофона, в синій келих – синій дзвін.

Чуєш, втеча коло дверей: кішка чорна тре косяк,
грає вечір на валторні у мінорі за мідяк.
Як ліхтарні-нектарини сік розіллють в темні сні,
наші парні будуть тіні заплітатись на стіні.
Струмом свисне тепле тіло, вгонить вістря в оксамит,
щоби стислось, щоб горіло, щоби іскри – дріт на дріт.
Щоби раптом, непомітно, між будинків виріс сон,
наче крапка, наче квітка поміж мурів, поміж зон.
Все осіння гостра врода, врода-зміна, врода-тінь...
Час глінтвейну. Прохолода.
Тіні-тони. Осінь-синь.

Добраніч, мій княже, вже місяць не спить –
зі мною вкладається в ліжко.
Ще трохи, і раптом все зникне за мить,
неначе закриється книжка.
Ще трохи, й огорне серпанок у сон,
і вітер опівнічний свисне,
а місяць стоїть коло Ваших вікон
у рамці окреслений стисло.
Що в Вашім віконці – чи буря, чи штиль?
Чужі чи клітинні фрагменти?
Розвалини Риму чи Греції пил,
прогулянки, ангажементи...
Листи не від кого, в нікуди листи,
від простору – зайвому часу,
лише силуети у місті пустім
без крові, скелету і м'яса.
Мій привид блукає по Ваших слідах,
він хворий на Вас безнадійно,
травою, рікою і сонцем пропах,
самотній міській божевільний.
Добраніч, мій пане, цілунком листа,
тремтінням пера на папері,
світлиною, ритмом відчую вуста
і щезну, мов світло на стелі.

МАТІОЛИ

Купався місяць в матіолах,
світилась квітка в небесах,
гули в пелюстках сонні бджоли,
співав нічний самотній птах.
Я ніби все когось шукала,
немовби ніч звала кудись,
мов щось мені розповідала,
мов звідусіль співала скрізь,
мов говорила: «Йди, не бійся!» –
«Куди?» – «А чи не все одно?
Дрімотне місто, давнє місто
тобі знайде його вікно».
У небі квітла матіола,
тремтіли зорі золоті...
Я тут, я поруч. Де ж бо ти?
Ти є, ти всюди, ти навколо.
Я крізь твоє чарівне скло,
чарівнику, на світ дивлюся,
жива чи буду як проснуся,
чи буде, як колись було?
На клумбі місяці розкрились,
у небі квітка розцвіла,
і пахне так, що Боже ж милий,
срібляста квіточка мала!
Колише вітер матіоли...
Краса така невже бува,
як ці півмісяці, півкола,
що ніжний вітер колива...
Ти бачиш їх, ти чуєш запах,
ти чуєш ці акорди? В ніч
таку дивитися, чекати
і говорити віч-на-віч.

Прозоре скло вночі зникає.
Чи в чорній темряві хто є?

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Я знов на іскорку чекаю,
що мій окреслить силует.
Немов коштовність, без повітря
замкнена, блякне, не горить,
так само я чекаю світла,
так я чатую слухну мить.
Відпочиваю чи збираю
свої відлуння в глибині,
не знаю. Знаю, що немає
мене у темряві німій.
Ліхтар чи фара, запальничка –
хто-небудь, світла, хоч свічі –
у темряві прозора кішка
себе шукає уночі.
Шукає в дзеркалі. Де ж тіло?
Світив був місяць, потім щез...
Черкніть хто-небудь, щоб горіло,
а краще ватру до небес.

АКСІОМА

Дедалі більше хочеться мовчати,
і плакати, й дивитися у даль –
те, що не має сили убивати,
вдягає серце в сутінки й печаль.
Любов зігерта, зраджена, зрадлива
у світі кольорових ліхтарів –
від неї антураж лишився зліва,
куліси справа, абрис пожовтів.
Її не бачать люди навіть зблизька,
їм застять очі речі й кольори,
її шукають, ніби чорну кицьку,
у темряві кролячої нори.
Те, що не має сил перегорнути
життя, мов книжку, й знову прочитать,
те варто перебути... і забути,
не мучити, не мучитись, не звать...

Те, що не зводить землю із орбіти,
не змінює ні вісі, ні кута,
не може називатися «любити» –
це аксіома, хоч і не проста.
Те, що не є посвятою й причастям,
не є прозрінням, сповіддю – то гріх,
а не любов. І краще вже пропасти,
ніж звати власних привидів своїх.
Не має права зватися любов'ю
твій випадковий погляд у вікно,
коли ти не в ладах з самим собою,
а інші всі – тобі не все одно?
Дедалі більше хочеться мовчати.
І плакати, й дивитися у даль....
Те, що не має сили воскресати,
вдягає серце в сутінки й печаль....

Вимкніть запис, бо вже не я
– копіюю себе, колишню.
В маскуванні душа моя
заховалась, та вже не вийшла.
І невже вам не чути фальш?
Ви не можете розрізнити
краплі крові в моїх віршах,
фарби, сік і вино розлите?
Я й сама вже не чую слів.
Хтось в мені вже захрип до крику.
Я зриваюсь немов на пів-
кроку від... і шепочу тихо:
«Вимкніть запис. Не на загал
буду я мурмотіть під носа,
і не слухайте мій вокал –
я глуха, і німа, і досить!»
Але кнопка червона є.
Запис йде і жахлива тиша...
Що за соло? Невже мое –
моїм голосом тягне вірші?

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Хтось озвучити має світ...
Як не я, ким він буде вити?
Тисніть запис. Нехай горить.
Я продовжую говорити.

ОДНАКОВІ ДУШІ

Однакові душі. Однаковий ритм.
Одна синусоїда в просторах часу.
Ти знаєш, я знаю. І серце щемить –
тому, що не вчасно. Тому, що не разом.
З будинку, із вулиці, з міста, а чи
з єдиної глини, із тверді і неба?
І спалах тривоги, і стогін вночі –
однакові, спільні. Не разом. Так треба.
Влаштовано Всесвіт, мов калейдоскоп.
Червоне з червоним не випаде поряд.
І тягнуться строки, і сипле пісок
годинник зі скла в розколихане море.
Я знаю, ні час, ані простір, ні мить,
не зводять єдиних у спільному світі...
На струнах дощів затанцюємо ми,
по струнах проміння втечемо без мита...
Хвилини зливаються, стежка тече,
тасуються карти, мозаїки, пазли,
спалахують зорі нові, і лише
однакові душі не зійдуться разом.

НА РОЗІ

На розі вулиць вони розбіглись,
і кожен у власну ніч.
Відлунням серця у скроні бились
роз'ятрені хвилі стріч.
Гуділи люди, поки поснули,
не спали лише гравці,
блукало снами чиєсь минуле
зі свічкою у руці.

Дороги дальні, шляхи вокзальні
розводили тіні тіл,
втекло кохання, голодне й марне,
співати про блиск вітрил.
В віконце-зірку докину квітку,
чи вийде до мене хтось?
Любов-краплинку, любов-хвилинку
впущу між віршів у стос.
Хвилини-краплі, кріплені вина,
розлітється ніч на стіл,
вино з червоного стане синім,
розчинить зірковий пил...
На розі вулиць zostався місяць,
калюжне допив вино,
а ніч на крила знялася і билась,
мов птаха, в чуже вікно...

Дош, одвічний мій коханець,
знов питає, не мине,
про замріяний рум'янець,
про замріяну мене.
Допитає, коло кого
наливаються вуста,
набирається волога,
соковита і густа.
Хто він? Хто він? Хто він? Хто він? –
буде стукати в вікно.
Вітер в полі? Місяць в повні?
Чи тобі не все одно,
хто до мене в думки ходить,
мов додому, без дзвінка?
Хто таємні знає ходи
і чия легка хода?
Хто мене, мов сонце, пестить
і цілує, де не слід,
хто осінню хмарну весну
перетворює на цвіт?

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

Дощ питав мене і стукав,
щоб відкрила я йому,
цокотів мені на вухо,
все питав мене, чому?
Чом не він, і хто він, хто він,
хто у мене у думках?
Я йому сказала: «Годі,
йди. Кохання – вільний птах».

МЕТЕЛИК

Мов метелик в міжвіконні,
задихаюсь поміж скла,
сипле дощ з небес бездонних...
Я жила чи не жила?
День вологий, мов перлина
із морської глибини...
Я тебе чекаю, милий,
на околицях весни.
Що мені цей світ завузький?
Розірвати б на шматки
павутинову мотузку,
скло розбити на друзки...
Мов метелик в міжвіконні:
ані вмерти, ані жить,
тільце сонне, крильця сонні,
дощик казку шепотить,
де метелики – це квіти
із крилами пелюсток,
їм так солодко любити,
пити сонячний пилок...
Завіконня, дощ і сирість.
Міжвіконня, тиша й тиск.
Де ж блукає їхня милість,
пана Сонця світлий диск?
Міжвіконня. Міжсезоння.
Мить – й немає вороття.

Безкінечність і безсоння.
Мимо себе... Повз життя...

ПТАШИНИЙ МОНОЛОГ

Я – пташина на дроті у дощ.
Вітер гойдає з хвилі на хвилю.
Ні на що не лишилося сили,
крім сидіти, не рухатись. Що ж...
Розгорнути і крила, і думи
неможливо і тяжко мені.
Ніби стріли, пронизливі струми...
Місто знизу в просяклій імлі...
Як дитині любові і світла?
Цівки гатять і душу пече...
Я закрию зважнілі повіки,
місто щезне. І дощ не тече.
Без компасів, без віз і без мірок
я летітиму в зоряний дим...
Бути вільною чайкою – вирок
для народжених в пеклі міським,
де немає ні травня, ні квітня,
де немає ні волі, ні нас...
Коло моря гліцинія квітне,
піднімаються скелі у час...
А наразі – сам холод навколо.
Хто на дроті гойдається – що ж?
Помолитись на сонячне коло,
щоб розсіяло смуток і дощ.
Тільки тіло – гніздечко для суму,
дріт і вітер, між хмарами міст –
шмагоне непідкореним струмом,
а чи кіт упіймає і з'їсть?
Хто залишить розчавлену пляму,
хто узимку позбудеться ніг,
хто кохання намуляні рани
навіть з часом загоїть не зміг –

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

всі зустрінуться в місті, де линуть
срібні хвилі у місячнім сні,
де ми будемо юні і вільні,
коло моря, у вічній весні...

РОЗПАД

Йде літо у розпад, кохання у дим,
потроху повітря холоне,
панує мовчання у серці моїм,
і біль калатає у скроні.
Неначе на обрії жевріє схід,
палають і сонце, і квіти,
та десь в глибині шиє голками лід,
і льоду немає де діти.
Клубочаться хмари, душа на шматки,
рве вітер лахміття сердечні,
німіють потроху судини ріки –
ніщо не трива безкінечно.
Так осінь повільно бере у полон,
неспішно, нечутно, лукаво,
немов непомітно пірнаєш у сон
зимового чорного ставу.
Так душі холонуть опісля вогню,
вмирають, мов квіти зів'ялі,
так зерня, що впало на мерзлу стерню,
листок не розгорне надалі.
Так все повертається на коловертъ,
і має кінець і початок,
і тільки любов – воскресіння і смерть –
ламає природний порядок.
Буває, розквітне каштан восени,
і вересень теплий, мов літо,
та час за зупинку подвійну ціну
бере, і підвищує мито...

ПАРФУМИ

Любові йдуть. Лишаються парфуми –
розбризкані спустошені пляшки,
які колись тримали щастя струми,
прозорі, невагомі і легкі.

Червона пляшка, «Мить 60-х» –
кохання романтичне й неземне,
а синя... то коньяк, гора в Карпатах,
срібляста – Новий Світ і каберне,
огранена – таксі і перехрестя,
манюня – то було вже так давно...

Час те усе назавжди перекреслив,
і начебто мені вже все одно...

Та бризнеш трохи спирту на зап'ясток
і миттю знов опинишся у сні,
де ще жива любов, любов без часу,
де ще живі її найкращі дні.

А ця, а ця? Невже я не згадаю?

Чи то було, чи сон мені наснивсь,
що я когось невимірно кохаю
і піднімаюсь в неба синю вись..

Любові йдуть. Лишаються парфуми.

Пусті пляшки, розбризкане життя.

О, скільки їх розквітло і минуло!

О, скільки – не згадати до пуття.

Я залишаю трішечки на денці

та інколи пірнаю в почуття,

і стукотить, і тіпається серце,

і час ще той, і я усе ще – та...

Дощ простеньку рахівницю

вчить за вікнами вночі...

Хто забрав від мого серця

заіржавілі ключі?

На сто обертів закрита,

я дверима чую крок

Пляшка IV

Брют гілково-листяний //

і не знаю, де подіти
серця зламаний замок...
Хто постукав? Дощ постукав...
Хто підходив? Дощ ходив...
Прислухатись і чекати,
чатувати ритми слів...

ДОЩ

Пробігся дощ по клавішах дахів.
Чи ж ти когось так, як життя, любила?
Чи ти того хотіла, хто б ділив
дощі й любов, допоки стане сили?
Я знов з дощем, немов у перший раз.
Знов вікна навстіж. Краплі. Дощ чи плачу?
Мов туш, стікають цівочки гримас,
жалю, і болю, й сумнівів незрячих.
Пробігся дощ, мов вперше чоловік
по тілу ще не любленої жінки.
І чистий, і новий почався вік,
зацокотіли крапельки й хвилинки.
Злетіти раптом в дощ і злитись з ним,
немов у келих, дзенькнути у шибку
і далі, далі містом весняним
шукати нитки душ в дощових нитках...
Вже стугонів, мов сто мільйонів злив,
і мить була така, немов прозріння...
Чи ж ти когось любила так, як спів?
Як ритм дощу? Як вірша сотворіння?

ВІТЕР

Чи колись ти цілувався разом з вітром? Щоби він
між коханців заплітався, лоскотав з усіх сторін?
З вістрям вітру у щілинах, з вістрям вітру у дірках,
із зізнаннями, що стигнуть на потрісканих вустах?

В горлі голкою – застуда, сіллю й медом в рані – час,
і однаково, що буде і чи буде проміж нас.
І, здається, тільки вітер ми кохаємо удвох,
і сплітає, наче віти, нас навзаєм вітер-Бог,
голить рани, гоїть рани, дме на вогник між долонь...
Згасне полум'я на ранок чи займеться у вогонь?
Загорни мене, мій вітре, в темні хмари, в синій біль,
я самотня в цьому світі
ніби острів, звідусіль...?

ШОКОЛАД

Я буду жити, як рослинка:
дивитись тупо у вікно,
трощити шоколаду плитки,
і чи не все мені одно?
Я так стомилась від емоцій...
Здається, жодне почуття
не зачепити вже не в змозі,
не зупинити це життя.
Читатиму чиїсь шедеври,
бо не читала вже давно,
змалюю щось, загою нерви,
дивитимусь старе кіно.
Таке придумали – кохання!
Один неспокій, біль і сказ!
Не про сучасників зізнання,
і, ясна справа, не про нас –
де нам кохатися, гібридам,
що проросли у цеглу стін.
Ще ті невтомні пілігрими:
робота, їжа і постіль.
Ми всі – приставки до квартири,
до звиклих звичаїв і тем,
аби нічого не боліло,
аби не гриз ні сум, ні щем.

Де нам, опудалам, кохатись,
коли із нас один фасад.
Атож давайте їсти, спати
і жерти чорний шоколад.
Аби до смерті бути цілим,
ні в бруд не втрапити, ні в брід.
...У склі зимніе небо біле,
і на дахах береться лід...

ДОЩ

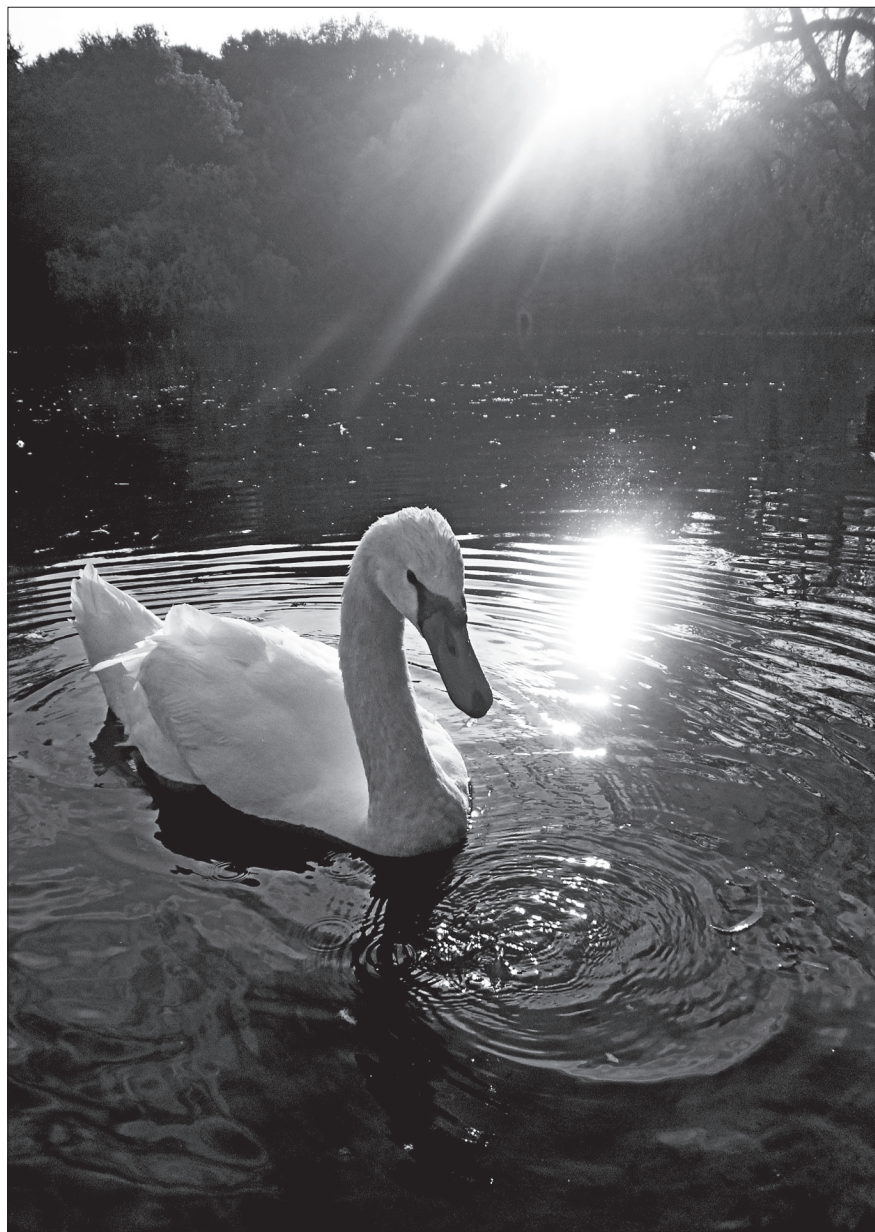
На думки ключа не треба, атож, як хоч,
то згадуй про мое небо, поки йде дощ.
Ми різних зірок галактики. Крізь двори
латаємо ковдри-клаптики, рамки гри.
Як дивно відчути в вікнах, що знав давно,
латарні промінні нитки, старе кіно.
Я, зрештою, вже не вірю у світ земний,
я ним без кінця хворію, сусіде мій.
Десь з гуркотом крадуть люка... Ти чуєш, ні?
Ще дощ шарудить по вухах тобі й мені.
Я, зрештою, вже не вірю ні в люк, ні в дощ –
то все до якоїсь міри. На серці скотч,
залишилась віра в слово – і все, і край.
Пиши мені, мій трєфовий, іде розмай,
або ворожи, як схочеш, та не зуроч.
І згадуй про мене, прошу,
хоч поки дощ.

ОКУЛЯРИ

Сонце – в хмари. В окуляри – очі, що кому до них?
Перехожим навіть даром не потрібен той надрив.
Заховаюся у осінь. Не виказуйте мене,
хай листками вітер носить, жовклим золотом жене.
Переспіле сонце стигне у воді брудних калюж,
листяні й фруктові вина розливаються у туш.

Я не буду більше бути. Я осіння сонна тінь.
Ні відбути, не забути поміж сонячних сплетінь
літа з думками про тебе, весну, страчену на сні...
Ставлю фільтри проти неба, заховаюсь до весни.
В мене є таємний простір, на дверях важкий замок...
І ніхто, ніякі гості, ні на крапку, ні на крок.

Віршовані файли... варення з сердець,
ерзаци кохання в неволі,
нікому, нінащо – нехай би їм грець,
тим танцям у замкнутім колі.
Свідомість в нарізці, бажання – на хліб,
любов – замість сала і масла...
Навіщо, для кого ці душі наспід,
цей попіл з лампади, що згасла?
Вечеря з метафор? Епітет до сну?
Підсмажити вірш до сніданку?
Я все приготую, вночі не засну,
все буде готово до ранку.
Навіщо, для кого? Музеї для душ
ще людство швидко не зробило.
Для кого ж я серце стругаю чимдуж,
на пір'я розсмикую крила?
Для чого узвари емоцій густі,
старого годинника ритми?
Я хочу стосунки природні й прості:
кохання – молитва – повітря...
Спочатку жива, я пішла у слова,
вони проросли, мов насіння,
і, наче платівка, рипить голова,
і крутиться голка неспинно.
Віршовані файли... мене вже нема,
я в вірші розмотана чисто:
маленький клубочок мотаю сама,
ще трохи, і нитка скінчиться.

Пляшка IV

Дрют гілково-листяний

Вміст

«Розгониш вітер, помчиш за обрій...»	317
«Починає дощами хворіти літо...»	318
У кав'ярні	321
Листочок	322
«Намрій мене, як схочеш, – то все, що нам дано...»	323
«Що Вам з мене, дівчини дощу...»	323
«На шию шалика напну...»	324
«Дайте глянути у небо, нанизати слів у вірш...»	324
«Так з тобою й перетнемо осінь...»	325
«Чай і книжка. Тепле ліжко...»	325
«Я тобі казала, що залежна?»	326
«Холод вигострить у зірки жовті очі ліхтарів...»	326
«Зеленим оком дивиться п'ятьма...»	327
«Ти до кого? Я сплю вночі...»	327
Ворожка	328
«Згадай мене у присмерках життя...»	328
«Ти ніколи мені не вкладався...»	329
«Коли б ота мінлива згуба...»	330
«Одинока, ніби око місяця вгорі...»	330
Колискова	331
Пара	331
Вітер («Намотати на руки вітер...»)	332
Каштани	332
«Музика вітру, музика листя...»	332
«Іде життя в туман, в провулочки осінні...»	333
Дендропарк	333
«Судинами, судомами...»	334
Каміння	335
Пробачення (до В.)	335
Злива	336
«Листи на стінах розпишу...»	336
«Моя закроється страница...»	337
«Їх все ж таки знайдуть...»	338

Переспів з Р. Л. Стівенсона	338
1933	339
«Діду-прадіду, то де Ви?»	339
«Місяць, мов рибка, лускою блима...»	341
«Алеями блукає вечір, шукає нашу спільну тінь...»	341
«Чи ти живий? Та певно. Я ж жива...»	342
«Птахи-душі, птахи-стаї...».....	342
«Ось-ось, і прийде пані Осінь...»	345
«Коли цей дощ урешт зійде на ні...».....	345
«Хлопчику, хмарко в вирі...»	345
«Холодно і тужно. Вже мене не згадуй...».....	346
Білка.....	347
Напів	347
«Кому складаються вірші? Кому ж, як не тобі...»	348
«Спорожніле вікно у провулках душі...»	348
«Себе відпускаю метеликом літнім у сни...»	349
«Проїздом у місті казка...»	350
«За туманом – не видно...»	350
Передчуття осені	351
«Не живуть у мене квіти...».....	351
«Ти – осіннє сухе повітря...»	352
П'ятниця.....	352
Хлопчик	353
«У тій країні вежі і дракони...».....	354
«Навіщо та застуда, як ніколи...»	354
Ембріон	355
«Як вечір догорає на дахах...»	356
«Ти просто жив, а я тебе любила...».....	356
Черниця	357
Поету	357
Рибки	358
«Гойда, моя гойдалко, з ями до зірок...»	359
Міражі	360
Сон	360
Коти і ляльки	361
«В підвіконня гатить дощик...»	362
«Відключити мізки, вимкнути торшер...»	362
«Хтось, ніби дощик, у скло калатає...»	363
«Туман вогкий і сірий, наче дим...»	364
Якось так.....	364
«Дощ-музикант перебирає...»	365
«Стечи мені краплинами у сни...»	365

«Сине до сліз – небо. Сині гілки – в простір...»	366
Холодно	366
Провінційне	367
«Не юна вже, та ще не літня...»	368
«Перебере мене дощ, ніби листя...»	371
«Перегорнуті білі квіти...»	371
«У глітвейновім тумані ходять люди, злі і п'яні...»	372
«Туман проковтнув будинки в моїм вікні...»	373
«Як тіні перехрестяться живі...»	373
«Вдягаємо наші маски...»	374
«Вже листя останнє злітає...»	375
«Дощ грає акорди, гуде підвіконня...»	375
«Запроси на інший берег...»	376
«Волога тепла ніч. Душа у струмах вітру...»	376
На пісню Ю. Візбора «Леді»	377
Етюд	378
«Осінній дощ. На сотні скалок місто...»	378
«Вже не буду я гукати, вітром гупати у скло...»	379
«Загубила казку панна Осінь...»	379
Блюз	380
Тіні	381
«Я сама не піду. Прожени мене...»	382
«Дощу безперестанку, тижні за тижнями поспіль...»	382
Монолог Офелії	383
«Зупинися. Сядь на парапет...»	384
Мить осені	385
«Вмошуйся гарненько, пути – то не путь...»	386
«Пограємось словами, як вітер угорі...»	386
«Проростає в вікна вечір, проростає в мене осінь...»	387
Інь і Янь	387
Дзвін	388
«Летітиме листя до тебе листами...»	389
«Сон сонця в осінній келих...»	389
«Розлились у півтон фарби...»	390
«Коханий, цей стриптиз до тебе...»	393
«Нікому не треба обірваних нот...»	393
«Перший день запарки. Перший день роботи...»	394
«Запала на болю кнопка, запала й не відпуска...»	395
«На небі плакала луна...»	395
«Мов без шкіри, мов без тіла...»	396
«Так раптом стало паморочно тихо...»	396
«Стомлені крила, стомлене тіло...»	397

Час глінтвейну	397
«Добраніч, мій княже, вже місяць не спить...»	398
Матіоли	399
«Прозоре скло вночі зникає...»	399
Аксиома.....	400
«Вимкніть запис, бо вже не я...»	401
Однакові душі	402
На розі.....	402
«Дощ, одвічний мій коханець...».....	403
Метелик	404
Пташиний монолог	405
Розпад	406
Парфуми	407
«Дощ простеньку рахівницю вчить за вікнами вночі...».....	407
Дощ («Пробігся дощ по клавішах дахів...»)	408
Вітер («Чи колись ти цілувався разом з вітром?»).....	408
Шоколад.....	409
Дощ («На думки ключа не треба...»)	410
Окуляри.....	410
«Віршовані файли... варення з сердець...»	411

Мов темна річка в глибині
гойдає сонячні узвари
в густім намулі, у мені
любов отруйні варить чари...

МОЯ ЛЮБОВ

Моя любов, акторка-побродяжка,
шукає слухачів і глядачів –
я з тих, хто у гримерці тягне бражку,
лишаючись самотнім уночі.
Мій водевіль для себе і про себе,
моя любов – то танго в дзеркалах.
Але глядач завжди один, і небо,
ще небо трохи знає цей розмах.
Я щира в грі, танцюю до знесли,
помру, як треба, що кому з того,
моя любов картинна і примхлива,
любов тіней, арт-хаусне кіно.
Як важко це – знайти одну людину
на мій тремкий знервований спектакль.
Нехай вона у всесвіті єдина,
за нею варто йти, й шукати так,
і битись так метеликом на світло,
щоб оживали шибки й дзеркала,
і щоб душа, що спалена навіки,

горіла б знову, мучилась, жила...
Які яскраві китиці із шовку!
Які різкі розіпнуті пісні!
Дивіться, то моя любов-акторка
кінчає роль під зливи проливні...

КАРМЕН

Червона квітка в світлі б'ється... О, Карменсито...
До кого в пил стираєш серце? Кому відкрита?
Кому живеш, до кого плачеш, кому ти граєш?
Чи то така у тебе вдача, живеш-палаєш?
До кого серденько зірветься у повній залі?
Навряд чи хоч один нап'ється з твого Граалю.
Ти їм як тістечко до кави, пиріг до чаю.
О, Карменсито, вільна лава, тебе – немає.
Червоний спалах – то до себе, а більш нікому.
Хіба що ще живому небу, або ж до того,
хто душу не роздав на мито, хто ще страждає.
Для Колізею, Карменсито, тебе немає.
Твоя любов – вогонь із неба – для них картинка.
Але ж тобі горіти треба... Гори ж, дитинко!

АВТОПОРТРЕТ «АКТОРКА»

Вимкни очі, чуєш? Не дивись так пильно.
Чи мене чаклуєш потайки повільно?
Я не на манежі. Я не на арені.
Що за мною стежить? Я на власній сцені.
Скажеш, от акторка, гра – її природа,
тягне шию шворка, в рампах тане врода...
Як мені набридли різні ці герої!
У моєму тілі мешкає їх двоє:
я люблю послухать ту розв'язну пані,
вилити напругу істини в стакані...
Не дивись на сцену – подивись крізь шторку –

там в кутку побачиш жінку, не акторку,
тиху і спокійну, лагідну й ласкаву.
Чи така потрібна? Чи така цікава?
Мрії що змалюють? Кого грають сьогодні?
Чи когось хвилюють квіти в міжвіконні...

АВТОПОРТРЕТ «НА РОЗІ»

У мене немає суконь, я джинси ношу і светр,
у тьмяних проваллях вікон відсутній яскравий спектр.
Я наскрізь дисгармонійна, солоні й гірка на смак,
розіпнута і безсильна між вічними «ні» і «так».
Я міжчасовий небіжчик, загойдую спомин-стать,
що часом болить і кличе молитись і воскресать...
Немає мені ні часу, ні простору, ні життя –
покінчить з усім відразу, відбутись у небуття,
сховатись в гущаву сутінь, згорнутись у власну тінь,
в безсонячні сірі вікна, в безрадісний сонм видінь...
Де той ідеал розради? Де райські пусті кущі?
У мене фатальні вади – фантазія і вірші.

МУЗІ

Її звать нелюбов. Мов безхатнє щеня,
все життя вона ходить за мною,
замість крику вночі тягне вірш навмання,
і не маю я з нею спокою.
Пилом в темних кутках,
страшним безладом в снах,
безпритульністю, нервами, лихом
вона ходить за мною – непрохана я,
і на мене полює відкрито.
Як дотисне вірша, то стоїть мовчазна,
пильно дивиться в пилені шибки.
І нічого не зробиш: вона – то є я,
перекручена Господом нитка.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Це від нього вона, це від нього луна,
стан кордону, стан полум'я й льоду.
Я кохаюся з нею – кохаюсь одна.
В нас на двох нелюбов і свобода.

АВТОПОРТРЕТ «МОДЕЛЬ».

Хіба що так: у чорно-білім, в три чверті, світло бокове...
Чи в контражур узяти тіло, що, як не дивно, ще живе?
Хіба додати сонця промінь до напівтіні? Плин хвилин,
кути і коми, рис полин із часу висвітлить, мов спомин,
і загострити. До абсурду, до неможливості, украй,
від межі «є», «була» і «буду» до «далі нікуди». Знімай!

РАЙ

Людина – на небо. Куди потрапляють будинки?
Закриті у часі, затерті між «було» і «ні»,
з примарами днів, із луною хазяїв у шибках,
із тугою в вікнах, з шпаринами зморшок в стіні?
Чи ще раз зустрінуть будинки хазяїв колишніх,
чи сміх задзвенить, а чи світло у шибках майне?
Я хочу, щоб рай для будинків придумав Всевишній,
я плачу за ними – вони відчувають мене.
Я бачу їх так, як колись: там гуляли весілля,
там йшла наречена босоніж у прибраний дім...
Пройшло і пішло через них не одне покоління,
пройшло і пішло в небуття, як по осені дим.
Зникають будинки. Сади заплітаються в хащі.
Ідуть попід землю, втікають він нинішніх справ,
зникають будинки, а з ними і ми вже пропащі,
а з ними і ми ідемо в невідомий анклав.
Зникають будинки у пастках будівель новітніх,
з примарами разом, з минулим – і добрим, і злим,
ідуть в небуття, і з собою нас тягнуть несхитно,
очами незрячими дивлячись у небосхил.

Колись вони зійдуться разом – будинки і люди,
зійдуться, заплачуть, обіймуться, сядуть за стіл.
В розкішнім саду буде день, буде ніч, танці будуть,
а далі все зникне й шпаринами піде на схил.
Я вірю у рай для будинків, для міст і для вулиць.
Як люди забудуть, які ті будинки були,
забудуть себе – то нікому вже раю не буде,
ні зараз, ні потім, ні в небі, ані на землі...

МІФ

Від знайомих до знуди кроків, від залатаних дірок-мрій
ти раптово ідеш в неспокій, ти колотиш густий напій,
ти встаєш і кидаєш в небо погляд, повний зірок і снів.
Що тобі там, небозі, треба, коли ноги в кайданах днів?
Ти збираєш, мов хмиз, настрої, ти чаклуєш напій на двох,
ти вдягаєш прозорі строї, щоб тебе не прогавив Бог,
ти знаходиш усьому місце, ти збираєш єдиний шифр,
ти зростаєш туди, де місяць, і на Всесвіт росте твій міф.
Ти чатуєш на вчасний вимір, щоб ледь видимим рухом рук
перевтілити мертвий витвір в образ, повний життєвих мук.
І ти більше за все бажаєш, щоб твій світ перейшов в життя,
і ти знаєш, напевно, знаєш: все повернеться в небуття.
Але мить існування світу, що підвладний тобі і твій,
варта того, щоб більш не жити після створення замку мрій...
...А не жити – це жити просто – світла камера, звичний спів...
Десь у Всесвіті мчить твій острів, твій загублений острів-міф...

БАТЬКІВЩИНІ

Де ти, моя одна-єдина, де ти і хто для мене ти?
Твої вершини і низини, твої руїни і сади?
Тебе збираю підсвідомо, ковтаю присмерки і пил,
слова-перлини між полови, життя серед німих могил.
Тебе шукаю в задзеркаллі, та попелом припало скло,
і відмовляється печалі у рази множити на тло.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Тебе нема, немає хати, ніхто тебе не впізнає –
чи тіней стало забагато, замало правди про своє?
Тебе шукаю на сторінках стонадцяти нелюдських літ,
у снах дітей, в очах-родзинках вишукую далекий світ.
Чи ти є зірка провідная? Чи скельце пляшки у багні?
Чи не однаково мені? Однак лягти в цю землю маю,
яку люблю, яка одна, одне невимірне кохання,
одне дитинство у вікна, єдине на обох пізнання.
Чи є для мене в тебе промінь, чи тільки вітер нелюдський,
чи є сльоза, чи тільки спомин – одвічний, вічний, неземний?
Моя країно, твоя доля – душі неперехресна суть,
минулі і майбутні кола –
не стерти і не перетнуть.

З НОТАТОК МАРІЇ МАГДАЛИНИ

Він звав мене «любов», а інші звали «шльондра».
Кому і що з того, що там було між нас.
Зі мною тільки сни, нестримні, непоборні,
і образ, мов живий, ввижається весь час.
Він вірив, що любов – то подарунок Бога,
він вірив, що любов спроможна на дива,
тому ми йшли за ним і били босі ноги,
і кожен поміж строф писав свої слова.
Він сам любив любов. Чи те мені не знати!
Я бачила наскрізь. Він був мені, мов брат.
Між учнів знов і знов точилися розбрати,
а ми із ним плелись і їли виноград.
Мені він говорив: «Любов моя, Маріє,
допоки любиш ти, цей світ до крапки – твій!»
Так, він мене учив – він знався на повіях,
любив мене – один, бо був і сам такий.
Він знав, що поміж двох не можна брати мито.
Він знав, що віддавать не можна по частках,
не можна по частках ні вмерти, ні любити...
Коло його багать тікав від мене страх.

Він знав в коханні все, і що у нім не збрешеш,
і що, якщо налив, то пити до кінця...
І він віддав усе, і не чекав на решту,
і знижок не просив у Господа-Отця.
Казала: «Відпочинь, непросто це – померти,
тяжка то буде мить, і не допомогти...»
Казав: «Ти не мовчи про мене після смерті,
тоді я буду жить... Пригадуй, саме ти...
Нічого не роблю, сказати не умію...
Ця істина – усім, та кожному – своє...
Одне – я всіх люблю, це все, що я умію
робити в світі цім, і тільки це – моє.
Прости мене, моя – від маківки до п'ятки,
я завинив сповна тобі своє життя.
Померти маю я. Не загуби нотатки,
бо тільки ти одна напишеш до пуття».
Він знав: любити всіх не можна по копійці,
він все про себе знав, Іуді дав наказ.
А учні вже наспіх придумали про вбивцю
і те, що той казав, – неначебто про нас.
Так, він мене любив! Однак плітки осудять,
однак не так усе, щоб б хто не учинив!
Вони усі себе, собі подібних люблять,
не бачать попри все лише своїх гріхів.
Захоплюються тим, що їх співзвучно змісту,
собою важать світ, рівняють почуття...
Коли любов росте, вона від зерня чиста –
їм це не пояснить. Хіба віддять життя...
...Дошили небеса у п'ятницю у чорну...
Що далі було там... сторінки вже пусті...
«Любов» – мене він звав, а інші звали «шльондра».
Він був любов'ю сам і по собі судив.
Любов, він говорив, хоч я звалась Марія...
Троянду як не зву... Чи то з других розмов?
Чи то казав не він? Згадати не зумію,
я так давно живу під іменем Любов...

ВІРШ-ГЛІНТВЕЙН (ПОЕТУ)

Мов глінтвейн, мов гаряче сонце, вірш увійде і дожене,
до кінцівок, до сліз, до денця він розплавить, мов віск, мене,
ще, і ще, і нехай подіє, хай заграє червоний спектр,
хай до тремору тіло спіє, до пульсару і болю нетр.
Я впізнаю себе в дзеркалах, повернуся у власну тінь,
пробирай, бо мені все мало, до найменших тонких судин.
Понесу у собі твій запах, буду ніби глінтвейн на смак,
буде пряний солодкий напій на вустах, мов таємний знак,
понесу у собі червоне, з перцем слів і вином п'янким...
Я тримаю в своїх долонях твоє серце, твій келих рим.

Вітер вийме душу, віднесе туди,
де мій милий тужить, де його сліди.
Чи ти є для мене, чи міська імла,
що сховала небо, і тебе взяла?
Я тебе кохаю, а тебе нема.
Просто і звичайно. В серце йде зима.
Я словами граюсь, я ховаю біль,
за життя тримаюсь, а очами сіль.
Ти, та не для мене. Я, та не тобі.
Не парує небо янголів журби.
Не відпустить варта, не прийме любов,
не журись, не варто – буде плоть і кров,
буде свіже тіло – крила зашумлять...
Я чекала, милий... Не тобі не знать...

ГУДА

Вони тоді йому сказали: «Будь,
із нами будь. Хто ти для них – та порох!»
Збудили пиху і приспали суть,
і він забув, що в неба спільний ворог.
– Та хто ти тут? Не цінений ніким,
з твоїм-то хистом, шармом і талантом,

іди до нас – іди на заздрість всім –
повісимо хреста... чи аксельбанти.–
«А як же друзі?» – Що тобі до них?
Із ними виріс? От і попихають!
Іди до нас! Ми краще їх усіх,
ти будеш мати все, що кесар має, –
чини, корону, почесні – не зле?
Любов – а то! Бери – аби подужав!
Одне але, одне мале але...
ти відтепер із нами будеш, друже,
ти скажеш нам, де мешкають вони,
нам з ними треба... щось обговорити...
У тебе? У садочку, при луні?
Вечеря йде? Столи твої накриті? –
«Навіщо, як?» – Не клопочись за них. –
«А з ними що?» – То не твоя турбота.
Сварилися ви часто, хіба ні?
Хіба вони тебе цїнили? Що ти!
Ти з них найрозумніший, і тебе
чекають інший світ і шлях широкий...
Та що ж ти зблід? Куди тебе веде?
Хитаєшся, плетеш непевні кроки...
Тебе хай не обходить доля їх!
Вони самі повинні в тім, що буде!
Ну що, готовий до грошей і втіх?
Та заспокойся, все ніштяк, Іудо!

ГРА

Сірники кидаю, попекла всі руки
з ночі до відчаю, з ранку до розлуки.
Запалити гілля, змочене дощами,
я не маю сили крізь залізні брами.
Так, себе побавить, з сірників багаття
займеться в заграву, загориться плаття –

скину все до біса, сядемо ми грати:
хто буде ходити, хто буде здавати?
Як-от грали діти? «Ножиці – бумага»?
То кому горіти, а кому розвага?
То кому водичка, а кому горіти
все життя і звично на пательні жити?
Що ж його обрати? Рибка воду любить...
Хто ж то розважати Вас без мене буде...

КЛЕОПАТРА

Дівчина з килима, царівна, дівчина з килима, дитя,
всіх фараонів дух незмінний, пустелі квітка золота.
Дівчина з килима, блудниця, з очима вглиб на сто віків,
коханка, полонянка, жриця всіх храмів, статуй і богів.
Червоні нитки в чорних косах... Котилась з килиму навскіс
розпатлана, земна і боса, богиня смертна – тіла віск.
Що чорні очі, дві бджоли, що чорні коси, дві гадюки,
що тіні предків на чолі – усе на біль, усе на муку.
І Цезар горнеться у шепіт: «Ти хто така? Ти звідкіля?
Дівчина-Ніл, пісок, Єгипет? Дівчина-сфінкс, любов, земля?»
«Була, і є, і буду Духом Країни Жовтої Ріки!»
...Зсудомивсь Цезар від тоски, і похололи ноги й руки...
Проти богів хто вибір має? Піт на засмаглому чолі
патрицій потайки стирає...
Дівча підводиться з землі.

Дім коло саду похилився, пішов у квіти силуєт.
Хто жив у нім – помер чи спився, бо був художник чи поет.
В саду ми ставили спектаклі, котів ховали і пташок –
знайомство з небуттям заляклим було заочне – все в свій строк.
Листи любовні на горищі – папір і порох від життя,
і розуміння: все не вічне, усіх чекає забуття.
Підвали наші і горища, дерева наші і дахи!
Колумби ми усі колишні, непосидючі дітлахи.

Материки були сараї – ми відкривали новий світ...
Насправді осередком раю був той короткий пробіг літ.
Бабуся звала: «Де ти, тряся?» З верхівки старого стовпа
я, повисаючи у пастці, кричала: «Зараз буду, ба!»
Такої дружби, як в дитинстві, того зіркового бужку,
таких стосунків ненавмисних вже не було в моїм віку.
Ми розійшлися у родини, осиротів веселий двір,
і з того часу все півмірне, і все в півдихання з тих пір.
Серед пахучого плетіння, серед заплучених садів
в густих кущах стрибають тіні, сміються тіні дітлахів.
Їм завжди вільно тут і просто, вони назавжди молоді,
не впізнають своїх дорослих, які вертаються сюди.
Я обійду своє дитинство, за кілька кроків обійду
і доторкну, мов руку, листя
старої яблуні в саду...

ДІАЛОГ З ПОДРУГОЮ

Моїй подрузі Рудич О. присвячую.

Двісті грамів з подружкою – на серце.
Набуває кольору сірий світ.
– Що у тебе? – «Розгульне щасливе скерцо.
Що у тебе?» – Дивлюся крізь чорний дріт. –
«Ти ще з тим? І досі?» – А ти вже з іншим?
Ну і як він? – «Трохи новіш, ніж той).
Ну, а в тебе – пишуться нові вірші?
Чи живий ліричний у них герой?» –
Як тобі сказати... Кохаю небо.
На весняну зливу чекаю рік. –
«І навіщо треба така халепа,
у собі затиснутий зайвий крик?»
– Я не знаю, сонце. П'янка отрута...
Хто й навіщо любить, кому те знать?
Я чекати вічно такого буду,
буду пісні-вірші на нервах грать...
Виглядаєш супер... – «Бо знов початок.
То завжди – полегшення і політ.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Головне – зірватись за мить до страти,
ще живою вирватися крізь дріт...» –
Ще не всі охоплені?) – «В перспективі).
Чи рядки римуєш?» – Щодня нові. –
«То щасливі?» – Та поки живі, щасливі.
«Ну, то будьмо!» – Будьмо! Як треба, зви...

ДВА ПОТЯГИ

Буває, стрінуться на мить дві долі,
два потяги, яким летить у полі
у зовсім різні полюси... Буває...
А хтось гойдає терези, хтось грає.
Вона з валізами, і він – з одною,
зустрінуть погляди, і дзвін – луною.
Чи, може, схрестяться вони словами,
і знову потяги, і дні – шляхами...
Які незнайдені скарби їм світять?
Самотність у людській юрбі заціпить?
В вокзальнім натовпі бродяг, напевно,
в них є на двох таємний знак взаємний,
ще не допалений вогонь кохання,
коли освітлює перон зізнання.
Зізнання поглядів, і тіл судома,
і світ розколює навпіл потому.
І далі шлях поміж людей триває,
та світу вже, крім тих очей,
немає...

Душа, загублена між справ, немов щеня, до тебе рветься.
Колись усе воно минеться, впаде у часу чорний став,
а зараз... я живу до тебе, гойдаю стоптані мости –
невчасний пагін в сіре небо, в закриті очі висоти.
Тягнусь. Рощу із думки всесвіт. Рощу з ілюзій цілий світ.
Кидаю в повсякдення невід, ловлю у верші кілька крихт.

Де б не була, де і до кого, які б не грали почуття,
до тебе я озвусь з нічого, зберу себе із небуття.
Якби ти був... Якби я мала твій рух живий, то я б сама
з тієї нитки світ в'язала... Ти є, скажи? Тебе нема?
Натисни крапку, щоби грифель зламався і продірявив лист!
Я потягну із неї зливи. Я потягну із неї вісь.
І лусне світ, від зерня кволій. Що буде? Певно, буде щось.
Ми всі хворіємо, відколи
за коло вийти боїмось.

СОПЛКА

Душа болить. Одрівана від гілки,
соплка вуст шукає. Грає в ній
осінній вітер. Болісно і гірко
тримає ноти стан її стрункий.
А я ж була тобою і для тебе,
збирала сміх і сльози слухачів,
збирала краплі сонця просто неба,
вмивала тіло сотнями дощів,
і звуки йшли в акорди і співзвуччя,
і спів лягав відлуннями в струну...
Тепер мене усе чіпляє й мучить
у сонні звуків тану і тону.
Ти знаєш, як ведеться без музики
соплці, що творилася для рук?
У ній дзвенять і шурхоти, і крики,
луною відбиває кожний звук...
Гуляє вітер голими дірками,
вдихає хрипи низькі і різкі,
холодними осінніми ночами
байдужий місяць світить у дірки.
Ти голос був. Чому тебе не стало?
Хаос безмежний горне навкруги...
А я ж була, я ж начебто співала,
будь-що мені здавалось до снаги,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

і голос брав все вище, вище, вище,
луною йшов, і в кожній ноті – ти...
Тепер в душі осінній вітер свище,
зриває зайвий відгук самоти...

Жінка – кішка, жінка – річка, як у неї все питає,
не купатись можна вічно, звично хвилі споглядає.
Пане, пане... Все скінчилось? Я ж бо хронік. Що Ви, ні.
Може, Ви мені наснились, я ж залюблена у сни...
Скоро рік, зігнувши спину, тчу світлини і вірші,
мов заплутана стеблина, йде кохання з-під душі.
Можна трішки Вас любити? Я потребу маю в тім.
Можна думати щомиті? Можна ще займатись чим?
В пані на любов залежність, хоче – вірте, хоче – ні.
Я тримаю біль і ніжність у річковій глибині.
Хочте хвилі, то веслуйте, хочте штилю – то пливіть.
Пане, в пані ритми лунні – то немає, то горить.
Можна носика подряпати, захлинутись в глибині...
Дійсно, мати чи не мати? Чи купатися, чи ні?
Ви питаєте? Питає
сонце – будь йому чи ні?
Гляньте, пані Вас чекає:
промінь світла на стіні).

ГІТАРИСТУ

Заграй мені, як вечір вмирає на дахах,
як ясні зірки втечу планують по дротах,
про те, як лезо сонця тне темні зграї хмар,
про місяць, що на денці калюжі п'є нектар,
про мокрі свіжі трави, холодні і м'які,
коханців коло ставу, самотні вітряки,
озера, очі ночі, і річки, кров землі,
заграй мені, як схочеш, про дальні кораблі,

про жрицю темношкіру, про гурію хмільну,
про гейшу пустотливу з легенди чи зі сну,
заграй, та так, щоб тіло рвалося з тіні в спів,
щоб рвалась і дзвеніла душа з усіх кілків,
щоб вибігти із дому і пити вітер слів,
незнаних і знайомих, одвічних і нових,
луну зі струн зірвати, підсилити акцент,
кохатись і кохати під акомпанемент,
співати, мов в останнє, розбити пальці вщент,
розтануть на світанні в густий солодкий мед...

МОНОЛОГ

Тобі не все одно, де заблукала зірка?
Нащо тобі жива? Ікону на друзки?
Потертий часу гріш однак згодую рибкам,
я кидаю їм все – і срібло, й п'ятаки.
Я кидаю усе, і далі буду кидать,
і навіть як дзвенить в кишені буде мідь,
я буду годувать своїх голодних рибок
хвилинами з руки і буду далі жить.
Я так люблю момент, як зблискує монета,
мов дзига, крутить диск, і грає, і летить!
Пробач мені мій фарт бродяги і поета,
закоханого в світ, закоханого в мить.
Вночі блукає дощ. Краплини підвіконням.
Самотність, спрага, сум бажання не заллють.
І пустку по тобі я грию у долонях –
поки бурмоче грім, під нього не заснуть...
Тобі не все одно, я є, мене немає?
Де хвойдається тінь, де дзенькають ключі?
Де хвойдаються сни, і хто кого шукає,
щодня у спиритизм втікаючи вночі?
Чи спогадів скарби самотника не тішать?
Чи то мені здалось те світло з висоти?

Я, дивно, ще жива – ось бачиш, наче й вірші,
і наче навіть дощ, і десь існуєш ти.
Монети я беру лише за тим, щоб кинуть.
Погратись – і між хвиль, та і сама – на дно.
Тобі не все одно, чи разом наші тіні?
Чекай... невже тобі таки не все одно?

ПАМ'ЯТІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ

Занадто гарна, краса примарна, зірочка...
Занадто щира була без міри Вірочка...
А коні мчали, чужі збивали квіточки...
Скажені коні... Людина хто їм? Крихточка.
Пелюстки рвала, жила чи грала на білому?
Русалка, мавка, жива забавка – милому...
Шалені коні – у бік безодні. Німе кіно...
Лягали квіти, лягали діти – все стоптане.
Що море било? За ким тужило? З ким плакало?
Усіх любила ти, чорно-біла, однаково...
Ревіло звіром, крутило виром пір'їночку...
Згоріла Віра. Пішла у вирій
дитиночка...

CREDO (ПЕРЕСПІВ З В. ВИСОЦЬКОГО)

Я не люблю, як «взяти й поділити»,
я не люблю, як «де ж наш добрий цар»,
я не люблю, коли збирають мито
із всіх наших розбіжностей і чвар.
Я не люблю пихатого сусіда,
хто, мов хазяїн, чується в гостях,
хто вказує, як бити чи любити,
а ще – який обрати треба шлях.
Я не люблю синонім слова «хвойда».
Ви точно зрозуміли – «журналіст».

Я не люблю оцю продажну моду –
за гроші підрихтовувати зміст.
Я не люблю, коли мене штовхають
у ту чи іншу зграю мавпенят,
я не люблю, бо власний розум маю –
на щастя чи на жаль – кому те знать.
Я не люблю нав'язаних кумирів.
Я їх вже чую шостим відчуттям.
Ніхто тобі не дасть твоєї міри,
якщо її ти не дістанеш сам.
Для мене Батьківщина не тарифи,
не долар, не дешева ковбаса,
а та земля, де прадіди і діди,
і де ти вперше бачив небеса.
Я не люблю, коли «усе погано» –
яке позвеш, таке і припливе.
Мені усе достатньо, всього стане,
все добре – аж допоки ще живе.
Ненавиджу війну. Вона зчинилась
не враз, не вчора й завтра не скінчить...
Ми на хресті, тримай нас, Божа милість,
приспи вже лихо, хай те лихо спить...

ВИСОЦЬКОМУ

А ти пішов живий. Твій постамент
стоїть пустий, як ти співав у пісні,
одні на нього тягнуть монумент,
а інші щось мале, криве і пісне.
Ще деякі ідуть на звуки чвар,
їм все одно, пророк ти був чи блазень.
Тінь постаменту видавши за власну,
вони для всіх зростають аж до хмар.
Бійці з усім щосили ріжуть тінь,
бо конче треба хоч когось звалити,

та марно їм пилять пусте повітря –
тебе нема. Крізь сотні різних стін
ти втік давно на вибрану дорогу,
живий ти втік,
бобінка вже у Бога,
йому й судити твій надривний крик.

БАЙКА

Кішка мала штучну мишку і плигала до небес,
закатала у доріжку, заховала в хаті дець,
віднайшла і знов напала, задушила сто разів,
у повітря підкидала, хутро видрала зі швів.
А тоді пішла і сіла. А тоді лягла, мов спить.
Штучна мишка не стрибає, штучна мишка не біжить...
Ось і кішка вже дрімає, тільки оком хоч на мить
крізь щілину поглядає – що там миша? Все лежить?
А мораль проста, хлоп'ята, парубки, чоловіки:
хто ж із вами буде грати, якщо ви не ворухкі,
якщо ви, мов падишахи, в нас приймаєте любов?
З ким у схованки пограти, з кого пити свіжу кров?
З вами гратися у мишки нецікаво, якщо ви
нерухомі ані трішки. Може, й зовсім неживі?).

КАБАРЕ

Я танцюю тобі в кабаре. Не одягнена я і не гола.
У блакитних софітових колах тіло б'ється під танго старе.
Темно-синя коротка накидка, шарфа срібно-переливний блиск:
я чіпляю прожекторні нитки, промовляю до стін і куліс.
Я збираю і душі, і тіні, вірші, спогади, ноти, листи.
Все тремтить і кружляє в мигтінні, щоб на хвилюку замріявся ти.
Я танцюю про місячні ритми, темні урвища гір і лісів,
непристойні гарячі молитви, що коханці сплітають у спів,
про синонім любові і танго, про кориду, турнір і дуель,
про вужів, що сплітаються в плавнях, про чарівний оманливий ель,

про зірки, що по небу блукають, про вогонь, що у лісі горить,
про вулкани на межі відчаю, про життя, що спливає за мить.
Ще про Цезаря і Клеопатру, про стосунки тіней і живих,
про таємні невимовні клятви і примари старих кораблів...
Не для тебе – собі в ресторані я танцюю під танго своє.
В нім немає лише про кохання, бо весь світ – то кохання і є.
А глядач, мовчазний і сутулий? Десь у темряві є чи нема?
Бо без нього нічого б не було, бо без нього усе те дарма.
В давнім кріслі під джин або віскі він побачить оголений світ,
у якому ми всі тільки риска, зафіксований в плівку політ.
Змовкне танго. Доп'є своє віскі, мовчки кине танечниці мідь.
Я вклонюся за те йому низько, згасне світло, і вимкнеться мить...

КАЛЕНДАР

У травні зви, поки ясний ясмин
несе в повітрі ніжно-біле сяйво,
або гукай, коли розквітнуть мальви –
червоні дами червня голосні,
позви мене, коли налиє липа
солодкий липень в душі і серця,
у серпні серпик місяця-лиця
хай вижне до стеблини щедре літо.
Позви мене, як вересень-весна
запалить вдруге сонцем спіле тіло
і як дощі душі пожовклі крила
відмиють сумом сутінок сповна,
позви тоді, як груди рве щосили
страх відірватись в білу-білу січ...
Як довго я чекатиму тих стріч?
Чекатиму, допоки стане сили,
до лютих-березневих дрижаків,
до квітів квітня – повний колооберт –
у вічності чекатиму на спогад,
і вібрувати горлом буде спів.

Чекатиму. Коли? Яка різниця,
якщо ти вже у цьому світі є...
Мені завжди ясмин зимою сниться,
ясмин зимою – все життя моє.

Карт-бланш на божевілля дав місяць угорі:
він смикає невільно, відлуннями горить.
Він яблуко наспіле, чи застарілий сум,
чи то тавро на тілі, чи пастка вільних дум?
Я так давно без тебе. Забула, хто я є.
І тільки місяць в небі мене ще впізнає.
Без тебе я відсутня. У пошуках стіни
блукає хтось нечутний, небачений в мені.
Мене лякають тіні – рухливі восени,
глибокі, темно-сині, з коріннями у сні.
Мене лякають рухи, я наче звір вночі:
гострить чутливі вуха, у темряву гарчить.
Безсильна проти себе. Навіщо дав мені
своє високе небо і місяць у вікні?
Без тебе я безсильна, та ще у мене є
карт-бланш на божевілля. І сонце ще моє.

Зміна вітру гойдає тенета: хто ти, де ти?
На межі хвороби і сонета – кастаньети.
На межі кохання і застуди – хто розбудить?
Тільки тіні, тіні звідусюди... де ж ви, люди?
Пальці пестять дзеркало туману. Пізно? Рано?
Я давно чекала, ніби манни, цього стану.
Ніч. Затоки темні і глибокі... Де ти? Доки?
У вузол зав'язує неспокій. Краплі, кроки.
Рухаються сфери у безодні, йдуть сузір'я,
і лягає всесвіт на долоню, наче пір'я.
Взяти та затиснути до крику – й відпустити.
Всі були народжені одвіку всіх любити.

Дівчина-іспанка у червонім, дама, донна,
ніч-циганка ритмами у скроні, очі чорні,
чорного по лінії, по кола
в них наліто...

Де ти, хто у темряві, до кого
ця сюїта?

РОЗКЛАД)

Хоч, можливо, і не варто наперед читати дні,
ворожитиму на картах: що йому, а що мені.
Королі тусять з тузами, а валети правлять бал:
їм під пару кожна дама, в котрій є і блиск, і шал.
Дама чорна і червона, дама-серце, дама-пік –
всі нестримні і нервові, кожна – штучка, шарм і шик.
Королі, тузи, валети – ну, а дам усього три.
Кількість в якість не перейде, хоч розбийся, хоч умри.
Карта крутиться, мов дзига, мерехтить, ховає масть,
закривається, мов книга, не вчитатись – от нападуть!
Хоч направо, хоч наліво, всім розкладам є кінець:
або буде все щасливо, або буде... хай їм грець,
хай їм трясця, ворожінням, – ще на серце защемить
карта-воля, карта-зміна,
карта-доля, карта-мить.

КОЛА

В тім світі, де щирість – дурість, де сором зронити крик,
де в моді жорстка нечуливість і кожен до цього звик,
де хати у всіх із краю і всі ми в глухім куті,
лише МТС вітає зі знижками у житті,
де акції все щедріші, де знижки і на любов,
де копії – найдорожчі, де справжня не в моді кров,
де жоден не вельми певен, чи справді живе життя,
чи вийме перлинки з зерен, чи вийде із забуття,

у світі, де править морок, де вибрати бракне сил,
хто-небудь, зруйнують кола, бо кола не варті крил.
Де серцем співати – сором, писати вірші – дурня,
де власні думки небогам даровано не щодня.
Де просто сказати не можна, бо слово не містить зміст,
цінують вінтаж порожній, до штучного хибний хист,
де є голова для їжі, для вірусів і застуд,
де тіло – механік лише – лишає чи чистить бруд,
де функції номінальні виконуєм з певних пір
і друзі ідуть останні у суто формальний вир,
де кожен в своїй барлозі марнує самотні дні,
де зайве – пролити сльози, коханих шукать у сні,
де перші місця лиш варті, звичайне життя – лиш пил,
де замість будинків – башти і стукати бракне сил,
де справжнє кохання гине, затиснуте в спраглім сні,
і зражене, та неспинне, по колу іде в пітьмі,
у світі дротів навколо, спорудження стін і кіл,
хто-небудь, зруйнують кола,
бо ніде розкрити крил.

Коли мені ти в'яжеш світ, я йду зі світом танцювати,
тримає вітер мій політ, і дощ зі мною йде блукати,
і листя лащить до ніг, та із одежі тільки листя
і горобинове намисто – червоний колір, колір втіх.
То ти, твій ледве чутний дотик, землі тяжіння, плоть і хіть,
то твій в мені гарячий вогник на самім дні палахкотить.
Пісок в годиннику – дурниці. Перегорнути – й терези.
Нехай тобі насниться птиця, а я стогнатиму вві сні.
Як ти мені зав'яжеш очі, тобі я небо розв'яжу,
і хмара витече крізь ночі
на ще не зорану межу.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

БАЛАДА

Все було надзвичайно ясно: мав король незліченно справ,
королівна була прекрасна, менестрель їй пісні співав.
Хто б розрадив самотню жінку? Хто б ще їй співав щодня?
Жартував і сміявся дзвінко? Садовив і знімав з коня?
Королівна, щаслива в парі, позабула про світ людей,
і купалися очі карі у безоднях його очей.
Та колись, як не мав роботи, сів на дальнім старім валу,
і почулись незнані ноти, що на жоднім не грав балу:
він співав про своє дитинство у акторським кривім візку,
про дощі і озера чисті, про тужливу свою тоску,
про паяців-кривляк, собаку, що акторствував все життя,
про осінню сльоту і мряку, лицедійське земне буття.
Про спектаклі свої і ролі, про пісні, що співав колись,
про кохання зрадливу долю, про розлуку, що йде наскрізь...
Ще співав про війну і владу, дзвін мечів, побратимів бій...
У красуні в обіймах саду сльози падали з довгих вій.
Розділила його тривоги, стала рівною з ним на мить,
зрозуміла, що всім від Бога це життя, наче ніж, болить,
пожаліла, і покохала, і розсипала біль на двох.
Повернувся король. Негайно світ за очі прогнав обох.
Хто там знає, що з ними сталось? Може, згинули, може – ні.
Може, вижили. Дочекались дощової на двох весни.
Ті, хто бачив: жива, щаслива, у акторським візку щодень
незаплетена королівна нешляхетних співа пісень.

ЧОБІТКИ

Купіть мені, матусю, чобітки,
та щоб були червоні і легкі,
та щоб в танку летіла, наче птах –
у стрічках коси, зорі у очах.
Щоб хлопці вирували, мов ріка,
щоб вигравали поряд гопака,
купіть сорочку в синіх батіжках,
картату плахту в ярих кольорах.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Як би ж то бачив татусь мій танок...
Як там ведеться? Знає тільки Бог...
Я замість тебе, тату, я є ти,
ми всі – єдино сплавлені світи.
Якби ще той помітив, у кутку,
мене нестримну, вільну і стрімку,
якби мене позвав він у танок,
а ще провів додому повз ставок,
а ще... Чи то не він, чи тільки тінь?
А може, здогадався просто він,
що марний труд ту кручену любить,
та ж їй – аби підбори розтрощить,
аби спіймати промені й дива,
аби зірвати погляди й слова!
Купіть мені, матусю, чобітки,
та щоб були червоні і легкі...

ЛИСТ

Привіт. Ти знаєш, тут без тебе дощ.
Без тебе й дощ. Хіба таке можливо?
Так довго місто прагнуло цю зливу –
і ось вже йде, шумить, шепоче щось...
Зливає зайві фарби у чорнила,
асфальт малює в чорне графіті –
не те, щоб я живопис не любила,
та графіка одна в моїм житті:
ні – так? Ні – так? Ні – так? І так довічно.
Не любиш – любиш, є – нема, день – ніч.
Графічні дощ і вечір блискавично
мені слова диктують віч-на-віч,
самі, без тебе. Так, на жаль, це правда.
Саме, без тебе, літо в осінь йде.
Без нас, ти уяви, усе як завжди,
ніщо не зупиняється ніде.

Яскраві фарби, вимиті до ночі,
поблякле листя падає до ніг,
природа чорно-біла бавить очі
так різко, як в житті ніхто не зміг,
так чітко, як ніколи не буває,
так ясно, з чистим серцем йти до сну
і знати, що люблю й кого кохаю,
а хтось кохає лиш мене одну...
Дитинство... Чарівна ліногравюра.
Там все так чітко – ось добро, ось зло,
лише безмовні тіні і фігури
передчуттями вписані на тло...
Без нас чи з нами, що дощу за діло?
Чи бути, чи не бути, навпаки?
Тебе нема, а я би так хотіла
піти з тобою в сутінки п'янки...
Атож, тут дощ, повітря прохолодне,
розлились фарби, витончився смак.
Без тебе дощ, і це так неприродно,
незрозуміло. Менестреле, як?

ЛИСТ

Я, пане, скучила за Вами, я знаю все, на жаль. На жаль,
ми є приреченими з Вами, і в тім мені така печаль...
Разом не бути нам, та певно, що ми б разом і не змогли –
у нас обох всі душі в терні, хіба що не на цій землі.
Та так болить, аби Ви знали, оте надірване чуття,
але... живу, живу. Жива я, бо живлять біль і почуття.
Любов? Від визначень стомилась. Нав'язло, мулить, не моє.
Я цілувати б Вас хотіла – що то, не знаю. Що не є,
а хай би що. Між днем і ніччю хвилина сутінок на двох,
Париж в душі – не менш, не більше, і Бог в душі, якщо то Бог.
Вам тісно тут... Куди як ясно: готель «Планета» – то Ваш світ,
де все, потворне і прекрасне, софіт освітлює на мить.
Життя – така весела штука, любити ж мука, ще й яка.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Та не зникай, не йди, постукай або натисни диск дзвінка –
тобі вночі і вдень відкрию, відкрию будь-коли – тобі.
Париж, готель, луна, Севілья – то носить кожен у собі.
Я вся така... Така, як інші, та сама плоть, та сама кров,
осточортили Вам всі ніжні, які циганять в Вас любов.
Що ж, на одне кохання більше, нехай забавка буде Вам –
мої прості класичні вірші
і серце, стерте пополам.

Любове, пташинко співуча, метелику в спеку страшну,
навіщо я так тебе мучу, чому не пускаю одну?
Невчасна, невміла, незграбна, ти тягнеш розбите крило,
любов, непотрібна, остання, – для тебе сухе джерело.
У спрагу, у спеку, у південь, на сонці спекотнім і в дощ
співаєш ти пісні наївні, а хто тебе слухає? Хто ж?
Нікому, нінащо, не в міру, для чого сама собі ти?
Твоя ще не скорена віра, що щастя існує в житті?
Пташина, що хвора на щастя, пташина, що хвора на сміх,
на те, що існує у казці щасливий кінець на усіх.
Співай же. За ґратами світу немає ні сонця, ні гроз.
А він? Чи ще вміє любити, чи чути, чи бачити щось?
Любове, пташинко співуча... Ні вийти, ні жити, ні бути...
Навіщо ж мені тебе мучить – лети, моя зайва, забудь.
Та тихо у серці сховалась, торкається зношених струн...
Любове, ти шпичкою, жалом, ти жалістю б'єшся, мов струм.
У клітках веселі папуги, на волі картини сумні...
Лети, моя вірна подруго, а ґрати залишиш мені...

ГОСТЯ

Дощ по душу до світанку не втішає. Не втечеш.
Щось зійшло з старого ґанку і пішло за межі меж.
Довго стукало і звало, заглядало у шибки,
та йому не відкривали – не підняли і руки.
Проказало: «Що ж, не треба – хай вам трясця, злі ви всі».

Десь пішло до краю неба мити ноги у росі
щось незграбне, нетутешнє, недолуге, не своє,
недоладне, недоречне, тільки й того, що живе.
Де взяло воно, що хоче тут такого дива хтось?
Йди собі до краю ночі, йди туди, звідкіль взялось.
Що воно було – чи пісня, чи неказані слова,
чи мелодія барвиста, чи чиясь любов жива,
хто там знає. Поза краї, поза небо, поза ніч
щось пішло і не вертає, не шукає більше стріч.
Що то ще була за гостя? Все надворі шкереберть...
Дощ з душею грає в кості.
Хто програє, вийде геть.

Мій обережний, поступовий мій,
ти кожне слово кидав, ніби крихту
з черствого хліба. Ти цідив напій
своїх принад по крапельці крізь сито.
Ти зайвого нічого не сказав,
не помиливсь, ніде не перебільшив,
не перегнув, не здав, не передав
ні зайвих слів, ні часу, ані вірша.
Мій послідовний, ти сушив мене
трояндою – так легко й непомітно,
що я не встигла навіть і розквітнуть,
що я не встигла й випити земне.
Мій поступовий, як же послідовно
тримав ти відстань, важив, рахував,
ти, звісно, мав жахливу безліч справ,
і все то чемно, вичерпно, тактовно...
Пишайся. Ти не стратив ні на крок,
ти ні на йоту не підвищив ноту.
Я зрозуміла твій простий урок:
є на любов тариф, пеня і квоти.
Продовжуй так. Не зближуйся ні з ким,
є у троянд шипи, й такі колючі...

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Утримуй, заощаджуй, зберігай,
не витрачай, не йди, не лїзь на кручу.
Не витрачай себе, мій незрівнянний,
розтратитись на безцінь стережись.
Без тебе буде глибина і вись,
без тебе сонцем вибухне троянда.

МІСТО

У моєму Місті живі церкви,
купола золотить весільний схід,
і на вежах світяться хоругви,
і живий у пам'яті весь мій рід.
У моєму Місті уздовж ріки
у святковім натовпі, в ліхтарях,
люди йдуть усміхнені, гомінкі,
в'ється стрічка Ворскли в тремких вогнях.
У моєму Місті усе як слід:
кожен камінь пестять, немов дитя,
в нім плекають кожен колишній слід,
в нім нема минулого – все життя.
В нім нема прибульців – усі свої,
в нім усі в полоні, усі – його,
в нім усі живі, і мої, й твої,
над всіма тримає долоні Бог.
А те місто, де зараз живу, люблю,
ніби взяте чужинцями у полон,
як піски пустелі – та кораблю:
на друзки розсиплеться галеон.
Мов надгризли миші, побила міль,
мов іржа сточила дірваний дах.
Може, краще пустка там, де колись
панувало Місто в густих садах,
ніж сліпих манкуртів буття пусте,
забуття усього і перш – себе:
одноденка пурхає, їсть і п'є,

на харчі міняє ім'я своє.
Серце міста зношене, дірка в нім,
замість церкви – ринок, базар і торг,
але є ще Місто, яке в мені
тріпотить, мов свічка. У нім є Бог,
в нім на баштах світяться хоругви,
в куполах палають міські вогні,
там живі будинки, живі церкви,
я у нім живу. А у цьому – ні.

МАЛЮНОК

Він, чекаючи дівчину, взяв вуглину й на стіні
вивів крила зі шпарини, вивів ангела з п'їтьми.
Риси пристрасні, жіночі, руки складені, немов
щось таке палке шепоче, просить небо про любов.
Змалював хлопчина казку на старій вогкій стіні –
довгі кучері хвилясті, чорні очі вогняні,
вільна лінія чудова, без перерв, без перепон,
мов стрімке і вірне слово, мов короткий літній сон.
Геніальним був хлопчина: ангел вийшов, як живий.
Ось прийшла його дівчина, він лишив малюнок свій
і пішов. Дивились очі, дивні очі вслід йому,
мов летіти ангел хоче через місто, крізь п'їтьму,
стати порохом і пилом під підборами творця.
На стіні – навіщо крила? На цеглині – казка ця?
Йде з очей німа волога, крилам сняться небеса...
Сумувати вже не довго – злива змиє чудеса,
змиє забавку раптову. Де ж художник? Де ж творець?
Німб під струмами в терновий
розпливається вінець...

МОНОЛОГ АНГЕЛА ЗІ СТІНИ

Ти знаєш, як плачуть малюнки,
які ти лишив на стінах?

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Рахують твої дарунки,
рахують твої хвилини.
Ти знаєш, як стогнуть цегли,
як прагнуть хвилястих ліній,
ти знаєш, як це нестерпно –
чекати на вечір синій,
чекати тебе, художник,
чекати на біль, на дотик?
Всю вічність чекати можна –
ти ж знаєш, напевно, хто ти...

Мелодія заб'ється, ніби пульс,
і почуття охоплять невідомі,
щось спалахне і займеться у скроні,
немов на мить до себе я озвусь.
Щось знайдеться у вирії, щось згасне,
знайомий образ зійде зі стіни,
і стане ясно, так до болі ясно,
до кого вірші, музика і сни.
Сни коло тебе, поруч із тобою,
про тебе сни і мрії наяву,
допоки небо сходиться з водою,
допоки я у світі цім живу...
І тільки серце прагнутиме серця,
і тільки разом справдиться душа,
коли у дивний сад чарівні дверці
відкриються, не варто і ключа,
коли щоденні думи і турботи
розчиняться і зникнуть ув імлі,
немов струна, я видам точну ноту,
співзвучну чарам неба і землі...
Так, саме так. Без зиску, без умов,
без приводу, немов сміються діти,
боги малюють золотом любов
на сірій мапі зношеного світу.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Мовчи, поете, бо до кого твої слова у цій імлі?
Що залишилось тут живого, що є природне на землі?
Спиляли дерево для тину, зламали гілку на дрючок,
щасливому стріляють в спину, невдачу садять на гачок.
Мовчи, ніхто тебе не чує – під барабани ряд іде,
під галас голосно крокує, а нас немає вже ніде.
Чиєсь життя – годинне шоу. Чиєсь життя – ефірний час.
То що, скажи, у нас живого? Та тут давно немає нас.
Хіба лишилися одиниці... Вірші не входять в курс валют.
А може, світ нам тільки сниться і справді нас немає тут?
То наші тіні ще говорять, та починаються жнива,
і світло тане вже, і зорі,
і тіні тануть, і слова...

ТАНОК

Наведи чорняві брови, очі тінями змалюй,
рот у вишню кольорову – і танцюй, танцюй, танцюй!
Кому ті плачі та зойки? Пересолена вода
не очистить, не напоїть, гойда, гойда, гойда-да...
Dance, дівчатко! Май на згадку інші вірші, інший смак...
Ніс угору, все в порядку – хоч лезгинку, хоч катхак.
Зафарбує пудра пустку, неозначеність і біль,
затанцюй, втечи від смутку, хоч в мазурку, хоч в кадрили.
Назбирай хвилин сушених, розвари їх у компот,
пий і вийся, навіжена, в рок-н-рол або фокстрот.
Чиї долі й далі – в потяг? Хто сьогодні вийшов геть?
Руки в боки, дрібні кроки, забивай гвіздки у твердь.
Що любов? Запить, заїсти, буде ранок. Може, й так.
Хай видзвонюють моніста польку, джигу чи гопак.
Скоро вуста занімують – ворущися, не гальмує,
вік загачено за шию, то давай вже! Йди, танцюй!

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

ПЛАТІВКА

Що ти захочеш, те і буде. Тобі веселка – вибирай:
червоні, чорні, білі смуги – яка із них для тебе край?
Ти знаєш, жінка – то платівка. Поставиш – буде вар'єте.
Кидай таро, шукай картинку, тягни зі стосу – що там йде?
Дивись, не дряпни ту поверхню – відчуєш рану на душі,
а ще – тримайсь на хвилі зверху, лови у неводи вірші,
тягни. Усім своє буває. Любов – кохання в дзеркалах:
спочатку просто відбиває, а потім міниться в частках,
а далі б'є, тоді складає, збирає цілісно, і знов
раптова мить переплавляє замок і ґрати на любов...
Кому жалітись? Гра на двох така дзвінка, така яскрава...
Коли вже кинув промінь Бог, тримай струну, лови заграву,
тягни чи ні. Тобі – твоє. Вже сонце нижче, нижче, нижче...
Вимішуй колір, він вже є...
Або ж дивись, як грають інші.

ДО ПЕРЕХОЖОГО (ДО І.)

Не заглядай у ту шпарину, до мене близько не підходь,
бо як розірве хмари сине, як промінь з неба кине Бог,
душа розлучиться на друзки, горіхом лусне і тоді...
Не заглядай в шпарини вузькі, там ніч розп'ята на хресті,
там ще жива... Жива? Навіщо? Щоб за вікном дивитись дні?
Та хоч прийди мені у сні, спустися мріями у тиші.
Ти з інших геть часів і віку, ти іншим виміром живеш,
та ходять душі поміж меж – їм тільки дай тіла посмикать.
До тебе стільки років тану... Прокляття це чи Божий дар?
На заході жива ще рана, точиться сонце з-попід хмар...

Не мають зірки тіла і дотиків шкіри, ні.
На синьому хрусті скла – ніколи не на землі.
Немає у нас імен: я – вітер, я – ніч, я – біль.
Ти тільки відчуй мене, не треба якихсь зусиль:

ось листя під ноги йде, вологою в келих йду,
не знайдеш якщо ніде – туманом тобі прийду.
В зіницях віконних рам, у місті моїм склянім
я ніч прикладу до ран, зів'юсь у горілий дим.
Повітрям осінніх ватр, повітрям, що палить хмиз,
палітрою жовтих фарб я буду палити віск.
Я буду для тебе, бо я маю для когось бути,
для когось віддати вогонь, для когось відмити суть.
Я витну з себе вірша, затислого в ритми площ,
зі скарбу – хоч би гроша, промінчик із неба хоч.
У холод – гарячий чай, в гарячку – пекучий лід,
ніде мене не шукай – я всюди залишу слід,
я буду нічим і всім, я буду на межі меж –
ти тільки лишайсь мені
усюди й ніде. Ти теж...

Необережна, обережно – собі кажу беззастережно,
мов з хижакими на манежі, немов на краєчку у вежі.
Тебе, можливо, я лякаю, та що поробиш, вже така я,
пуститись берега і краю – все задоволення, що маю.
А ти шугаєшся, мов рибка, як я шугаю вітром в шибку –
із мене солоду на дрібку, із мене м'якоті на скибку.
Одне пусте нервоплетіння, одне словесне мерехтіння,
самій для себе павутиння – кому й навіщо ті тремтіння?
У рухах, в спалахах, у слові, у коливанні, у любові
пробач мою беззастережність, нікому в світі не належність.
Завжди у мене смуга стрічна, необережна я одвічно,
необережна я безмежно, у ніжності необережна...

ПЕРЕХОЖОМУ (ДО О.)

І близький, і далекий мій, не треба
робити з мене зірку. Я гвіздок.
Я шкрябаю тонке осіннє небо
незграбними строфами. То мій рок.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

За мною ходять біди і хвороби,
мене охороняють від чужих,
колишня тінь лишилася убога
від всіх бажань і викликів моїх.
Усе пішло у мрії і у вірші,
і рідних душ лишилось раз та два...
Ти ще таке прекрасне щось напишеш,
ти маєш дар і силу на слова.
Я ж вітер в полі, вичовгане поле,
засохла річка, висьорбаний штоф,
любов була, і балувала доля,
і лився вірш зірками поміж строф.
Було усе. Чого ж мені бажати?
З чого жалітись? Що душа жива?
Що й досі не навчилася брехати
і підбирати зважені слова?
Ти з тих зірок, які тримають небо,
які дорогу вказують вночі,
а я гвіздок, зігнутий так, як треба:
тримай картину, гнися і мовчи.
Сама собі і квіти, і примари
малюю я на біленій стіні...
А ти живий, забарвлений, яскравий –
живи собі, а снись... а снись мені).

ПЕРЕХОЖОМУ (ДО І.)

Останній раз згадати, що ти жінка,
останній раз згадати – ще жива.
Так, перехожий, то усе ще – зірка,
ще з неї линуть листя, світ, слова.
Проходиш повз, не піднімаєш очі,
твої вуста мов кам'яний розлом.
Що знаєш ти? Тобі відомі ночі?
Ті грішні, що наснилися обом?

Що бачив ти? Далекосяйну зірку?
Чи дівчинку закохану німу?
Ми біжимо наввипередки з віком...
Ми мусимо долати цю пітьму...
Ти бачив, випадковий перехожий,
падіння, злети, напади і біль,
ти бачив на очах засохлу сіль,
свідомий світ, на власний дуже схожий.
Чомусь завжди здавалося, що ти
в мені читаєш просто і звичайно,
що я для тебе щось на кшталт води,
де погляд твій відлунує дзеркально.
Ти бачив все з початку у мені,
оголений, без шкіри і без слова,
якби ти знав, як дивно і чудово
не одягать ті випадкові дні.
Якби ти знав, як довго, безнадійно,
несу я в серці той перервний тон,
мій недосяжний, загадковий, дивний,
мій випадковий перехожий сон...

УСМІШКА

Мрію, співаю, молюсь – в серці і сяйно, і світно:
усмішка в кутиках вуст жевріє ледве помітно.
Усмішка, спомин весни, радість бажання раптова,
м'ятні льодяники-сни, ниточка днів кольорова,
барка на хвилях дахів, пляшка з папірусом слова,
крихти опівнічних слів, кома, і крапка, і знову
гойдалка щастя і мук, паморозь, полум'я, потяг,
зваба заголених рук, вітру застудливий протяг,
стрілочка у серці моїм, голочка пам'яті в скроні:
двоє у пеклі міськїм, ниточка світла в долонях,
ніби невидимий міст поміж душею і світом, –
може, миттєвий каприз, може, і рана розкрита.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

...Висне на шворочці світ, сфера, кульбабка чи коло...
...Час то невинно летить, то завмирає навколо...
Що не роблю, не візьмусь – раптом тебе пригадаю...
Сяйво у кутиках вуст променем Всесвіт тримає.

СІРНИКИ

Навіщо я потрібна? Сірники
в душі провалля кидати? Не варто.
Та в мене їх не так вже і багато –
займуться, прогорять, зйдуть роки.
Ще що я там побачу? Й нащо ті
тобі від мене рани? Бо від роду
тобі краса потрібна, і природа,
і речі неістотні, щоби ти
до себе міг їство німе підняти,
а опіки й занози лікувати,
світити в захаращені кімнати,
у приспаних примар? Що можу дати...
Я можу дати тільки рваний світ,
нерівні й різкі абриси предметів,
істотність, перегорнуту наспід
у ритм вірша і кострубатих плетив
невірних, випадкових, зайвих слів,
моє життя на схрещених розломах,
мою любов, заплутану у втому,
залякану? Чи стерте «так» у «ні»?
Свої малюнки на вузькій стіні,
свої відчаї в камерах бетонних,
свою неволю, зіткану у спів,
своє життя, вузьке і монохромне,
що ще? Хіба що... кілька сірників...

АБЕТКА КОХАНЦІВ

Слова шепоче вітер, в'є хмари у листи,
гойдається без літер від «скупчила» до «йди».
Від погляду крізь лунку, від погляду крізь скло
тире – до поцілунку, і що там ще було...
Призначимо контрасти питанням «Так чи ні?»,
щоб відповідь впізнати, мов рибку, в глибині...
Як сліз мені забракне, зірветься до листа
замість крапки – крапля і кома завита.
Зерно таємних значень у лист я загорну –
від тиші до побачень, від зустрічей до сну...
І пагін, і коріння потягне з нього зміст:
знак заклику – проміння, знак зіткнення – то міст,
знак вибуху – то сонце, знак зближення – вода...
Абеткою коханців пишу тобі листа.

Слухає пані пісні, слухає пані ніч,
і не чекає вісті, і не чекає стріч.
Пані вже не чекає, пані живе, і край.
Знає, що все минає – вересень, січень, май.
Пані струнка і дзвінка, скоро прийде весна,
вдягне легку хустинку, буде собі сама.
Шовку червоні хвилі, вузлик розв'яже хто?
Де той супутник милий у золотім ландо?
Тричі питала книгу. Знає тепер усе.
Що ж її, ніби кригу, все до млина несе?
Списано все до крапки поміж мережив слів:
списано всі розгадки, списано ритми днів,
списано. Не заміниш. Визначено. Не руш.
Все поступово мине, окрім тяжіння душ...
Пані ворожить долю. Пані складає вірш.
В'язням наснитись воля?
Спиш?

КОЛИСКОВА

Спи, моя зоре, світе мій, у рамці світить зірка,
самотньо й холодно там їй, у рамочці квартирки.
Вона приречена сама усім давати світло,
під пару жодного нема, вона до того звикла.
А з хмари наречений – як? Підійде їй до пари?
Сховає він її, дивак. Зірки не люблять хмари.
А інша зірка? Чи то Марс? Планета ніби пічка?
Вони з ним разом повсякчас, він брат, вона сестричка.
А як же, мамо, місяць їй? За судженого стане?
Він теж самотній, світе мій, не ходить із зірками.
Десь, може, раз у сотню літ впаде зоря з картинки,
тоді народиться у світ така, як ти, дитинка.
... Спи, моя зоре, світе мій, засни, моя Світлано,
торкнеться сонечко до вій – сумні пісні розтануть...

Стара, як світ, ілюзія любові.
Старий, як світ, розхитаний місток
в непевний світ, де сіль живого болю,
в примарний світ, де світла на ковток.
Місток хисткий. На тому боці смеркне.
Ось-ось він є, а там уже чортма,
та все одно чіпляємося мертво,
та все одно, чи варто, чи дарма.
Тонка межа між є і існуванням,
сліпому шлях по краечку пільми,
соломинка між раєм і відчаєм,
сполучення між Богом і людьми,
міраж, туман, примара напівстерта
з'являється в пустелі, коли ти
з піском в усіх дірках чекаєш смерті
і раптом бачиш марево води...
А далі просто все – звичайне диво.
Як хочеш пити – все воно твоє,

а як померти, хай хоч як красиво,
перелив хвиль в пустелі розтає...
Стара, як світ, ілюзія любові...
Старий, як світ, розгойданий ліхтар...
Ліхтарнику, світи мені у слові –
ти маєш сірники, ти маєш дар.
Завжди нова ілюзія любові
реальніша за весь реальний світ.
Я є, ти є, освітлюй нам дороги,
яким перетинатися не слід.

«Сьогодні без втрат» чи «сьогодні є втрати».
Так звично, буденно, між сміху й котів
у стрічці світлини – герої-солдати,
обличчя, обличчя батьків і синів.
Чи ми завинили? Довірливі надто.
Відкритими двері тримали у дім
тоді, як сусіди націлили гради
у спину іззаду сусідам своїм.
Чим ми завинили? Родинним сусідством?
Бо діти вони нам, бо звідси пішли.
Чим ми завинили? Кордоном сумісним?
Щедротами й даром цієї землі?
Тепер вже відкриті і очі, і вуха,
лиш серце закрите, і це вже навік.
Як можна на матір націлити руку?
Їм Бог не пробачить небачений гріх.
Вже очі відкриті, і зброю тримає
на фото не хлопчик, а воїн-солдат.
Тепер ми готові. Ми звикли. Ми знаєм:
«Сьогодні є втрати». «Сьогодні без втрат».

У жінки – пори місяця, у жінки – ритми місяця,
Замріється. Засвітиться.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Заграє, пропаде.
Учора з ким зустрінувся? Сьогодні не залишиться
ні крихітки, ні скляночки,
ні блискітки ніде.
Вірші у фазі місяця, любов у ритмі місяця,
у повені – знекровлені.
Нектар із каркаде
всотається, підніметься, забудеться. Зустрінуться
калейдоскоп – акваріум.
Що буде, то і те.

ВІРШОВАНІ РОЗДУМИ

Узяти нечувану ноту, почати спочатку і знов
намацати риму-нудоту кохання-чекання-любов...
Питання про віру і диво не має простого кінця,
і вічно звучати фальшиво приречена вигадка ця.
Я серце до пісні настрою, хай грає, жалю завдає.
Немає ні дам, ні героїв, співає усяк про своє.
Я – ти. Навпаки. Потім знову. На сотні регістрів твоїх
я ноту віддам невідому, не зіграну жодним із тих,
кого я, можливо, любила. Втім, кожен шукає своїх
рис ніби знайомих і милих у інших свічадах живих.
І що в тім такого? Людина – не більше, ніж устрій для гри
подібних. Не більш, ніж пір'їна, що вітер жене догори.
Любов з нами в схованки грає, цілує й ховається знов.
Хтось каже, вона убиває? Жива ще. То де ти, любов?
З нас жоден не вмє літати. З нас жоден не вмє любити,
та привид кохання шукати ми кожну приречені мить.
Без нього людина бездушна, мов лялечка зсохла, пуста –
любов вишиває на душах промінням чи кров'ю хреста,
живцем запікається в ранах... Чи вірити в неї, чи ні?
Ти будеш моїм талісманом на цій нескінченній війні?

У павутинні слів і змісту,
у павутинні слів і ночі
ти знов і знов мені шепочеш
беззастережно, ненавмисно..
Ти виникаєш надокремо,
надмірно, марно, надсвідомо,
диханням, голосом, і словом,
і дотиком, і ніжним тремом,
ти виникаєш повсякчасно,
вином розчинений у буднях,
і має смак твій кожна крапля,
що розливається у грудях.
Чи їм, чи сплю, чи спочиваю,
чи стрімголов біжу куди,
то раптом згадую, зникаю,
запитую себе, де ти?
Де зараз ти, і що ти робиш,
що відбивається в очах?
І справді, що із тим поробиш,
як оселився у думках,
і, не керований нічим,
часом минулим чи колишнім,
ти розчинивсь в житті моїм
навіки божевіллям ніжним.
І лікуватись надто пізно –
кров, чи отрута, чи вино,
та чи й не все мені одно,
коли навічно і нарізно.
Не припинити цю заграву,
не зупинити забуття.
Любов живе, бо має право
на хоч таке своє життя.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

СЯЙВИК (ДО А., ДРУГА ДИТИНСТВА)

У праве око вцілив промінь сонця,
торкнувсь щоки, вуста поцілував.
Ускочив вчитель, глянув у віконце:
«Не обертайтесь! Не ловити гав!»
А сяйвик мчав, неначе навіжений,
і лоскотав, і пестив, і манив,
Андрійко коло дошки червонів,
доводячи простеньку теорему.
Він знав: у тім куці, на тім малюнку,
де дим бузку розплився в акварель,
йому світила трієчниця Юлька,
поміж колін затиснувши портфель.
Вона втекла з останнього (англійська),
бо мала ще іти в художній клас,
де малювала голови із гіпсу
і вчителя без штанів (поміж нас).
Андрійко мруживсь, цифри розпливались
на дошці, ніби хвильки на воді,
а світло билось, вабило, сміялось
і кликало: «Андрійку, де ти? Йди!»

ПОЕТАМ

Хлопчики, що пишуть і надихають слова,
дівчатка, що пишуть і надихають слова,
крім вас, на світі усе – грошва,
крім вас, на світі – гіркі жнива.
А ті, що пишуть-ковтають слова...
Заради вас і земля жива,
заради вас ми усі ще тут –
душі у нас коло вас цвітуть.
Піде усе у прах, у дим.
Він з другою, вона з другим.
Іншим залишаться квіти слів,
інші за вас доплетуть ваш спів...

Інші доносять його, мов стрій,
інші казатимуть: «Тільки мій».
Буде знову усе й не раз,
буде знову, та не для вас.
Мить проминає, лишає звук,
дотик, і слід, і тремтіння рук
в жовтих паперах, які знайдуть
ті, хто залишиться жити тут.
Трохи довше, ніж «мій», «моя»,
трохи довше, ніж ти і я,
трохи довше живуть слова...
Трохи довше хоч в них жива...

ПОЕТУ

Хіба має душу жінка – то русалка, мавка – тьху! –
чи забавка, чи зупинка на життєвому шляху.
Нащо те жіноче серце – ні прибуток, ні сонет,
ні вино плеснуть на денце, ні на шию амулет.
Що тобі пропащі душі тих, що ти занаставив?
Ти їх сушиш, ніби груші, і розварюєш у спів.
Я позву тебе востаннє, а підеш – не дожену.
Кожний гра своє кохання, мучить витерту струну.
Грай гітару, грай сопілку, хоч себе, музико, грай –
не чіпай за серце жінку, чуєш, жінку не чіпай!
Не чіпай, як не ведеться, не чіпай, як не візьмеш,
бо як полум'ям займеться – буде буря, не втечеш.
Струїть – дорого не візьме. Сплуне – виросте чиряк.
Випадково чи навмисне –
не чіпай її ніяк.

Що я просила? Крапочку, хоч спробувати дай!
Мені казали: «Лапочко, ще рано, зачекай».
Що я просила? Подиху і вітру у вікно.
Мені лунало відгуком – а чи не все одно?

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Просила солониночку – присмачити життя.
Почула – «Слухай, дівчинко, вгамуй-но почуття».
Промінчику, краплиночку, хвилиночку, мідяк!
Відповідали: «Сонечко, занадто гострий смак.
Гаряче, пересолене, не квапся, не кричи.
Тобі замало – стомлено дивися і мовчи.
Просити в цегли – марева, у марева – води,
і промені – у дерева. Не варто. Не ходи.
Тобі потрібно дзеркальце, вологе і п'янке,
таке ж, як ти, розплескане,
таке ж, як ти, дзвінке».

МОЛИТВА

Я Вас свічу, немов ліхтарню, у тіснім капищі душі,
спишіть мені слова бездарні і нешліфовані вірші,
я знаю, що кохання – промінь, я знаю, що кохання – мить,
я Вас тримаю на долоні, живої крапельки блакить.
Я чую Вас, мов скельце в рані, яке ворухиться й болить.
Спишіть мені нерівні стани, я ще воліла б полетіть,
щоб перейти у світ живого, крізь що завгодно перейти...
Метелик з ляльки, пнеться слово – ослаблі крила зі слюди...
Роками ми живемо в склянці прозорій, теплій і пустій,
умов тепличних мирні бранці, ми простір звужуємо свій
і врешті звужуємо в крапку, в огradку й напис на хресті.
Ще трохи гойдається згадка, ще трохи хвойдається тінь
поміж гілок в тенетах саду, поміж живого уві сні...
Я Вас палю, немов лампаду, чи того хочете, чи ні...
А ще тримаю, ніби келих з зернятком згуби у вині...
Мені – зірватися зі скелі, Вам – загубитись в глибині...

ЗБІЙ У ПРОГРАМІ

Я збій в програмі, зайвий елемент,
невикошене вчасно різнотрав'я,

я – соло, а не акомпанемент,
я десь поміж «наліво» і «направо».
Я похибка у сто нулів й один,
помілка, теорема без рівняння,
нейрон, що відчуває часу плин
і лави тиск в заснулому вулкані,
я те, чого ніде не може бути,
що не вмирає, бо існує вічно,
я слухаю себе і чую звично
півкулю іншу, де дощі ідуть,
червоний кігтик місяця в мені,
усі живі, і ті, хто спить навіки,
я зірка, що мигтить в твоїм вікні
і дражнить світлом стомлені повіки.
Я – ти. Я – світ. Я – світло в глибині.
І вчора, і назавжди, і сьогодні
я на розломі міст між «так» і «ні»,
між тут і там. І дихає безодня.
Я не живу – такими не живуть.
Я не люблю – сама я є Любов'ю.
Мені так важко бути і не бути,
то вирувать, то стигнути із кров'ю.
Я – вічність світу, я – один момент,
пир'їнка я і Всесвіт між віками...
А ще – для тебе зайвий елемент,
і похибка, і збій в твоїй програмі...

Якщо вже граєш на душі,
то грай від джазу до романсів,
палітру, сповнену контрастів,
мені на душу напиши.
Якщо вже граєш, грай до сліз,
інакше в цім немає сенсу –
хай краще був би з скрипки ліс,
аніж пусте безмовне серце.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Якщо вже граєш, бий струну,
або тримай її до скрику –
я дам тобі дзвінку луну,
гучну, розгойдану і дику.
Або ж облиш, то не твоє.
Мене не ймуть фальшиві ноти.
Ти перехожий? Бог? Чи хто ти?
Ти сам хоч знаєш, хто ти є?
Ти знаєш, все тобі відомо.
Твій хід останній, чи не так?
Твій друг, Джакомо Казанова,
нехай тобі розкаже, як.

Якщо жінка щось захоче, не кажи їй «ні».
Як згорить вино у оцет, що у тім вині?
Бог до тебе нею мовить, добирає час,
добирає мить і слово – може, тільки раз.
Що шукати інших істин – ось тобі воно –
нерозбавлене, ігристе, райдужне вино.
Що там потім? Сірий ранок, черга звичних днів.
Не жалійся наостанок, що не те хотів,
не здійснилось, не збулося, не пішло до рук,
що життя тобі здалося осередком мук.
Жінка чує, жінка знає, що, коли і як,
нею Бог тебе кохає – згоджуйся, дивак.
Ти один, мов дріт без струму, стовп без ліхтаря,
мов насіннячко без ґрунту, без води земля.
Ще хвилина нам до ночі, далі йде зима...
Дай-но жінці все, що схоче,
бо візьме сама).

Я НЕ ЛЮБЛЮ

Я не люблю палкі обійми часу,
який мене кохає божевільно,

повторень, повсякденності, наказів,
бо є душа, і та душа є вільна.
Я не люблю ніяких імітацій,
наслідувань і копій взагалі,
невимушених власних трансформацій,
коли свої чергуєш кольори.
Я не люблю свої минулі вдачі,
які не більш, ніж квіти кам'яні,
люблю себе, коли сміюсь і плачу,
коли живу і не рахую дні.
Я не люблю змагань, зрівнянь, толоку –
у кожного своя країна мрій,
і твій цей світ, вирішуй, чи не твій,
або замкни ворота з того боку.
Я не люблю волать «На допомогу!»,
буденне, безособове, німе,
горіле м'ясо, риплячу підлогу,
ранкові пари, хворі аніме.
Ще орхідеї, органи статеві,
що на кілках, у кожному вікні,
штамповані без ґрунту, без любові,
замилені, заюзані, сумні.
Ще бренди, упередження, режимність,
годинники, числівники, часи,
бестселлерів безсерцеву інтимність –
все оптом, що оптово люблять всі.
Я не люблю, коли тебе рахують
у люди відповідно до речей,
посади, мови, нації. Не буду,
а краще – залишуся нічий.
Я змалку літ свою шукаю хвилю,
я безліч літ шукаю власний шлях.
Обірветься політ чи стане сили?
Дістанусь волі чи дістану крах?
Ніхто того не знатиме й не знає.
Я знаю, та нікому не скажу.

Все може враз змінитися, буває,
хай йде як йде. Якби не за межу.
Залиш хмаринам – вітер, зорям – небо,
землі – краплину, хвилю – кораблю,
бо конче не люблю я слово «треба».
Все інше (і Висоцького!) – люблю.

ПЕРО

Ішла навпростець, не чекаючи див, –
упало перо темно-синє.
Підняла і думаю – хто обронив?
Де птах той літає донині?
Де гойдає крила, де ніччю не спить,
що день відбиває в сітківці?
Гадаю, не знаю, і серце щемить,
і кадри мигтять в кіноплівці.
Перо я сховала у шафку душі,
і хочу того чи не хочу –
на думці, у серці, у день і вночі
все маряться птахові очі.
Хто був то? Не знаю. Не звідси, нічий,
немає подібного птаха
в осінній країні, де ночі сувій
важкий, ніби кроки до плахи.
Хіба... зимородок. Побачити вдень –
то вже неабияка вдача:
він грає на сонці блакитним вогнем,
він ловить рибинок ледачих,
він дивиться ночі, і захід, і схід,
і сонце, і сяйво, і хвилі...
У шафі запиленій перо лежить,
народжує думки несилі...
Я бачу яскраві небачені сни,
вповільнений літ над водою,

і ночі, і захід, і сонце, і схід,
і рибу дзьобаю живою...
Не мій подорожній, супутник чужий,
чи знаєш ти птаха такого,
що випустив перо на біль кам'яний
і серцю позначив дорогу?

У РИТМІ ТАНГО

І як то ти ідеш на ритми танго,
як бачиш тіні іншого танок?
Мов з небуття, з'являєшся негайно
на той стрімкий мотив, на той манок?
Тебе одного кликала до раю –
ти йшов на звуки танго не твого.
Ледь здалеку помітив ти його –
помчав мустангом в преріях без краю!
Ти йшов на танго, ніби вовк на кров,
тебе манило плетиво із плоті...
Із лялечки втекла нова любов –
у небо піднялась нова істота.
Яке солодке те вино чуже,
чужий дурман п'янить і огортає –
я з шаликом танцюю в негліже
та інших глядачів собі шукаю...
Ось шалик вже – чиясь рухлива тінь,
ось тінь вже – і кістяк, і кров, і нерви,
ось шалик-тінь-партнер вже не один –
на коліях проводяться маневри...
Зливаючись мить-з-миттю й тінь-у-тінь,
ми входимо у рух понад землею.
Чиїм він був, і я була чиею –
яка різниця вже поміж плетінь.
Я з тим, хто вірить в танго як життя,
я з тим, для кого танго – зміст і мова,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

а ти тепер дивися, як раптово
сплітаються тіла до забуття...
Далекий плід, солодке спіле манго –
хоч подивитись здалеку тих див
усі ідуть – на кров, на ритми танго,
бо то є – танго. То його мотив...

Є у тебе серце – дай, а немає – дам, як треба.
Чи де буде там той рай, чи де буде там те небо?
Шкіра грає, ще жива, ворущаться вуста теплі,
дай, поки в очах не смеркло, поки точаться слова...
Є кохання? Ні – то на, маю трохи ще на денці.
Не дивись в розбите скельце – п'єш, то пий вже. Пий до дна.
Що в тім небі – очі сині? Що в тім раю – ніч на двох?
Є у мене диво-зілля, чари-зілля, чорний мох...
...Маєш душу – відпускай на кохання-покаяння,
ні – то я позичу пану.
Де те небо, де той рай...

Абсолютна самотність, мов погляд прірви,
нерозділена совість, нудьга безмірна.
Ні душі навколо – багатолюдність
не розімкне коло, не є присутність.
Тільки ти, твій опік, болить і досі.
Твій миттєвий дотик.
І все. І досить.

Бажання, розтерті у жорнах будення,
мішаю до вірша, варення варю...
Чи треба кохання кому в сьогодніні,
чи справа не варта – будити зорю?
Я геть не комфортна, і трясця зі мною!
Навіщо ті пере-, і над-, і занад-?

Стече непотрібне у слово росою,
і ватра золюю замовкне між ґрат.
Я тихо розтану, мене вже не буде,
колишньої тої, що звала тебе,
а інша піде, щоб шукати між люди
червоні вітрила, й не знайде ніде...
А мить? Як же мить, неповторна, яскрава,
що душу засвітить і випалить тлін?
Грей в кругле вікно споглядає заграви,
вітрила від часу поблякли над ним.
Рахує роки і нотує в щоденник,
і дума – бува, чи чогось не забув?
Навіщо кохання у жорнах щодення,
як Грей вже не знає, чи був, чи не був?
Ассоль має виписку про божевілля,
і ціла армада червоних вітрил
лише викликає всевладне безсилля
і вічну судому надірваних крил.

ЛИСТ У ПЛЯШЦІ

Буде, що буде, а є – що є.
Зірка в віконце світить...
Богове – Богу, усім – своє,
серце куди подіти?
Я не чекаю. Усе й усе.
Лист без печатки й мита –
в пляшку і в море – нехай несе,
всі ми – дорослі діти,
всі ми, розкривши на світ роти,
в захваті скаменілім,
знаємо: той, хто почав рости
не помирає сивим.
Десь там, на кінчику пензлів душ,
є первородна ніжність...
З фарб залишились чорнила й туш –

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

в рими вдягать розбіжність.
В крапельці – сонце, в душі – печаль,
світ завузький для дива.
Я веселкову вдягну вуаль,
хай буде все красиве...
Що з тої правди, реалій та
світу людей дорослих,
що розіп'яли собі Христа,
й досі ялозять сльози.
Гра аж до ляпу по пальцях – ось,
здумала грать, нездара!
Так, це життя, про яке не йшлось
в книгах про жодні чари.
Буду чекати поміж зірок,
бачиш, вже ніч згасає...
Може, хоч кілька куценьких строк
в пляшку вкладеш навзаєм.
Скільки пляшок із листом чужим
плили отак до інших...
Вивчу папірус, зімну і з'їм –
хай мені буде гірше.
Що вже там буде і що було –
п'еса чи дубль – не видно...
Гойдають хвилі зелене скло,
стукає серце бідне...
Буде, що буде, а є, що є,
зірка над дахом блима...
Богове – Богу, усім – своє,
гра – тільки нам. І рими.

Він любив нерухомі статки,
а вона – невагомий вітер,
якось сталося наостанок
одне одного їм любити.
Він тримав у коморі вірші

і душі своїй був музеєм,
а вона була зовсім інша –
чи то жінка, чи просто фея.
Їй подобались хвилі й гори,
до небес корабельні бори,
він печери любив і нори,
і ховатися в осокори.
Вона серце палила стрічним,
він ховав своє серце в скриню:
їх роман був таким незвичним,
мов кохання кутів і ліній,
мов роман між вогнем і морем,
мов роман поміж днем і ніччю,
мов сто тисяч таких історій,
і жіночих, і чоловічих...

Вдягайте червоне! Вдягайте червоне!
Малюйте червоним на сірому тлі.
Воно не застигне, воно не схолоне,
воно не поблякне в грудневій імлі.
Червона хустина зігріє вам душу.
Червона помада запалить серця.
В щоденному колесі «треба» і «мушу»
вдягайте червоне, ловіть на живця.
Малюйте червоним. Хто ще розфарбує
цей світ чорно-білий на східцях зими?
Докиньте життя – він усім нам пасує,
цей колір очищення. Хто, як не ми?
Не бійтеся бути мішенню щодення,
за сірий ніякого гірше нема.
Малюйте червоним, поки є натхнення,
поки у кришталь не замкнула зима.
Додайте хоч краплю, хоч нотку, хоч ризику,
домішуйте фарби до списків і справ.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Зима наближається, білий вже близько –
тримайтесь гарячих червоних заграв.
Вдягайте червоне. Зітріє чи спалить?
Зав'яжуть хустку. Розв'яжеться ким?
Що буде, те буде. Все піде у пам'ять –
червоне і сіре, кохання і дим...

КАССАНДРА

Вона не говорила, а кричала –
надірвано – уперше у житті,
що бачила вві сні, як Троя пала,
як із коня виходили ОТІ.
А мудрії мужі високочолі
казали їй: «Касюню, заспокойсь,
прийми вже валер'янки і доволі,
та що з тобою? Чи образив хтось?
У тебе, мабуть, «дні оті», Касюню?
Чи, може, хтось тебе не долюбив?
Цить, заспокойся, дівчинко манюня,
цей кінь – це диво! Диво! Диво з див!
Касюню, рибко, золотко, царівно,
ми ж всі до тебе слали старостів –
то треба ж було заміж, і без слів,
тепер, ось бачиш, плачеш, мов причинна».
Вона, що піднімала голос ледь,
що завжди говорила ніжно й тихо,
мов божевільна, билась – вишліть геть
троянського коня, бо буде лихо!
Вона кричала – як вона кричала!
Вона ж бо знала, знала, знала все!
А всі вони, геть всі, тоді сказали:
«Здуріла без коханця. Що несе?»
Жінки – то пуповина цього світу.
Чоловіки – увесь цей камінь-світ.

Жінки планети чують на орбітах,
гул океанів, ластівок політ.
Та жінка, що кохала світ безмежно
замість одного, знала – все дарма.
Кричати, битись, плакати даремно,
загине Троя. Трої вже нема.
А грек, хто гвалтував, був просто звіром.
Класичним завойовником без фарб.
Її раніше знищила зневіра:
«Принцесо, заспокойся, випий трав».
Вона мовчала. Вже тоді мовчала,
бо їй боліло більше, як вони –
всі ті, кого вона, мов світ, кохала,
казали: «Випий ліки і засни».
Бо вже перебула, перехворіла,
переболіла, виплакала в сні:
«Я – Троя! Заберіть коня із тіла...» –
«Касюню, корвалольчику – й засни».

НАРОДНА ПІСНЯ)

Ой, не ходи, Грицю, взагалі нікуди.
Поміж молодиці теж бувають люди.
Де нема кохання – там у серці змії:
струїть без вагання, вижене взашиї,
наколотить зілля чи сама нап'ється –
що тобі дозвілля, дівці не минеться,
що тобі цигарка – висмалив – і хватить,
що тобі забавка, то їй забагато.
Чи життя отруїть, чи підпалить хату,
зачаклує, й буде в Гриця не стояти.
Ізведе нінащо, перетворить в привид.
А брехати нащо? Нащо було кидать?
Ой, не ходи, Грицю, пити до криниці,
чи напиться п'яним, а чи утопиться?

Через чорні брови, через карі очі,
що колись любили, а тепер не хочуть.
Через ту дівчину, що колись кохала
кожної хвилини, а тепер пропала.
Не ходи півночі там, де не годиться –
ой, у чорні очі краще не дивиться.
Ой, не ходи, Грицю, де в очах двоїться –
буде тобі, Грицю, грець, не молодиці!

ДО ФІЛЬМУ «БРОДЯГА»

*Моєму татові, який любив
цей фільм, присвячую.*

Наргіс і Радж. Кохання в межах кадру,
що повертає кожного собі,
той магнетизм, що розбиває чари,
ламає мури й марення сліпі.
Усюди бути з ним вона хотіла,
і він хотів із нею бути теж,
та долі в них сумісної не було,
окрім злиття кордонів поміж меж.
У нього діти, в неї Радж і тільки.
Дружина в нього, в неї – знято, стоп.
Та хто ж це може витримати стільки
відрізаної плівки, зайвих спроб?
Вона пішла. Спочатку у заміжжя,
а потім зовсім зникла в небуття.
А він знімався. Закохувався поспішно.
А він, як міг, продовжував життя.
Красуні танцювали й посміхались
(Наргіс була незграбна у танку),
всесвітній зірці вже не опирались –
Радж все, що зміг, отримав на віку.
Та все не те. Ті чорні зорі згасли.
Ті чорні зорі, котрі так любив.
Лиш відбиток на знімку залишався,
горів на стіні до останку днів.

Ніхто ніколи більше не дивився
вимогливо й закохано з тих пір,
ніхто не бачив прірв його і гір,
за нього щирим серцем не молився.
Він поступово жити розлюбив,
у дзеркалі не впізнавав обличчя,
він вже не жив, тому що загубив
у чорних зорях сам себе навечно...
За вісім років, як пішла Наргіс,
пішов і Радж – шукать свого Едему.
Пішов себе шукати, мов Нарцис,
що був втопивсь у дзеркалі своєму...
Кохання до подвоєних дзеркал –
божественне, та небезпечне дійство:
розбивши те, що не впізнав за дійсне,
вертаєш на спустошений вокзал.
Є зорі, що горять лише навзаєм.
У них навзаєм світиться любов.
Наш світ жорсткий. Ми маємо, що маєм.
Ми за кохання не пролемо кров.
Ми пожалкуєм душу, грошей, часу,
ми крок не рушим стрітять почуття –
безлюбні люди, безкоханна раса,
безлюдне людство, страчене життя.
Та все одно втираємо вологу
і плачемо вночі до крику аж,
як дивимось їх фільми, їх дороги,
шепочучи: «Радж – Рита, Рита – Радж».
Їх імена поєднані у душах,
завжди разом, навіки і наскрізь.
Люблю – живу. А ні – то і не мушу.
То душі-дзеркала. То Радж-Наргіс.

ЖАРТ

Наїмсь якоїсь гидоти й здохну,
піду без шапки на шпацер,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

впаду в калюжу, і намокну,
і змерзну – що життя тепер?
З роботи хай звільняють к бісу,
у мізках тільки образ твій.
Не втну зробити ні бельмеса,
не розумію, хоч убий.
О, як, скажи, мені вестися,
як – без повітря і води?
Чогось гидотного наїмся
й помру, й напишуть на хресті:
«Вона захоплено і ніжно
кохала все своє життя,
прости, Господь, сю душу грішну,
її здолало почуття».
Він прочитає і заплаче,
і на щоці замре сльоза:
«Отак звести себе нізащо,
де через мене ця краса?»
Піду ж нап'юся до безтями,
заїм отрутою, і все.
Хай хоч тоді мене спом'яне,
зів'ялу квітку принесе.

За тобою сумую. Поету чим гірше, тим краще.
Він напише вірші, ніби спрайт, гіркуваті й кислі,
бо немає йому, що робити. Всесвітнє ледащо,
на гачках він конає, комп'ютерні літери тисне.
Я б пішла у твій світ, у твій дивний, і терпкий, і п'яний,
місяць сальто крутитиме дротом ілюзій моїх,
я пішла б у твій світ, у твої непрозорі тумани,
та чи хтось мене пустить крізь ґрати теренів чужих?
Я б хотіла в тобі розчинитись, мов в оцті перлини,
я б хотіла забути ім'я своє, вірші й лице,
та навіщо тобі трохи більше, ніж зайві краплини,
трохи більше, ніж ніжність, а саме: приблизно усе?

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

479

БУДЕННІ СПРАВИ

Кави чи чаю? Що леді шляхетна бажає?
Вас тут не бачив, нічого про Вас ще не знаю.
Дайте любові, гарсоне,
любові скоріше.
Можна без цукру, гарсоне,
гіркої, і швидше.
Тістечка? З кремом, вершками? А може, солоне?
М'ясо чи рибу? Біфштекс у крові чи без крові?
Тіло ось-ось охолоне,
яке там солоне?
Трясця візьми Вас, гарсоне,
несіть вже ж любові.
Може, вино заспокоїть? Ігристе червоне?
Водка? Коньяк або віскі? Дійдемо до змови?
Грона поспіли, гарсоне,
подайте любові,
ціну озвучте, гарсоне,
і ваші умови.
Справа така делікатна, мадам, сеньйорито,
страва така в нас буває, та бар вже закрито.
Та й не на часі, не Вам, не у нас, не задарма.
Йдіть собі, пані, любов замовляти тут марно...

Кожен з нас дорогоцінний, ми – у килимі нитки,
Бог спітає нас відмінно у картини ворухкі,
Бог милується на диво, він шикарний мозаїст:
любить, щоб було красиво, і до цього має хист.
Він не здатний до повторень, комбінує кольори
і плете строкате море – кожен грає і горить,
кожен має свій відтінок, неповторний і живий,
комбінація клітинок і думок танок прудкий.
Та нічого не назавжди. Твій відтінок, твій міраж
інші пазли, інші правди розкладуть в новий вітраж,
нитки смикнуться, порвуться, килим знов піде по швах,
ще не встигли ми набуться – вже і крапка, вже і крах.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Чи по собі щось лишаєм, чи водою все тече?
Я не знаю, я не знаю... Бог яскравий килим тче.

BESAME MUCHO

Коли на серці майже нуль
і камінці гуркочуть з кручі,
нізвідки висмикнеться пульс
і забринить «besame mucho».
Мов змерзла брунька на стерні
нізвідки тягне сік на листя,
раптово ввімкнеться в мені
давно забута вічна пісня,
південним вітром закружля,
перегорне мене, мов книгу,
з нічого, з паводку, з нуля
з небес-калюж, старого снігу.
Заглушить розпач і печаль,
розбудить спогади заснулі,
неначе хустка на плечах,
неначе хвіртка у минуле,
неначе мрія з майбуття,
що переслідує, мов запах
нізвідки, мов саме життя,
зринає, як дійдеш до краху,
як огорне серця у дріт
і душі в смуток неминучий,
з нічого раптом піде ритм
і вшкварить джаз «besame mucho».

МІСТО СНІВ

Колись я ввійду у потяг, поїду у Місто Снів,
де кручі стримлять високі, де в горах не тане сніг,
де ще збереглися замки, що знають минулий час,
в їх залах пани й панянки крутили кадрили і вальс.

На вулицях старовинних зустріну себе – нову,
незвичне вбрання надіну, до пари когось позову.
Я все розкажу про себе раптовому слухачу,
ми будемо просто неба тинятися досхочу,
де мріє срібляста річка, де листя зелений шум,
де час проковтнув навічно всі сумніви, поспіх, сум.
Відсутня там я – минула, майбутньої ще нема,
усіх, ким була, забула, усе, що було, – дарма.
Зітру себе хоч на хвильку, сповідаюсь самоті,
щоб знов повернутись в місто,
де снами блукаєш ти...

Корвети завжди у моді, хустинки завжди у моді,
книжки про вічність природи, про вірність, любов, свободу.
Нас время не выбирает – выхватывает из ночи,
а мы, его презирая, живем, кто когда захочет.
Стомившись боротись з нами, нас час обійма за шію
і тихо, повільно душить, аж поки душа німіє.
Души несвободной нету, свобода – ее природа,
летит, точно лучик света, прекраснее год от года.
І влади ніхто не має, ніхто не керує нею,
сама вона обирає між темрявою й зорею.

ЛИСТ НА ПЕРЕХРЕСТІ

А козирі ішли й лягали в луз,
немовби риба в сітку риболова,
і вкотре випадав червовий туз,
і кожний раз він був з тузом піковим,
і жодна річ не йшла мені до рук,
і жодна думка не дісталась крапки,
якісь чужі бовталися навкруг
і заважали зважити здогадку.
Мов кішка на розпеченім даху,
вчуваючи задуху без любові,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

я віддала тобі, як на духу,
усі свої борги невинуваті.
Та декому безпека перш за все:
надворі сніг, надворі завірюха.
Замкни міцніш високий замок свій,
закрий, замкни балкони, вікна, вуха,
квартирки, хвіртки, двері, стелажі –
нехай тобі не дме і не морозить,
написані за стінами вірші –
мов паперові вишукані рози.
Ти хоч коли кохав так, щоби плоть
ставала словом і ставала духом?
Ти здалеку хоч бачив тих висот,
де світло й світ іде єдиним звуком?
...Окремо вірш, кохання до сніданку.
Я відійду, не буду заважати.
Так жаль тебе. Ти міг би на світанку
підняти сонце силою вірша.
Натомість тільки підліток. Підранок.
Хтось вцілив в душу, й замерло життя...
Приреченим наснився полустанок
і потяг, що пішов у небуття...

ЛЬОДЯНИК

Калатаю ім'я – цукерку в роті,
знов і знов відчуваючи новий смак,
калатаю спогади, за і проти,
калатаю мрії – було би як.
Відчуваю, як це було би тонко,
ніби промінь сонця – немає й є,
тонше волосу, тонше тонкої голки,
тонко-тонко – ніби життя моє.
Тон між «так» і «ні», небувала фарба,
та тоненька грань, що тремтить в мені,
ті далеко сховані давні скарби,

що, забуті кимось, лежать на дні.
Мов струна, душа би в мені дзвеніла,
і стриміла б боляче, і гула,
і ридма б ридала, і рвала б сили,
та порвати ниточку б не змогла.
Калатаю мрії на різні боки
і ковтаю спогадів терпкий сік...
Скоро всі підемо у вічний спокій,
але поки – нумо смоктати вік.
Калатаю ім'я твоє – льодяник,
це завжди солодше, ніж справді є...
Але ніж шукає живої рани –
віч-на-віч казати ім'я твоє.

ЛЮБЛЮ

Люблю як світ. Не може бути іншим
туманний ранок, сутінки хмільні,
як «так» і «ні», найкраще і найгірше,
сумний світанок, повені гучні.
Як те, що є і що змінить не можна,
бо то немов п'янкий вина ковток.
То все моє, і грішне, і набожне,
то не любов – то крок, від краю крок.
Як вітру мить, і променів струміння,
і синій дим не спійманих чудес,
те, що горить, і спалене насіння,
беру своїм і не бажаю без.
Нема і є, окремо чи навзаєм,
ледь-ледь до скла, чи, може, назавжди –
то все моє, то все, що я кохаю,
що я взяла,
мов скляночку води...

ПРО ЛЮБОВ

Любов – коли забутий дім,
спустілий дім, забиті сходи –
для когось східці до свободи,
для когось стежка до глибин.
Коли усе, що десь болить,
роками жевріє на денці,
комусь потрібно хоч на мить,
комусь бальзам на стерте серце.
Коли комусь потрібно те,
що знаєш ти, що бачать очі,
які неходжені світи
тобі ввижаються щоночі,
чим мариш ти, що хочеш ти,
що у вікні своїм малюєш,
у кого мрієш прорости,
до кого сіятися будеш,
кому потрібно все до дна –
все до нестями, до краплини –
ота і є сама вона,
любов. Невимірна країна.
Цілує сонце кладку стін,
у візерунки двері пише,
з старих шпарин, з пустих щілин
іде густа волога тиша,
і наче двері плачуть, мов
хтось взяв на них зі скрипки дошку,
і відкриваються потрошку,
і розкриваються в любов...
Що за дверима? Що за гість?
Відкрити двері чи не варто?
Одна любов тобі вповість
усю твою про тебе правду.
...А інше все – до чаю кекс,
у роті солодко та й годі.
Втім, в кексі теж є суть і сенс –
все врівноважене в природі).

ЛЯЛЬКА

Лялька, дівчина чорноброва,
не від дотику чи гроша –
прокидається від любові,
прокидається від вірша.
Ще від кольору, світла, блиску,
ще від снігу, дощів, сльоти,
прокидається, коли близько
хтось проходить такий, як ти.
Я не маю ключів до серця,
я для себе сама секрет:
може, погляд, а може, скельце,
сіль на рану або сонет?
Чи були ті ключі? Забула...
Чи комусь віддала до рук?
Чом дівчатко в мені заснуло,
що бажало солодких мук?
Я зіпсована лялька, милий:
не заводжуся абияк.
Якби знала, тобі б відкрила
для вмикання таємний знак,
якби знала, дала би ключик,
та не знала ніколи я,
що мене увімкне і включить,
де озветься душа моя
і коли я достигну хмелем...
Місяць знає, а ще весна.
Я зіпсована лялька, милий,
і від мене ключа нема...

МИТЦЯМ

Римуйте і кресліть, малюйте й пишiть,
ото ваша справа. Кохання
нехай вам під ноги, мов листя, летить,
і падає снігом, і тане...

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Картини і нариси, прозу й вірші –
малюйте легючу миттевість,
додайте тремтіння чужої душі,
додайте нестримну чуттевість,
мов солі до страви, мов перцю до ран,
додайте кохання до фарби,
і лийте, і сипте, і мажте свій стан,
не варто копичити скарби.
Колодязь спустошивсь – то далі ідіть,
шукайте на інші криниці,
ловіть почуття неприборкану мить,
лелеку ловіть і синицю –
усе вам згодиться в палітру, у вірш.
Спіймав – написав – розрядився
у струм геніальний і знов ворожиш,
щоб вкотре пожар розгорівся.
Ось йдуть ошелешені зграї загуб,
блукають у сутінках, чалі...
Малюйте, римуйте, вичавлюйте з туб,
а туби кидайте подалі.
Ось фарба червона – то фарба-любов,
можлива лише на пленері,
нехай килимами відтінків і строф
палає вона на папері!
Як серце порожнє огорне луна,
відізветься фарбі чи слову,
то тіпнуться тіні і з них не одна
згадає, про кого промова.
Потішники, ласі солодких похвал,
без ваших малюнків і віршів
були б ми тварини, які без дзеркал
не бачили б себе у інших.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

489

МЕДЕЯ

Медея. Мить між янголом і звіром.
Була любов, а далі він пішов,
а далі стисла зашморгом зневіра –
напевно, іншу десь собі знайшов...
«Ясон мій, сон мій... діти... плоть і кров...
А ти – то я! То я, Ясоне, винна!
Не діяли ні чари, ні любов...
Навіщо перетнув мою стежину...
Ясон мій... сон мій, я була – то ти...
і діти – ти... і вбила... вбила... вбила...
тебе... дітей... зійшлись у ніч світи,
у ніж зійшлись... любила і убила.
Якщо тебе затьмарило руно,
навіщо ти тоді, заклятий царю...
нащо моя любов, як все одно
тобі вино, коханки і кіфари...?
Залюблений у моря круговерть,
нащо ж ти обіцяв, що будеш вірним...
Медея... ліки й яд, життя і смерть...
Ясон мій... сон мій... діти ж в чому винні?
Ясон мій, сон мій... я до тебе йду...
у божевілля... більш шляху не маю.
Сама собі отруту розведу,
бо поки я жива, то все ж... кохаю...
у божевілля... збути вічний біль,
що ти не мій, не мій... мій світ, Ясоне...
хіба не ти стелив на двох постіль,
хіба не ти... не я... той крик і стогін...
Любов – усе руно усіх отар...»
Царі, тікайте з чар богинь-чаклунок:
вони беруть життям за вищий дар
і закривають кров'ю свій рахунок.

Я до тебе немов метелик...
Я метелик, а світло ти.
Мов бджола на медовий келих,
на твої чарівні світи.
Птахолов заплітає сіті,
риболов закидає сіть...
В цьому світі як не любити,
то для чого на світі жить?
Мить летіння – і крила збити,
опік-дотик і опік-мить...
В цьому світі як не любити,
то не варто у ньому жить.
В цьому світі як не любити –
спати в лялечці все життя.
Евтаназія. Мертві квіти.
Нерозправлені почуття.
Ти колись не почувеш стуку,
не шкребтимо ніхто в вікно.
Втім, знайдеться павук чи муха,
щоб тобі було все одно.
Світло зве не одну комаху,
невимовним бажанням зве...
Як ударю з усього маху,
скло розіб'ється неживе?

Моє життя – намистечко барвисте,
то темна намистиночка, то ні,
то тьмяна, то така прозоро-чиста,
аж промені в ній грають наскрізні.
Обточена – й дряпуча, мов каміння,
велика – і малесенька, як мак.
А інколи трапляються насіння
або сушені ягідки на смак.
Усі вони мені дорогоцінні:
і перли, й нешлифований граніт –

і кожна з них одна, одна-єдина,
і кожна з них є мить, і кожна – світ.
Солодкі і гіркі, терпкі й ніякі,
із річки мушлі, з моря камінці...
Мое життя, мої казки і знаки –
все врешті-решт розсиплеться в кінці,
розкотиться уроздріб вниз по східцях,
ніхто його й ніколи не збере...
Ти також намистинка в тім намисті,
а де, яка – то хто ж там розбере...

МОЛИТВА

Стерту, мов східці, душу спокоем осягни,
що сповідати мушу – вислухай, пригорни,
допоможи зігрітись, допоможи забуть,
допоможи відбутись і відшукати путь.
Все прочитать, що треба, вірші накреслить всі,
все, що планує небо, скласти на терези.
Мріяні мапи втілить, справдитись врешті-решт –
прошу тебе, дай сили, не накладай арешт.
В чому моя провина? В чому моя вина?
Чи не була людина? Чи не любила я?
Не перерви на ноті, не припиняй політ,
не забирай від плоті, не вимикай свій дріт.
Змилуйся наді мною, я – лише світ зірок,
ввімкнених в ніч тобою, щоб вивіряти крок.
Від почуття до думки, від відчуття в любов –
списувати рахунки, плоть віддавать і кров.
Так, бо любов – не жертва. Так, бо любов – «візьми».
Щира, дитяча, вперта – всі ми були дітьми.
Все віддавала, Боже, може, то справді гріх –
все віддавать, що можу, листям лягать до ніг.
Вилікуй мої рани, дай сподівань на гріш,
трішки підлий омани, трішки погратись в плани,
трішечки ще – залиш.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Моя жура ляга у вірші
з прадавніх пір.
З тобою чи без тебе гірше?
Однак, повір.
Цей світ зробили без любові,
хіба не так?
До жертви жертви не готові,
зникає смак,
життя збігатиме все швидше,
повір мені.
З тобою чи без тебе гірше?
Ні так, ні ні.

ВІЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ПІСНІ ЕДІТ ПІАФ

Ні про що не жалкую і нікому не заздрю.
Що ж, на те і дорога, що ж, на те і життя.
Так нестерпно люблю я ці заплутані мандри,
збиті серце і ноги, збиті в кров почуття.
Ні про тінь, ні про морок, ні про мить поцілунку,
забуття прикордонні і тернисті стежки,
ні про зле, ні про добре, ні про жодні рахунки,
ні про сумніви чорні, ні про білі казки.
Ні про що і ніколи. Кожен день – це початок.
Осінь спалить, мов листя, світ ілюзій твоїх
і накреслить поволі у життєвих нотатках
на листочку на чистім ієрогліфи сніг...

Ніч не знає, де себе подіти,
випускає тіні із кутів,
починає музика бриніти,
підбирати спійманий мотив.
Вітер грає листям у тополі,
між дротами тихо дзеленчить...

Хтось не спить, свою шукає долю,
хтось там десь із кимось гомонить...
Я чекаю темряву і тишу,
ніби милість, дану нам на двох:
тихо вітер листячко колише,
почуття тріпоче поміж строк.
Ти мовчиш. Чи думаєш про мене
між думок про сотні різних справ?
Я тебе не кличу, пота bene,
я всихаю квіткою між глав.
Я існую – бути вже несила,
патефонна голка ковза сни,
на моїх пошарпаних вітрилах
жовтий місяць б'ється у вікні.
Ще жива, тягну у вірші тишу,
розплітаю плетиво душі,
як складу тобі останній віршик
із вогнів і шурхоту машин –
вже мене тоді не буде в світі –
я жива-пишу-люблю-тобі.
Ніч торкає ніжні струни-віти,
тягне блюз між нотами журби.
От і все. Міняю вірш на подих.
Що? Не варто, скажеш? Хто те зна...
Снів стрімких, свавільних і солоних
ніч дощем налле у келих сна).

ОДНОКЛАСНИКОВІ (ДО А.)

Напиши отій записку, на останньому ряду.
Руки всі в чорнилі чисто, пише всяку лабуду.
Клас – десятий, вік – раптовий. Стусанути? Полюбить?
Все нестерпно-кольорове, неможливо свіжа мить.
Очі сонні наведу я макіяжним олівцем
і у зошит намалюю у анфас твоє лице.

У клітинку, де рівняння й теореми, – сік вірша:
що вмираю від кохання, що горить моя душа,
що люблю тебе глибоко, назавжди і на віки,
і про плечі, що широкі, і про стегна, що вузькі,
і про те, що я вмираю цілий день по сотні раз,
як твій погляд зустрічаю і запізнююсь у клас.
Як гублюсь і замовкаю у присутності твоїй,
як свідомість я втрачаю, тільки вчую голос твій,
довгі вії, сірі очі, чуб – пшениця золота,
я тебе безмежно хочу, я безмежно-молода...
Напиши мені записку! Ряд – останній, мить – також.
Я тоненька, ніби риска.
Ти раптовий, ніби дощ.

СВІЧКА

На протязі свічка гасне, без кисню вже не горить,
між цим є хвилина щастя, одна неповторна мить.
Між хмарою і землею, зимою і літнім днем
ми всі між усім живемо, стискаючи в грудях щем.
За мить до початку зливи, у вечора й ранку збіг
ми всі поміж всіх щасливі, щасливі – хіба то гріх?
На межі із простотою йде геній по лезу слів...
Ми теж на межі з тобою плетемо безмежний спів.
Тримай мою мить, коханий, що ще можу я віддати?
На межі між пізно й рано вже пізно чогось чекать,
бо свічка палає доти, допоки повітря йде,
а потім... Не буде потім, ніколи, ніяк, ніде.
Допоки ще тепла шкіра, а очі дзеркалять світ,
тримайся за мить, мій милий,
бо то неповторна мить.

ЧЕРВОНА МІТКА

Я не поетка – дика квітка.
Я не пишу. Живу я так.

Я всім даю червону мітку –
мого кохання вірний знак.
Я всіх люблю, та тих найбільше,
хто відчуває світ в собі.
Для них готова навіть вірші
писати поспіль дві доби.
Для них зроблю я що завгодно,
хоч у вузол мене в'яжи.
А Ви – «поетка, танго, рондо,
хористи, ангели, вірші»...
Я можу віршик, можу співи,
змалюю – грошей не візьму.
Станцюю пристрасно-бурхливо,
аж залюблюсь в себе саму,
я ляжу килимом під п'яти,
горітиму замість свічі,
я буду образом, розп'яттям,
я буду ковдрою в ночі.
Мов Попелюшка, до півночі
я можу все за мідяки:
досипте ніжності до строчок,
долейте ліків від нудьги.
Карт-бланш узявши на кохання,
зі стосу витягнула Вас,
а Ви дивіться. Раптом пані
Вас справді викрутить у вальс?
Мені одно, аби любитись.
А Ви дивіться. Раптом що...
Червона мітка, ніде дітись.
Де ж ви сховались? Гарячю!

ДО О.

Не кидай камінь у темну воду,
чортів немає – сама природа.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Посієш бурю, пожнеш торнадо –
така натура, сама не рада.
Хіба промінчик... Хіба тоненький...
Легкий мотивчик, легкий-легенький...
Щоб хвилі світлом розквітли сяйні –
хіба що вітром, та трохи займеш,
та тільки тихо... Ой, щось упало...
Тікай від лиха! Не буде мало!

ПРО МЕНЕ

Нема таких, хто б так любив отруту,
хто б так жадав дисгармонійну мжу,
хто б смакував оту сердечну смуту,
ті терези, ті жорна, ту межу...
Нема таких, хто б так бажав здобути
на почуттях настояний нектар,
хто б так любив доводити, що бути,
насправді бути – справжній Божий дар.
Нема таких, хто б так любив гойдатись
між «так» і «ні» на гойдалці чуття...
Моя меланхолійна непридатність?
Моє невідкорковане життя...

Не пий з одного горлечка зі мною, бо хтозна, а чи я не з Чураїв?
Я, може, зілля сипала в напої, поки ти обертався до солов'їв,
отруту, та таку, щоби на жодну ти б не поглянув, доки я жива,
бодай тобі мої гарячі жорна, бодай тобі мої палкі жнива,
щоб я тобі ввижалась днем і ніччю, щоб ти не жив, а лише тінню був
моєї тіні, що втікає вічно з обійм душі, що взята під засув,
щоби ти був довіку і назавжди одній мені, а далі хоч потоп –
кладу в напій я серце-подорожник. Не хватить проби – буде безліч спроб.
Тебе струїть? І гадки я не маю: то надто просто буде і не так,
а щоби ти кохав, як я кохаю – загусле зілля, вишуканий смак.
Атож, не пий із горлечка зі мною – кільцюю вірш, кохання і життя –
подалі від любовного двобою, подалі від походів у жита.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

499

Ну що тобі в ньому, пташко, ну що тобі в ньому, рибко,
життя – то робота тяжка, а ще і любов – сирітка.
Тріпочеться серце-пташка, як тільки почує голос,
нешасна любов-бродяжка збирає оббитий колос.
Просити на гріш кохання? Просити на ніч любові?
Навіщо тобі страждання, навіщо тобі полова?
Питай – не питай у серця, питай – не питай дівчину –
не знає, чому так б'ється і мається без причини.
Ой, рибко, чому ти б'єшся, до кого ти йдеш у руки?
Спіймає в своє відерце, спіймає тебе на муку.
Спіймає у павутиння – нап'ється живої крові...
Живої..! Буття миттєве – биття на межі любові.
Пливи у солодкі верші, пливи, бо і світом знудиш.
Тремти ж, бо жива поки що, тремти ж, бо колись не будеш.

ПІСНЯ АКРОБАТКИ

Я для тебе йду по ниточці, мерехтять грайливі китиці,
між будинками – дротиночка, йду – хитаюсь, мов билиночка.
А внизу, такі малесенькі, люди рухаються весело,
щось мигтить – і я збиваюся, на канатику гойдаюся.
Унизу машини світяться, наверху скибина місяця,
люди дивляться в віконечка і кричать: «Давай-но, сонечко!»
Низ спалахує гірляндами, небо – хмарами-трояндами,
я ж танцюю – мені байдуже – бач, у мене сукня райдужна.
В ритмі подиху танцюю я, йде по дротику душа моя,
йде – хитається – гойдається, ось впаде, ось посміхається...
В сивині – рожеві бантики, у карманах твої фантики,
не дивись на мене високо – ще впаде у очі блискітка,
подивись на мене високо – може, вцілить в мене блискавка...

СОН

Парфумів подих, губи – ніжний джем.
Ви знаєте, що той вкриває глянець?

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

Наснився сон. В нім я була ножем,
і мною був зарізався коханець.
Я мала інкрустований рубін,
червоне, наче кров, гаряче зерня.
Милуючись, до блиску гладив він
його поверхні видовжене стерня.
Він підсвідомо пестив мій ефес,
коштовну жовту кість у сотні песо,
аж випадком замріявся – і щез,
спіймавши в серце витончене лезо.
Кохав і грав, поки не смикнув біс –
ввійшла я в віск просмаленого тіла,
в останнє він тонкий поцілів блиск –
і видихнув. І вмер. Я так хотіла,
щоб більш ніхто не брав мене до рук,
щоб більш ніхто не грів мене на стегнах,
щоб більш ніхто – ні ворог і ні друг
не доторкнувсь мого рубіна-зерня.
...Отож не грійте зброї у руках –
її душа ревнива і свавільна.
Живіть собі, мов пташки на гілках.
Безприятно.
Безсутнісно.
Безцільно.

СПОГАД

Я піду у зал ЗД вокзалу,
де сиділи вперше з коньяком.
Чи життя багато, а чи мало,
випито окремо і разом?
Ми просили крихітки кохання,
побирались, гойдали п'їтьму.
То було уперше. А останнє –
чи згадаєш? Ранішню весну?

...Час минув. Від жебраків до свідків
люди йшли, місцини і слова.
Килим днів роз'їхався на нитки,
вилилась зі снів вода жива.
Час нас здав. Навічно і нарізно
днів лушпиння, вичовгане тло.
Мчать кудись чужі вагони тісні,
у вагонах світло і тепло,
у вагонах п'ють і джин, і віскі,
хтось когось кохає у пітьмі,
зовсім поряд, в погляді, так близько!
Доторкнешся – руку простягни.
Скільки років-кроків від жебрацтва
до життя простого глядача!
Ми колись не бачили кріпацтва
у молитві, в слові і в очах.
Де та ніч, та пристрасть безумовна,
де таксі, і річка, і жебрак?
Ти тримаєш поглядом вагони,
я стою із кепкою в ногах...
Протікає потяг блискавичний,
мов колоду тягне ніч-факір,
та, на жаль, супутнику одвічний,
з нас ніхто не буде пасажир.
Я піду в очікувальну залу,
я замовлю чарку з коньяком –
краще бути останнім жебраком,
аніж зайвим свідком на вокзалі.

Твій корабель не видно з-поза скель,
і до джгутів зсушило сонце нерви,
і вітер розриває мушлі стель –
це червень, це контрастний лютий червень.
Скелетом чайки, порохом трави
і шумом моря будеш ти щасливий,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

моя ж душа піде у вільні зливи
десь на далекі жовті острови.
Залиш собі ілюзію життя,
малюнки на стіні, остов любові,
моє кохання, висохле у слові,
мої ущент зруйновані міста,
сухий браслет із пуп'янків зів'ялих
і вільних риб солоні кістяки –
все що жило, було, і перестало,
і перейшло в зневоднені піски,
тінь від вогню і попіл від потопу,
від зливи корок, сонце у дірках,
у пустку на душі, питання «Хто ти?
Для чого ти?» й глевкий нудотний страх.
Усе лишай, окрім мене живої.
Для власних мрій чи хрест, чи манекен,
ти не один – весь світ разом з тобою
розмінює себе задля арен.
Чи хтось колись погасить цей прожектор?
Литаври змовкнуть? Чи як ми підем,
у віртуалі хтось когось там жерти
залишиться в мигтінні мікросхем?
І кілобайти нас – без нас і рідних,
і безкінечне шоу голосне,
і штучні звуки у пустих квартирах,
і електронне блимання. І все...

Твій світ кутів і скла, крихкий наскрізь
тонкий кришталь, прозорий замок Кая.
Я в ньому не була, та відчуваю:
для мене там немає вільних місць.
Любов... примхлива пташка. Не люби
мене, я тільки плутаю й руйную.
Нікого я, окрім себе, не чую.
Я тільки біль віддам у дар тобі.

Цей світ для мене – в рану гострий ніж,
а я на нім метеликом довіку...
Забудь мене. Мій вірш – частоти крику.
І близько не підходь, забудь, облиш.
Я ще нікому щастя не принесла.
Сама не знаю, що воно таке.
Моя любов, розіп'ята й воскресла,
чекає жертви, входить у піке...
Тримайсь подалі. Зона турбулентна.
Що буде, як – не знаю і сама.
А ти, ти щирий, лицарський, шляхетний,
навіщо я тобі? Мене нема...

Ти дощ, ти світ, ти – сонячне проміння,
і райдуга, і все, що є в мені,
моє життя, звичайне, щохвилинне,
буденні справи і святкові дні.
Живу весь час тобою і про тебе
думками, ніби променем крізь дощ,
немов у зливу непостійне небо
кидає сонця паросток між площ.
Тримай мене хоч би на видноколі –
в краплинах сонця райдужні світи...
Моя любов... і воля, і неволя,
і дощ, і світ – усе для мене ти.

Ти спогад про себе, я спогад про себе. На жаль.
А далі, звичайно, римується «небо» й «печаль».
Колись ми були, та лишилися фото чужих,
живих і щасливих, що радо сміються на них:
упіймані пози в найкращі моменти життя
змінити кохання, і сльози, й живі відчуття...
Картинні усмішки, завчені і рухи, й слова –
колись вони значення мали, робили дива,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

а зараз немає в них сенсу живої краси –
це спогади наші окремі про кращі часи,
це наші остови у рамках – чи бронза, чи мідь –
не мають ні серця, ні ранки, душа не болить.

Ти так далеко, за три моря, за сто замків і сто доріг,
і не дістатися до волі, хоч би зітерла сотні ніг.
За сто зірок у стратосфері, за сто галактик від землі,
за сто річок, за три пустелі – ні літаки, ні кораблі
не перекреслять океан, не перетнуть, не доберуться
крізь три квартали до вікна, де я тобі, можливо, снюся...

Фіюлети, віоліни, іскри, спалахи, хвилини,
вікна – двері, драми – дами, силуети і реклами...
Чий то обрис незнайомий, чий то почерк невідомий –
ссяйво, сутінки, будинки? Час гойдає без зупинки...
Озирнись! – Не озирайся! Сипле час пісок крізь пальці...
Не дивись лише у себе – враз на тебе гляне небо,
розкладе всі пазли разом, зітре прочерки, прокази,
згладить лінії і рухи, розжене думки і духів,
спалахне раптово світло, наче погляд, мов молитва,
все наспід і все напрочуд, промайне життя повз очі...
І воскресну, і загину... Віюлети, фіюліни...

ЦИРЦЕЯ

Холодні хвилі, лез коштовний блиск, у віях спалах чорного агата,
йому наснилась та, яка колись взяла його в полон з усім фрегатом.
Друзяк перетворивши на свиней, зануривши «Палладу» в нетрі моря,
вона замкнула світ, і Одісей забув Ітаку, жінку, війни, горе.
Як то було – від співу до зірок – сльозами йдуть запалені повіки...
Він кожний крок, невідворотній рок пригадувать приречений навіки.
Вона була з чаклунок, не з богинь, несла в собі союз води і світла,
переблиск і перелив, ссяйво хвиль і мить, що розкривалася і квітла.

Вона була заточена, мов ніж, вона була раптова, ніби вістря,
і сміх її віскривсь, немов намисто, коли вздовж моря бігла босоніж.
Коли ж вона у тонкім полотні долала легко скелі непривітні
і вітер рвав хітон її блакитний, йому судома бігла по спині.
Коли вона схилялась до води, зливаючись з зображенням обличчям,
він ладен був би рибою плисти і битися на хвильки і потічки.
Коли вона сідала на пісок, він ладен був просипати їй зорі
у кожний виток тіла, мов в замок, дібрати ключ, і влитись, ніби море...
Вона була дельфіном, птахом, дном, поверхнею, котом, сама собою...
Він загубивсь у ній. Один фантом лишивсь із хитромудрого героя...
Тоді вона згасила бісів дар. Стояла жінка тьмяна й невідома,
зів'яла і напружена. Тягар в очах вселенський, тягота і втома.
Ніколи він не бачив це лице. Чекала, поки він хоч щось второпав,
тоді сказала: «Випила. Усе. Тебе нема. Вертайсь до Пенелопи».

Чорнило-ніч стікає поміж рам.
Не мала зроду штор я чи завіси.
Сомнамбулі в житті бракує драм,
бракує нервів в шурхоті куліси.
У мене тіло ние і болить,
мов хоче хтось і думає про мене.
Я до хреста на цій прикута сцені,
бо в ложі ти з'являєшся на мить.
Ти знаєш, я прикута за бажанням.
Ти знаєш, я люблю торкнути нерв.
Завжди хотіла бути задзеркаллям,
щоб і галерка, й ложі, і партер
свої впізнали сховані бажання,
свої впізнали муки несвяті.
Розіп'ята, тремчу я на хресті
і видаю за гру свої страждання.
То все тобі, перлини сліз і слів,
світлини, тіні-світла перетини,
то все до тебе – стиснутий мотив,
розгойданий танок, живі тканини.

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

507

Я назбираю срібло і блакить,
віддам тобі, а ти нехай потому
пограєшся й розсиплеш уночі
зірками, щоб світили шлях додому.
Ти плачеш, відображення моє –
то грі моїй віншоване визнання.
Приходь в гримерку, вип'ємо, що є,
за пристрасті, за гру і за кохання.
Чорнила-ніч стікали між дахів,
співала вже якась досвітня пташка,
і тіло нило боляче і тяжко,
мов хтось про мене думав і хотів.

СТІНА

Чорнилом на тлі вікна: що зліва – одна стіна,
а справа – така ж стіна, між ними сама-одна.
А хочеться, щоби ні. Втекти б з-поміж стін мені –
не в жовтій нічній вікні, не в думці чи уві сні,
а зовсім щоб не було, бо я не добро й не зло,
майбутнє – прозоре тло, минуле вже відпекло.
Чи мишкою, чи вужем, повітрям, листком, ножем
втекти крізь постійний щем у скалки міфологем,
у тишу, у абсолют, у те, де вже не живуть,
на хвильку, на мить заснуть, не бачити і не чути.
Аж ні. Поки є вікно, то іншого не дано.
Стіна і старе кіно – так довго і так давно.
На шкірі тавро цеглин, крізь шкіру полин рослин,
і часу зрадливий плин під шурхіт колес-хвилин.
Затиснута в кут вікна, закута в кайдани сна,
за кожним вікном – вона, за кожним вікном – стіна.

ПАМ'ЯТІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ

Чорному оку завжди була красива.
Чорному оку вірного об'єктива.

З ним ти була насправді під шум і гамір,
під стрекотіння групи і кінокамер.
Тільки цьому коханцю й була потрібна
Вірочка, очі-сонце, німа царівна...
Тільки із ним кохалася, з оком чорним,
Вірочка, очі-вічність, німа мадонна...
Вірочко, ніжна квіточко, незрівнянна,
ти – Наречена Білого Екрана...
Як він любив – і пристрасно, і чутливо
вилиці ці точені, ці очі сірі,
віяла-вії, чорне густе волосся,
вуста, що поцілунків неначе просять...
Скільки ти доль відплакала, відлюбила?
Плівка лише те знала, та й та згоріла.
Скільки разів померла ти від любові,
поки отруту хтось не долив до ролі?
Плівка крутилась швидко, немов скажена,
аж обірвалась раптом, зірвалась сцена...
Біле весільне плаття і домовина –
ось і твоя остання німа картина.

Щось приходить до мене вночі
і бере на нашійника тіло,
щоб жило, щоб гуло, щоб боліло,
і тоді начувайся і мовчи.
Не кидайся й не зви – гірше буде,
бо розіпнуть – не раз вже було.
Побудуй на той повінь запруду
і тримай, і тримайся за склом.
Перегнись, перебудь, перебийся –
хай волає за вікнами ніч.
Наливай собі вірші по вінця
і нікуди нікого не клич.

ЩОСЬ (ДО О.)

Щось таке непомітне і тихе, щось німе, і незряче, й худе,
що б хотіла сховати від лиха, і – нікому, нізачо, ніде.
Щось, що жевріє в темряві серця і не любить гучних голосів,
щось таке потаємне на денці, де немає ні думки, ні слів,
щось таке під крижинами змісту, діб камінням і мудрістю веж,
неполохане, дике і чисте, мов душа між кордонами меж.
Щось – хреста чи спасіння готуєш? Ватру в небо чи вогник в ночі?
Поцілунком п'янким відкоркуєш чи спіймаєш метелик свічі?
Нерозгадане Божее диво, ніби райдуга в грудні старім...
Щось... не знаєш, чому я щаслива? Не зникай, не здійсмайся у дим...

Ніч сколихує на денці мрій настоянку до сну...
Що за пісню грає серце – несвідому, негучну?
Хай вам, янголи і пір'я! Де взялися знов мені?
Крізь старе душі ганчір'я вітер смикає пісні.
Неперервні, мов струмочок, невагомі, мов танок,
рими бавляться щоночі, креслять крила між зірок.
Ніби хлібчик пташці бідній, без весни небесні сні,
у замкненій клітці срібно соло літер струменить...
То мелодія забута, чи незнана, чи нова,
чи то ліки, чи отрута, чи настоянка жива
на людських чуттях і муках, рухах, зустрічах, очах –
то така зрадлива штука, раз почувеш – згубиш шлях.
То мелодія природи, то мелодія життя,
сині крапельки свободи в сірих вершах забуття.
Хай вам, янголи і пір'я! Що нам те, чого нема?
Та пручатися надмірно. Ой, даремно. Ой, дарма...

МИТЬ

Якби ти знав печаль мою безмірну,
печаль з усього: з стукоту хвилин,
з насупленої сивої хмарини,
що тягне воду в сонечка краплин,

з липкої липи плину у повітрі,
з мого кохання кожної доби,
як би ти знав, які сумні субтитри
підписую усьому – і собі.
Якби ти знав, як боляче, як тяжко
долати цей абсурд і знати: він
закінчиться. Прощатись буде важко,
ще важче, ніж тримати стиски днів.
Все плинне так, і так усе зникне,
і навіть те, що мало б вічно жити.
Скажи мені, тобі ж усе відомо,
як думаєш, ми будемо любити,
коли підем туди – куди? Не знаю.
Запечена, тремтить на серце мить.
Усе, що я так болісно кохаю,
закінчиться, нічого не зробить.
Яке безсмертя, любий, Бог з тобою,
хіба не чуєш в скронях страшний дзвін?
Як би ти знав, як боляче, герою,
свідомим бути, що все піде у тлін.
Крокує час гучніш за Командора,
бажає помсти, гойдає мости,
і тільки мить, рухлива і прозора,
нам розгортає вічності світи.
Всі відчуття, відтінки і натхнення
із нами разом підуть в небуття.
Єдина мить, незрима, незбагненна
і неповторна – це і є життя.

Я здумаю любов. Нехай вона – примара,
нехай останній трем завмерлої душі,
я здумаю любов. Зберу вогні і чари,
і ними спалахнуть світлини і вірші.
Хай буде тільки сон, мелодія самотня,
хай відсвіт у вікні порожнім і пустім,

Пляшка V

Глінтвейн під червоне танго //

хай буде напівтон у темряві дрімотній –
я здумаю любов, я вигадая спів.
Накреслю шлях зірок у сутінках лілових,
заллю блакиттю сніг і медом ліхтарі.
Я здумаю любов. Я винайду те слово.
Нехай то лише сон, що снівся до зорі...

Як падає дощ, як клубочаться хмари,
як пахне травою, як ніч настає,
скажи мені просто: чи зайва? Чи марна?
Скажи мені правду – таку, яка є.
Скажи без надриву. Нариву немає:
він луснув і вийшов віршами у вир.
Не зникну, не вимру, не стану на краю –
я зроду на шпирях, на вістрях у гір.
Невчасно, як час, що до нас неблаганний,
що ніч розтинає і день дістає,
скажи, чи насправді солодка омана,
щаслива для мене, – нещастя твоє?
Як літо тече і наповнює келих,
як річка тече і наповнює день,
як небо малює м'які акварелі,
як пташка співає по зливі пісень,
як краплі життя розтікаються долу,
виходять, зникають, втікають крізь дні –
скажи мені правду, хай слаба і квола.
Тобі я потрібна?
Хоч трішки?
Чи ні?

АНТРАКТ

Антракт. Замкне ілюзію буття,
незнаний світ, нечитані скрижалі
куліса-злива. Що там буде далі?
Буфет, буденність, келишок, життя...
Що далі за сценарієм? Софіти
що вихоплять із темряви для нас?
Чи то герой збудує піраміду,
чи почуття своє словам віддасть?
Життя іде. В нім пристрасті не в моді –
у моді глянець, безпека і комфорт.
Колись давно, на давнім-давнім Сході
ще вміли помирати за любов...
А може, він, немов отой Антоній,
під іншим стягом битиме своїх
і всіх колись святих складе до ніг
тієї, що сидить на царським троні?
Чи створить новий світ, нову столицю
і нову мову з винайдених слів,
богині-Сонцю буде він молитись,
щоб згодом теж піти у вир часів?
Що далі? Антарктиду, щойно знову
відкриту, він закрие назавжди,
сховавши її докази й сліди
в посвяту до вірша, у вірне слово?
Що буде? Я чекаю несміливо,
чи стане серця битися у такт?
...А може – може, просто буде злива?
У п'єсі оголошено антракт!

Вміст

Моя любов	417
Кармен	418
Автопортрет «Акторка»	418
Автопортрет «На розі»	419
Музі	419
Автопортрет «Модель».....	420
Рай.....	420
Міф	421
Батьківщині	421
З нотаток Марії Магдалини.....	422
Вірш-глінтвейн (поету)	424
«Вітер вийме душу...»	424
Іуда	424
Гра	425
Клеопатра	426
«Дім коло саду похилився...».....	426
Діалог з подругою	427
Два потяги	428
«Душа, загублена між справ...»	428
Сопілка	429
«Жінка – кішка, жінка – річка...»	430
Гітаристу	430
Монолог	431
Пам'яті Віри Холодної («Занадто гарна...»)	432
Credo (переспів з В. Висоцького)	432
Висоцькому (А ти пішов живий)	433
Байка.....	434
Кабаре	434
Календар	435
«Карт-бланш на божевілля дав місяць угорі...».....	436
«Зміна вітру гойдає тенета...»	436
Розклад.....	437
Кола.....	437

«Коли мені ти в'яжеш світ...»	438
Балада	441
Чобітки.....	441
Лист («Привіт. Ти знаєш, тут без тебе дощ...»)	442
Лист («Я, пане, скучила за Вами...»)	443
«Любове, пташинко співуча...»	444
Гостя.....	444
«Мій обережний, поступовий мій...»	445
Місто	446
Малюнок.....	447
Монолог ангела зі стіни.....	447
«Мелодія заб'ється, ніби пульс...»	448
«Мовчи, поете, бо до кого твої слова у цій імлі?»	451
Танок.....	451
Платівка	452
Перехожому (до І.) («Не заглядай у ту шпарину...») ...	452
«Не мають зірки тіла...»	452
«Необережна, обережно...».....	453
Перехожому (до О.)	453
Перехожому (до І.) («Останній раз згадати, що ти жінка...»)	454
Усмішка	455
Сірники	456
Абетка коханців.....	457
«Слухає пані пісні...»	457
Колискова	458
«Стара, як світ, ілюзія любові...»	458
«Сьогодні без втрат» чи «сьогодні є втрати»	459
«У жінки – пори місяця...».....	459
Віршовані роздуми	460
«У павутинні слів і змісту...».....	461
Сяйвик (до А., друга дитинства)	462
Поетам	462
Поету.....	463
«Що я просила? Крапочку, хоч спробувати дай!»	463
Молитва («Я Вас свічу, немов ліхтарню...»)	464
Збій у програмі	464
«Якщо вже граєш на душі...»	465
«Якщо жінка щось захоче, не кажи їй «ні»	466
Я не люблю	466
Перо	468
У ритмі танго	469

«Є у тебе серце – дай...».....	470
«Абсолютна самотність, мов погляд прірви...»	470
«Бажання, розтерті у жорнах будення...»	470
Лист у пляшці.....	471
«Він любив нерухомі статки...».....	472
«Вдягайте червоне! Вдягайте червоне!»	473
Кассандра.....	474
Народна пісня	475
До фільму «Бродяга»	476
Жарт.....	477
«За тобою сумую. Поету чим гірше, тим краще...»	478
Буденні справи.....	481
«Кожен з нас дорогоцінний, ми – у килимі нитки...»..	481
Besame mucho	482
Місто Снів	482
«Корвети завжди у моді, хустинки завжди у моді...»	483
Лист на перехресті.....	483
Льодяник.....	484
Люблю.....	485
Про любов.....	486
Лялька	487
Митцям	487
Медея	491
«Я до тебе немов метелик...».....	492
«Мое життя – намистечко барвисте...».....	492
Молитва («Стергу, мов сідці, душу...»).....	493
«Моя жура ляга у вірші з прадавніх пір...».....	494
Вільний переклад пісні Едіт Піаф.....	494
«Ніч не знає, де себе подіти...».....	494
Однокласникові (до А.)	495
Свіча.....	496
Червона мітка	496
До О.	497
Про мене	498
«Не пий з одного горлечка зі мною...».....	498
«Ну що тобі в ньому, пташко...».....	501
Пісня акробатки	501
Сон	501
Спогад	502
«Твій корабель не видно з-поза скель...»	503
«Твій світ кутів і скла, крихкий наскрізь...».....	504
«Ти дощ, ти світ, ти – сонячне проміння...»	505

«Ти спогад про себе, я спогад про себе...»	505
«Ти так далеко, за три моря...»	506
Фіолети, віоліни.....	506
Цирцея	506
«Чорнило-ніч стікає поміж рам...».....	507
Стіна.....	508
Пам'яті Віри Холодної («Чорному оку завжди була красива...»).....	508
«Щось приходить до мене вночі...».....	509
Щось (до О.)	510
«Ніч сколихує на денці мрій настоянку до сну...».....	510
Мить.....	510
«Я здумаю любов. Нехай вона – примара...»	511
«Як падає дощ, як клубочаться хмари...»	512
Антракт	513

«...Навіщо я, людина-індикатор, ніхто не знає, навіть небеса...»

Здається, у сучасному строкатому світі української літератури, яка переживає свою золоту чи срібну добу, чи друге відродження, існує така велика кількість талановитих авторів, що важко бути оригінальним, додати якийсь відтінок. Звісно, можна зі скептицизмом ставитися до спроб сказати нове слово, але кожен поет є неповторним і вносить свою унікальну нотку в цей величезний хор віршованих голосів. Авторка рецензованої збірки, безумовно, має свій власний, неповторний стиль, свій голос, який важко не впізнати навіть у хорі. І це не дивно, якщо ми розглянемо джерела її творчості. Народившись на Полтавщині в родині з українським та російським корінням, Юлія Стиркіна, моя люба подруга зі студентських років, несе в собі культуру двох народів. Вона виховувалася як на баладах Тараса Шевченка, так і на казках Олександра Пушкіна, поемах Михайла Лермонтова, зачитувалась Іваном Котляревським, Миколою Гоголем, Лесею Українкою. Її улюблені поети – митці «Срібної доби» й «Розстріляного відродження» (Павло Тичина, Олена Теліга, Марина Цветаєва, Сергій Єсенін, Саша Чорний), українські й російські шістдесятники, зокрема барди (Ліна Костенко, Микола Вінграновський, Ірина Жиленко, Василь Стус, Андрій Вознесенський, Володимир Висоцький, Булат Окуджава, Вероніка Доліна), сучасники (Оксана Забужко, Костянтин Москалець, Юрій Іздрик), а також зарубіжні класики (Джордж Гордон Байрон, Редьярд Кіплінг, Роберт Луїс Стівенсон, Оскар Уайльд). Юлія вільно володіє літературними українською, російською та англійською мовами, тяжіє до класичної форми віршування, проте інколи дозволяє собі пограти із суржиком. Усе це надає глибокого літературного контексту й неповторного смаку її віршам.

Роками вправляючись у поезії, авторка серйозно починає займатися власною творчістю в другій половині життя – розміщує вірші на Фейсбучі, доволі швидко завойовує прихильність великої аудиторії, отримує багато позитивних відгуків і потому друкує збірку. Життєвий

досвід додає віршам глибини філософського осмислення своєї долі, долі країни. Мисткиню цікавлять різні теми: жінка і творчість, особистісне і суспільне, природне і соціальне в людській свідомості, роль кохання в житті чоловіка і жінки, роль сильної особистості в історії, єдність людини і природи, швидкоплинність і сенс життя та багато-багато іншого:

...Навіщо я, людина-індикатор,
ніхто не знає, навіть небеса.
Я і сама того не хочу знати,
чому тремтить на камені сльоза...
То, певно, дощ, то літній дощ раптовий
по підвіконню зранку шурхотить,
і хтось мене запрошує до слова,
і поки можу, мушу говорить...

У віршах поетеси трапляються й уживання суржиків й жаргонізмів (*знайда, трясця, дідько*), і терміни (*акомпанемент, гештальт, гідрометцентр*), й елементи високого стилю (*повіки вдячна, причинна, навісна*), й історизми (*піала, ландо*). Будь-який ритмічний розмір, здається, легко підкорюється авторці, вона випробовує різні види римування. За характером її вірші теж дуже розмаїті: це й сюжетні балади («Середньовічні варіації», «Балада про циганку», «Перо»), і своєрідні трактовки історичних фактів і особистостей («Кассандра», «Діалог Марії Магдалини», «Діалог Медеї», «Цезарю»), і пейзажно-філософська лірика (численні «Етюди»), і любовна поезія («Лист» та інші). Юлія полюбляє писати монологи, діалоги, роздуми й відчувається в цьому досить упевнено («Діалог з подругою»). Класичне римування подобається поетесі найбільше, але приклади модерної структури вірша також можна знайти у збірці – залежно від того, який саме настрій диктує вірш, бо саме його зміст визначає необхідну форму.

Лірична героїня Юлії, за її власним визначенням, «міська мавка» – загадкове, інтуїтивне і гіперчутливе створіння, призначене жити у вільній природі, але волею долі змушене існувати у скляно-бетонних конструкціях і морально-етичних штампах суспільства. Цим образом авторка підкреслює, що в умовах соціуму душа людини набуває хибних абрисів, не розвивається повністю, не реалізує себе, нагадує дерево, що проростає крізь асфальт з жакливими викривленнями: «з недопалків і скалок йде любов».

Любов для Юлії – один із механізмів, що вмикає природну поведінку людини, стимулює вихід особистості за межі умовності й водночас обов'язковий складник творчості, спусковий гачок, енергія, що вивільняє вогонь митця назовні. Її лірична героїня відчайдушно шукає любові – саме для того, щоби потім у своїх творах щедро дарувати її оточуючим («Сопілка», «Музична скринька»).

Авторка говорить просто, щоби бути зрозумілою – сусідці, подрузі, коханим, рідним, – тобто гарно відчуває читача – віртуального чи реального, тому, як із близьким знайомим, не добирає слів: у її творах завжди є умовний співбесідник, або вона сама є ним. Одне з ноу-хау мисткині – віршовані роздуми, потік свідомості, заримований і ритмізований. Здається, поетеса думає віршами, говорить сама із собою. Саме тому стиль таких творів-роздумів є виправдано розмовним, у ньому трапляються звороти та слова, які людина вимовляє наодинці. Тут і оказіоналізми, і скорочені форми дієслів *любить*, *кохатъ*, *мать* замість *любити*, *кохати*, *мати*. Юлія сперечається із собою, доводить щось собі або умовному співбесіднику. Авторці властива динаміка висловлень – вона сміливо утворює скорочені форми слів задля ефекту рухливості й динамізму поетичної мови, змінює за потреби рід іменника – замість *шал* уживає фемінітив *шала*, *уяв* замість *уява*. Вочевидь, мисткиню обмежує відсутність фемінітива іменника «Місяць», і вона використовує, поруч із правильною формою (коли має на увазі чоловіка), росіянізм *Луна* (коли йдеться про особу жіночого роду).

Усе це наближає систему її поетики до розмовної мови, що вважаємо дуже цінним здобутком, особливо в нашому центральному регіоні, де існує проблема більшого залучення української мови до використання в побуті. Маючи серед лірики зразки безперечно високого стилю, в окремих віршах Юлія водночас ніби навмисне знижує тон, щоби бути зрозумілою, апелювати до широкого кола читачів («Якщо жінка щось захоче, не кажи їй «ні»; «Хіба жінка – то людина? То русалка, мавка – тьху!»), підштовхуючи до роздумів.

Система виразних засобів різнобарвна й багатогранна. Авторка сміливо використовує інверсивні мовні звороти, властиві саме їй («я ще тобі, чи я вже ні», «мій вірш до тебе», «де то верх і де то низ»), полюбляє метафори («серпанок марень», «сонця люстра», «сонцепес», «килим липи», «дзвінок вірша», «уламки серця», епітети «синій май», «кирпате сонце», «срібний дзвін»). Частки «то», «те», «та», «ті»,

типові для полтавського діалекту, густо зв'язують у її віршах усе з усім. Мисткиня також любить уособлення: «випробовує клавіші дощ», «сонце лущить ся», «сонце кидається в хвилі» тощо. За лексичною та стилістичною формою Юлія радше – представник постмодернізму, але по суті її поезія глибоко інтуїтивна, оскільки первинним джерелом вірша є підсвідома гра образів, яку й намагається передати авторка. Смайлики, які зустрічаються в її творах, теж є сучасним нововведенням, передають реалії медійного простору й м'яко підкреслюють настрій поетеси.

Сьогодні на мапі літературної України чутно гучний багатоголосий хор митців Західної України, у тому числі завдяки чудовим популярним видавництвам «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» та «Видавництво Старого Лева». Окремі поети, такі як Оксана Забужко (Київ), Сергій Жадан (Харків), Костянтин Москалець (Київ), успішно друкують там свої твори. Але чи добре ми чуємо спів прекрасної літературної Полтавщини, Центральної України – Батьківщини цілої плеяди гучних літературних імен? А між іншим, у нашому місті живуть і пишуть Інна Дідик, Андрій Дзюба, Олександр Ковтун, Марія Бойко, Олег Мінгальов, Ігор Нікітін, Сергій Осока, Олександр Лук'яненко, Рената Кириченко, Оксана Рудич, Сергій Старих та багато інших самобутніх поетів, які у своїй творчості виразно втілюють місцевий колорит, особливості мови, ознаки менталітету. На наше глибоке переконання, чим багатшим буде цей поетичний хор, чим яскравішою й більш різнобарвною стане палітра, тим більш цілісною буде й мапа літературної України. Саме тому можна виснувати, що творчість Юлії не тільки має право на існування, але й варта друку, оскільки певною мірою представляє один зі зрізів Центральної України, а саме полтавського культурного суспільства та його інтелігенції середнього віку. А за умови рекламування й просування в Інтернеті та джерелах масової інформації цей творчий доробок може набути літературну аудиторію набагато ширшу, ніж користувачі Фейсбуку.

Любі читачі! Перед вами саме «вина» – віршований винний напій, який є живим, він бродить, грає. Це концентроване у словах життя. Отже, бажаю успіху цій збірці та її надзвичайно обдарованій авторці! ☺

Наталія Криницька,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри романо-германської філології
ПНПУ імені В. Г. Короленка

<i>Від авторки: про себе і творчість</i>	3
Пляшка I. Ліхтарний рислінг із льодом	9
Вміст пляшки I	109
Пляшка II. Настоянка фіолету бузкового	113
Вміст пляшки II	211
Пляшка III. Річковий грайливий біссер	215
Вміст пляшки III	313
Пляшка IV. Брют гілково-листяний	317
Вміст пляшки IV	413
Пляшка V. Глінтвейн під червоне танго	417
Вміст пляшки V	515
<i>«...Навіщо я, людина-індикатор, ніхто не знає, навіть небеса...» (післямова Н.І. Криницької)</i>	519

Літературно-художнє видання

СТИРКІНА Юлія Сергіївна

Коректор Браїлко Ю.І.
Комп'ютерне складання і верстання Кулинич Є.

Підписано до друку 23.08.2018 р.
Формат паперу 60×84/16.
Папір офсетний. Друк трафаретний.
Ум. друк. арк. 30,5. Тираж 100 пр. Зам. № 17007.

Видавець і виготовлювач ТОВ «АСМІ».
36011, м. Полтава, вул. В. Міщенко, 2.
Тел./факс: (0532) 56-55-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК №4420 від 16.10.2012 р.